

การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจสังคมระดับกลาง
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงจิตวิทยาพัฒนาการ
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า เรื่อง เด็ก
เมษายน ๒๕๐๕

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้จนจบแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาดังสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงจิตวิทยาพัฒนาการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ช่วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง เด็กโต

.....*ดิเรก ชัยนาม*..... ประธาน

.....*ดร. ชัยนาม*..... กรรมการ

.....*ศิริชัย ชัยนาม*..... กรรมการ

.....*ศิริชัย ชัยนาม*.....

ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง เด็ก

ประกาศคุณภาพ

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์หลายท่านแห่งสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง
เด็กที่ไถ่กูมาและแนวทาง ให้ความคิดเห็น ตลอดจนให้คำแนะนำที่มีค่ายิ่ง ซึ่งทำให้ปริิณิธานอันแน่ว
สำเร็จขึ้นมาได้ ผู้ที่เริ่มวางรากฐานของปริิณิธานที่ผู้เขียนขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูง คือ ดร.
ฮิวจ์ ทิลล์ ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก อาจารย์เกออร์ก ลัมพอง ซึ่งเดิม
สอนวิชามนุษยวิทยาและสังคมศาสตร์ ไถ่กูมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดระเบียบของสังคม อาจารย์ ดร.
จรรยา จินายน และ อาจารย์ ปรีชา ชรรมา ไถ่กูมาให้คำปรึกษาที่มีค่ายิ่งตลอดเวลาที่ได้ทำปริิณิธาน
อาจารย์ วารี ลอว์นีย์ อาจารย์ประจำห้องสมุด ได้เอื้อเฟื้อแนะนำหนังสือที่มีประโยชน์หลายเล่มในการทำ
ปริิณิธาน และผู้ที่ผู้เขียนจะเว้นกล่าวขอบพระคุณเสียมิได้ คือ อาจารย์แพทย์หญิง สุภา มาลากุล ณ
อยุธยา แห่งคณะสัตวแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
และไถ่กูมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับปริิณิธานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรซึ่งท่านได้กระทำกับมารดาในจังหวัดขอนแก่น

ผู้เขียนขอขอบคุณมารดาในกลุ่มตัวอย่างทุกคนซึ่งยินดีและเต็มใจให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และได้
เอื้อเฟื้อให้ความสะดวกแก่ผู้เขียนเป็นอย่างมาก นอกเหนือไปจากนั้นยังได้ให้ความประะทัยใจแก่ผู้เขียน
ให้ใคร่รู้ลึกซึ้งถึงความรักอันสูงส่งและมีค่ายิ่งของมารดาที่มีต่อบุตร

ผู้ที่ผู้เขียนควรจะกราบขอบพระคุณเป็นท่านแรก แต่ไถ่กูมาเขียนไว้สุดท้ายนี้ คือ อาจารย์ ดร.
ณัฏฐา นามาส ศรศักดิ์ รองผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ผู้ซึ่งให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
กลุ่มตัวอย่าง การใช้สถิติวิเคราะห์กับข้อมูล การจัดเอกสารงาน การเขียนปริิณิธาน ตลอดจนการ
ตรวจตราอย่างถี่ถ้วนด้วยความประะณีตและออกทนอย่างยิ่ง ผู้เขียนไม่อาจกล่าวคำใดที่เหมาะสมกับพระคุณ
ของท่าน และรู้สึกเสมอว่าการที่ได้พยายามเขียนปริิณิธานจนได้สำเร็จนี้ก็เพราะความกรุณาของท่าน

ฉะนั้นผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

ศรีสวัสดิ์ ขววิสุทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ	๑
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	๑
๔/ ความสำคัญของการค้นคว้า	๓
ขอบเขตการค้นคว้า	๓
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๔
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา	๕
๒. การรวบรวมและจัดกระทำกับข้อมูล	๓๕
กลุ่มตัวอย่าง	๓๕
อุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูล	๔๑
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๒
การจัดกระทำกับข้อมูล	๔๓
๓. ผลการค้นคว้า	๔๔
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	๔๔
การแบ่งงานกันทำในครอบครัว	๔๔
ทัศนคติเกี่ยวกับการเกิดของทารก	๔๕
การสอนให้บุตรรู้จักสิ่งควรทำและไม่ควรทำ	๔๕
การเลี้ยงเด็ก	๔๔
การหัดในการขับถ่าย	๑๒๕
การหัดในการรักษาความสะอาดและมีระเบียบ	๑๓๒
การควบคุมการก้าวร้าวรุนแรงของบุตร	๑๓๕
การควบคุมพฤติกรรมทางเพศของบุตร	๑๔๓
การฝึกให้เด็กพึ่งตัวเอง	๑๔๕
การฝึกให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ	๑๕๔

บทที่

หน้า

ปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	๑๖๓
ความแตกต่างในเรื่องเลี้ยงดูบุตรในสมัยปัจจุบันกับสมัยก่อน	๑๖๔
๔. เนื้อเรื่องโดยย่อ สรุปความ และขอเสนอแนะ	๑๖๖
เนื้อเรื่องโดยย่อ	๑๖๖
สรุปความ	๑๖๘
ขอเสนอแนะ	๑๘๑
บรรณานุกรม	๑๘๕
ภาคผนวก	๑๘๗

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	๔๔
๒. การศึกษาของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง	๔๖
๓. การศึกษาและการประกอบอาชีพของบิดาในกลุ่มตัวอย่าง	๔๗
๔. รายได้ของครอบครัวซึ่งคิดจากเงินเดือนของบิดามารดา รวมกัน	๔๘
๕. อายุของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง	๔๘
๖. จำนวนบุตรในครอบครัวหนึ่ง ๆ	๕๐
๗. การทำงานของแม่บ้าน	๕๒
๘. ความรู้สึกในการทำงานของแม่บ้าน	๕๓
๙. การแบ่งงานกันทำในครอบครัว	๕๕
๑๐. ความรู้สึกของมารดาในการมีบุตร ถ้าไม่มีบุตรจะทำอย่างไร และความหวังในการมีบุตร	๕๗
๑๑. ความรู้สึกของบิดามารดาเมื่อได้บุตร	๕๘
๑๒. ความต้องการของบิดามารดาในเรื่อง เพศของบุตร	๖๐
๑๓. ความปรารถนาในเรื่องขนาดของบุตร	๖๑
๑๔. ความวิตกกังวลของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์	๖๒
๑๕. การเจ็บป่วยของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์	๖๓
๑๖. ระยะเวลาที่มารดาเริ่มป่วย และป่วยยาวนานเท่าไรในระหว่างตั้งครรภ์	๖๕
๑๗. ความรู้สึกของมารดาเมื่อเกิดในครรภ์	๖๖
๑๘. การเปลี่ยนแปลงในก้นการ ทำงานและอาหารของมารดา ระหว่างตั้งครรภ์	๖๘
๑๙. การเตรียมตัวของมารดา ก่อนคลอด ผู้ทำการคลอด และสถานที่ทำการคลอด	๖๘
๒๐. การจัดกาการกับรถและสายสะดือของทารก	๗๑
๒๑. การตายและแท้งของทารก	๗๒
๒๒. ผู้ที่อยู่กับมารดาในเวลาคอด และ เหตุผลที่อยู่นั้นอยู่ด้วย	๗๓
๒๓. การอยู่ไฟและการปฏิบัติหลังจากการอยู่ไฟของมารดา	๗๔

ตาราง

หน้า

๒๔. ผู้ริเริ่มให้อยู่ไฟและผู้ช่วยจัดการ เรืองอยู่ไฟ และผู้ทำงานบ้านระหว่างมารคาออก	๓๗
๒๕. อาหารและยาที่มารคาใช้ในช่วงอยู่ไฟ	๓๘
๒๖. ระยะเวลาที่มารคาถนุญระหว่างอยู่ไฟ และผู้ให้คำปรึกษา	๓๙
๒๗. ความรู้สึกของมารคาที่มีต่อทารกแรกเกิด	๔๐
๒๘. ผู้ช่วยเหลือในการเลี้ยงดูบุตรในระยะแรก	๔๑
๒๙. ผู้ที่อุ้มเด็กและวิธีอุ้ม	๔๒
๓๐. การพาทารกออกไปนอกบ้าน	๔๓
๓๑. ผู้ที่มารคาไว้วางใจฝากบุตรไว้ เวลาที่ไม่อยู่บ้านและผู้ที่มาปรึกษาเวลาบุตรเจ็บป่วย	๔๔
๓๒. ความต้องการของมารคาที่ระบุให้บุตร เหมือนในครรภ์และเหตุผล	๔๕
๓๓. ความเป็นใหญ่ในครอบครัวและความคล้อยตามของบุตรกับบุคคลนั้น	๔๖
๓๔. ชนิดของนิทานที่เล่ากันในครอบครัว	๔๗
๓๕. วิธีสอนของมารคาให้บุตรรู้จักสิ่งควรทำและไม่ควรทำ	๔๘
๓๖. ความประพฤติกของบุตรที่ทำให้มารคาไม่พอใจ	๕๐
๓๗. หลักเกณฑ์ในการลงโทษบุตร	๕๑
๓๘. วิธีการที่มารคาใช้ลงโทษบุตร	๕๒
๓๙. การใช้ข้อแม้ต่าง ๆ ของมารคาเพื่อให้บุตรกระทำตามที่ตนต้องการ	๕๓
๔๐. การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารคา	๕๔
๔๑. ระยะเวลาที่เด็กกินนมมารคาและเหตุผลในการที่เลิกกิน	๕๗
๔๒. ระยะเวลาที่เด็กกินนมขวดและผู้ให้นมขวด	๕๘
๔๓. การให้อาหารเพิ่มจากนม	๖๐๐
๔๔. ทำทางการให้นมบุตร	๖๐๑
๔๕. การให้นมเด็กเมื่อมารคาไม่อยู่บ้าน	๖๐๒
๔๖. การอาเจียนของทารก สาเหตุที่เกิดการอาเจียน และการแก้ไข	๖๐๓
๔๗. การดูคูกของอื่นจนคิดเป็นนิสัย	๖๐๔
๔๘. ความเห็นของมารคาในเรื่องการหย่านม	๖๐๕

การวาง

หน้า

๔๘. อายุของทารกที่ทำการหย่านม	๑๐๖
๔๙. วิธีการที่มารดาใช้ในการหย่านม	๑๐๘
๕๐. ปฏิบัติการของทารกที่มีต่อการหย่านม	๑๐๙
๕๑. เหตุผลของมารดาในการให้บุตรหย่านม	๑๑๑
๕๒. อายุที่เด็กเริ่มมีฟันและปฏิบัติหน้าที่รากฐานเมื่อฟันขึ้น	๑๑๒
๕๓. การให้อาหารแข็ง	๑๑๓
๕๔. อาหารที่มารดาไม่ยอมให้เด็กกินและเด็กกินอาหารวันละกี่ครั้ง	๑๑๕
๕๕. อายุของ เด็กที่กินอาหารพร้อมผู้ใหญ่ และการสอนมารดาในการรับประทาน	๑๑๗
๕๖. อาหารโปรกของ เด็ก	๑๑๘
๕๗. การแก้ไขของมารดาเมื่อบุตรอาเจียน	๑๑๙
๕๘. วิธีทำความสะอาดฟันและปฏิบัติของ เด็กต่อการทำความสะอาดฟัน	๑๒๐
๖๐. ระยะเวลาที่มารดาเด็กให้นมอ่อนและเริ่มให้ส่วนผสมแข็ง	๑๒๑
๖๑. การอาบน้ำเด็ก	๑๒๒
๖๒. การปฏิบัติของมารดา เมื่อเหตุบุตรน้ำมูกไหล	๑๒๓
๖๓. การหัดให้เด็กรู้จักเช็ดน้ำมูกและ เหตุผลในการหัด	๑๒๔
๖๔. การรักษาความสะอาดของร่างกาย	๑๒๕
๖๕. การ เล่นอุจจาระของ เด็กและความคิด เห็นของมารดาตอลงจนวิปฏิบัติ เมื่อเห็นบุตร เล่นอุจจาระ	๑๒๖
๖๖. การ ักคณและการคัดเลืบทารก	๑๒๗
๖๗. การที่ทารกท้องผูก และการแก้ไขของมารดา	๑๒๘
๖๘. การ เริ่มฝึกการขับถ่ายอุจจาระและ เด็กขับถ่ายอุจจาระได้เรียบร้อยเมื่อไร	๑๒๙
๖๙. การฝึกขับถ่ายปัสสาวะและ เด็กปัสสาวะได้ เป็นที่ใน เวลากลางคืนและไม่มีสสาวะรด ที่นอนใน เวลากลางคืน	๑๓๐
๗๐. ความจำเป็นในการหัดการขับถ่ายและวิธีหัดให้เด็กขับถ่าย	๑๓๑
๗๑. วิธีการที่มารดาหัดให้บุตรรักษาความสะอาดของอวัยวะขับถ่าย	๑๓๓
๗๒. อายุที่บุตร เริ่มทำความสะอาดอวัยวะขับถ่ายของตนเองได้	๑๓๔

การวาง

หน้า

๗๓. การห้ามเด็กเล่นดินเล่นทราย	๗๓๕
๗๔. การสอนให้เด็กรักษาความสะอาดของเครื่องใช้	๗๓๖
๗๕. การรู้จักแบ่งเจ้าของ ๆ เด็ก	๗๓๗
๗๖. ปฏิบัติของ เด็ก เมื่อของ ๆ หมด	๗๓๘
๗๗. การกระทำของ เด็ก ๑ - ๕ ขวบ ซึ่งมารดาไม่พอใจ	๗๓๙
๗๘. วิธีที่มารดาใช้ในการ แก้ไขการกระทำของบุตรซึ่งตนไม่พอใจ	๗๔๐
๗๙. ความต้องการ ของมารดาที่จะให้บุตร เป็น เด็กแบบใด	๗๔๑
๘๐. การกระทำของบุตร เห็นว่า เกินขอบเขต	๗๔๑
๘๑. การสนับสนุนให้บุตรต่อสู้	๗๔๒
๘๒. ความเห็นของมารดา เกี่ยวกับการที่ทารก เล่นอวัยวะสืบพันธุ์	๗๔๓
๘๓. การสอนให้เด็กใส่เสื้อผ้าและ เด็กใส่เสื้อผ้าได้เองในอายุต่าง ๆ	๗๔๔
๘๔. การกระทำของมารดา เมื่อบุตรร้อง	๗๔๖
๘๕. การอุ้มเด็กทุกคราวที่ร้องขึ้นหรือไม่ และ เหตุผล	๗๔๗
๘๖. ความรู้สึกของมารดา เมื่อได้ยินบุตรร้องในครั้งแรก	๗๔๘
๘๗. การให้เด็กนอนและวิธีทำให้เด็กหลับ	๗๔๘
๘๘. ผู้ที่เล่นกับเด็กมากที่สุด และผู้นำเด็กไปนอน	๗๕๐
๘๙. การที่เด็กต้องอยู่ตามลำพังและ เหตุผลในการที่มารดาให้บุตรอยู่ตามลำพัง	๗๕๑
๙๐. วิธีที่มารดาคิดว่าทำให้เด็กนั่งไ้ที่เดียวและวิธีที่มารดาคิดว่าควรใช้หากไม่ใช้การอุ้ม	๗๕๒
๙๑. อายุของ เด็กที่มารดาคิดว่าควรอุ้มเวลาร้องไห้	๗๕๓
๙๒. การ เลิกอุ้มบุตรหญิงและบุตรชายในอายุต่าง ๆ กัน	๗๕๔
๙๓. วิธีที่มารดาให้บุตรให้รู้จักพึ่งตัวเอง	๗๕๕
๙๔. เด็กหญิงและ เด็กชายที่สามารถช่วยตัวเองได้ในกิจวัตรประจำวัน เมื่อ ๓ ขวบและ ๕ ขวบ	๗๕๖
๙๕. การช่วยตัวเองได้ในกิจวัตรประจำวันของ เด็กใน ระดับอายุต่าง ๆ	๗๕๘
๙๖. การรับผิดชอบของ เด็กหญิงในเรื่องงานบ้านตามวัยของ เด็ก	๗๖๐
๙๗. การรับผิดชอบของ เด็กชายในเรื่องงานบ้านตามวัยของ เด็ก	๗๖๑
๙๘. ปัญหาต่าง ๆ ที่มารดาได้ประสบในการ อบรมเลี้ยงดูบุตร	๗๖๓
๙๙. ความแตกต่างในเรื่องการ เลี้ยงดูบุตรในสมัยปัจจุบันกับสมัยก่อน	๗๖๔

บทที่ ๑

บทนำ

ความหมายในการค้นคว้า

จากการส่งแบบสอบถามไปยังครูทั่วไปในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งจัดทำโดยสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ เพื่อสำรวจว่าปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก บัณฑิตาโค เป็นปัญหาที่ครูเห็นว่ามีสำคัญต่อการปกครอง อบรม และสั่งสอนเด็กมากที่สุด และครูจะได้รับการค้นคว้า จักการในการคลี่คลายปัญหาเหล่านั้นในอันดับแรก ผลที่ได้รับก็คือปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นเป็นที่สนใจยิ่งในวงการศึกษา ซึ่งครูทั้งหลายได้พากันเล็งเห็นและสนใจที่จะศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผลของการอบรมสั่งสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากรายงานการวิเคราะห์ปัญหาเยาวชนซึ่งพิมพ์เสนอต่อคณะกรรมการศูนย์การป้องกันอาชญากรรมกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้รวบรวมพิมพ์เผยแพร่ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๐๔ ก็ได้ประมวลสาเหตุที่ทำให้เด็กมีความประพฤติเสียส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวและบุคคลรอบข้าง และได้ยกปัญหาที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรมาเป็นสาเหตุหลายหัวข้อ อาทิ เช่น พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เข้าใจสาเหตุทั้งเด็ก ไม่มีเวลาสำหรับเด็ก ไม่ควบคุมอบรมและลงโทษเด็กในทางที่เหมาะสม ขาดความรู้ทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเด็ก ส่งเสริมเด็กในสิ่งฟุ้งเฟ้อ สนับสนุนให้เด็กประพฤติไม่สมควร นิสัยใจของพ่อแม่ไม่เหมาะสมและประพฤติไม่ดี เช่น ดื่มสุราจัด ไม่มีความสามัคคีในครอบครัว ครอบครัวได้รับความรังแกจากผู้อื่น และเด็กขาดการส่งเสริมให้ทำงานตามวัย

จากประมวลความเห็นของผู้อยู่วิชาจากหมายไทยชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษา ปริญญา ๒๕๐๒ ซึ่งได้รวบรวมคำวิจารณ์ลงในหนังสือเล่มเกี่ยวกับข้อความดังกล่าวแล้ว ได้วิจารณ์เกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนว่า สาเหตุหนึ่งซึ่งนอกเหนือไปจากปัญหาทางเศรษฐกิจและความประพฤติของพ่อแม่แล้วก็คือปัญหาทางครอบครัวอันเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั่นเอง พ่อแม่บางคนขาดความรู้ในการอบรมเด็ก ไม่รู้จิตวิทยาของเด็กแต่ละวัย จึงบังคับหรือจิตใจเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กเกิดความขงขี้ใจหนาทวนทางระบายอารมณ์ออกมาในวิธีต่าง ๆ หรือพ่อแม่บางรายก็สนใจเด็กมากเกินไป จนเด็กไม่รู้ว่าจะไรควรหรือไม่ควร จึงแสดงออกตามความพอใจ และหวังจะได้ทุกสิ่งทุกอย่างจากพ่อแม่

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติสนใจในเรื่องนี้มาก และได้ริเริ่มมีการประชุมเพื่อวางระบบการศึกษาบุคคลิกลักษณะของคนในวัฒนธรรมต่าง ๆ ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๗ และกระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชียริเริ่มการศึกษานี้ขึ้น ทั้งนี้เพราะประเทศในภาคนี้กำลังเผชิญกับการกลูกเกลี้ยงของอารยธรรมตะวันตกที่แพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว การกลูกเกลี้ยงระหว่างวัฒนธรรมทั้งสองนี้มีอิทธิพลต่อชีวิตและบุคคลิกลักษณะของคนอย่างกว้างขวาง ประเทศไทยอยู่ในสถานะเช่นเดียวกัน บุคคลิกลักษณะของคนไทยในอนาคตคงจะต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่จะเกิดผลดีหรือร้ายอย่างไรยังตอบไม่ได้ในขณะนี้ ฉะนั้นควรศึกษาวิธธรรมเลี้ยงดูของแม่ไทยขณะนี้ว่าเป็นอย่างไรเสียก่อน จึงจะสามารถวินิจฉัยได้ว่าวิธธรรมเลี้ยงดูซึ่งกำลังจะเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของตะวันตกนั้น จะยังผลให้บุคคลิกลักษณะของเยาวชนไทยในอนาคตเป็นไปดังที่วัฒนธรรมไทยต้องการหรือไม่

ประชาชนทั่วไปได้ให้ความสนใจในเรื่องปัญหาของความประพฤติของเด็กรุ่นนี้กันมาก จึงจะได้พบข้อวิจารณ์ถึงเด็กไทยอย่างกว้างขวางตามถนนหนทางสื่อพิมพ์และต่างพากันแสดงความเห็นว่า ส่วนหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของ เด็ก เหล่านั้น ก็คือ การอบรมเลี้ยงดูที่เกิดใ้รับมาจากบิดามารดาตนเอง

การค้นคว้านี้มุ่งหมายที่จะสำรวจว่า :

๑. แม่ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับกลาง มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างไรในหัวข้อต่อไปนี้
- ก. การให้นม
 - ข. การให้อาหาร
 - ค. การหย่านม
 - ง. การฝึกหัดในการขับถ่าย
 - จ. การอบรมเด็กในเรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
 - ฉ. การอบรมเด็กในเรื่องการก้าวร้าวรุนแรง
 - ช. การฝึกหัดเด็กให้รู้จักสิ่งที่ควรและไม่ควร
 - ซ. การฝึกหัดเด็กให้รู้จักพึ่งตัวเอง
 - ฌ. การฝึกหัดเด็กให้รู้จักรับผิดชอบ
๒. แม่ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับกลางชั้นบน และแม่ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับกลางชั้นล่าง มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างไร เปรียบเทียบกันตามหัวข้อดังกล่าวแล้วข้างบน

ความสำคัญของการค้นคว้า

วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นรากฐานของบุคลิกลักษณะของ เขาว่าชนเหล่านั้นในอนาคต แต่เรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยยังไม่ได้รับการสนใจค้นคว้าโดยวิธีการวิทยาศาสตร์อย่างเพียงพอ เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะเด็ก เป็นต้นเหตุสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของบุคคลนั้น ก็จะขอยกคำของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กล่าวไว้ในหนังสือเด็กของเราว่าเป็นที่รักซึ่งคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๐๔ เป็นผู้จัดพิมพ์ว่า " เรื่องของเด็กเป็นเรื่องของผู้นำอนาคต ค่อนอนาคตจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ การอบรมเด็กให้ดีในปัจจุบัน เท่ากับสร้างอนาคตที่ดีไว้ให้เด็ก "

การสังเกตพฤติกรรมของเด็กในสถานแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพจิตสัมพันธ์กับความจริงในข้อนี้ เพราะปรากฏว่า การที่เด็กแสดงออกมาให้ทราบว่าเขามีความไว้วางใจ ความอดทนอดกลั้น หรือความรัก ฯลฯ ก็เนื่องมาจากการที่เขาได้รับการปฏิบัติหรือมีความสัมพันธ์เช่นนั้นกับมารดาหรือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมารดาเป็นบุคคลแรกที่เขามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดควม ฉะนั้นการค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ ที่มารดาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาเหตุผลแห่งบุคลิกลักษณะของเด็ก

จากความสำเร็จของปัญหาคังได้กล่าวมานี้ ก็จะเห็นได้ว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องทำการค้นคว้าให้ทราบถึงมูลฐานว่า มารดาไทยของเราอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างไร ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของมารดาไทยในจังหวัดพระนครและธนบุรีจะน้อยไม่พอสำหรับจะเป็นมาครฐานในการค้นคว้าเพื่อให้มีนัยสำคัญพออ้างอิงได้ โดยแท้จริงว่ามาครฐานการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยทั่วไปนั้นเป็นอย่างไร แต่ผู้ค้นคว้าได้พยายามนำวิธีการที่มารดาในกลุ่มตัวอย่างใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรมาเสนอเพื่อเป็นรากฐานสำหรับการค้นคว้าในขั้นต่อไป เพื่อเป็นนิพจน์อุทธรณ์ และก็นับได้ว่าการศึกษาที่มีโคละเอเย่ของคณิศรของมหาดไทย และกำลังก้าวเข้าไปแล้วในความต้องการที่จะสนองความต้องการของสังคมในค่านนี้ แม้จะเป็นก้าวเดินก้าวแรกที่ยังไม่สู้มั่นคงนักก็ตาม

ขอบเขตของการค้นคว้า

๑. มารดา ๓๐ คน ที่อยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่าง
๒. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกตามระดับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมเป็นมารดาที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับกลางจำนวน ๖ คน และมารดาที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับกลางจำนวน ๒๔ คน
๓. วิธีการ ใช้วิธีสัมภาษณ์อย่างเปิดเผย และสัมภาษณ์แต่ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเปิดเผย

๔. พฤติกรรมของเด็ก เติบโตในวัย ๐ - ๕ ขวบ เป็นสำคัญ แต่พฤติกรรมของเด็กที่อายุเกิน
เหนือกว่านั้น ไม่ได้นำมาเปรียบเทียบกับกัน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

• การอบรมเด็ก • หมายถึงการฝึกหัดเด็กในสิ่งที่เกี่ยวกับความรู้สึกลึกซึ้ง ความประพฤติ และ
มารยาททางสังคม เช่น ฝึกหัดให้รู้จักการรับประทานอาหาร ฝึกให้เด็กรู้จักรักษา
ความสะอาด ฝึกให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเอง ฝึกให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ

• การเลี้ยงดูเด็ก • หมายถึงการทะนุบำรุงรักษาให้เด็กได้มีชีวิตอยู่ได้ อันหมายถึงความต้องการ
ทางกาย เช่น การให้อาหาร การอาบน้ำให้ แต่งตัวให้ ระวังให้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยปลอดภัย

• ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง • หมายถึงผู้มีอาชีพ รายได้ บ้าน และบริเวณที่พัก
อาศัย ทั้งจะกล่าวต่อไปนี้

๑. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางชั้นบน

ก. อาชีพ เป็นแพทย์ ผู้พิพากษา สถาปนิก ทหารยศชั้นพันโทขึ้นไป ข้าราชการชั้นเอก
ขึ้นไป อาจารย์วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย นักการค้าและนักธุรกิจที่มีฐานะหรือบริษัทของตนเอง

ข. รายได้ เป็นครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยเป็นรายเดือนไม่ต่ำกว่าเดือนละ

๔,๐๐๐ บาท

ค. บ้าน เป็นครอบครัวที่มีบ้านและที่ดินของตนเอง

ง. บริเวณที่พักอาศัย บ้านตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่ใช่ย่านสลัม มีอาณาเขตรอบบ้านพอควร

๒. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางชั้นล่าง

ก. อาชีพ เป็นเสมียน ครู พนักงานองค์การ ผู้สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษา ๗ เช่น
สำเร็จวิชาครูจากวิทยาลัยครู สำเร็จจากโรงเรียนช่างกล หรือโรงเรียนการช่าง ทหาร ตำรวจ ที่มียศ
ตั้งแต่พันตรีลงมา

ข. รายได้ เป็นครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยเป็นรายเดือนตั้งแต่ ๔,๐๐๐ บาท ลงมา

ค. บ้าน อาจจะมีบ้านของตนเอง หรือบ้านเช่า

ง. บริเวณที่พักอาศัย มีบริเวณบ้านพอควรไม่ถึงกับแออัด

ในกรณีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างว่าจะ เป็นครอบครัวที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับไหน

ใช้การให้คะแนน ก็จะกล่าวถึงมาตรฐานการให้คะแนนในหัวข้อการ เลือกลักษณะอย่างต่อไปในบทดัง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

มีในประเทศเราแต่เพียงประเทศเดียวที่ใกล้เคียงกับการศึกษาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นปัญหายุณาน แม้กระทั่งในต่างประเทศที่เจริญแล้วก็ตาม การศึกษาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรก็เจริญขึ้นมาภายหลังวิทยาศาสตร์ประเภทอื่น ๆ ทั้งหมด ทั้งที่เชอร์ส แมคคอบี และ ลีวิน ได้กล่าวไว้ในบทค้นคว้าของเราว่า ถึงแม้การศึกษาและนักปรัชญาทางสังคมจะได้นึกคิดมานานถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่ามีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมและมีผลต่อสติปัญญาของเด็ก แต่ก็ยังไม่ได้มีการค้นคว้ากันอย่างจริงจังตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษ ที่ ๒๐ ทั้งนี้อาจจะเห็นเพราะวงการวิทยาศาสตร์เห็นพฤติกรรมของมนุษย์ทั่วไปนั้นเป็นเรื่องธรรมดา หรืออาจจะเห็นเพราะว่านักวิทยาศาสตร์ถือว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นเรื่องของสตรี ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชาย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ควรต้องแก้ไขปัญหานี้ด้วยตนเองตลอดเวลานั้น แต่ถึงแม้ว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กจะเป็นปัญหาใหม่ในวงการวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ แต่ในปัจจุบันก็ได้รับความสนใจกันอย่างมากในวงการวิทยาศาสตร์แห่งพฤติกรรม

➢ การที่การอบรมเลี้ยงดูเด็กได้รับการค้นคว้าด้วยความเอาใจใส่เช่น เชอร์สกล่าวว่าที่เป็นดังนั้นก็เพราะทุกคนในระชนึกอยู่แล้วว่า การปฏิบัติเลี้ยงดูเด็กนั้นมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยใจคอของเด็ก เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และบุคลิกลักษณะของผู้ใหญ่ก็คือส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในวัยเด็ก ในทำนองเดียวกันลักษณะของสังคมก็คือผลของการอบรมเลี้ยงดูของบุคคลในสังคม การพัฒนาบุคลิกภาพและการถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่วงการวิทยาศาสตร์แห่งพฤติกรรมถือว่าสำคัญมาก ดังนั้นนักวิทยาศาสตร์สาขาที่จึงหันมาสนใจกับปัญหาการเลี้ยงดูอบรมเด็กกันมาก โดยแบ่งเด็กในแง่บุคลิกเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่หน้าที่พัฒนาบุคลิกภาพและถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่สังคม

นอกจากนั้นเขายังกล่าวอีกว่าบุคคลมักจะนึกเอาว่าสังคมนั้นเจริญตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และมักจะลืมคิดไปว่าการที่นักวิทยาศาสตร์ก็อะไรออกมาได้นั้นเป็นเพราะความต้องการของสังคมในกรณีการอบรมเลี้ยงดูบุตรก็เช่นกัน การที่นักวิทยาศาสตร์ได้พากันกระตือรือร้นค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร ก็เนื่องมาจากบรรดาการท้าทายหลาย เกิดความสนใจและมีความจำเป็นจะต้องขอคำแนะนำในปัญหา

เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรของคน ทั้งนี้เพราะในขณะนั้นประเทศอเมริกาได้มีความเจริญทางวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวาง ความเจริญในด้านวัตถุสูงส่งยิ่ง ทำให้ทั้งบิดามารดาและบุตรหันเข้าไปหาการทำงานเพราะได้รายได้ดี เช่น การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม การที่บุตรโคหันไปทำงานอาชีพที่หนักทั้งแคเยววีย เช่นนี้ ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมชาวการเจริญเติบโตเท่าที่ควร นอกจากนั้นการมีสิทธิเสมอภาคกันระหว่างหญิงและชายในทุกกรณี เช่น การเมือง การศึกษา ซึ่งเดิมยังไม่เคยมี ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันในด้านความคิด ทำให้มีการหย่าร้าง และมีอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น สิ่งเหล่านี้ก็ส่งผลกระทบต่อกันวิตก และหันมาช่วยกันแก้ไขปัญหานี้

เชอร์สได้กล่าวถึงประวัติการค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่า ใน ค.ศ. ๑๘๗๗ นางคอร่า บิสส์ ฮิลลิส ได้รวบรวมนักวิทยาศาสตร์ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก และการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และได้เริ่มก่อตั้งสถานีวิจัยเกี่ยวกับเด็กขึ้นที่มหาวิทยาลัยไอโอวา ซึ่ง ณ ที่นั้นมีนักวิทยาศาสตร์ได้ทำงานค้นคว้าเกี่ยวกับเด็กต่อมาอีกสี่สิบกว่าปี แต่การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่ต้องถ่วงเวลา และมีปัญหามาก ประกอบทั้งการค้นคว้าในสมัยนั้นถือเอาความเจริญเติบโตทางร่างกายและโรคภัยไข้เจ็บซึ่งเกิดแก่เด็ก รวมทั้งการให้อาหารเด็กเป็นสำคัญ ในด้านจิตวิทยาที่คำนึงถึงแต่ในแง่สติปัญญา แรงจูงใจ และบุคลิกลักษณะ ส่วนการเลี้ยงดูเด็กอย่างไร เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทีหลัง ดังนั้นจึงไม่พ้องกับความต้องการของชาวอเมริกัน เพราะแม้เท่านั้นต้องการคำแนะนำอย่างรีบด่วน จึงได้ทำปัญหาของตนเองลงในหนังสือพิมพ์ และหาหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์คำเรียกร้องนี้ และก็ได้อีกความการค้นคว้าของแพทย์เกี่ยวกับเรื่องการให้อาหาร และชี้ให้เห็นสิ่งที่มีประโยชน์ และไม่มีประโยชน์ในด้านคุณค่าทางอาหาร ต่อมาคำแนะนำนั้นก็ขยายวงออกไปทุกที จนในที่สุดทางหนังสือพิมพ์ก็ได้ให้คำแนะนำแก่ทุกคนเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร บรรดานักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายหันมาสนใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กก็ได้อีก ผลของการค้นคว้าของเราแก่มาการค้าเหล่านั้น พร้อมกับนักครูและนักจิตวิทยาตลอดจนสังคมกรก็เจริญรอยตาม ต่างพากันค้นหาสาเหตุที่จะสร้างบุคลิกลักษณะที่ดีให้แก่เด็ก เริ่มมีการทดลองในสถานพยาบาล โดยใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมของเด็ก และได้เกิดทฤษฎีต่าง ๆ มากมาย แต่ก็ยังเป็นที่ยอมรับว่าหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์นั้น ถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ความกาลสมัย และเชอร์สได้ยกปัญหาที่โซดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กขึ้นมา ๓ ข้อ คือ :-

๑. บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตรกันอย่างไร
๒. ผลแห่งการอบรมเลี้ยงดูต่างกันนั้นจะมีผลให้เกิดแตกต่างกันอย่างไร

๓. ทำไมมารดาจึงเลือกวิธีอย่างนั้นในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

ยิ่งกว่านั้นเชอร์สยังได้อ้างถึงหนังสือเล่มหนึ่ง ซึ่งเป็นวารสารของทางกาารอเมริกันได้ออกเป็นคำแนะนำแก่บิดามารดาอเมริกันทั่วไปเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้แก่หนังสือเรื่อง "Infant Care" ซึ่งตีพิมพ์โดย U.S. Children's Bureau เริ่มตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๔ และได้ตีพิมพ์ครั้งใหม่มีการค้นคว้าและนำผลของการค้นคว้ามานำมาดัดแปลงแก้ไขการอบรมเลี้ยงดูบุตรในหัวข้อต่างๆ ที่เห็นว่าสมควรจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับกาลสมัย ดร.มารา วูฟเพนส์ไทม์ เป็นผู้ทำการค้นคว้าและให้คำแนะนำในการเปลี่ยนแปลงตลอดการพิมพ์แก้ไขครั้งแรก ได้ให้ทัศนคติบางประการ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นคนว่าปัญหาในเรื่องการถูกลืมของเด็ก ปัญหาเรื่องการหย่านมเด็ก ปัญหาในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็ก และปัญหาในเรื่องการฝึกหัดให้เด็กรู้จักขับถ่ายว่าให้มีการค้นคว้าและมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการที่กระทำต่อเด็กตลอดมา เช่น ใน ค.ศ. ๑๙๑๔ ถือกันว่า การถูกลืม และการแสดงพฤติกรรมทางเพศของเด็ก เป็นสิ่งชั่วร้ายที่จะทำลายเด็กไปตลอดชีวิต ดังนั้นจึงถวักขันไม่ให้เด็กกระทำอย่างเด็กทารกโดยใช้วิธีลงโทษในทันทีที่เห็นเด็กกระทำ แต่ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๔๐ การกระทำทั้งสองอย่างนั้นได้รับการถวักขันน้อยลงไป โดยเพิ่งเล็งแต่เพียงว่าเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความรำคาญให้กับเด็กเท่านั้น ผู้ใหญ่ผู้ทำเป็นไม่สนใจเสีย ผลปรากฏว่าเด็กไม่ค่อยกระทำบ่อยครั้งเหมือนดังก่อนที่เป็นดังนั้นก็เพราะผู้ใหญ่ไม่เร่งให้เด็กกระทำด้วยการถวักขัน การหย่านม การฝึกในการขับถ่ายเก็บกักไว้วิธีที่ถวักอย่างถวักขันเช่นเดียวกัน การหย่านมเพิ่งจะลดการถวักขันลง เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๔ และการฝึกในการขับถ่ายลดการถวักขันใน ค.ศ. ๑๙๒๐ และผลของการเปลี่ยนแปลงวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรของบรรดาแม่อเมริกันเหล่านี้ก็เป็นผลให้แบบแผนการเลี้ยงดูบุตรของหนังสือเล่มนั้นเปลี่ยนแปลงความไปคืบ

ในการค้นคว้าของเชอร์ส ซึ่งกระทำกับมารดา ๓๓๔ คนในนครนิวยอร์กแชนด์ ได้แสดงความคติเห็นในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่า การที่จะให้การอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นแบบแผนเช่นเดียวกันนั้นเป็นของยาก เพราะประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ไพศาล ฉะนั้นแบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูบุตรจึงแตกต่างกันไปตามศาสนา วัฒนธรรม การแตกต่างกันในค่านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละครอบครัว ดังนั้นการค้นคว้าในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรจึงจำต้องคำนึงถึงความแตกต่างในทุกด้าน เพราะไม่ว่า การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หรือ วัฒนธรรม ชาติต่างก็มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมลักษณะของเด็กทั้งสิ้น

1 Ibid. pp. 6 - 10.

2 Ibid. p. 11.

ตามการค้นคว้าของเจียร์ส ได้พบว่าสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กก็คือ ความรู้สึกของ
บิดามารดาที่มีต่อการมีบุตร ซึ่งเขาได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ความรู้สึกของบิดามารดาต่อการมีบุตร

ความรู้สึกของบิดามารดาในการมีบุตรนี้เป็นพื้นฐานทางอารมณ์และทางสังคมของบุตร
เพราะก่อนที่จะมีบุตรบิดามารดาได้วางอุดมคติของครอบครัวไว้มั่นคงแล้ว ฉะนั้นในบางครอบครัวก็ปรารถนา
ที่จะมีบุตร และในบางครอบครัวก็ยังไม่ปรารถนาที่จะมีเนื่องจากเหตุผลบางประการ เพราะแต่ละครอบ
ครัวก็มีอุดมคติ หितุคติในการครองชีพและแผนการสำหรับอนาคตแตกต่างกันไป เมื่อมีบุตร เกิดขึ้นบาง
ครอบครัวก็สนใจ และบางครอบครัวก็รู้สึกผิดหวัง เพราะไม่เหมาะสมกับโอกาสที่ตนวางอุดมคติเอาไว้ ดังนั้น
การยอมรับในการเกิดของบุตรจึงแตกต่างกันไปตามแต่ละความต้องการในการมีบุตรของบิดามารดา สำหรับใน
ด้านบุตร ความรู้สึกครั้งแรกที่ตนได้รับก็คือ บิดามารดาเป็นสิ่งแวดล้อมสิ่งแรกที่ตนจะต้องพึ่งพาอาศัย ซึ่งใน
ระหว่างที่ตนอยู่กับบิดามารดานั้น บางครั้งก็รู้สึกอบอุ่น และบางครั้งก็รู้สึกเกรงกลัว หึงหวั่นอยู่กับอารมณ์
ของบิดามารดาเป็นหลัก ฉะนั้นตนจะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับบิดามารดา เท่าที่ความจำเป็นจะ
เห็นได้ว่าการที่บุตรจะมีพื้นฐานทางอารมณ์เป็นอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับวาระแรกที่ตนได้รับการยอมรับ เมื่อ
ออกจากครรภ์มารดาด้วยเช่นกัน

จากการค้นคว้าของเจียร์ส ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์บรรดาชาวอเมริกัน ๓๘๔ คน พบว่ามารดาที่
พอใจในการมีบุตรมี ๘๔ % ส่วนที่กังวลและที่ค่อนข้างไม่พอใจนั้นมี ๒๒ % และมารดาที่ให้ความเห็นว่าตน
พอใจในการมีบุตรนั้นได้ให้เหตุผลว่า ตนไม่ได้อะไรถึงมีบุตรทางเศรษฐกิจหรือทางครอบครัวแต่อย่างใด
เพราะรู้สึกว่าเป็นปัญหาที่ตนจะแก้ได้ในภายหลัง และในบางคนกล่าวว่าตนได้กะเอาไว้แล้วว่าจะมีบุตรและ
ได้คอยมานานเพราะสามีรักเด็ก มารดาที่ให้ความเห็นว่าตนยังไม่พอใจที่จะมีบุตรนั้น ก็ได้ให้ความหมายว่า
ว่าตนไม่ต้องการบุตร แต่หมายความว่ายังไม่ต้องการในขณะนั้น เพราะตนยังไม่พร้อมในการที่จะมีบุตร
อันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หรือในขณะนั้นตนมีลูกอยู่มากแล้ว การจะมีลูกเพิ่มขึ้นมาอีก
ก็เป็นภาวะที่ตนจะต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น

ตามความเห็นของเจียร์ส ได้กล่าวว่าความต้องการในการมีบุตรนั้น ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลาย

ประการ ที่ ๖ :-

๑. เพชรของทารก ความธรรมดาที่มารดาถือยากไถ่ลูกทั้งสองเพศ แต่ถ้ามียเพชรใดเพศหนึ่งอยู่แล้วคนต่อมาถือยากไถ่เพศตรงข้ามกับคนแรก มารดามักถือยากไถ่ลูกชายหนึ่ง และถ้ายิ่งไถ่บุตรทั้งสองเพศก็รู้สึกว่าการชดเชยของคนนั้นสมบูรณ์ดี

๒. การดำเนินยากในการคลอดและเลี้ยงลูกคนแรก ถ้าลูกคนโตคลอดยากหรือเลี้ยงยาก ก็จะทำให้มารดามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการมีบุตร เพราะกลัวว่าคนต่อไปจะคลอดยากหรือเลี้ยงยากเช่นคนแรก แต่ถ้าลูกคนโตไปเลี้ยงง่ายหรือคลอดง่าย ก็จะทำให้ทัศนคติอันนี้ได้

๓. อายุของแม่ แม่ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่มักต้องการมีลูก เพราะตนต้องคอยมานานในการที่จะตั้งครรภ์และคลอดบุตร แต่เมื่อไถ่มาความรู้สึกของแม่อายุน้อยที่มีต่อการมีบุตรไปเปรียบเทียบกับความรู้สึกของแม่อายุอยู่ในความรู้สึกเช่นเดียวกัน ก็ไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่าง ทุกคนต่างยินดีที่จะมีบุตร

๔. ความรู้สึกที่มีต่อสามี การที่สามีรักใคร่ภรรยาและการที่ภรรยามีความรักแก่สามีก็เป็นที่รักกัน ก็เป็นเหตุให้ภรรยาอยากมีลูกได้เพื่อเป็นสิ่งที่สนใจใจให้รักถึงสามี และโดยทั่วไปจะพบความจริงที่ว่า ภรรยาที่มีความรักและความนับถือแน่นอนเห็นต่อสามีจะรู้สึกมีความสุขของตนไถ่ลูก

๕. ความนับถือตนเอง การที่ไถ่เป็นมารดาเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจอย่างหนึ่งของภรรยา ฉะนั้นเมื่อรู้สึกตนว่าตั้งครรภ์ มารดาจะมีความรู้สึกอย่างใหม่เกิดขึ้น คือ ความรู้สึกว่าตนเองมีประโยชน์ และเกิดความรู้สึกนับถือตนเองตามมา

๖. ปัญหาเรื่องการครองชีพ เช่น ครอบครัวบางครอบครัว บิดาต้องไปเป็นทหารในแนวรบ มารดาต้องอยู่กับบิดามารดาหรือญาติของสามี หรือหัวหน้าของครอบครัวโรงงานฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวทรุดลง ความขัดแย้งดังกล่าวมานี้ก็จะเห็นเหตุในการกระตือรือร้นต่อการมีบุตรลดลง เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวมาทำให้เป็นกังวล

๗. ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานของมารดา หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองมารดาส่วนมากพากันหางานทำตามแต่จะทำได้ จากการสัมภาษณ์มารดาชาวอเมริกันของ เซียร์สและคณะพบว่า มีมารดาที่ไม่ออกไปทำงานนอกบ้านเพียง ๘ % มารดาส่วนมากทำงานนอกบ้านและเลิกเสียเมื่อแต่งงานหรือเลิกทำงาน หลังจากการมีบุตรแล้ว คือ ๓๓ % หลังจากมีบุตรแล้วยังคงทำงานอยู่ประมาณ ๓๗ % แสดงว่าการมีบุตรนี้ยังมีผลต่อการหางานของมารดา แต่ในขณะเดียวกันก็มีมารดาบางคนทำงานนอกบ้านด้วยความรู้สึก

หากภูมิใจในงานของตน และรู้สึกไม่พอใจถ้าตนจะต้องทำงาน เพราะในขณะที่ยังทำงานอยู่มีความรู้สึกว่ามีความเป็นอิสระ สามารถพึ่งตนเองได้ ฉะนั้นจึงเป็นที่ถกเถียงกันมากกว่า การที่มารดาพากันมีกิจของงานอาชีพนอกบ้านเป็นสำคัญกว่างานบ้านนั้น จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือไม่ แต่จากการค้นคว้าพบว่ามารดาที่เห็นความสำคัญของงานนอกบ้านมีน้อย มารดาส่วนมากมีความยินดีที่จะเสียสละงานนอกบ้านเพื่อความสุขของครอบครัว และแม้บางมารดาบางคนยินดีที่จะเลิกทำงานหลังจากแต่งงาน

จากการค้นคว้าของมหาวิทยาลัยคอร์เนล โคกล่าวถึงทัศนคติในการมีบุตรของครอบครัวไทยในชนบทว่า "มารดาไทยในชนบทเห็นว่าการมีลูก เพราะการมีลูกมากแสดงถึงความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวในค่านิยมธุรกิจ เพราะลูกจะช่วยให้เหลือในการทำนา และประกอบกิจการอื่นซึ่งจะช่วยอยู่ไว้ซึ่งวัฒนธรรม ดังนั้นความพยายามที่จะป้องกันการมีลูกจึงไม่ค่อยจะปรากฏ"

ปัญหาเรื่องการที่หญิงออกไปทำงานนอกบ้านได้เป็นที่ถกเถียงและโจมตีกันมานานตั้งแต่สมัยในอเมริกา เช่น กล่าววว่า เด็กเถรจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมารดาพากันไปทำงานนอกบ้าน หรือกล่าวเป็นเชิงขบขันว่า บุตรต้องการมารดา มากกว่าสิ่งอื่นใด แต่ในขณะเดียวกันตามวิทยาลัยต่าง ๆ ก็พากันขยายหลักสูตร เพื่อรับนักศึกษาทั้งสองเพศ เพื่อเปิดโอกาสแก่นักศึกษาทั้งหญิงและชายให้สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งเพศ

ตามนี้ สเทมมานน์ ได้ใช้เวลาสามปีค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องบทบาทของหญิงในครอบครัวอเมริกันที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางใน ค.ศ. ๑๙๔๑ โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษามหาวิทยาลัย ๕๐ ครอบครัว และเลือก ๑๑ ครอบครัว ไว้สัมภาษณ์กว่าห้าร้อยคน ผลปรากฏว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ๕๐ คน ให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเธาว์ว่า เธอจะละทิ้งงานอาชีพที่ตนได้หลังจากแต่งงานแล้ว นอกจากว่าจะมีความจำเป็นในด้านการเงินจึงจะประกอบงานอาชีพต่อไปอีก และทางบิดามารดาก็มีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเหล่านั้น และเสริมว่าการทำงานบ้านทุกอย่างเกี่ยวพันคิดว่าทำงานนอกบ้านควบคู่กันไปด้วย ส่วนการทำงานนอกบ้าน ควรจะกระทำในเมื่อมีความจำเป็นในด้านการเงิน หรือ ทำเพื่อเป็นการฉวยเวลาพักผ่อนเท่านั้น

จากการค้นคว้าของสเทมมานน์อีกเช่นกัน โคกล่าวถึงทัศนคติของมารดาในเรื่องการทำงานว่า

1 De Young, John E., Village Life in Modern Thailand, p. 49.

2 Steinmann, Anne., "Woman's Attitudes Towards Careers," In, The Vocational Guidance Quarterly, Vol. 6, No. 1 : pp. 15 - 17.

มารดาส่วนมากที่มีอายุระหว่าง ๔๐ - ๕๐ ปี ใช้เวลาทำงานบ้านทั้งวัน และถึงแม้ลูกจะขู่ว่าแม่ยังแข็งแรงและ
ฉลาดเฉลียวไม่ควรปล่อยเวลาให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ มารดาเหล่านั้นก็จะกระตือรือร้นที่จะออกไป
ทำงานนอกบ้านบ้าง แต่เป็นชั่วระยะเล็กน้อย ต่อมาก็เป็นอย่างเดิมอีกคือรู้สึก เบื่อหน่ายและเกลียดชังงานที่
การที่จะออกไปทำงานนอกบ้าน และรู้สึกเป็นสุขในการทำงานบ้าน

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สเทมมานโกเสนอขึ้นก็คือ สาเหตุอันเนื่องมาจากอารมณ์ของสามี ถึง
แม้ว่ามารดาและบุตรจะมีความเห็นสอดคล้องของกันว่าหญิงควรมีสหวิทา เพื่อบริการชายในการทำงานนอกบ้าน
แต่ชายที่เป็นสามีหรือบิดาก็ยังต้องการให้บุตรและภรรยาเป็นแม่บ้าน และทำงานบ้าน เพราะตลอดชีวิตของ
เขานี้มีทุนทรัพย์และความสนใจอยู่ที่บ้านและครอบครัว ถึงแม้สามีบางคนจะไม่ตามในการที่ภรรยาจะไปทำงานนอก
บ้าน แต่เขาก็ให้ความเห็นว่าหญิงควรทำงานบ้านมากกว่างานอย่างอื่น ในการสัมภาษณ์ถึงครอบครัว
แม่บ้านเหล่านั้นก็ให้คำตอบว่าเขาจะไม่ทำงานค้าขายของเขาอีก เดิมทีมีคนเกลี้ยกล่อมให้สัมภาษณ์ว่าการที่
เขาต้องการให้ภรรยาทำงานก็เพราะเขาต้องการให้เธอเป็นเพื่อนคอยกระตุ้นให้เขาอยากทำงานด้วย แต่
สามีที่เหลือทั้งหมดที่ถามนอกจากจะไม่ช่วยภรรยาแก้ไขปัญหาก็ยังบ่นในเรื่องการงานแล้วยังบ่นในภรรยาออกจาก
งานเสียด้วย

ถึงแม้ว่าความเห็นของสเทมมานโก นักศึกษาหญิงที่ได้เรียนมาเพื่อจะประกอบอาชีพจึงต้องเผชิญ
กับปัญหาในการตัดสินใจว่าตนจะทำงานตามแนวที่ได้เรียนมาหรือไม่ หรือ จะทำงานบ้านก็ เพราะทางฝ่ายบิดา
ก็จะไม่เต็มใจที่จะบอกลูกตรง ๆ ว่าในสังคมนั้นชายเป็นใหญ่ ส่วนสตรีมีหน้าที่ช่วยเหลือคอยให้กำลังใจ แต่
จะเลี้ยงไปใช้วิธีการอย่างอื่นที่จะไม่ให้ลูกออกไปทำงานนอกบ้าน และในขณะที่อยู่กับผู้เป็นบิดาก็ยอมรับ
ในความสำเร็จในทางการศึกษาของลูกและภรรยาเพราะเป็นไปถูกต้องตามกฎของสังคม แต่ในทางอารมณ์
ส่วนตัวของเขาเองแล้ว เขาไม่ปรารถนาและไม่ชอบความสำเร็จเหล่านั้นเลย ถึงแม้ว่าเขาเหล่านั้นจึง
บอกตัดสินใจเขาเองว่าจะผูกพันกับงานอาชีพตามแนวที่ได้เขาเรียนมา หรือ จะผูกพันกับงานบ้านอันเป็นความ
ประสงค์ของบิดามารดา

จากนี้ก็จะเห็นได้ว่า จากความเห็นของ เบียร์ธและสเทมมานโก ได้ลงความเห็นไปในแนวเดียวกัน
ว่า บ้านเป็นหัวใจของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านนั้นไม่มีอิทธิพลเหนือมารดาเลย

นอกจากนั้นเบียร์ธ ยังได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและของ เกิดในการอบรมเลี้ยงดูว่า

มีดังต่อไปนี้ คือ : -

๑. การให้อาหาร และการปฏิบัติในการให้อาหารแก่เด็ก

เด็กจะเริ่มรับประทานอาหาร เป็นครั้งแรกหลังจากคลอดด้วยการดูดนม การดูดนมของเด็ก ถือว่าเป็นการวิญญูชน เด็กจะดูดนมโดยอาศัยกล้ามเนื้อแก้ม และขณะที่ดูดก็จะกลืนเอาอากาศบางส่วนเข้าไปด้วยซึ่งถ้าเด็กมีความชำนาญในการดูดนมแล้ว อากาศที่ถูกดูดเข้าไปพร้อมกับนมก็จะออกโดยอัตโนมัติ และนอกจากจะดูดนมแล้ว เด็กยังชอบดูดนิ้ว ดูดกำปั้น หรือ ดูดหัวแม่มือ อีกด้วยในระยะเวลาเดียวกัน

ในเรื่องการดูดนมนี้ เซียร์สได้กล่าวว่า ขณะที่เด็กดูดนม เด็กจะไ้ทั้งอิ่มท้องและในขณะเดียวกันก็เรียนรู้ว่าถ้าให้นมมากเกินไปก็เสียเวลา เด็กเริ่มรู้จักมารดาและรักมารดา รู้จักร้องไห้เมื่อต้องการให้นมมารดา มารดาไปใกล้ตน ดังนั้นเมื่อมารดาเริ่มให้บุตรหย่านมจึงเป็นการทำร้ายทางจิตใจคล้ายกับจะตัดสัมพันธ์ความรักของบุตรซึ่งเพิ่มเริ่มจะเกิดขึ้น มารดาบางคนจะสังเกตเห็นว่าลูกจะดูดมือ เมื่อมารดาออกห่างหรือเห็นตนแปลกหน้าคล้ายกับว่าจะเป็นการทดแทนการขาดความรัก ดังนั้นการให้นมมารดาจะเปลี่ยนอาหารจากนมมารดาเป็นอาหารอื่นจึงควรกระทำถึงถึงขั้นนี้ไวกว่า

จากการค้นคว้าของ เซียร์สพบว่ามารดาชาวอเมริกันประมาณ ๖๐ % ไม่ให้บุตรกินนมตนเอง และประมาณ ๒๔ % ให้บุตรหย่านมมารดาเมื่ออายุต่ำกว่า ๓ เดือน และเซียร์สได้ค้นคว้าต่อไปอีกว่าการให้บุตรไม่ได้นมมารดาหรือกินนมมารดาในระยะสั้นนั้นจะมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคลิกลักษณะของเด็กหรือไม่ ในอนาคตหรือไม่ ปรากฏว่าการเลี้ยงดูด้วยนมมารดาหรือไม่นั้นไม่ได้ก่อให้เกิดผลแตกต่างในบุคลิกลักษณะพอที่จะสังเกตเห็นได้

ในเรื่องนี้ เฟเกอร์ได้อ้างว่าสนับสนุนการค้นคว้าของ เซียร์ส โดยกล่าวว่าปัญหาเรื่องการให้เด็กดูดนมมารดาหรือดูดนมขวดนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่แต่ว่าการมีน้ำใจของมารดาในการให้นมบุตรนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งหมายความว่าท่าทางการปฏิบัติในการให้นมบุตรนั้นสำคัญกว่าชนิดของนม นมแม่เป็นอาหารที่ดีเลิศและเหมาะสมแก่ลูกทั้งสะดวกในการให้นม เพราะลูกจะถูกไล่ทันทีที่ไม่ต้องคอยจนหัว ลูกก็ยินดีที่จะได้กินนมมารดา และในนมมารดานั้นก็มีแร่ธาตุที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับทารกมากกว่านมขวด นมมารดาสามารถ

1 Jersild, Arthur T., Child Psychology, p. 68.

2 Sears, Robert R., op.cit., p. 66.

3 Ibid., p. 77.

ใหญ่ครูใหญ่คุณแม่ตนเองประมาณหกอาทิตย์หลังคลอดก็ทำให้ลูกได้มีการตั้งนมที่กินในคานอาหาร แม้บางคน
คิดว่าทำให้ลูกคุณแม่จะทำให้เสียทรง แต่การเปลี่ยนแปลงในคานร่างกายนั่นมักจะเกิดขึ้นในระยะของ
การตั้งครรภ์มากกว่าตอนหลังคลอด ฉะนั้นการเสียทรงจึงไม่ใช่ผลจากการให้ออกกินนม มารดาบางคน
คิดว่าทำให้บุตรกินนมตนเองนั้น จะทำให้เสียเวลาการทำงานก็ควร เว้นแรมมารดาในตอนกลางวันเปลี่ยน
ให้นมขวดแทน หรือสำคัญที่จะระลึกไว้เสมอว่าทารกนั้นไม่ไ้ต้องการอาหารแต่อย่างเดียว ยังต้องการความ
รัก ความนิ่มนวล และการปกป้องคุ้มครองในระหว่างเวลาให้นมด้วย

จากการค้นคว้าของเจียร์สโกกล่าวถึงการให้นมบุตรของมารดาชาวอเมริกัน ว่าการให้นมบุตรนั้น
มารดาจะให้เมื่อเห็นว่าลูกมีความต้องการคือเมื่อร้องและหัวเหียง ๑๒ % จะให้เป็นเวลาดีกว่าหัวเป็นเวลา
ประมาณเท่าไรก็ทำให้เวลานั้น ๓๓ % จะเวลาเป็นระยะ ๆ ให้อินตามระยะเวลานั้น แต่คุณแม่ที่หลับก็ไม่ได้
๑๔ % จะเวลาตาม ๆ อาหารหรือเร็วไ้ภายในครึ่งชั่วโมงถ้าเด็กหัวกวนเวลา ๒๔ % ทรงตามเวลาไม่
กลาดเคลื่อนเกินกว่า ๑๔ นาที ๑๔ % ทรงตามเวลาอย่างเข้มงวดแม่จะหลับก็ไม่ได้ ๑๔ %

จากการค้นคว้านี้จะเห็นได้ว่ามารดาส่วนมากให้นมตามความต้องการของ เด็กและพยายามให้เป็น
เวลา แต่ต่อมาภายหลังแพทย์ได้เปลี่ยนคำแนะนำเป็นให้นมตามที่เกิดต้องการ ทั้งนี้เพราะสนใจตามคำแนะนำ
นำที่มอยู่ในหนังสือของทางการอเมริกันที่แนะนำเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไว้ เพราะปรากฏผลการ
ค้นคว้าว่าการ เข้มงวดเกินไปในการให้นมเด็กให้ตรงตามเวลาทำให้เด็ก เกิดความรู้สึกว่าตนเองขาดความรัก
($p < .05$) ซึ่งแต่เดิมใน ค.ศ. ๑๙๔๐ มีการ เข้มงวดในการให้นมตรงตามเวลาอย่างเคร่งครัด เกิดเกิด
ความวิตกกังวลมากกว่านี้ ($p < .01, r = .27$)

จากหนังสือทางการอเมริกันออกคำแนะนำแก่มารดาทั่วไปเกี่ยวกับการให้อาหาร เพิ่มจากนม และการ
ให้อาหารแข็งแก่เด็ก เพื่อเป็นการเพิ่มอาหารให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีดังต่อไปนี้

การให้อาหาร เพิ่มจากนม เมื่อเด็กอายุประมาณ ๒ อาทิตย์ หมอจะแนะนำอาหารบำรุงร่างกาย
และช่วยป้องกันโรคสำหรับเด็ก ซึ่งได้แก่ข้าวต้มกับปลา และน้ำส้มคั้น เพราะในน้ำส้มคั้นมีวิตามิน ที. ซึ่ง
ช่วยในร่างกายนี้อาหารและเริ่มซึ่งได้จากนมก็ขึ้น การขาดวิตามิน ที. จะทำให้ไม่สามารถดูดซึมแคลเซียมไป

- 1 Faegre, Marion L., Infant Care, pp. 11 - 12.
- 2 Sears, Robert R., op.cit., p.78.
- 3 Faegre, Marion L., op.cit., pp. 23 - 25.

สร้างหินและกระดูก จะทำให้เกิดโรคกระดูกอ่อน เราสามารถไถ่วิตามินดีจากแสงแดดด้วย น้ำส้มคั้นให้วิตามินซี ซึ่งป้องกันเหงือกและฟัน นอกจากอาหารสองชนิดนี้ก็ควรให้วิตามินซีและดีหอยกับนมไขมัน การให้น้ำผลไม้ เช่น น้ำส้ม น้ำองุ่น หรือน้ำมะเขือเทศ ควรกรองใส่ขวดและไม่ให้ความร้อนด้วยการต้ม เพราะจะทำลายวิตามินซี และถ้าใช้ไม้มกก็ควรเก็บไว้ในที่เย็นเพื่อรักษาวิตามินซี ควรเริ่มให้แทนนมประมาณ ๖ ช้อนชา ผสมน้ำสุกเย็นเล็กน้อย และค่อย ๆ เพิ่มปริมาณจนถึง ๘ ช้อนโต๊ะ และไม่เติมน้ำคอก • วันเมื่อเด็กอายุประมาณ ๒ เดือน และเพิ่มขนาดเป็น ๖ ช้อนโต๊ะ ไม่เติมน้ำคอก • วัน เมื่อเด็กอายุ ๔ - ๑๐ เดือน จะใช้ผลไม้กระป๋องก็ได้ แต่อย่าลืมเติมน้ำอีกครึ่งถ้วย เพราะมีวิตามินซีน้อย จะใช้วิตามินซีเป็นเด็กหอยกับใส่ในนมก็ได้ และใช้ผลไม้สดเช่น มะม่วง มะละกอ บ้างก็ได้ เพราะมีวิตามินซีมากกว่าผลไม้ที่บรรจุเบรียว แต่ถ้าเด็กไม่ถูกกับน้ำผลไม้ควรปรึกษาแพทย์ ให้แนะนำอาหารอื่นแทน

การให้อาหารแข็ง เมื่อเด็กอายุประมาณ ๑ - ๔ เดือน จะเริ่มต้องการอาหารขบเคี้ยวสังเคตไคจากน้ำลายจะไหลบึกแสดงว่าคอมน้ำลายเริ่มทำงาน การเริ่มให้อาหารแข็งควรทำให้เป็นที่น่าสนใจโดยใส่อาหารแทนนมที่ปลายช้อนให้ลูก เด็กจะดูดและพ่นออกมาบ้างก็ไม่ควรตกใจ เพราะเด็กไม่เคี้ยวกับอาหารชนิดนี้ และอาหารชนิดนี้แตกต่างกับนมที่เด็กเคยกินอยู่เป็นประจำเด็กจะยังกินไม่เป็นในระยะแรก การตั้งหน้าให้อาหารแข็งนี้ บางคนก็เริ่มพันค้วยอาหารแข็งโดยใส่แปรงคัมกับนมหรือน้ำเคือกโดยไม่เติมน้ำคอกควรให้ช้าลงเมื่อก่อน เช่น ข้าวโอต มีอาหารแข็งสำหรับเด็กหลายชนิดซึ่งจะเปลี่ยนได้อาเด็ก เมื่อในการให้ก็เริ่มค้วยการให้แทนนมก่อน เช่น เริ่มให้แปรง • ช้อนชา คอก • วัน เมื่อเด็กอายุได้ ๔ - ๖ เดือน เด็กอาจจะกินได้ ๒ - ๔ ช้อนโต๊ะ วันละ ๑ - ๒ ครั้ง และอาจใช้มันฝรั่งต้มและบดกับนมแทนก็ได้

ถ้าไม่ทั้งพันค้วยอาหารแข็ง ก็อาจทั้งพันค้วยการให้อาหารที่เป็นผลไม้ เช่น ถั่วฝักยาว การให้ถั่วฝักยาว ควรเป็นถั่วฝักยาวที่สุกเพราะมีวิตามินมากบดผสมให้คิ หรือจะใช้น้ำแอมเปิดกรองให้รับประทานก็ได้ ควรเริ่มให้แทนนมเช่นเดียวกัน เริ่มให้รับประทานเพียง ๑ ช้อนชา ก่อนและพวปริมาณได้ถึง ๑ - ๔ ช้อนโต๊ะตามแต่เด็กจะชอบ อาจจะใช้ผลไม้กระป๋องก็ได้ และควรให้รับประทานในกระป๋อง เมื่อไม่หมกก็เก็บใส่ที่เย็นดีกว่าเปลี่ยนเป็นใส่ภาชนะอื่น และควร เปลี่ยนชนิดผลไม้บ้าง

การเริ่มให้เด็กรับประทานผัก ควรเริ่มเมื่อเด็กมีอายุ ๔ - ๖ เดือน ผักเหล่านี้ได้แก่ถั่ว ผักถาดปรุงและบดหรือต้มเปื่อย และมะเขือเทศหั่นส่อน ๆ ผักสีเขียวหรือสีเหลืองมีวิตามินมากควรให้รับประทานเมื่อเด็กอายุเกิน ๑ ขวบ ก็ควรให้เริ่มรับประทานผักพื้นบ้านเป็นอันดับแรก

การให้อาหารประเภทใช้ เนื้อสัตว์ และปลา เริ่มให้ได้เมื่อเด็กอายุ ๓ - ๕ เดือน ไข่เริ่มให้รับประทานไข่แดงก่อนและควรต้มให้สุก การให้เริ่มให้แต่เล็กน้อยก่อน ถ้าเด็กยอมรับประทานจึงเพิ่มปริมาณ ไข่ขาวเริ่มให้เด็กรับประทานได้เมื่อเด็กอายุประมาณ ๖ ขวบ ถ้าเด็กแพ้ไข่ควรแจ้งให้แพทย์ทราบ การให้อาหารไข่ควรให้สลับกับอาหาร เนื้อหรือปลาในบางมื้อ แต่ควรให้รับประทานไข่ทุกวัน อาหารเนื้อควร เริ่มด้วยปลาและไมควรให้หมักในเนื้อสัตว์ เพราะย่อยยาก อาหารควร เป็นอาหารที่ปรุงโดยวิธีต้มหรือต้ม ไม่ใช้วิธีทอดกวนย่าง

การให้เด็กรับประทานขนมปัง ควร เริ่มเมื่อเด็กมีฟันแล้ว โดยให้รับประทานขนมปังกรอบที่ไม่มีความเหนียวเพื่อสะดวกในการจะเคี้ยวออกได้ แต่ไม่ควรให้ขนมปังชนิดเหนียว เช่น ขนมปังครัวเมกเกอร์

ขนมสำหรับเด็ก ควรใช้ผลไม่ปรุง เป็นขนมให้รับประทานหลังจากอายุ ๖ ขวบแล้ว เพราะหลังจากอาหาร เด็กอาจจะหิว แต่ควรจะไม่ให้รับประทานขนมใกล้เวลาอาหารนัก และถ้าเด็กหิวมากก็อาจให้ขนมปังปิ้งกับนมหรือน้ำผลไม้ก็ได้

จากการค้นคว้าของเชิเบรส์ในการสัมภาษณ์มารดาชาวอเมริกัน เกี่ยวกับการให้อาหารแข็งแก่ลูก ปรากฏว่ามารดาส่วนมากที่ให้บุตรของตนได้เปลี่ยนอาหารจากนมมาเป็นอาหารแข็ง เพราะแสดงว่าบุตรของตนได้เจริญขึ้นมาอีกระยะหนึ่งแล้วแต่เด็กยังไม่คุ้นกับอาหารใหม่ และอาหารใหม่ก็มีจำนวนมากจนเด็กทนรับรับประทานอยู่ได้ ฉะนั้นเด็กจะเกิดการไม่พอใจ และปฏิเสธอาหารใหม่อยู่ระยะหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าเป็นระยะที่เด็ก เกิดปัญหาในการรับประทานอาหาร

ในการค้นคว้าของเชิเบรส์ เช่นเดียวกันได้แสดงถึงการ เกิดปัญหาในการรับประทานอาหารของเด็กเมื่อเริ่มให้อาหารใหม่ ปรากฏว่าเด็กที่พอใจในอาหารใหม่และเต็มใจรับประทานไม่ว่าจะให้อาหารชนิดใดมี ๓๓ % เด็กที่มีปัญหาเล็กน้อยไม่ยอมรับประทานครั้งหนึ่งหรือสองครั้งแต่ก็ยังมีความต้องการอาหารที่ ๓๓ % ผู้ที่ร้องอาหารบ้างบางครั้งรู้สึกไม่ไหว แต่เป็นไม่นาน ๒๔ % มีปัญหาในการรับประทานอาหารแสดงอาการปฏิเสธไม่ไหว ๑๖ % มีปัญหาในการรับประทานอาหารมาก อาเจียร ไม่ยอมรับประทานอาหาร ๑ % จากการค้นคว้านี้แสดงว่าเด็กทั่วไปไม่ค่อยมีปัญหา เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร

✓ และเชิเบรส์ยังได้แสดงความเห็นต่อไปว่าเด็กที่มีปัญหาในการรับประทานอาหาร เป็นเด็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ : -

๑. ไม่ได้รับการควบคุมในการฝึกหัดรับประทานอาหาร

๒. ไม่ได้รับการยืนยันให้แสดงการก้าวร้าวรุนแรงกับบิดามารดาใดบ้าง

- ๓. เป็นเด็กที่เมื่อแสดงการ เคล้าเคลียกับมารดาจะได้รับความรักไม่พอจากมารดา
- ๔. ถูกทำโทษเกินไป
- ๕. ขาดความรักและความอบอุ่นจากมารดา

หลังจาก เด็กได้รับประทานอาหาร แห้งไ้มางแล้ว มารดาก็มักจะ เริ่มให้เด็กหย่านม จากการค้นคว้าของ เพียร์ส เช่น เกี่ยวกัน ใกล้เคียงถึงการหย่านมของมารดาชาวอเมริกันไว้ดังต่อไปนี้

การหย่านม มักจะเริ่มขึ้นภายหลังจากการที่เด็กได้รับประทานอาหาร แห้งไ้แล้ว การหย่านม ไม่ไ้หมายความว่าเด็กได้รับประทานนม แต่หมายความว่า เป็นการ เปลี่ยนวิธีรับประทานครจาก การดูดนมมารดา หรือนมขวด มาเป็นการรับประทานครจากแก้ว วิธีการหย่านมขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของมารดา มารดาบางคน ใช้วิธีค่อยเป็นค่อยไปโดยค่อย ๆ เปลี่ยนนมให้รับประทานครจากแก้ววันละมือก่อน และต่อไปได้เลื่อนเป็นวันละ ๒ มื้อ และ ๓ มื้อ ตามลำดับ คงให้กินนมจากขวดเฉพาะในเวลาดอกนอนตอนกลางวัน และกลางคืน เพื่อให้หลับง่ายและมักถือโอกาสให้บุตรหย่านมตอนกลางคืน มารดาบางคนใช้เปลี่ยนวิธีใหม่โดยให้กินจากแก้วในทันทีทันใด ไม่ค่อยเป็นค่อยไปดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ระยะเวลาในการหย่านมจึงแตกต่างกันไป และอายุที่เริ่มให้หย่านมก็แตกต่างกันด้วย ๒ ใน ๓ ของมารดาที่ได้รับการสัมภาษณ์รายงานว่า เริ่มให้บุตรหย่านมเมื่อบุตรอายุไ้ ๑๑ เดือน และทำได้สำเร็จโดยใช้เวลาประมาณ ๔ เดือน และมีมารดาอีกประมาณ ๑๒ % ที่เริ่มให้บุตรหย่านมเมื่อบุตรอายุไ้ขวบกว่า

ส่วนระยะเวลาของการหย่านมกัน ปรากฏว่ามารดาที่ให้บุตรหย่านมไ้ทันทีภายใน ๒๔ ชั่วโมง มี ๑๒ % หย่านมไ้ใน ๔ เดือน มี ๔๔ % หย่านมไ้ใน ๕ เดือน มี ๑๑ % หย่านมไ้ใน ๖ ขวบ มี ๑๑ % อีก ๑๒ % ที่เหลือหย่านมไ้เมื่อบุตรอายุ ๑๒ - ๒๔ เดือน แสดงว่ามารดาชาวอเมริกันไ้ค่อนข้างมั่นคงถูกต้องพอควรในการหย่านม

เพียร์สไ้บ่งถึงผลของการ เข้มงวดกวดขันในการหย่านมว่า การหย่านมมักจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึก ขี้ขลาด และมีอารมณ์หงุดหงิด เพราะขณะที่เด็กดูดนมมารดาหรือนมขวดที่มารดาให้ดูด้วยความรักและความอบอุ่น เด็กจะไ้รับทั้งอาหารที่ทำให้อิ่มและยังไ้รับความรักและความอบอุ่นจากการถกถอกของมารดา ในขณะที่ให้มือกักขัง ฉะนั้นถ้ายังไ้เด็กไ้ดูดนมอยู่ยาวนานก็จะยิ่งทวีความพอใจในนมยิ่งขึ้น และจะรู้สึกหงุดหงิด หว้มากจนถ้าไ้รับการหย่านม จากผลของการค้นคว้าปรากฏว่า ถ้าเด็กอายุเกิน ๑๐ เดือน จะหย่านมไ้ใน

1
Sears, Robert R., op.cit. , pp. 93 - 97.

2
Ibid., pp. ๕1 - ๕2.

เวลา ๓ - ๔ เดือน และมีอารมณ์หงุดหงิดจากการหย่านมทวีมากขึ้นเมื่อให้เต็กอกนมเมื่ออายุมากขึ้น

เชียรส์ได้เสนอข้อควรคำนึงว่าของเขาว่า มารดาชาวอเมริกันมีวิธีหย่านมที่มีนวลพอควร คือ มีมารดาเพียง ๕ % เท่านั้นที่ใช้วิธีเต็กขาคือให้หย่านมในทันทีทันใดไม่ให้ลูกอีก ๓๓ % ของบุตรหย่านมได้เองโดยไม่ต้องบังคับ ๔๕ % ของบุตรใช้วิธีบังคับเพียงเล็กน้อย และอีก ๒๕ % ของบุตรได้รับการผ่อนผันให้ลูกนมได้ก่อนนอนตอนกลางคืน

ในเรื่องการดูดนมนี้ จากทฤษฎีของฟรอยด์ (๑๙๐๕) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการดูดเป็นแรงขับเคลื่อนซึ่งมีมาแต่เกิดและเต็กก็จะได้รับความพอใจเมื่อได้ดูด หรือเมื่อมีอะไรมาเข้าในบริเวณปาก และแรงขับเคลื่อนนี้จะทวีมากขึ้นถ้าเต็กได้มีประสบการณ์ในการดูดเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการดูดนมมารดาหรือดูดนมขวดก็ตาม

จากการค้นคว้าของ เกวิก ลิววี (๑๙๒๕) ที่ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับการดูดมือของเต็ก พบว่า เต็กที่ดูดนมส่วนมากเกิดจากการดูดนมไม่เพียงพอในวัยทารก และจากการค้นคว้าของเขาในปี ค.ศ. ๑๙๓๔ ก็สนับสนุนการค้นคว้าครั้งแรกโดยได้พบว่าเต็กมีแรงขับเคลื่อนให้ไปปากดูดนมแต่เกิด และแรงขับเคลื่อนนี้จำเป็นจะต้องได้รับการตอบสนองให้เพียงพอ ถ้ามีอะไรมาเต็กจะหาสิ่งอื่นที่ไม่ได้นมมาทดแทน

เชียรส์ และ ไวท์ ได้ทำการค้นคว้ากับมารดา ๔๐ คน ใน ค.ศ. ๑๙๔๐ กล่าวว่า การดูดนมเป็นเหมือนการได้รับรางวัล เพราะเต็กได้รับสนองแรงขับเคลื่อนภายในซึ่งติดมาแต่เกิด ยิ่งพอกระยะให้เต็กได้ดูดอยู่นานแรงขับเคลื่อนนั้นก็ยิ่งทวีมากขึ้น และทวีความพอใจเพราะได้รับการตอบสนองตรงกับความต้องการ และเต็กได้เรียนรู้มากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นด้วย ฉะนั้นการให้เต็กหย่านมเมื่ออายุมากเต็กจะเกิดการฟื้นฟูหงุดหงิด จากตัวอย่างของมารดา ๔๐ คน ที่ให้บุตรหย่านมเมื่ออายุต่ำกว่า ๕ เดือน แล้วพวกหนึ่ง กับมารดาที่ให้บุตรหย่านมหลังจากบุตรอายุเกิน ๕ เดือน แล้วอีกพวกหนึ่งผลปรากฏว่าบุตรที่หย่านมเมื่ออายุมากจะมีอารมณ์หงุดหงิดฟื้นฟูเนื่องจากการหย่านมมากกว่าบุตรที่หย่านมเมื่ออายุน้อย

ไวท์คิง (๑๙๔๔) ได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรของชนชาติต่าง ๆ ได้เปรียบเทียบการหย่านมของมารดาชนชาติต่าง ๆ นั้น กับมารดาชาวอเมริกัน ได้ให้ความเห็นว่า มารดาชาวอเมริกันให้ลูกหย่านมเร็วเกินกว่ามารดาของชนชาติต่าง ๆ กระทั่ง เต็กชาติต่าง ๆ ประมาณ ๗๐ ชาติที่ไวท์คิงได้ทำการค้นคว้า จะมีการหย่านมในระหว่างอายุ ๓ - ๔ เดือน และเต็กจะมีอารมณ์หงุดหงิด

1
Ibid., p. 32.

2
Ibid., p. 36

จากผลที่ได้รับจากการหย่านนมมาก ไว้มิ่งใคกล่าวอีกว่าการหยุดหยิกนี้จะทวีขึ้นถ้าเด็กหย่านนมเมื่ออายุนาน
 แกะจะมีระยะสูงสุดอยู่ระยะหนึ่ง คือ เมื่อเด็กอายุประมาณ ๑๑ - ๑๔ เดือน ถ้าหลังจากระยะนี้การหยุด
 หยิกเนื่องจากการหย่านนมก็จะลดน้อยลง

ถ้าจะหันมาพิจารณาปฏิบัติในการหย่านนมของมารดาชาวไทยในชนบท ซึ่งได้รับการค้นคว้าโดยคิง
 ใน ค.ศ. (๑๙๔๒ - ๔๓) ได้กล่าวถึงการให้นม การให้อาหาร และการเลี้ยงดูเด็กไว้ว่า มารดาไทย
 ในชนบทเป็นผู้ที่ประกอบประเพณีบุตร ทุกครั้งเมื่อบุตรร้องมารดาจะเข้าไปอุ้ม โดยมารดาจะนั่งลงข้างเบาะ
 และอุ้มลูกไว้ในวงแขนหรืออุ้มวางบนตัก การให้นมให้บุตรกินนมมารดา และถ้ารู้สึกว่ามีนมมารดาไม่พอ
 ให้บุตรก็จะหาอาหารอื่นมาให้นบุตรกิน ตามธรรมชาติมารดาในภาคกลางจะให้บุตร เริ่มกินอาหารแข็ง เมื่อ
 อายุประมาณ ๓ เดือน ส่วนมารดาทางภาคเหนือจะให้บุตร เริ่มกินอาหารแข็ง เมื่ออายุประมาณ ๖ เดือน
 โดยให้ข้าวสุกและกลัวยเคี้ยวในปากแล้วป้อนให้บุตรกิน อาหารปลาเริ่มให้บุตรกิน เมื่อบุตรอายุ ๑๐ -
 ๑๑ เดือน เด็กไทยถูกให้หย่านนมเมื่ออายุประมาณ ๒ ขวบ แต่ตามมารดาที่ยังไม่มีบุตรคนต่อไปก็ยังให้กินนม
 อยู่จน ๓ ขวบ การให้บุตรหย่านนมใช้วิธีค่อยเป็นค่อยไป ไม่หย่านนมอย่างกะทันหัน ให้บุตรคนโตกินนม
 ร่วมกับบุตรคนเล็กได้ ทำให้บุตรไม่หิวจนเกินไป

การฝึกในระยะต่อมาได้แก่การฝึกหัดให้เด็กรู้จักขับถ่าย จะขอยกตัวอย่างการค้นคว้าของ
 เซียร์ส ซึ่งกล่าวถึงการฝึกหัดเด็กในเรื่องการขับถ่ายดังต่อไปนี้

การฝึกหัดในการขับถ่าย การขับถ่ายคือกริยาสะท้อนเพื่อส่งของเสียออกจากร่างกาย การกระทำ
 การขับถ่ายต้องอาศัยกล้ามเนื้อซึ่งอยู่ในอำนาจจิตใจ ฉะนั้นเด็กที่ได้รับการฝึกหัดในเรื่องการขับถ่ายก็แล้ว
 จะขับถ่ายเป็นเวลา และถ่ายเป็นที่ไม่เลอะเทอะและจะมีการทำความสะอาดร่างกายอย่างเรียบร้อย
 จากการค้นคว้าของ เซียร์สพบว่ามารดาอเมริกันเริ่มฝึกหัดบุตรให้รับผิดชอบในการขับถ่ายในอายุต่าง ๆ ดังนี้ ๖ %
 หัดบุตร เมื่อบุตรอายุประมาณ ๔ เดือน แต่ไม่ไ้คิด ๔๑ % เริ่มหัดเมื่อบุตรอายุ ๕ - ๕ เดือน และไ้คิด
 ประมาณ ๔ % การหัดขับถ่ายจะเริ่มไ้คิดเมื่อเด็กอายุประมาณ ๑๐ - ๒๔ เดือน ๗๒ % ของเด็กหัด
 ขับถ่ายไ้ภายในอายุ ๒ ขวบ และเป็นที่น่าสังเกตว่าการหัดขับถ่ายเมื่อเด็กอายุนานหน่อยจะฝึกไ้เร็ว
 กว่าเด็กอายุน้อย

การฝึกให้ลูกรู้จักซัดยของมารดาชาวอเมริกันที่เขียร์สไคซ์แรงในกวนคนควาของเขาปรากฏว่าไค้ชีวิตต่าง ๆ กัน บางคนไค้ชีวิตให้ลูกนั่งดัยพร้อมกับที่ ๆ ที่ฝึกหัดซัดยไค้แล้วไค้กะอายลูกพอจะนั่งไค้แล้ว บางคนสังเกตุการยิาของลูก ถ้าลูกทำทาวาจะดัยก็จับไค้หนึ่งกระโถน มารดาบางคนกะเวลาเช่นหลังจากการรับประทานอาหารก็จับบุตรนั่งกระโถนเป็นระยะเวลาเป็นพัก ๆ บางคนขอคำแนะนำจากแพทย์ในการฝึกหัดและนำมาใช้หัดบุตร เมื่ออายุน้อย มารดาบางคนทำไค้เมื่อบุตรดัยเลอะ เทอะ แต่มารดาบางคนก็ว่าการซัดยเป็นของธรรมดาบุตรยังเล็กก็อาจทำเลอะ เทอะบ้าง ในทั่ว ๆ ไปแล้วเด็กอายุ ๑-๒ เดือน พอจะควบคุมการซัดยของตนไค้แล้ว ถ้าเด็กยังทำเลอะ เทอะอีกในอายุนานนั้นอาจจะแปลความหมายไค้ว่า เด็กจงใจจะซัดยสิ่งหรือเด็กต้องการทำให้เลอะ เทอะ เพื่อจะทำไค้แม่

การฝึกหัดในเรื่องปัสสาวะ เด็กจะทำไค้หลังจากการดัยอุจจาระเป็นที่แล้ว และจากการคนควาของเขียร์สไค้เช่นเดียวกันพบว่า มารดาชาวอเมริกันส่วนมากไค้ชีวิตให้ลูกรู้จักซัดยมากกว่าชีวิตของไค้เมื่อลูกดัยเลอะ เทอะซึ่งในกรณีหลังนี้มารดาชาวอเมริกันไค้ประมาณหนึ่งในห้าของกลุ่มตัวอย่างซึ่งต่างกับมารดาในชนชาติอื่นซึ่งกวคชันในเรื่องนี้มากกว่า

ความความเห็นของเขียร์สไค้กล่าวถึงมารดาที่กวคชันในการซัดยว่ามักเป็นผู้ที่ :-

๑. ingsความปรารถนาไค้สูง กะเกณฑ์จะให้บุตรประพฤติเช่นผู้ใหญ่กระทำในเรื่องการรับประทานอาหาร ความมีระเบียบเรียบร้อย การระวังรักษายาวนาน และเครื่องแต่งบาน ต้องการความเงียมและต้องการให้ลูกประพฤติดีเมื่ออยู่โรงเรียน

๒. ใช้การลงโทษให้เจ็บตัว และใช้การทำโทษโดยการยกเลิกสิทธิพิเศษบางประการของบุตร และไม่ใช้เหตุขสกับบุตร

๓. ไม่ยืนยันให้บุตรกระทำการถาวรจรรูกรานคอบีความมารดา

๔. กวคชันไม่ใ้บุตรแสดงพฤติกรรมทางเพศ

๕. ขาดความอบอุ่นในครอบครัว

จากการคนควาของ คีบิง เกี่ยวกับครอบครัวไทยในชนบท พบว่าเด็กไทยในชนบทไค้รับ

1
Sears, Robert R., op.cit., pp. 108 - 120.

2
Ibid. pp. 120 - 121.

การฝึกหัดในการขับถ่ายโดยไม่มีการลงโทษ เด็กจะไม่ได้เสียน้ำฉะนั้นปัญหาในเรื่องอุจจาระจะเป็นเสียน้ำจึงไม่มี หรือไม่มีการแสบคันเนื่องจากเสียน้ำสกปรก ถ้าเด็กถ่ายอุจจาระออกมาผู้ใหญ่ก็จะไปเช็ดทิ้ง โดยไม่คิดว่าแล้วพาเด็กไปทำความสะอาด เด็กจะถูกนำไปถ่ายอุจจาระนอกบ้าน แต่ไม่มีการทิ้งใจนึกกันว่าเด็กจะเดินไต่หรือหุดไต่ จึงฝึกให้นั่งกระโถน โดยวางกระโถนให้นั่งถ่ายแล้วมันไต่บ้าน เด็กเริ่มฝึกนั่งกระโถนเมื่ออายุประมาณ ๑๘ เดือน ถึง ๒ ขวบ และหลังจากนั้นจะขับถ่ายได้เอง และจะไปสวมของผู้ใหญ่เมื่ออายุประมาณ ๓ ขวบ

ส่วนการฝึกในเรื่องปัสสาวะ เข็มส์โคกกล่าวว่าเด็กจะรู้จักบังคับตนเองในเรื่องปัสสาวะในเวลากลางวันดีกว่าเวลากลางคืน ปกติเด็กอายุ ๒ - ๓ ขวบ จะยังปัสสาวะรดที่นอนอยู่บ้าง และจะลดน้อยลงไปจนไม่ปัสสาวะรดที่นอนเลยเมื่ออายุประมาณ ๔ ขวบ^๑ ซึ่งจากการค้นคว้าของเข็มส์พบว่าเด็ก ๔๔ % จะบังคับตนเองได้ในเรื่องปัสสาวะเมื่ออายุประมาณ ๒ ขวบ และอีก ๒๒ % จะบังคับตนเองได้ในเรื่องนี้เมื่ออายุประมาณ ๓ ขวบ แต่มีเด็กบางคนไม่สามารถบังคับตนเองได้ในเรื่องปัสสาวะซึ่งจะต้องตกเป็นหน้าที่ของแพทย์ที่จะวินิจฉัยต่อไปว่าเด็กไม่สามารถบังคับตนเองได้เมื่ออายุมากพอสมควร

ในการฝึกให้บุตรรู้จักบังคับตนเองในเรื่องถ่ายปัสสาวะ จากการค้นคว้าของเข็มส์เช่นเดียวกันกล่าวว่า มารดาชาวอเมริกันใช้วิธีปลูกให้บุตรรู้จักปัสสาวะในตอนกลางคืน ๑ ครั้ง และปฏิบัติเช่นนี้จนกระทั่งบุตรไม่ปัสสาวะรดที่นอนแล้วจะไม่ได้รับการปลูก มารดาบางคนใช้วิธีระงับไม่ให้บุตรกินน้ำมากก่อนนอน หรือก่อนนอนให้บุตรไปปัสสาวะเสียก่อน แต่เด็กบางคนต้องการให้มารดาเปลี่ยนเสื่อหรือนอนหรือนอนในผ้าที่นอนใหม่ก็จะใช้วิธีปัสสาวะรดที่นอน แต่มารดาบางคนก็ใช้วิธีห้ามบอกเอาหนามขึง คือ เมื่อทนก่อการเปลี่ยนเสื่อนอนให้บุตรบ่อยครั้งเขาก็ใช้วิธีไม่เอาใจใส่ต่อการเบี่ยงของบุตรปล่อยให้บุตรนอนอย่างนั้น ถัดมาเป็นผลก็คือ บุตรไม่ปัสสาวะรดที่นอนอีกต่อไป ผลการค้นคว้านี้พบว่าเด็กที่ได้รับการควบคุมในเรื่องการฝึกหัดให้ถ่ายอุจจาระจะเป็นเด็กที่เกิดปัญหาในการรับประทาน และเด็กที่ปัสสาวะรดที่นอน ๒๒ % เป็นเด็กที่มีปัญหาในการรับประทาน ส่วนอีก ๔๘ % เป็นเด็กที่ไม่มีปัญหาในการรับประทาน ซึ่งแสดงว่าการปัสสาวะรดที่นอนไม่ได้เกิดจากเด็กมีปัญหาในการรับประทาน

เข็มส์ ได้ลงความเห็นว่าการปัสสาวะรดที่นอนอาจมีสาเหตุมาจากการรู้สึกตัวเร็ว การขงคับใจ หรือการอิทธิพลของ เช่น แม่บังคับให้เด็กรู้สึกตัวเร็วจากความอบอุ่นในระยะขวบปีแรกทำให้เกิด

1 De Young, John E., op.cit., p.51.

2 Sears, Robert R., op.cit., p. 131.

ควบคุมการมีสภาวะไม่โต และเขียนสไลด์รวมผลของการค้นคว้าและไขว้แย้งว่ามีสาเหตุเนื่องการ
มีสภาวะรक्तที่นมของ เด็กไม่โตเกิดจาก :-

๑. การที่เด็กถูกหย่านมโดยทันทีทันใด

๒. การเคร่งครัดในการให้นมตรงตามเวลา

๓. การที่เด็กขาดการประคบประหงมด้วยเวลาของนม

๔. การที่มารดาไม่ให้อุณหภูมิในภาวะที่โต เช่น ระวังไม่ให้บุตรทำของเสีย ให้บุตร

รู้จักเช็ดเหงื่อ ถูก้นตามารยาทในการรับประทานอาหารของบุตร หรือ บังคับให้บุตรประพฤติกายเป็นเด็กดี
เมื่ออยู่ที่โรงเรียน

และเขียนสไลด์กล่าวไว้ว่า การอดอาหารหรือการร้องไห้จ้า ๆ ไม่โตได้เป็นสาเหตุที่ทำให้
เด็กมีสภาวะรक्तที่นมเสมอไป

การอบรมเลี้ยงดูบุตรจำต้องคำนึงถึงพัฒนาการของบุตรในด้านต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมทางเพศ
ของเด็ก เจอร์ซิดกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า เด็กเริ่มมีพัฒนาการทางเพศตั้งแต่ในครรภ์มารดา และเริ่ม
มีพฤติกรรมทางเพศหลังจากการคลอดในไม่ช้า สิ่งที่เห็นชัดชัดชัดให้ทราบถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กใน
วัยทารกได้รับการค้นพบโดย ทารกเพศชาย และนักค้นคว้าอื่น ๆ ถึงแม้ว่านักค้นคว้าเหล่านั้นจะยังไม่ยอมรับเห็น
หมดที่เกี่ยวในพฤติกรรมพัฒนาการทางเพศของทารกซึ่งก็กล่าวไว้ว่า เด็กมีพัฒนาการทางเพศเป็นระยะ ๆ
แต่ก็โดยยอมรับว่าเด็กมีพฤติกรรมทางเพศของเด็กปรากฏให้เห็นได้ระหว่างที่เด็กได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพ

ฮิลเวอร์สัน (๑๙๔๐) ได้ทำการค้นคว้าในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็กโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง
เป็นทารกเพศชาย ๔ คน อายุระหว่าง ๓ ถึง ๒๐ สัปดาห์ และพบว่าทารก ๓ ใน ๔ คน มีการแข็งตัวของ
อวัยวะสืบพันธุ์ปรากฏขึ้นอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้ง และปรากฏว่ามีการแข็งตัวของอวัยวะสืบพันธุ์ตั้งแต่
๔ ถึง ๓๐ ครั้ง ในระยะ ๔ ชั่วโมง และการแข็งตัวของอวัยวะสืบพันธุ์จะปรากฏขึ้นในขณะที่เด็กอยู่ไม่สุข
และจะมีการถอนตัวของอวัยวะสืบพันธุ์ในขณะที่เด็กอยู่ในภาวะพักผ่อน เช่น ในเวลานอนหลับ ทั้งนี้ไม่ได้
หมายความว่าเด็กทารกจะมีความรู้สึกในเรื่องเพศเหมือนผู้ใหญ่ หมายความว่าแค่เพียงว่าอวัยวะสืบพันธุ์
ได้เริ่มทำงานตั้งแต่ในวัยทารก

สปีท (๑๙๖๔) ได้ทำการสังเกตเด็กอายุ ๑๕ เดือน พบว่ามีการ เล่นอวัยวะสัมพันธ์ของตนเองเป็นธรรมชาติทั่ว ๆ ไปในเด็กปกติ การ เล่นอวัยวะสัมพันธ์ในขวบปีแรกถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นพฤติกรรมปกติอย่างหนึ่งของเด็ก แต่การ เล่นอวัยวะสัมพันธ์ของเด็กหรือพฤติกรรมคล้ายคลึงกันนี้ แสดงออกถึงความสนใจทางเพศในระยะก่อนเข้าวัยแรกรุ่น (๑๙๖๔) โกล (๑๙๖๕) และ ลิววี (๑๙๖๕) เป็นผู้ที่พบจากการค้นคว้าของเขาอาจแปลความหมายได้ว่า เด็กจะมีพฤติกรรมทางเพศเช่นนั้นอยู่ระยะหนึ่งซึ่งทำให้เด็กกระทำผิดตามกฏวินัยหลายครั้ง และกระทำครั้งหนึ่ง เป็นเวลานานพอควร พฤติกรรมเช่นนั้นถึงแม้จะนับว่าเป็นพัฒนาการทางเพศในแง่หนึ่ง แต่มีความแตกต่างในระหว่างบุคคลอย่างมากบางรายซึ่งควรจะคำนึงถึง

กิสตัน (๑๙๖๔) ได้ทำการค้นคว้าในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็ก เกี่ยวกับการ เล่นอวัยวะสัมพันธ์ โกลใช้กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มในกลุ่มแรกเป็นเด็กที่มีอายุเฉลี่ย ๑๕ เดือน และในกลุ่มหลังมีอายุเฉลี่ย ๔๐ เดือน ปรากฏว่า ๘ ใน ๒๒ คน ของเด็กเล็กจับอวัยวะสัมพันธ์และปฏิบัติโดยใช้เวลาสั้นกว่าเด็กในกลุ่มที่โตกว่า ซึ่งในกลุ่มนี้มีเด็กกระทำ ๘ คน ในเด็ก ๑๖ คน และใช้เวลากระทำนานกว่าเด็กเล็ก แสดงว่าเด็กโตมีความสนใจในเรื่องเพศมากกว่าเด็กเล็ก การ เล่นอวัยวะสัมพันธ์เป็นการเร้าให้เกิดความรู้สึกทางเพศมากกว่าการที่เด็กได้แลเห็นการ เปลือยของเพศตรงข้าม หรือการรู้สึกจากการฉายรังสีสวามิ เพราะเด็กบางคนไม่สนใจในอวัยวะสัมพันธ์ของต่างเพศมากไปกว่าสิ่งที่น่าสนใจอย่างอื่น

เนื่องจากผลของการค้นคว้าทำให้บรรดาทฤษฎีที่สนใจและพัฒนามังคัม เทียวเซียไม่ให้บุตรได้แสดงออกในคามพฤติกรรมทางเพศอันเป็นเหตุให้เด็กเกิดความขัดแย้ง เพราะพัฒนาการของร่างกายทำให้เกิดกระทำออกไปเช่นนั้น เมื่อได้รับการชักชวนจากมารดา เด็กก็จะเกิดความวิตกกังวลและพยายามซ่อนการกระทำของตนให้พ้นจากสายตาของมารดา ซึ่งคล้ายกับเป็นสิ่งที่เร้าให้เด็กกระทำบ่อยยิ่งขึ้น ซึ่งเจอร์ซัสโคกล่าวว่าการ เล่นอวัยวะสัมพันธ์ของเด็กก็เช่น เกี่ยวกับการควบคุมสิ่ง เด็กจะสนใจจริงจังอยู่ชั่วระยะหนึ่งแล้วก็จะหายไป และต่อมาจึงจะสร้างความสนใจขึ้นมาใหม่

พฤติกรรมของเด็กที่จะพบเสมออีกอย่างหนึ่งคือ การก้าวร้าวรุกราน ซึ่งเซียร์สได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การก้าวร้าวรุกราน คือการกระทำด้วยความปรารถนาจะให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งถ้า

การกระทำนั้นเกิดจากการตั้งใจของผู้กระทำด้วยแล้วก็ถือว่าเป็นการแสดงการก้าวร้าวรุกรานโดยแท้จริง ซึ่งอาจแสดงโดยหลายทาง ไม่จำเป็นจะต้องแสดงออกทางร่างกายเท่านั้น การกระทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดทรมานใจ เช่น การดูหมิ่นหรือการไม่ยอมรับของสังคม นับว่าเป็นการก้าวร้าวรุกรานด้วยเช่นกัน

การก้าวร้าวรุกรานนี้ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมทุกประเภทแม้กระทั่งในยามที่นิยมให้มากขึ้น โดยมากจะอนุญาตให้แต่หัวหน้าครอบครัวที่จะแสดงการก้าวร้าวรุกรานต่อผู้ใดก็ตามที่ครองใจบ้าง แต่ก็ไม่ควรทำ เพราะเป็นการไม่ยุติธรรม เป็นการนำคิคว่าเด็กเกิดมามีพฤติกรรมนี้ได้อย่างไร เด็กในช่วงปีแรกจะรู้จักเกรงกลัวไม่ยอมให้ผู้อื่น ร้องไห้ขบแง ทบตี ถัก หรือ คืบคลานตัวเอง ซึ่งเป็นกริยาการก้าวร้าวรุกรานทั้งสิ้น ในช่วงปีที่สอง เริ่มมีกริยาทาง ๆ เพิ่มขึ้นมากขึ้นเป็นพันว่ ขว้างปาเศษของ ทำของตกแตก คือทิ้ง สิ่งของลงเท้า และเด็กก็เริ่มเรียนรู้ว่า ถ้าตนทำเช่นนั้นจะทำให้ตนเองมีอำนาจเหนือผู้อื่น เด็กบางคนใช้วิธีไม่ยอมทำอะไรเองในสิ่งที่ตนพอจะทำได้แทนที่จะขอให้มารดาทำให้อ และเรียนรู้ที่จะหาวิธีมาบังคับบีบบังคับในมารดาจนทำให้มารดาความปรารถนาของตน ด้วยการแสดงการก้าวร้าวรุกราน และเด็กชายมักจะแสดงการก้าวร้าวรุกรานมากกว่าเด็กหญิง

เข็มนักกล่าวว่าเด็กบางคนเกิดความวิตกกังวลเช่น หิว หรือ เหนื่อย จะร้องหรือแสดงออกโดยการลงมือของ เหนือมารดาที่จะไปหาและจัดการความไม่สบายด้วยประการต่าง ๆ ให ทำให้เด็กต้องแสดงการก้าวร้าวรุกรานทุกครั้งที่มีปัญหา แต่เด็กใดได้รับสนองโดยการทำโทษโดยการทำโทษจากมารดา ทำให้เกิดแก่นปัญหาไม่ได้ก็จะยิ่งแสดงการก้าวร้าวรุกรานยิ่งขึ้น ในเหตุผลเช่นเดียวกันเด็กบางคนแสดงกริยาการก้าวรุกรานเพื่อเรียกร้องให้มารดาเข้ามาหาตน เพราะถ้าเขาเป็นปกติก็มารดาจะอยู่ด้วยเพียงชั่วเวลาเล็กน้อย ยิ่งเด็กโตขึ้นจะยิ่งทำกริยาการก้าวร้าวรุกรานได้โดยอัตโนมัติยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลสองประการคือ ได้รับการความใจให้แสดงกริยาชนิดนี้ได้เมื่อยังเด็กโดยไม่ได้รับการลงโทษจึงคิดนิสัยกระทำต่อมาจนโต และอีกประการหนึ่งเด็กกระทำเพราะเกิดความกลัว หรือ การขัดแย้งขึ้นในตนเองไม่สามารถทำอะไรได้จึงเกิดความหงุดหงิดและแสดงออกมาด้วยกริยาการก้าวร้าวรุกราน ประการที่สำคัญที่สุดที่ควรระวังไม่ให้เกิดขึ้นกับเด็กได้ก็คือ การแสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด การกระทำเช่นนี้เกิดจากเจตนาที่เดียว เกิดแสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานเพราะเกิดความวิตกกังวล แต่เมื่อทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดแล้วความวิตกกังวลก็หายไปด้วย จึงเกิดความพอใจ เมื่อทำบ่อยครั้งเข้าจะกลายเป็นความพอใจที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งทำให้เด็กมีนิสัย โกรธง่าย ป่วนเถื่อน ควรระวังไม่ให้เกิดขึ้น

การควบคุมการก้าวร้าวรุกรานของเด็ก จากการค้นคว้าของเชปเปร์ส ซึ่งได้อาศัยความเห็นของ
บรรดาชาวอเมริกันเกี่ยวกับการควบคุมการก้าวร้าวรุกรานของบุตร บรรดาเหล่านั้นได้ให้ความเห็นว่า
การก้าวร้าวรุกรานนี้เกิดจากการกระทำของบิดามารดาซึ่งมีนิสัยก้าวร้าวรุกรานจึงมีผล เป็นแรงจูงใจให้
บุตรกระทำตาม การควบคุมการก้าวร้าวรุกรานของบุตรจึงกระทำโดยสองวิธีคือใช้วิธีป้องกันไม่ให้บุตร
กระทำหรือใช้วิธีลงโทษซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของมารดา/ บิดามารดา เป็นผู้ที่ชอบลงโทษใช้วิธีป้องกันโดยแสดงให้
บุตรทราบอย่างชัดเจนว่าไม่ต้องการให้บุตรแสดงกริยาเช่นนั้น และบอกให้ลูกเลิกกระทำทันทีโดยไม่ใช้วิธี
ลงโทษ/ มารดาที่รู้จักโอนอ่อนผ่อนตามจะอนุญาตให้บุตรได้แสดงการก้าวร้าวรุกรานไบบ้าง เพื่อลดความ
วิตกกังวลของบุตร เพราะการที่เด็กได้รู้ความหมายความกตัญญูออกเสียบ้างทำให้อารมณ์การก้าวร้าวรุกรานของ
เด็กลดลงไปไบบ้าง การแนะนำนี้ได้รับการยืนยันโดยทดลองให้เด็กเล่นกับตุ๊กตา เด็กที่ได้รับการ เข้มงวด
กวดขันไม่ให้แสดงการก้าวร้าวรุกราน จะแสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานต่อตุ๊กตามากกว่าเด็กซึ่งได้รับการ
อนุญาตให้แสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานไบบ้าง การค้นคว้านี้กระทำโดยเชปเปร์สและอีวินใน ค.ศ. ๑๙๕๖ แสดง
ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ยิ่งมีความคาดหวังโทษบุตรหนักเพียงไร บุตรก็ยิ่งแสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานออกมา
จากใจจริงมากกว่าบุตรที่ได้รับการลงโทษจากบิดามารดาเพียงเล็กน้อย

มารดาอีกประเภทหนึ่งใช้วิธีลงโทษบุตร ไม่ให้กระทำกริยาการก้าวร้าวรุกรานแต่การกระทำเช่นนั้นก็มี
ผลหลายอย่าง คือ ไม่เพียงแต่จะกระทำให้ลูกเลิกแสดงกริยาเช่นนั้นอย่างเดียว แต่จะเพิ่มความหงุดหงิด
ให้กับบุตรซึ่งทำให้เด็กแสดงการก้าวร้าวรุกรานในโอกาสอื่นหรือในสถานที่อื่นมากยิ่งขึ้น บิดามารดาจะเป็น
ตัวอย่างที่ดีในเรื่องนี้ เด็กที่แสดงการก้าวร้าวรุกรานเสมอ ๆ ในบ้านแสดงให้ทราบว่ามารดาเป็นผู้ที่ไม่
คงเส้นคงวา หรือ เป็นผู้ลงโทษรุนแรง หรือ เป็นทั้งสองกรณี

การกระทำที่ดีในการควบคุมการก้าวร้าวรุกรานของเด็กก็คือบิดามารดาจะต้องสร้างอุบายคิดว่า
ไม่ปรากฏการกระทำเช่นนั้นอย่างแท้จริง ถึงมีความคาดหวังจะโกรธในการกระทำของลูก แต่ไม่แสดงการก้าว
ร้าวรุกรานให้บุตร เห็น และบอกให้ลูกเลิกกระทำกริยาการก้าวร้าวรุกรานโดยไม่ใช้วิธีลงโทษ และผ่อนผันให้ลูก
แสดงกริยาการก้าวร้าวรุกรานไบบ้างบางโอกาสที่ลูกมีความวิตกกังวล

การฝึกนิสัยเด็กในการขมวดม้วนเดียวคือเด็กอีกแง่หนึ่งก็คือการฝึกให้รู้จักสิ่งที่ควรและไม่ควร ใน
เรื่องนี้เชปเปร์สได้ทำการค้นคว้าและให้เหตุผลว่าการฝึกเด็กให้รู้จักสิ่งที่ควรและไม่ควรมิใช่วิธีที่ดีอยู่ ๔ ประการ
คือ

๑. สอนให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำ เริ่มที่เด็กในวัยทารกมารดาจะเป็นผู้กระทำทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่มนุษย์ และในการกระทำนั้นก็ได้สอนให้เด็กได้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ควรกระทำด้วย โดยค่อยๆ เปลี่ยนลักษณะภาพของ เด็ก ซึ่งเกิดที่เขี้ยวตอ้งซึ่งมีความรักทั้งหม่อมมาเป็นสิ่งตัวเองที่ดุน้อย ๆ มารดาจะค่อย ๆ เพิ่มความรับผิดชอบในกิจวัตรประจำวันให้ และในที่สุดค่อย ๆ เพิ่มให้บุตรรู้จักรับผิดชอบในงานบ้านและในการ เรียนในวัยต่อไป

๒. สอนให้เด็กรู้จักการควรประพฤติและไม่ควรประพฤติโดยการกระตุ้นด้วยการชมหรือบังคับ และทั้งความประสงค์ไว้แล้วแนะนำให้เด็กปฏิบัติไปตามแนวทางโดยวิธีระบบของงานให้เด็กได้ทำสำเร็จได้

๓. สอนโดยวิธีควบคุมดูแลให้กระทำในสิ่งที่ถูกที่ควร อาจจะใช้การควบคุมที่ก่อให้เกิดความสนใจแก่บุตรซึ่งได้แก่การให้รางวัลความดีหรือสิ่งของ เมื่อกระทำดี หรืออาจใช้พฤติกรรมทางนิเสธ เช่น การลงโทษให้เจ็บตาม หรือ บกเลิกสิทธิพิเศษบางอย่างเมื่อทำไม่ได้ การสอนโดยวิธีนี้เป็น การสอนให้ลูกได้เรียนรู้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำโดยการให้ระเบียบวินัยและการลงโทษกับใช้เพื่อเน้นให้บุตรนึกถึงความสำคัญของระเบียบวินัยที่วางไว้

๔. สอนให้บุตรรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยใช้สิ่งสูงใจให้เกิดกระทำดี เช่น ยกย่องชมเชยหรือสัญญาว่าจะให้สิ่งที่ถูกใจ เช่น เสื้อผ้าหรือขนม หรือ ใช้วิธีข่มขู่ถ้าบุตรไม่ปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว มารดาก็จะหาอะไรเอาใจใส่กับบุตร หรือ นำสิ่งที่บุตรชอบไปเสีย เช่น ไม่ให้ดูโทรทัศน์ หรือ เล่นกับบุตร สิ่งเหล่านี้อาจใช้สลับกัน แต่การกระทำบางอย่างเช่นการ ติเตียนที่ของระวางการทำในบุตร เข้าใจว่า ที่มารดากระทำไปนี้เป็นเพราะความรักและหวังดีกับบุตรทั้งสิ้น การแนะนำให้บุตรประพฤติดี มีวิธีอีกอย่างหนึ่ง คือ หาแบบอย่างที่ดีมาชี้ให้เด็กเห็นและประพฤติตาม การใช้เหตุผลกับบุตรก็เป็นวิธีที่ควรวิธีหนึ่ง สิ่งที่น่าหวั่นคือคือการไม่คงเส้นคงวาของบิดามารดา เช่น ลูกประพฤติไม่ควบบางครั้งก็ทำโทษ บางครั้งก็ไม่ทำโทษทำให้บุตรจับตัวเองไม่ถูก

เมื่อได้แก่นในเรื่องการฝึกหัดเด็กให้รู้จักสิ่งที่ควรและไม่ควร ว่ามีความรักความชอบกับบุตร จะแนะนำให้บุตรประพฤติในสิ่งที่ควรและไม่ควรได้ดีที่สุด

1
Ibid. pp. 317 - 361.

2
Ibid. p. 361.

๒๒

การใช้ระเบียบวินัยในการปกครองเด็ก เจอร์ซิดกล่าวไว้ในหนังสือของเขา เกี่ยวกับ
การใช้ระเบียบวินัยในการปกครองเด็ก ดังต่อไปนี้

การใช้ระเบียบวินัยในการปกครองเด็ก มีไทม์นาบความว่าจะจำกัดสิทธิเสรีของเด็ก แต่
เป็นการให้สิทธิสภาพแก่เด็กอย่างเต็มที่โดยมีกรอบในเด็กให้รู้ถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรประพฤติ

ในการใช้ระเบียบวินัยกับเด็ก บิดามารดาควรเป็นผู้ที่มีทั้งการผ่อนคลายและการเข้มงวดกวด
ขันเป็นคู่ขนานซึ่งกันและกัน มีไรเซนเขียนไปในทางหนึ่งทางใด และการใช้ระเบียบวินัยจำจะต้องให้เหมาะสม
ภาคกัน ไม่ใช่เฉพาะคนหนึ่ง และบดแวนให้กับอีกคนหนึ่ง การใช้ระเบียบวินัยเป็นการกันไม่ให้เด็กอันตราย
แก่เด็กโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

เจอร์ซิดยังกล่าวไว้ว่า บุคคลที่อยู่ในสังคมจำจะต้องมีระเบียบวินัย กังนิงจึงจำเป็นต้อง
ฝึกให้เด็กรู้จักเคารพและปฏิบัติตามกฎของสังคมที่เราสังกัดอยู่ เช่น บ้านและโรงเรียน เด็กควรได้รับการนำ
และชักชวนบ้างในพฤติกรรมต่าง ๆ แต่ไม่ควรนำจนกระทั่งเด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง การใช้ระเบียบ
วินัยของคานิงถึงจุดภาวะของเด็กคว้าวามารถจะกระทำไ้หรือไม่ เช่น กวดขันให้เกิดพฤติกรรมในสะอาด
เรียบร้อยจนเกินควรในวัยที่เด็กยังไม่สามารถจะทำได้ หรือให้เกิดนั่งนิ่ง ๆ เป็นชั่วโมงซึ่งเด็กในวัยกำลัง
ซนจะรู้สึกว่าเป็นการอึดอัดใจมาก ทำให้เสียสุขภาพจิตของเด็ก

การลงโทษเป็นการย่ำให้ถึงความสำคัญของระเบียบวินัย เป็นของจำเป็นที่ควรจะทำ
แต่ควรกระทำโดยไม่โกรธ และระวังอย่าให้เด็กเข้าใจว่าการลงโทษเป็นการแก้แค้นซึ่งจะทำให้เกิดการ
ทำลายอย่างเปิดเผย หรือ เก็บซ่อนไว้ในใจ การยกย่องชมเชย และการให้รางวัล เป็นแรงจูงใจที่ดีกว่า
การลงโทษ แต่การเลี้ยงดูเด็กโดยไม่มีการลงโทษเสียเลยย่อมเป็นไปได้ จึงจะไม่เห็นศักดิ์ของการ
ลงโทษโดยวิธีอื่น เจอร์ซิดกล่าวถึงหลักการลงโทษทั่วไปว่าดังนี้

๑. ควรลงโทษเพื่อกันไม่ให้เด็กทำผิด มากกว่าใช้เป็นการแก้แค้นการกระทำผิดของเด็ก
๒. การลงโทษก็ควรจำเป็นต้งใช้ในบางครั้งเพื่อกันคนที่ไม่ได้รับทุกข์จากการถูกราน
ของผู้อื่น
๓. การลงโทษควรทำให้ตรงจุดที่ผิดของเด็ก และให้เกิดยอมรับการตัดสินใจด้วยดี

๔. การลงโทษ ต้องมีกำหนดเด็ดขาด ไม่พัวพันหรือ เสร็จแล้วก็แล้วกันไป

๕. ไม่ลงโทษเด็กโดยทั้งจากการกล่าวหาของผู้ตน ต้องมีเหตุผลในการลงโทษทุกครั้ง และไม่ถือสาหรือว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่กว่า ต้องคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย การลงโทษไม่ควรใช้ในความหมายว่าความเจ็บปวดใหญ่โตจนแต่เกิดความสูญเสียแก่ผู้กระทำ หรือทำแล้วก่อให้เกิดความกลัวแก่ผู้รับโทษและการทำโทษชนิดก่อให้เกิดความรำคาญเรื่อยไป การลงโทษโดยไม่ยอมรับการกระทำใด ๆ ของเด็กเสียเลย เป็นการลงโทษในทางจิตวิทยาที่หนักอย่างหนึ่ง

การฝึกหัดที่ควรนำมาใช้กับเด็กอีกชนิดหนึ่ง คือ การฝึกหัดให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเอง มารดาชาวอเมริกันมีวิธีการฝึกหัดบุตรให้รู้จักพึ่งตนเอง ซึ่งเขามองเป็นผู้ที่มีความน่ามาแสดงถึงค่าอันมี

การฝึกหัดให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเอง มี ๓ วิธี คือ

๑. ใช้วิธีขยันทันให้เกิดทำในสิ่งที่ต้องการจะทำ และพอทำเองได้
๒. ใช้วิธีให้รางวัล โดยให้ความสนใจช่วยเหลือในสิ่งที่เด็กกระทำ
๓. ใช้วิธีลงโทษ โดยกล่าวและใช้โทษทำในสิ่งที่เด็กพอจะทำได้

นอกจากนั้น เขายังถือว่า การกระทำที่ก่อให้เกิดรู้จักพึ่งตัวเองได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการยอมรับในการกระทำของเด็ก การชักชวนไม่ให้เด็กทำอะไรด้วยตนเอง เป็นการบั่นทอนการช่วยเหลือตัวเองของเด็ก มารดาที่ควรใช้วิธีแนะนำเพราะในบางขณะ เด็กอาจเกิดความวิตกกังวลว่าจะประพฤติอย่างไรจึงจะดี เด็กจะหาสิ่งต่าง ๆ โดยที่เราไม่เกิดความวิตกกังวลเสียก่อน เช่น ในกรณีที่เด็กต้องการจะทำอะไรแล้วถูกมารดาว่าด้วยอารมณ์โกรธหรือในกรณีที่เด็กทำอะไรแล้วมารดาแนะนำด้วยถ้อยคำอันชวนก่อให้เกิดความรู้สึกถึงกังวลแก่เด็กทั้งนั้น แต่ในประการหลัง เป็นการก่อให้เกิดความหวังและการกระทำที่ผิดอันที่จะกระทำ ความต้องการให้มารดาเข้าใจว่าเด็กมีอิทธิพลมากถึงแม้ว่าเด็กจะพยายามทำอะไรเอง เพราะกลัวแม่โกรธ แต่ในบางครั้งต้องการให้มารดาเข้าใจว่าเด็กจึงแสดงว่าทำอะไรไม่ได้เพื่อให้มารดาสนใจ ถ้ามารดาทราบใดกระทำให้เกิดก็จะได้รับสนองความรักความที่ตนต้องการ มารดาบางคนจะโกรธเมื่อเห็นที่ลูกทำอะไรเองได้แล้วยังมาขอรับให้ทำให้อีก มารดาบางคนจะห้ามไม่ให้บุตรซึ่งบุตรนอกจากจะไม่ได้รับสนองความรักความที่ตนต้องการแล้วยังจะเพิ่มความรู้สึกถึงกังวลในการกระทำของมารดาเป็นการตอบสนอง

การผูกพันตนเองไว้แล้วกลับมาทำเป็นของตนเองไม่ได้เพราะกลัวว่าถ้าทำอะไรเองไ้มารคา
ก็จะทิ้งไปทำให้ตนเสียความรักของมารคา เด็กจึงพยายามทำความดีใจให้กับตนเองโดยใช้วิธีหลอ
ความรักของมารคาคงกล่าว ถ้าเด็กกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปเพื่อเป็นการลองขึงถึงความรักของแม่และไ้
รับการปฏิบัติของตนของควยดี เด็กก็จะเข้าใจว่ามารคายังรักตนอยู่ และมีความอบอุ่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ที่
ตนพอจะทำได้ด้วยความดีใจต่อไป *

การฝึกหัดให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ เป็นการฝึกหัดที่ควรปลูกฝังให้มีประจำในตัวเด็กตั้งแต่เล็ก ในเรื่อง
นี้ก็มีผู้สนใจความมากมาย เพราะเป็นการอบรมที่เป็ประโยชน์ต่อเด็กในอนาคต

จากข้อความซึ่งเบคกี แอด.มิกสัน และ เกด บี. แฮริส ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องการรับผิดชอบ
ของเด็ไ้ไว้อย่างน่าฟังว่า เป็นคำที่ได้รับความนิยมน่ากว้างขวางในหมู่นักการศึกษา นักจิตวิทยา และ
ผู้นำของเยาวชนทั่วไป มีการค้นคว้าหลายรายเกี่ยวกับการฝึกให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ ซึ่งจะไ้กล่าวต่อไปนี้ *

๑. ควรฝึกให้มีความรับผิดชอบในวัยเด็ก จากการค้นคว้าของบลูมเบิร์ก (๑๙๔๔) และ
มิง (๑๙๓๓) ได้ยืนยันความจริงข้อนี้โดยกล่าวว่า การฝึกให้มีความรับผิดชอบควรกระทำเมื่อเด็กไ้พอควร
สมารถ และ สมารถ (๑๙๔๕) เห็นชอบกับความคิดค้นนี้ และเสริมว่าควรฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบโดย
ทำตามธรรมชาติ และไม่มุ่งหวังให้เด็กเล็ก ๆ ทำไ้เองทั้งหมด คิสเชอร์ (๑๙๔๗) กล่าวว่า การฝึก
ให้เด็กมีการรับผิดชอบต้องตั้งคมของค่านึงถึงวุฒิภาวะของเด็ก

๒. การฝึกให้มีความรับผิดชอบควรใช้วิธีฝึกหัดให้กระทำ มีผู้ค้นคว้ายืนยันคำกล่าวข้อนี้
คือ ไวเกอร์ (๑๙๓๐) สเคอร์เรียม (๑๙๔๔) วิลเลอร์ (๑๙๔๖) พ็อทเทอร์ (๑๙๔๖) และ
ปรอด (๑๙๓๗) ซึ่งกล่าวว่า การฝึกให้เด็กมีการรับผิดชอบควรกระทำไ้โดยจัดให้เด็กจรรวมซึ่งเด็กไ้มี
ส่วนร่วม ทั้งจุดประสงค์ ภาระงานที่จะทำ และมีส่วนในการวัดผล การเรียนรู้จากการกระทำไ้ไ้โคติใน
กรณี

๓. การฝึกให้มีความรับผิดชอบต้องจัดประสพการณ์ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน จาก
การค้นคว้าของบลูมเบิร์ก (๑๙๔๔) ได้ให้ความเห็นว่าควรปรับปรุงการฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบให้เหมาะ
สมกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งจากการค้นคว้าของอัลเลน (๑๙๔๔) โอเวอร์สตรัท (๑๙๔๗) โรเบิร์ต

(๑๔๔๑) ถึงความเห็นคล้ายคลึงกับ เจอร์ซิด (๑๔๔๐) และ วูล์ฟ (๑๔๓๘) ถึงความเห็นว่างานที่เด็กกระทำไม่ควรจะ เหลือมากกว่าแรง เกล็นไปจนเด็กกระทำไม่ได้

วูกกอด (๑๔๔๑) แนะนำว่างานที่เด็กทำ ควร เป็นงานที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อ ให้เด็กได้มองเห็นความสำคัญของงานและรู้สึกในคุณค่าของงานจะโคกระทำให้กระวัง และเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ทรอสต์ (๑๔๔๒) โดยอ้าง งานที่ระก้อให้เกิด เกิดความรู้สึกรับผิดชอบจะต้องมีความหมาย ต่อผู้กระทำ เช่น เวลาเด็กกำลังกระทำอะไรให้ผู้ใหญ่แสดงให้เด็กทราบว่า ถ้าปราศจากเขาเสียแล้วงาน นั้นจะไม่สำเร็จ

สีกแมน (๑๔๔๔) กล่าวว่างานที่ระก้อให้เกิดมีความรับผิดชอบได้ ต้องทำให้เด็กมีความรู้สึกว่า ตนมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับงานนั้น เมอร์ท (๑๔๔๑) กล่าวว่าเด็ก ๆ จะมีความรับผิดชอบก็ขึ้น ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานซึ่งควรควรต้องการให้กระทำดีกว่างานซึ่งเขารู้สึกว่าดีสำหรับเขา เพราะงาน ที่ควรควรต้องการให้ทำกันทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีความสำคัญขึ้น

กุกซีเพ (๑๔๔๕) กล่าวว่า เขาเชื่อว่าเด็กมีความพอใจที่ทำงานสำเร็จ ความพอใจนี้ไ้มาจากการ ความรู้สึกที่ว่าเขามีความรับผิดชอบในงานที่ทำ นอกจากนั้นความสำเร็จในงานจะช่วยให้เด็กพยายามต่อไป ในกิจการอื่น การยกย่องชมเชยและการให้เกียรติเป็นสิ่งจูงใจที่ดีที่จะช่วยให้เด็กกระทำ บิการมารคาควร ทำให้เกิดรู้สึกพาดพิงใจด้วยการปล่อยให้เด็กกระทำทุกสิ่งตามความต้องการตามอายุของเขา โดยให้รางวัล ด้วยคำชมเชยและสิ่งของให้เหมาะสมกับงานที่เขากระทำ

๔. เด็กจะต้องได้รับรายละเอียดเพียงพอในงานที่เขาได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเพื่อจะได้เข้าใจ ในวิธีปฏิบัติงาน

๕. เด็กต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่ จากการค้นคว้าของทรอสต์ (๑๔๔๔) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมระหว่างกันด้วยกันกับผู้ใหญ่ ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีเพื่อนและกำลังทำงานกันเป็นหมู่

๖. เด็กต้องการความเชื่อดีและยอมรับจากผู้ใหญ่ ฉะนั้นก่อนจะให้เด็กรู้สึกรับผิดชอบ ผู้ใหญ่จะต้องยอมรับและเชื่อดีในความสามารถของเขาเสียก่อน

๗. ผู้ใหญ่จะต้องนึกเสมอว่าเด็กจะต้องมีความนิคพลาติในการกระทำบ้าง และต้องยอมรับในความ นิคพลาติของเขาโดยมิถนอเสียว่าการนิคพลาตินั้นจะไ้เป็นตัวอย่างให้เกิดโคแก้ไขการกระทำของเขาในเวลาต่อไป

๔. หัตถกิจและพฤติกรรมที่เคารพต่อการรับผิดชอบของผู้ใหญ่ จะมีอิทธิพลทำให้เกิดการพัฒนา
การในด้านการรับผิดชอบ

๕. การให้เด็กมีความรับผิดชอบเกินกว่าวัยและวุฒิภาวะของเด็ก จะก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็ก
วิทเพนเบอร์ก (๑๙๔๔) กล่าวว่า ควรให้เด็กเลือกรับผิดชอบในงานเอง เพราะถ้ามักเกินไปจะก่อให้เกิด
ความวิตกกังวลและการหลบเลี่ยงขึ้นกับเด็ก เมอร์ฟี (๑๙๔๓) กล่าวว่าถ้าให้งานหนักเกินไป
เด็กจะรู้สึกว่าผู้ใหญ่เริ่มจวกทักจนไม่มีความเห็นใจ จากความเป็นกันเองและจากความสนุกสนานในงาน
ที่กระทำ

งานที่ก่อให้เกิดเด็กเกิดความรับผิดชอบ ได้แก่การกระทำกิจวัตรประจำตัวของเด็กในวัยแรก เช่น
การรับประทานอาหาร การล้างหน้า แปรงฟัน หวีผม แต่งตัว และการรักษากฎให้พ้นจากอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ
หลังจากนั้นเมื่ออายุประมาณ ๒ ขวบ เด็กก็ควรมีความรับผิดชอบในการ แต่งตัว อาบน้ำ เลือกเสื้อผ้าสวมใส่
รู้จักกำหนดเวลาและรู้จักใช้เงิน การรับผิดชอบในงานบ้าน เช่น ดูแลรักษารั้วของ จักรกึ่งที่ตนเองอยู่ จัก
โต๊ะอาหาร ดูแลสัตว์เลี้ยง ควรกระทำไ้เมื่อเข้าโรงเรียนแล้ว นอกจากนั้นควรจัดทัศนคติของตนได้ ช่วย
ล้างจาน เลี้ยงน้องและช่วยซักเสื้อผ้าเพื่อให้มีความรับผิดชอบในงานบ้าน ทางโรงเรียนจะช่วยให้เด็ก
พัฒนาการรับผิดชอบได้เช่นกัน เช่น จัดให้มีกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ เช่น ให้เป็นผู้นำหมู่ใน
กิจกรรมของห้องเรียน ซึ่งเป็นหัวหน้าชั้น การเรียนเป็นหน่วยก่อให้เกิดการรับผิดชอบในหมู่เด็กทั้งในทาง
คะแนนงาน ค่าเงินงานและการวัดผล

การปลูกฝังให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการอบรมให้เด็กให้ทราบว่าเรามีฐานะ เป็นสมาชิก
คนหนึ่งของสังคมซึ่งจะต้องเรียนรู้ที่จะทำความสัมพันธ์กับผู้อื่น และรู้สึกผิดเมื่อคนทำผิดกฎของสังคม บรูเซอร์
(๑๙๓๒) กล่าวว่าความรับผิดชอบต่อสถาบันเมืองซึ่งปรากฏในผู้ใหญ่ได้เริ่มฝึกตัวมาตั้งแต่ที่ทุกคนนั้นอยู่
ในวัยเด็ก พอตฮอฟ (๑๙๔๖) กล่าวว่า กิจกรรมในโรงเรียนเช่นพาเด็กนักเรียนออกไปชมสถานที่ในชุม
ชน และพยายามนำปัญหาของชุมชนมาอภิปราย หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น จักงานปลูกเสื่อวัน
จะทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม จีเซดและลอว์ (๑๙๓๓)
ได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเด็กที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน พบว่าเด็กที่
มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำมีความรับผิดชอบในกิจวัตรประจำวันของตนเองดีกว่าเด็กที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงกว่า

ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กยังมีสาเหตุบางประการที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกันไป ตามความเห็นของเบียร์สซึ่งได้จากการค้นคว้าพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา และ อายุ ของมารคามีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งจะก่อให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต ได้ ในเรื่องนี้แมคคอบีและกิบส์ ได้ทำการค้นคว้าใน ค.ศ. ๑๙๔๔ และนำผลของการค้นคว้าโดยศึกษา จาก มาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของมารคามีสถานะทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับกลางชั้นบน และระดับต่ำชั้นบน และในปี ๑๙๔๗ เบียร์สได้นำผลการค้นคว้า ของเขาและแมคคอบีมาศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยศึกษาจาก และใช้กลุ่มตัวอย่างมารดาชั้นกรรมกร ผลของการค้นคว้าไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเดิมเป็นมารดา ในมลรัฐนิวอิงแลนด์ ๓๗๔ คน เมื่อนำมาจัดระดับชั้นของสังคมปรากฏว่ามารดา ๗ คน ไม่มีรายละเอียด พอจะจัดให้อยู่ในระดับชั้นของสังคมระดับใดจึงตัดออก และแบ่งเป็นมารดาในระดับกลางชั้นบน ๑๔๔ คน และมารดาในระดับต่ำชั้นบน ๑๗๔ คน ในการค้นคว้าของแมคคอบี และกิบส์ เพื่อจะหาว่า :

๑. มารดาในระดับชั้นทั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้างในการอบรมเลี้ยงดูบุตร
๒. ผลของการอบรมเลี้ยงดูบุตร แตกต่างกันจะก่อให้เกิดบุคลิกลักษณะของเด็กแตกต่างกัน

อย่างไร

๑. มารดาประเภทใด มีการอบรมเลี้ยงดูบุตร แตกต่างกันไปอย่างไรบ้าง

จากสองหัวข้อข้างบน แมคคอบีได้รายงานผลของความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ของมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางชั้นบน และมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับต่ำชั้นบนว่ามีดังต่อไปนี้

๑. การให้อาหาร ไม่มีความแตกต่างทั้งสองระดับชั้นใหญ่ทารกกินนมเป็นเวลาานพอกันและ นัยามนุทรีในเวลาใดเหมือนกัน มีความเข้มงวดกวดขันในการให้นมพอก ๆ กัน แม้ระดับกลางชั้นบนมีความ เข้มงวดกวดขันในการให้นมบุตรในครั้งแรกเวลามากกว่ามารดาในระดับต่ำชั้นบนบ้างเล็กน้อย

1

Ibid. pp. 414 - 415.

2

Sears, Robert R., op.cit., p. 424.

3

Maccoby, Eleanor E., and Gibbs, F.X., "Methods of Child - Rearing in Two Social Classes," In, Educational Psychology. pp. 119 - 121.

๒. การขี้นถ่าย มารการะคัมค้ำขั้มนกวดคั้มนในการปึกการขี้นถ่ายของบุตรมากกว่ามารการะคัมกลางขั้มน โดยเริ่มฝึกให้บุตรขี้นถ่ายในเวลาใดเร็วกัน แต่มารการะคัมค้ำขั้มนจะคู้ว่าและห้าโหม ถ้าบุตรถ่ายเลอะเพอะและไมเป็นที

๓. การควบคุมเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมทางเพศของบุตร มารการะคัมค้ำขั้มนฝึกให้บุตรมีระเบียบและสุภาพเรียบร้อยตั้งแต่เด็ก และบังคับให้อยู่ในสภาพเจนนั้จนโต ถ้าเห็นลูกแสดงอชั้กคามกิริยาจะห้าโหมทันที และห้าโหมด้วยอารมณ์ ส่วนมารการะคัมกลางขั้มน ไม่สนใจต่อการกระทำอชั้กคามกิริยาของบุตร หรือการเอนียงแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศของบุตร แต่หาวิธีจัดการกระทำเอน้านั้ด้วยการตามไม่ให้บุตรกระทำและไม่เข้มงวดกวดคั้มนัก

๔. การถ้าวรารุกราน มารการะคัมกลางขั้มนอนุญาตให้บุตรแสดงการถ้าวรารุกรานต่อคนไ้ทาง ส่วนมารการะคัมค้ำขั้มนไม่อนุญาตให้ลูกแสดงเช่นนั้น

๕. การใช้ระเบียบวินัยปกครองบุตร มารการะคัมกลางขั้มนใช้วิธีขยอกและใช้เหตุผลในการปกครองบุตร ส่วนมารการะคัมค้ำขั้มน ใช้วิธีเ้เบ้นทีให้เจ็บกาย ยกเลิกสิทธิพิเศษบางอย่าง เาะเบ้นดากดาง และในบางครั้งใช้วิธีขู่ว่าจะไม่รัก การใช้เหตุผลในการปกครองของบุตรมีน้อยกว่ามารการะคัมกลางขั้มน

๖. การแสดงความรักต่อบุตร มารการะคัมกลางขั้มนแสดงความรักใคร่ชอบนั้ต่อบุตรมากกว่ามารการะคัมค้ำขั้มน

๗. ความสัมพันธ์ในครอบครัว ครอบครัวะคัมกลางขั้มนมีความเคารพรั้ใครซึ่งกันและกันมากกว่าครอบครัวะคัมค้ำขั้มนซึ่งภรรยาจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงสามีและมักไม่ลงรอยกับสามีในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

๘. การอบรมเลี้ยงดูบุตร บิดาไม่มีส่วนร่วมเหลือในการเลี้ยงดูบุตร เหมือนกันทั้งสองระดับขั้

๙. การโอ้ยนอ์นุ่ยนตามต่อบุตร มารการะคัมกลางขั้มนมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยการนุ่ยนตามความทองการของบุตรมากกว่ามารการะคัมค้ำขั้มน ทั้งสองระดับขั้มีความประสงค์จะอบรมบุตรให้ประพฤติเพ้นอ์นุ่ยนตามค่านั้ขยแ่นมารคาในระคัมกลางขั้มนมีความอดกลั้นในการห้าโหมบุตรมากกว่ามารคาในระคัมค้ำขั้มน

จากการคัมค้วรของเชียรส์ แมคคณั้ และดิวิน ใน ค.ศ. ๑๙๙๑ ได้แสดงความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูบุตรของมารการะคัมกลางและมารการะคัมกรรมกร โดยแสดงนั้เป็น median ได้ความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตรคล้ายคั้ถึงกันในตัวข้อค้อไ้นั้

๑. การให้อาหารทารก ไม่มีความแตกต่างพอจะบอกมากได้ว่าใด ถึงแม้ว่ามารดาชั้นกรรมกร จะมีการถวักนมให้ลูกกินแบบตรงตามเวลาน้อยกว่ามารดาชั้นกลาง แต่มีความแตกต่างกันน้อยมาก ถึงแม้ว่า ความรู้สึกในการหย่านมของบุตรก็ไม่แตกต่างกัน

๒. การฝึกหัดในการขับถ่าย มารดาชั้นกรรมกร เริ่มฝึกให้บุตรขับถ่ายพอ ๆ กับมารดาชั้นกลาง แต่บุตรทำได้เร็วน้อยเร็วกว่าบุตรชั้นกลางประมาณครึ่งเดือน ทั้งนี้เพราะมารดาในชั้นนี้ใช้การทำไหมและ คว้าในการที่ลูกถ่ายเลอะเทอะมากกว่ามารดาชั้นกลางและถือว่าการนำละอายน้บุตรที่ขับถ่ายให้รา ความแตกต่างขึ้นเนื่องมาจากการหัดไม่ปรากฏผลชั้คต่อบุคลิกภาพของ เด็ก

๓. การฟังพวาทย์ผู้เฒ่า มารดาชั้นกรรมกรมีความเข้มงวดกวดขันให้ลูกฟังตัวเองมากกว่ามารดา ชั้นกลาง และใช้วิธีดงโทษถ้าลูกทำไม่ได้

๔. พฤติกรรมทางเพศ ใช้มาตรการการวัดโดยดูจากการฝึกให้เป็นเด็กสุภาพเรียบร้อย การกระทำ อีตถกามกิริยา และการแสดงออกทางเพศของเด็ก มารดาชั้นกรรมกร เข้มงวดกวดขันในทั้งสามกรณี ส่วน มารดาชั้นกลางมีความเข้มงวดกวดขันน้อยกว่าในทั้งสามกรณีเช่นกัน และใช้วิธีป้องกันไม่ให้ลูกแสดงพฤติกรรม ทางเพศ ในขณะที่มารดาชั้นกรรมกรที่อยู่ทางตะวันออกของรัฐและเป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย มีความเข้มงวดกวด ขันในเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศของบุตรยิ่งนัก ทั้งที่เห็นบุตรกระทำจะรู้สึกทักใจและละอายและทำ ไหมบุตรทันที มารดาชั้นกลางที่ได้รับการศึกษาก็ไม่สนับสนุนการ แสดงพฤติกรรมทางเพศของบุตร แต่ใช้วิธี แยกให้เด็กไปทำอย่างอื่น หรือคิดเตือนแต่โดยนัย

จากการค้นคว้าของ ดร. ดินนีย์ พบว่าครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมมักจะอบอุ่นให้ลูกได้ แสดงพฤติกรรมทางเพศมากกว่าครอบครัวชั้นกรรมกร เพราะมีความรักความเมตตาจากการ ทำงานและการ สัมรสมากกว่าครอบครัวชั้นกรรมกร แต่ ดินนีย์ก็โทษจากการค้นคว้าเช่นเดียวกันว่า ในหมู่กรรมกรมีความ สัมพันธ์ทางเพศในระหว่างสามีภรรยาบ่อยครั้งกว่าครอบครัวชั้นกลาง ซึ่งเขาให้ข้อสังเกตว่าจากการ เข้ม งวดกวดขันไม่ให้บุตร แสดงพฤติกรรมทางเพศ จะเป็นการ ระวังให้บุตรมีความรู้สึกทาง เพชรุนแรง เมื่อเป็น ผู้ใหญ่

๕. การก้าวร้าวรุนแรง มีความแตกต่างอย่างชัดเจนในการควบคุมการก้าวร้าวรุนแรงของบุตร มารดาชั้นกลางมีความเข้มงวดกวดขันไม่ให้บุตร แสดงกิริยาก้าวร้าวรุนแรงน้อยกว่ามารดาชั้นกรรมกร โดย

จะมองไปในแง่ที่ว่าบุตรกระทำลงไปโดยไม่ตั้งใจและยอมตนในกระทำไ้ทางไม่ใช่วิธีลงโทษ ส่วนมารการัน
กรรมกรจะยอมตนในถูกแสดงการก้าวร้าวรุกรานต่อผู้อื่น แต่ทั้งสองระดับชั้นจะห้ามปรามไม่ให้ตนเองซึ่งอยู่
ด้วยกันทะเลาะวิวาทกัน

การควบคุมความประพฤติของ เด็ก มารดาชั้นกลางที่มีการศึกษาที่จะตั้งกฎเกณฑ์ให้ลูกประพฤติชอบ
กว่ามารดาชั้นกรรมกรซึ่งมักจะบังคับให้ลูกมีมารยาทเรียบร้อยในการรับประทานอาหาร ลอยกว่าให้เก็บเข้า
ของเป็นที่ และระวังรักษายานและเครื่องแต่งบ้านอย่างดี ชอบให้บ้านสงบเงียบ ทั้งสองระดับชั้นไม่กะเกณฑ์
ให้บุตรช่วยเหลืองานบ้าน เช่น ถ้างาม ปลูกต้นไม้ จักโต๊ะ หรือเลี้ยงนอญ มารดาที่มีการศึกษาซึ่งมักจะมอบงาน
บางอย่างให้บุตรทำบุตรในครอบครัวชั้นกลางจะได้รับการศึกษาให้ไปเล่นกับเพื่อนต่างบ้านได้โดยมารดาจะไม่
คอยสอดส่องว่าไปไหน เนื่องจากมีเพื่อนบ้านที่ไว้วางใจได้

การควบคุมดูแลในสถานการศึกษาและความสำเร็จของบุตร มารดาชั้นกลางมีความปรารถนาจะให้
บุตรได้รับการศึกษาถึงขั้นมหาวิทยาลัย แต่ไม่เลือกสถานศึกษาที่ทันสมัยให้บุตร เรียนเหมือนกับมารดาชั้น
กรรมกร ทั้งสองระดับชั้นมีความปรารถนาให้บุตรได้เรียนก็พอกัน แต่มารดาในระดั้กลางมีความมุ่งหมาย
ปรารถนาให้บุตรได้สำเร็จถึงขั้นมหาวิทยาลัยมากกว่ามารดาชั้นกรรมกร และมารดาในชั้นกรรมกรกวักกันใน
เรื่องความประพฤติและบังคับให้บุตร เรียนมากกว่ามารดาชั้นกลาง วารันเนอร์ ฮาวิกเกอร์ส และ โอล
(๑๘๘๘) พบว่านักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากเป็นเด็กชั้นกลางซึ่งอาจเป็นเพราะฐานะทาง เศรษฐกิจและความ
ถนัดของ เด็ก แต่ในปัจจุบันพบว่าทั้งนี้ เป็นเพราะบิดามารดาที่มีความจริงใจและกะแผนการที่จะให้บุตรของตน
ศึกษาในระดับนั้น มารดาในชั้นกรรมกรมีประมาณหนึ่งในสามที่ปรารถนาจะให้บุตร เรียนถึงขั้นมหาวิทยาลัย

การให้ระเบียบวินัยกับบุตร มารดาชั้นกรรมกรใช้วิธีทำโทษบุตร เป็นการฝึกหัดให้บุตรรับผิดชอบ
ทั้งตนเอง ควบคุมพฤติกรรมทางเพศและควบคุมการก้าวร้าวรุกราน การลงโทษวิธีต่าง ๆ เช่น ฆ้อนตี
หรือยกเล็กดิถีพิเทม และชกจะไม่รัก มารดาชั้นกลางใช้วิธีแยกบุตรออกไปเสียและชี้แจงให้ฟังถึงสิ่งที่ควร
และไม่ควร ในด้านการให้รางวัลมารดาชั้นกลางมักให้รางวัลด้วยสิ่งของและคำยกย่องชมเชยไม่ต่างกับ
มารดาชั้นกรรมกร แต่มารดาในชั้นกรรมกรชมเชยในเรื่องมารยาทในการรับประทานอาหารมากกว่ามารดาชั้น
กลาง

ช่วยเหลือเลี้ยงดูบุตร มารดาชั้นกลางมักจะจ้างพี่เลี้ยงมาดูแลบุตรมากกว่าในครอบครัวชั้นคุณได๋ ทั้งนี้เพราะฐานะทางเศรษฐกิจอำนวยให้เธอกระทำเช่นนั้นได้

ความอบอุ่นและการจัดระเบียบในครอบครัว มารดาชั้นกลางจะแสดงความรักต่อลูกมากกว่ามารดาชั้นกรรมกร ทั้งสองระดับชั้นมีความพอใจในบุตรเท่าเทียมกัน แต่มารดาระดับกลางจะสนใจต่อการที่บุตรมีอะไรมาเล่าให้ฟังมากกว่า ส่วนความสัมพันธ์ในครอบครัววรรณะชั้นกรรมกรมักจะตีนิยามหาสามีและทะเลาะกับสามีอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งครอบครัวระดับกลางไม่ค่อยปรากฏเช่นนั้น โดยทั่วไปแล้วสามีมักจะว่าภรรยาไม่เข้มงวดกวดขันกับบุตร ส่วนภรรยาที่เห็นว่า สามีเข้มงวดกวดขันกับบุตรเกินไป

นอกจากนั้น เขียวยังกล่าวอีกว่า มีความแตกต่างในค่านิยมตามมาอีก เนื่องจากความแตกต่างกันในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ฐานะของครอบครัว ครอบครัวชั้นกรรมกรจะใหญ่กว่าครอบครัวระดับกลาง อายุของมารดา หญิงในระดับกลางจะแต่งงานช้ากว่าหญิงชั้นกรรมกร ศาสนาและศีลธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมที่นิยมใช้แตกต่างกัน

จากการค้นคว้าของ เขียวยังพบว่ามารดาในชั้นกลางมักจะ

- ๑. ให้อุปการะกับคนเลี้ยง
- ๒. แสดงความรักอย่างอบอุ่นต่อบุตร
- ๓. ชมเชยสามี และมีภาระขัดแย้งกันในเรื่องการเลี้ยงดูบุตรน้อยมาก
- ๔. ไม่ใช้วิธีลงโทษ ใช้วิธีชักชวนแทน

และถ้าจะเปรียบเทียบกันในด้านการศึกษาก็พบว่ามารดาที่การศึกษาดีมักจะปฏิบัติต่อบุตรดังต่อไปนี้

- ๑. ปิดกั้นให้บุตรรับอำนาจ หรือให้บุตรมีอายุพอสมควรจึงปิด
- ๒. มีงานบ้านมอบหมายให้บุตรกระทำ
- ๓. ในการปิดกั้นอบรมใช้วิธีให้รางวัลด้วย ส่วนมากใช้เหตุผล
- ๔. มีความเข้มงวดกวดขันน้อยมากในเรื่องการใช้น้ำรับประทานอาหาร การรักษากายสะอาดของตัวบ้านและเฟอร์นิเจอร์ ความเรียบร้อย และความมีระเบียบ
- ๕. ไม่เน้นให้บุตรขายเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว หรือบุตรหญิงจะต้องเป็นกุลสตรี

๖. มโนทัศน์ใหญ่ที่พึงพาหน

ถ้าจะรวมทั้งสองกรณีเข้าด้วยกัน คือ มารดาที่มีการศึกษาคดีและเป็นคนชั้นกลางก็จะได้วิธีปฏิบัติ
ท่อนุทรในลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มีความเข้มงวดกวดขันน้อยในการฝึกหัดให้บุตรรับผิดชอบ
๒. มีความมุ่งหวังจะให้บุตรศึกษาด้านงานชั้นสูงสุด
๓. ปล่อยให้บุตรแสดงการก้าวร้าวรุนแรงตอบคำถามมารดาที่บางไม่ลงโทษรุนแรง
๔. มโนทัศน์ใหญ่บุตร แสดงพฤติกรรมทางเพศที่บาง
๕. ทำโทษเขียนตี หรือ ยกเลิกสิทธิพิเศษ น้อยมาก
๖. ใช้คำชมเชยในเรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร

การแตกต่างกันความอายุของมารดา เข็มรสนพว่ามารดาอายุน้อยส่วนมากเป็นมารดาในชั้น
กรรมกรได้รับการศึกษาและแรงงานเร็วมกกว่ามารดาชั้นกลาง ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกันในด้านอายุ
แล้วปรากฏว่ามารดาอายุน้อยจะ เข้มงวดกวดขันต่อบุตรมากกว่ามารดาอายุมาก นอกจากนั้นมารดาอายุน้อย
ยังไวต่อการลงโทษบุตร มักทะเลาะกับสามี และแสดงกิริยาโกรธแค้นต่อบุตร ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการ
ขาดประสบการณ์ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร เกิดความข้องใจในฐานะของตน หรือ ยังไม่มีวุฒิภาวะพร้อม
นอกจากนั้น เข็มรสนพว่าการแตกต่างกันในศาสนาทำให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกัน

ความเห็นของครอนแบคก็กล่าวถึงบุคคลระดับกลางว่าเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการสร้างฐานะ
และหลักฐาน และเป็นผู้ที่มักมีในศีลธรรมมีความพยายามที่จะทำตัวให้ดีขึ้นเสมอ ดังนั้นมารดาในระดับชั้น
นี้ จึงพยายามสนับสนุนบุตรให้ได้รับการศึกษาให้ดีที่สุด โดยพยายามจัดหาอุปกรณ์ในการศึกษาให้บุตรตาม
มาตรฐานจะอำนวยความสะดวก เช่น ให้บุตรได้เรียนดนตรี เป็นสมาชิกของสโมสรต่าง ๆ ให้มีการสังคมกับเพื่อนระดับ
เดียวกัน ทั้งนี้เพราะเขาสันนิษฐานอยู่เสมอว่า การที่จะรักษาระดับของสังคมให้คงอยู่เช่นนี้เสมอไปขึ้นอยู่กับ
ความกระตือรือร้นและพากเพียรของเขา เพราะเขาไม่ได้เกิดมาในกองเงินกองทอง เหมือนกับบุคคลชั้นสูง
แต่กระนั้น ครอนแบคก็ยังเห็นว่าในระดับชั้นเดียวกันก็ยังมี ความแตกต่างระหว่างบุคคลอีกมากมาย อันเป็นผล
ให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันออกไป

ในเรื่องการแตกต่างทางฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกัน โดยมีคุณความมากมาย อาทิ เช่น

เกรวิส และ ฮาวิกเฮอร์ส ทำการค้นคว้าโดยการสัมภาษณ์มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง ๔๔ คน และมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ ๔๒ คน และได้สรุปผลจากการค้นคว้าว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางฝึกหัดให้บุตรรับผิดชอบและพยายามเร็วกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ มีการกำหนดตารางเวลาอาหารตายตัว กำหนดงานบ้านให้เด็กทำ เช่น ให้ทำครัว เย็บผ้า เร็วกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำในการดูแลบุตร พบว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ มีการผ่อนคลายในการอบรมเลี้ยงดูมากกว่ามารดาในระดับกลาง เพราะมารดาในระดับกลางจะไม่ปล่อยใ้บุตรไปไหนหรือไปสุภาพชนแค่ด่าทอ

อีริคสัน (๑๔๔) มีความเห็นตรงกับเกรวิส และ ฮาวิกเฮอร์ส

อี.เอ็ม.คูวาล ทำการค้นคว้าโดยการสัมภาษณ์มารดาในอเมริกาโดยพบว่ามารดาในระดับกลางจะแสดงทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่า มารดาที่รักใคร่บุตร มีความเข้าใจในตัวบุตร สามารถแนะนำให้บุตรได้กระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยความรักและความเข้าใจและบุตรที่รักใคร่ เด็กที่มีความสุข มีสุขภาพดี มีความเข้าใจในการเรียนและมีความรักและความไว้วางใจต่อบิดามารดา ส่วนมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำจะแสดงทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่ามีความรักใคร่บุตรแต่บุตรเรียนเสาะหาเรียน รอย เลี้ยงดูบุตรให้ได้รับสนองความต้องการทางร่างกายอย่างสมบูรณ์ และบุตรที่รักใคร่เด็กที่เคารพยำเกรง และเชื่อฟังบิดามารดา

อี.เฮ.คลัทธกิน ทำการค้นคว้าโดยส่งแบบสอบถามไปยังมารดา ๒๒๒ คนครบถ้วน พบว่าในการอบรมเลี้ยงดูบุตรมารดาในระดับกลางมีการผ่อนคลายต่อบุตรมากกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ และพบว่าไม่มีการแตกต่างในเรื่องการหย่านมและตารางกำหนดเวลาอาหารในทั้งสองระดับชั้น แต่มารดาในระดับกลางเริ่มฝึกให้บุตรรับผิดชอบว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

1

Davis, A., and Havighurst, R.J., " Social Class and Color Differences in Child - rearing. " In Amer. Sociol. Rev., Vol. 11, pp. 698 - 710.

2

Ericson, Martha C., " Child. rearing and Social Status, " In Reading in Social Psychology. pp. 494 - 501.

3

Duvall, E.M., " Conception of Parenthood. ", In Amer.J.Sociol., Vol. 52 pp. 103 - 203.

กันขึ้นกับคณะไต่สวนการค้นคว้าในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ (๑๙๔๔) พบว่ามารคาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ จะเข้มงวดกวดขันไม่ให้บุตรแสดงพฤติกรรมทางเพศหรือทำผิดตามกฏวินัยและต้องการให้บุตร เรียนร่อย มากกว่ามารคาชั้นกลาง

จากการค้นคว้าเหล่านี้ จะปรากฏว่าไต่สวนคล้ายคลึงกัน นอกจากในการนี้การค้นคว้าของ เควิส และฮาวิกเฮอร์สซึ่งกระทำใน ค.ศ. ๑๙๔๖ การแตกต่างของผลการค้นคว้านี้ แมคคอมบี้ได้ให้เหตุผลดังต่อไปนี้

การค้นคว้าของ เควิสและฮาวิกเฮอร์สเป็นการค้นคว้าที่กระทำ เมื่อสืบขึ้นมาแล้วซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้ ทำให้มารการะดับกลางมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น แต่คำอธิบายนี้ดูไม่เหมาะสม เหตุผล เพราะจากการสัมภาษณ์มารคาที่มีอายุมากและมารคาที่มีอายุน้อยซึ่งอยู่ในระดับกลาง เห็นความเกี่ยวกันของแมคคอมบี้ก็ไม่ปรากฏว่ามารคาอายุมากจะ เข้มงวดกวดขันในการ อบรมเลี้ยงดูบุตรกว่ามารคาอายุน้อย และจากการสัมภาษณ์มารการะดับกลาง เพื่อถามว่าได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกับสมัยที่ตนเลี้ยงดูบุตรอย่างไร ก็ได้รับคำตอบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อถามมารคาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ บางก็ได้รับคำตอบว่าตนนั้นเลี้ยงดูบุตรด้วยการผ่อนคลายความมารคาตนเลี้ยงดูเป็นอันมาก แสดงว่ามารการะดับต่ำมีการ เปลี่ยนแปลง เพียงเล็กน้อยแต่เป็นการ เปลี่ยนแปลงในทางผ่อนคลาย ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็จะทำให้การค้นคว้าของ เควิสและฮาวิกเฮอร์สมีผลตรงข้ามยิ่งขึ้น

สิ่งที่จะเป็นไปได้อีกอย่างหนึ่งก็คือการ จักรระดับชั้นของสังคม กลุ่มตัวอย่างของ เควิสและฮาวิกเฮอร์ส เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของมารการะดับกลางชั้นบนและมารการะดับต่ำชั้นล่าง มิใช่เป็นตัวแทนของมารการะดับกลางชั้นบนและมารการะดับต่ำชั้นบนทั้งของแมคคอมบี้ จะเป็นผลจริงดังนั้นก็ไป

นอกจากนั้นการ แปลความหมายของการค้นคว้าแปลตรงกันข้ามคือ เหตุการณ์เกิดขึ้น เหมือนกันแต่มองไปคนละแง่ เช่น เควิสรายงานผลการค้นคว้าว่า เด็กระดับกลางกระทำผิดตามกฏวินัยน้อยกว่าเด็กระดับต่ำที่เป็นดังนี้ เพราะ เกิดเกิดความวิตกกังวลในการบังคับกวดขันของมารคา แต่แมคคอมบี้แปลความหมายว่าที่เป็นดังนี้ เพราะมารการะดับกลางทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเสีย เพราะ เป็นมารคาที่มีการผ่อนคลายต่อการ อบรมบุตรหรือในกรณีที่เด็กกระทำผิดได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านในเวลาค่ำได้ เควิสก็อ้างว่าเป็นเพราะมารการะดับต่ำเป็นผู้ที่ผ่อนคลายทำให้บุตรไม่มีการระมัดระวัง แต่แมคคอมบี้ให้ความหมายว่าเป็นเพราะมารคาต้องการพักผ่อนหย่อนใจเป็นพิเศษ เพราะเห็นชอบมาแล้วทั้งวัน ออกออกไปเสียจะได้ไม่รบกวนตัวของเธอ เธอ เสนอแนะ เพราะเป็นมารคาที่เจ้าระเบียบ^๑

การรวบรวม และจัดกระทำกับข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ให้เป็นตัวแทนมาระดับกลางชั้นบน และมาระดับกลางชั้นล่าง ผู้เขียนได้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ที่เกิด ต้องเป็นมารดาที่เกิดในจังหวัดพระนครและธนบุรี ถ้าเกิดที่อื่นจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป

๒. อาชีพ มารดาที่เป็นตัวแทน จะต้องอยู่ในครอบครัวที่มีอาชีพดังต่อไปนี้ คือ

ก. มารดาในระดับกลางชั้นบน เป็นภรรยาของผู้ที่มีวิชาชีพชั้นสูงได้แก่ แพทย์ ผู้พิพากษา ศึกษานิเทศกร อาจารย์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย นายทหารที่มียศสูงตั้งแต่พันโท ท้องา นักธุรกิจใหญ่ ๆ นักการทูตชั้นสูง นักการธนาคาร ทนายความ

ข. มารดาในระดับกลางชั้นล่าง เป็นภรรยานายทหารที่มียศรองลงมา หรือเป็นภรรยาผู้ที่สำเร็จจากวิทยาลัยอาชีพ เช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยครู โรงเรียนช่างกล โรงเรียนช่างก่อสร้าง โรงเรียนเพาะช่าง เสมียนพนักงานตามองค์การและบริษัท เสมียนธนาคาร ข้าราชการ ชั้นผู้น้อย

๓. การศึกษา มารดาที่เป็นตัวแทนต้องมีความรู้อ่านออกเขียนได้ และมีระดับการศึกษาอย่างต่ำตามชั้นประณมที่ ๔

๔. ประวัติส่วนตัว มารดาที่เป็นตัวแทนมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ และมีบิดามารดาเป็นไทย

จากเกณฑ์ ๔ ข้างกล่าวมานี้ผู้เขียนได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม โดยกำหนดความถี่หรือจำนวนพลเมืองระดับกลางชั้นบน และระดับกลางชั้นล่างในจังหวัดพระนครและธนบุรี ซึ่งมีอัตราส่วน ๓๓ : ๔๗ ดังนั้นจึงจัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างมารดาออกเป็นสองกลุ่มตามอัตราส่วนนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างมารดาในระดับกลางชั้นบน ๒ คน และกลุ่มตัวอย่างมารดาในระดับกลางชั้นล่าง ๒๘ คน

เพื่อจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างว่าคนไทยอยู่ในกลุ่มไทย ได้ใช้วิธีการของเวอร์เนอร์ ซึ่งกล่าวไว้ในหนังสือ "สังคมวิทยาของชาวอเมริกัน" คำว่า "คนไทย" ได้ถือเอาหลักใหญ่ ๆ ๔ ข้อมาเป็นมาตรฐานในการวัด คือ

- ก. อาชีพ
- ข. รายได้
- ค. บ้าน
- ง. บริเวณที่พักอาศัย

วอร์ เนอร์ ไค้จักแบ่งแต่ละหัวข้อออกเป็นคะแนนลดกันกันตั้งแต่ ๑ - ๗ ซึ่งหมายความว่า

ก. ในค่านอาชีพ ถ้าครอบครัวนั้นมีอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพชั้นสูงให้คะแนน ๑ วิชาชีพชั้นสูงนี้คือความความยกย่องของสังคม เช่น สังคมของไทยยกย่องอาชีพแพทย์ และอาชีพที่คล้ายคลึงมากก็เพิ่มคะแนนขึ้นจนกระทั่งอาชีพกรรมกรจะมีคะแนนเป็น ๗

ข. ในค่านรายได้ ถ้าครอบครัวนั้นมีรายได้ดี และมีมรดกตกทอดให้คะแนน ๑ ส่วนรายได้ที่ตกทอดลงมาคะแนนก็เพิ่มขึ้น จนถึงขั้นสุดท้ายมีรายได้น้อย และได้รับไม่สม่ำเสมอจะให้คะแนน ๗

ค. ในค่านบ้าน ถ้าครอบครัวนั้นมีบ้านของตนเองพร้อมทั้งที่ดิน และเป็นบ้านที่มีลักษณะเป็นที่พักขนาดใหญ่ ได้รับการตกแต่งอย่างดี จะให้คะแนน ๑ ส่วนบ้านที่มีขนาดเล็กและลักษณะรองลงมา ก็ให้คะแนนเพิ่มขึ้นจนในที่สุดบ้านเช่าชั่วคราวและมีขนาดเล็กมาก ก็ให้คะแนน ๗

ง. ในค่านบริเวณที่พักอาศัย ถ้าบ้านของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในทำเลที่ดี มีบ้านดี ๆ อยู่ในบริเวณเดียวกัน มีระยะห่างกันพอสมควร ที่บ้านมีบริเวณกว้างขวางก็จะให้คะแนน ๑ ส่วนบ้านที่มีบริเวณน้อยลงมา ก็ให้คะแนนเพิ่มขึ้นจนสุดสุดท้าย บ้านที่ไม่มีบริเวณเลยอยู่แออัดในเขตเสื่อมโทรมจะให้คะแนน ๗

คะแนนแต่ละหัวข้อ มีน้ำหนักต่าง ๆ กัน
ในหัวข้ออาชีพ มีน้ำหนัก ๔
ในหัวข้อรายได้และบ้านมีน้ำหนัก ๒
บริเวณที่พักอาศัย มีน้ำหนัก ๑

ขึ้นต่อไปก็คือเอาน้ำหนักของแต่ละหัวข้อไปคูณคะแนนที่ได้ข้างบน ดังนั้นถ้ากรอบครัวใดได้คะแนน
 • ทุกหัวข้อ จะได้คะแนนรวม ๑๒ คะแนน ซึ่งจัดว่ากรอบครัวนั้นอยู่ในระดับสูงสุดของบุคคลที่มีฐานะทาง
 เศรษฐกิจ และสังคมระดับสูง และผู้ที่ได้คะแนน ๗ ในทุกหัวข้อ จะได้คะแนนรวม ๔๔ คะแนน ซึ่งจัดอยู่
 ในขั้นของบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ จากการจัดแบ่งคะแนนดังที่ได้กล่าวมานี้จะแบ่ง
 บุคคลออกเป็น

บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง		ได้ ๑๒ - ๒๒ คะแนน
บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง	ชั้นบน	ได้ ๒๓ - ๓๓ คะแนน
บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง	ชั้นล่าง	ได้ ๓๔ - ๔๓ คะแนน
บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ		ได้ ๔๔ - ๔๔ คะแนน

ตัวอย่าง กรอบครัวหนึ่ง เป็นเสมือนมีเงินเดือน ๔๐๐ บาท มีบ้านของตนเอง ซึ่งพออยู่ได้
 อย่างสบายเป็นบ้านไม้สองชั้น แต่ปลูกในที่ค่อนข้างแคบ

	ระดับ	น้ำหนัก	คะแนน
๑. อาชีพ (เสมือน)	๔	+	๔ = ๑๖
๒. รายได้ (๔๐๐ บาท)	๔	+	๓ = ๑๒
๓. บ้าน (บ้านไม้สองชั้นเป็นของตนเอง)	๔	+	๓ = ๑๒
๔. บริเวณที่พักอาศัย (อยู่ในที่แคบ)	๕	+	๒ = ๑๐
รวมทั้ง ๔ หัวข้อ			= ๕๐

ดูจากคะแนนรวมกรอบครัวนี้จัดอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง
 ชั้นล่าง

อุปสรรคในการรวบรวมข้อมูล

ได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งทางสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กได้จัดทำเพื่อวัด
 พัฒนาการของเด็กใน พ.ศ. ๒๕๐๓ แบบสอบถามนี้เป็นชนิดเปิดโอกาสให้ผู้ตอบ ตอบได้ตามความนึก
 เห็นของตนเอง เนื้อเรื่องจัดแบ่งออกเป็นสี่ตอน คือ

ตอนที่หนึ่ง ถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางร่างกายของเด็ก เช่น เครื่องเล่น ที่รับประทานอาหาร-
 อาหาร ที่นอนของเด็กว่าอยู่คนใดในบ้าน ตลอดจนการทำงาน ของมารดาและการแบ่งงานกันทำใน
 กรอบครัว

ตอนที่สอง ตามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการเกิดของทารก ทั้งในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ และระยะหลังคลอด ความวิตกกังวลในระหว่างตั้งครรภ์ การตั้งความปรารถนาในอนาคตของลูก ความเจ็บป่วยทางร่างกายในระยะตั้งครรภ์ การเตรียมตัวคลอด การคลอด การดูแลทารก และการปฏิบัติหลังคลอด การรับประทานอาหารและยาในระยะหลังคลอด ความเป็นอยู่ของทารกหลังคลอด ผู้ช่วยเหลือเลี้ยงดูเด็ก การให้นมมารดา การให้นมขวด การให้อาหารแข็ง การอาบน้ำ การขับถ่าย การแต่งตัวทารก การอุ้มทารก การนำทารกออกนอกบ้าน การสอนให้เด็กรู้จักสิ่งที่ดีและไม่ดี การให้รางวัล และการลงโทษเด็กและการใช้ของมีค่าต่าง ๆ แก่เด็ก เพื่อให้เด็กประพฤติตามที่ดีใหญ่ของการ

ตอนที่สาม ตามเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันของเด็ก เช่น การให้นมมารดา การให้นมขวด การหย่านม การขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ การอาบน้ำ และการรักษาความสะอาดของร่างกาย

ตอนที่สี่ ตามเกี่ยวกับอารมณ์ของเด็ก เช่น การชักให้เด็กขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ การชักให้เด็กทำความสะอาดและมีระเบียบ การควบคุมการก้าวร้าวรุกรานในเด็ก และพฤติกรรมทางเพศของเด็ก การฝึกเด็กให้รู้จักพึ่งตัวเองและรับผิดชอบต่อการกิจทางบ้านนอกตามปัญหาต่าง ๆ ที่มารดาได้ประสบตลอดเวลาที่เลี้ยงดูบุตร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. การสัมภาษณ์ ถ้าเป็นไปได้โดยผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ซักถามด้วยตนเองตามลำดับ และจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบสอบถาม

๒. การสัมภาษณ์เป็นไปโดยความสมัครใจของมารดาที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้สัมภาษณ์ได้ส่งจดหมายไปแสดงความจำนงขอสัมภาษณ์ก่อน หรือผู้สัมภาษณ์ไปเจรจาสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เมื่อตกลงให้สัมภาษณ์แล้วก็นัดวันและเวลาที่ จะสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า

๓. ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ในคราวหนึ่ง ๆ ประมาณสองชั่วโมง ถ้ายังไม่หมดหัวข้อคำถามก็นำมาถามในช่วงเวลาถึง หรือวันรุ่งขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ให้ข้อมูล

๔. ในเรื่องมารดาในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ได้พยายามสังเกตผู้ให้ข้อมูลว่าจะมีภาระกิจประจำวันหรือไม่ ถ้ามีภาระกิจมากก็ใช้เวลาสัมภาษณ์แทนขอ และขอเวลามาพบใหม่ในวันต่อไป และถ้าภาระกิจนั้นสามารถทำไปด้วยได้ขณะทำการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ก็จะขอข้อมูลให้ข้อมูลในกระทำได้โดยตรงและให้ผู้สัมภาษณ์ไปด้วย และไม่พยายามรบกวนเวลาของผู้ให้ข้อมูลมากนัก

๕. ในการให้ข้อเท็จจริง ผู้มีสัมพันธภาพพยายามสร้างความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในระหว่างสัมพันธภาพเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง สามารถเล่าถึงพฤติกรรมของลูกได้โดยตรงไม่บิดเบือนิ่งในแบบสอบถามที่ได้มีคำถามซึ่งคล้าย ๆ กัน อาจจะยืนยันได้ในข้อเท็จจริงหลายตอน และผู้มีสัมพันธภาพก็พยายามทุกคำถาม และเมื่อได้คำตอบที่คลาดเคลื่อนกันก็ขอร้องให้อธิบายในข้อเท็จจริง เพราะผู้ให้ข้อมูลอาจจะหลงลืม เพราะเป็นเวลานานมาแล้ว หรือเก็บผู้ให้ข้อมูลมาให้สัมพันธภาพด้วยความลึกในอุดมคติของตน

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างของมารดาออกเป็นสองกลุ่ม คือ มารดาระดับกลางชั้นบน และมารดากระดับกลางชั้นล่าง และนำพฤติกรรมของมารดาแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่างมาแจกแจง เพื่อดูความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภทในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
๒. ทัศนคติเกี่ยวกับการเกิดของทารก
๓. การเลี้ยงเด็ก
๔. การอบรมเด็ก ซึ่งจะแบ่งออกเป็น
 - ก. การฝึกหัดให้การรับถ่าย
 - ข. การฝึกหัดในการรักษาความสะอาด และความดีระเบียบ
 - ค. การควบคุมการก้าวร้าวรุกรานของเด็ก
 - ง. การควบคุมพฤติกรรมทางเพศของเด็ก
 - จ. การฝึกหัดให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเอง
 - ฉ. การฝึกหัดให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ
 - ช. ปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

ผลการค้นคว้า

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

๑. สถานที่อยู่ มารคาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในจังหวัดกระนคร ๒๔ คน และอยู่ในจังหวัดธนบุรี ๒ คน

๒. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้คนกว่าได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม เป็นมารการะดับกลางชั้นบน และ มารการะดับกลางชั้นล่าง โดยใ้มาตรฐานการจึกระกับรั้นของสังคมทั้งไ้กล่าวแล้วในบทที่ ๒ จะไ้คะแนนแตกต่างกันดังนี้

ตาราง ๑ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนน						
	๒๑ - ๒๕	๒๖ - ๓๐	๓๑ - ๓๕	๓๖ - ๔๐	๔๑ - ๔๕	๔๖ - ๕๐	๕๑ - ๕๕
มารการะดับกลางชั้นบน ๒ คน	๑	๑	๒	-	-	-	-
มารการะดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	-	-	-	๔	๔	๔	๓

จากการให้มาตรฐานการจัดระดับชั้นของสังคม ครอบคลุมระดับกลางชั้นบนมีนิสัยของคะแนน
ตั้งแต่ ๒ - ๓๓ คะแนน และครอบคลุมระดับกลางชั้นล่าง มีนิสัยของคะแนนตั้งแต่ ๓๔ - ๔๐ คะแนน
ซึ่งจัดเป็นหมวดหมู่ไปตามการวางฐานะ และจะใกล้เคียงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม --
ตัวอย่าง แต่ละแห่งจะรวมดังต่อไปนี้

ในบ้าน ครอบคลุมระดับกลางชั้นบน ๔ ครอบครัวยุ เป็นครอบครัวยุที่มีฐานะและที่ดินของ
ตนเอง เป็นบ้านขนาดใหญ่ ทรัพย์สินและตกแต่งภายในอย่างงดงามตามแบบตะวันตก อีกครอบครัวยุหนึ่งมี
บ้านพักสองทางราชการจัดให้ซึ่งอยู่ติดกันเองอย่างสวยงามเช่นเดียวกัน และอีกครอบครัวยุเป็น
ครอบครัวยุที่มีฐานะของตนเอง ซึ่งปลูกอยู่ในที่เช่า และตกแต่งไว้ให้เช่นเดียวกัน

ส่วนครอบคลุมระดับกลางชั้นล่าง ๑๑ ครอบครัวยุ เป็นครอบครัวยุที่มีฐานะของตนเองพร้อมทั้งที่ดิน
ส่วนลักษณะของบ้านและการตกแต่ง มีเพียง ๓ บ้านที่มีการตกแต่งและเครื่องเรือนเช่นเดียวกับมารดา
ในหมู่ครอบครัวยุระดับกลางชั้นบน ๔ ครอบครัวยุ อยู่ในบ้านเช่าสองทางราชการ เช่น อาคารสงเคราะห์
และบ้านพักทางราชการไว้ให้ เช่น บ้านพักนายทหาร และบ้านเช่าของเอกชน ทุกบ้านได้ดูแลรักษา --
ความสะอาดอย่างดี แม้จะเป็นบ้านขนาดเล็กกว่าครอบครัวยุระดับกลางชั้นบน และมีบริเวณบ้านคับแคบกว่า
ครอบครัวยุระดับกลางชั้นบน

บริเวณที่พักอาศัย ของครอบครัวยุระดับกลางชั้นบนเป็นครอบครัวยุซึ่งมีบ้านอยู่ในที่ไม่แออัดนัก
แต่ละบ้านมีบริเวณพอควร และอยู่ห่าง ๆ กัน ส่วนครอบครัวยุระดับกลางชั้นล่าง ถึงแม้บางบ้านจะเป็น
บ้านเช่ามีอาณาเขตเล็กน้อยแต่ก็ไม่แออัดนัก เช่น อาคารสงเคราะห์ และบ้านเช่าของเอกชนที่
ครอบครัวยุบางครอบครัวยุเช่าอยู่ ก็มีบริเวณบ้านพอควร พอจะปลูกต้นไม้ได้ และอยู่ในที่ ๆ ไม่แออัด
พอจะอยู่ได้เป็นสุข

อาชีพและการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ๒ การศึกษาของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ประถม สี่	มัธยม		เตรียม แพทย์	พยาบาล	วิชาครู			ปริญญา		
		สาม	หก			มด	ประถม	มัธยม	อนุ ธม.	ก.ศ.บ.	อบ.
มารดาในระดับชั้นบน ๖ คน	-	-	•	-	-	•	•	-	• *	•	• *
มารดาในระดับชั้นล่าง ๕ คน	•	๔	๕	•	•	๒	๓	•	-	-	•

* หมายความว่า เป็นมารดาที่ได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ

มารดาที่ให้สัมภาษณ์ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างต่ำที่สุดจนจบประถมศึกษา มารดาในระดับชั้นบน ๖ คน ได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศหลังจากได้รับปริญญาแล้ว และมารดาในระดับชั้นล่าง ๕ คน ได้ไปทำงานในต่างประเทศหลังจากได้ศึกษาในวิชาครูประถมศึกษาแล้ว

* ใ้ปริญญาด้านการทํางาน หรือการศึกษาต่อต่างประเทศ

๔๔

** ในจำนวนนี้หนึ่งคนได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ

บิดาในครอบครัวระดับกลางชั้นบนเป็นนายทหารที่มียศตั้งแต่ร้อยนายพันโทถึงนายพันเอก (พิเศษ) ถ้าเป็นพลเรือน ก็เป็นข้าราชการชั้นเอก และ พนักงานรถไฟชั้นเอก ซึ่งทุกคนได้ผ่านการทํางานหรือการศึกษาต่อต่างประเทศทั้งสิ้น

บิดาในครอบครัวระดับกลางชั้นล่าง มีการศึกษาทำศุภสมภณย์มีที่พักหนึ่งคน จบวิทยาลัยอาชีวศึกษา ๑๐ คน ได้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต ๔ คน ได้ปริญญาวิศวกรรมบัณฑิต ๑ คน ได้ปริญญาโทการบัญชีธรรมศาสตร์มหาบัณฑิต ๑ คน นอกนั้นเป็นนายทหาร และนายตำรวจ ๗ คน

รายได้ของครอบครัว ซึ่งได้จากเงินเดือนของบิดา และมารการรวมกัน

ตาราง ๔ รายได้ของครอบครัวซึ่งได้จากเงินเดือนของ
บิดาและมารการรวมกัน

กลุ่มตัวอย่าง	เงินเดือน				
	๔,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑,๐๐๐-๓,๔๔๔ บาท	๔,๐๐๐-๕,๔๔๔ บาท	๖,๐๐๐-๘,๔๔๔ บาท	๘๐๐-๑,๔๔๔ บาท
ครอบครัวระดับกลาง ชั้นบน ๖ ครอบครัว	๑	๒	๓	-	-
ครอบครัวระดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ ครอบครัว	-	-	๔	๑๐	๑๐

รายได้ของครอบครัวซึ่งได้จากการลงทุนในที่ดินอื่น ไม่นับเข้ามาในเงินเดือนด้วย รายได้ดังกล่าวนี้ อาจจะสูงกว่ารายได้ของชนชั้นกลางในสมัยก่อน แต่ในปัจจุบันนี้เห็นว่าพอใช้ในครอบครัวไม่ถึงกับเหลือเฟือ

อายุของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

๔๔

ตาราง ๕ อายุของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนปี					
	๒๒ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๓๕ ปี	๓๖ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๔๕ ปี	๔๖ - ๕๐ ปี	๕๑ - ๕๕ ปี
มารดา ระดับกลางชั้นบน ๖ คน	-	๓	๒	-	-	๑
มารดา ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๒	๔	๔	๖	-	-

อายุเฉลี่ยของมารดา ระดับกลางชั้นบน เป็น ๓๔ . ๓๓ ปี และอายุเฉลี่ยของมารดา ระดับ -
กลางชั้นล่าง เป็น ๓๖ . ๕๔ ปี

ตาราง ๖ จำนวนบุตรในครอบครัวหนึ่ง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครอบครัวซึ่งมีบุตร							รวมจำนวน บุตร	เฉลี่ยจำนวน บุตรและ ครอบครัว
	๔ คน	๕ คน	๖ คน	๗ คน	๘ คน	๙ คน	๑๐ คน		
มารดาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๒ คน	—	—	—	๓	๑	๑	๑	๑๔ คน	๓ คน
มารดาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒ คน	๑	๒	๕	๗	๕	๓	๒	๔๕ คน	๓.๕ คน

จากตารางที่ ๖ จะแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีบุตร เฉลี่ยแล้วน้อยกว่าครอบครัวในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การทวนถามของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากได้รับการศึกษาพอสมควรที่จะประกอบอาชีพได้ และมารดาบางคนได้ศึกษาวิชาวิศวะมาโดยเฉพาะ เช่น ศึกษาวิศวะ กังนัง ภายหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษาแล้วแม่บ้านเหล่านั้นจึงได้หันเข้าหาการประกอบอาชีพตามแนวที่ตนได้ศึกษามา เพื่อต้องการให้ผู้อื่นยกย่องว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่มีรายได้ของตนเอง มีแม่บ้านเพียงคนเดียวที่เรียนมาเพียงจบชั้นประถมศึกษา เมื่อได้ถามถึงประวัติส่วนตัวก็ทำให้เห็นว่า เคยมีงานราชการอยู่ต่างจังหวัด และได้แต่งงานกับสามีซึ่งถูกย้ายไปรับราชการที่นั่น หลังจากนั้นสามีถูกย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ เพื่อประจำกรม จึงติดตามสามีมาอยู่กรุงเทพฯ ด้วย เนื่องจาก

เนื่องจากบิดามารดาเป็นแม่บ้านจะกินและ เสร้งในชนบทรวมนิยมประเพณีของชาวชนบท จึงไม่ต้องการให้บุตรได้รับการศึกษามากเพราะเป็นเหตุถึง ดังนั้นเมื่อบุตรได้เรียนจบชั้นประถมปีที่สี่แล้ว ก็ให้ลาออกมาฝึกเป็นงานของแม่บ้านแม่เรือน ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติของกุลสตรี แม้ว่าแม่บ้านผู้นี้จะได้รับการศึกษามากน้อยเท่าใดปรับตัวให้เข้ากับสามีได้ดี และคอยช่วยเหลือสามีโดยช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้านและช่วยในงานส่วนตัวของสามีเป็นอันมาก ในบรรดาแม่บ้านที่ได้รับการศึกษาแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีแม่บ้านคนใดอยู่เฉย ๆ ถึงแม้จะไม่ออกไปทำงานนอกบ้าน ก็ทำงานบ้านด้วยความเต็มใจ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งต่อสามี และโดยเฉพาะผู้ที่ออกไปทำงานนอกบ้าน ก็ไม่ไ้ละทิ้งงานบ้าน ทำงานได้แบ่งเวลาส่วนหนึ่งมาทำงานบ้านด้วย บางคนก็ยังสามารถฝึกเลี้ยงสัตว์ไว้สำหรับสามีและบุตร จากการสังเกตและการเห็นถนัดนั้นได้ทราบว่า แม่บ้านเกือบทุกคนทางกัมพูชาทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและทำงานด้วยความพอใจในงานที่ตนกำลังกระทำอยู่ มารดาบางคนเป็นครูมีบุตรอยู่โรงเรียนที่ตนกำลังทำการสอนอยู่ก็ถือโอกาสดูแลบุตรไปควบในขณะที่ยังว่างจากการสอน มารดาบางคนทำงานมานานจนกระทั่งมีความสามารถและมีความสำเร็จในการงานของตน เป็นที่ยกย่องอย่างสูงจากสังคมและวงงานของตน ก็ยากที่จะละทิ้งงานอาชีพ มาทำหน้าที่แม่บ้านแต่อย่างใด แต่จะให้แม่บ้านเหล่านั้นเลือกเอาระหว่างงานอาชีพและครอบครัวแล้ว แม่บ้านส่วนมากก็จะเลือกเอาข้างครอบครัวก่อนเพราะถือกันว่าครอบครัวนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตตน

၁၂။ ကာလအားလုံး အကဲဖြတ်ချက်

[illegible]

จากการวางข้างบนนี้จะเห็นว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่แม่มานำกันมากก่อนแต่งงาน และบางคนก็ไปยึดถืออาชีพนี้ปฏิบัติต่อมาในปัจจุบัน บางคนก็ทำงานที่นอกนั้นก็มาด้วยสัปดาห์หนึ่ง แม่มานบางคนก็ลาออกจากการงานหลังจากมีบุตรคนที่หนึ่งแล้ว บางคนลาออกจากการงานทันทีหลังจากการแต่งงาน แต่ใครก็ตามกลับไปทำงานอีกภายหลังหนึ่งหรือสองแล้ว การที่เป็นเช่นนี้แม่มานบางคนให้เหตุผลว่าไม่อยากอยู่กับบ้านเฉย ๆ ต้องการไปพบปะสมาคมกับผู้อื่นบ้าง และบางคนก็ให้เหตุผลว่าที่ตนกลับไปทำงานนอกบ้านนั้นก็เพื่อช่วยฐานะ เศรษฐกิจของครอบครัว แม่มานบางคนนอกจากจะกลับไปทำงานในอาชีพเดิมแล้ว อาชีพครูยังได้หาเวลาว่างนอกจากนี้ไปศึกษาเพิ่มเติม และให้เหตุผลว่าที่ทำงานนี้ก็เพื่อหาเงินให้เป็นคนทันสมัยเหตุการณ์ของโลก เพราะการอยู่บ้านทำทำงานบ้านเพียงอย่างเดียวกลัวว่าถ้าหากไม่ทันกับคนอื่น

ตาราง ๔ ความรู้สึกในการทำงานของแม่มาน

กลุ่มตัวอย่าง	ความรู้สึกในการทำงาน				เหตุผลในการทำงาน					
	พอใจ	เฉย ๆ	อึดอัดใจ	ไม่มีแรงจูงใจ	เพื่ออาชีพ	เพื่อครอบครัว	ผู้ใหญ่ให้ทำ	เพื่อเกียรติยศ	ไม่ให้เหตุผล	ใดก็ตามมาทางนี้
มารดาและภรรยา จำนวน ๖ คน	๖	-	-	-	•	-	•	•	-	•
มารดาและภรรยา จำนวน ๒๔ คน	๑๒	๓	๑	๔	๖	๔	•	•	๖	•

จากตารางที่ ๔ จะเห็นว่ามารดาในระดับกลางชั้นมัธยมศึกษาสนใจในการทำงาน ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ส่วนมากได้รับการศึกษามาแค่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้อย่างสะดวก เมื่อได้ทำงานอาชีพจึงรู้สึกพอใจในการทำงาน และรู้สึกรักงานของตน แม้บางนางทนทำงานเพื่อเก็บรายทีเพราะติดรายไต่ก็อยู่แล้ว การได้ทำงานทำให้ตนได้รับการยกย่องจากสังคมด้วย จึงทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเกิดความพอใจในงานของตนตามมา

มารดาในระดับกลางชั้นล่างส่วนมากทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและเพื่ออาชีพ แต่ยังคงเห็นคุณค่าในระบอบที่ก็ยังพอใจในงานของตนเป็นส่วนมาก และก็มีใคร่ที่จะทำงานบ้านได้กลับมามีงานบ้านมาหลังจากเสร็จงานจากที่ทำงานแล้ว นับว่ามารดาในระดับนี้รู้จักแบ่งเวลาทำงานทั้งนอกบ้านและในบ้านได้เป็นอย่างดี และเป็นที่ยอมรับความอดทนมาก เพราะงานทั้งสองอย่างต่างก็เป็นงานที่จะต้องรับผิดชอบทำให้ยุ่งท้อ แต่จากการสัมภาษณ์ แม่บ้านส่วนมากให้เหตุผลว่าตนสามารถแบ่งเวลาได้ และยินดีทำงานทั้งสองอย่างเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

การแบ่งงานบ้านในครอบครัว

การแบ่งงานบ้านในครอบครัวเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เด็กจะได้เห็นการกระทำของบิดามารดาและนำไปประพฤติได้ เมื่อตนโตขึ้น การได้เห็นความมีน้ำใจที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะปลูกฝังให้เกิดนิสัยทำงานร่วมกันในครัวเกิดความรักความสามัคคีกลมเกลียวกันของไทย สามีนับได้ช่วยในกิจการบ้านเรือนและการเลี้ยงดูบุตร เพราะถือว่าเป็นภาระกิจของภรรยาซึ่งเป็นแม่บ้านแม่เรือน โดยเฉพาะ และภรรยาที่ไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเราปัจจุบันนี้ ถึงแม้กิจการบ้านเรือนทุกอย่างจึงตกเป็นหน้าที่ของภรรยาทั้งสิ้นตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูบุตร สามีนับว่าเพียงแนะนำว่าควรจะให้เด็กได้ประกอบอาชีพอะไรในอนาคตจึงจะเหมาะสม และความรับผิดชอบจะวันออกมามีความเป็นใหญ่ในบ้านขึ้นอยู่กับสามีนับได้แล้ว แต่ในปัจจุบัณนี้สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม การศึกษาและการมีรักทางเศรษฐกิจ การรับผิดชอบต่อครอบครัวจึงได้เฉลี่ยกันในระหว่างสามีภรรยา ภรรยาซึ่งได้รับการศึกษามาพอสมควรก็ยินดีที่จะออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยเหลือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสามีนับได้จะช่วยเหลือภรรยาในกิจการบ้านเรือนและการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามแต่โอกาสอำนวย

จากตารางที่ ๔ จะแลเห็นว่างานบ้านบางอย่าง เช่น ถ้างาม กวาดบ้าน ซักผ้า จะมีผู้มาช่วย
 แลื้อแบ่งเบากะของแม่บ้านบาง เช่น ในครอบครัวระดับกลางชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไว้เป็นหน้าที่
 ของคนเฒ่า ส่วนแม่บ้านทำงานเกี่ยวกับการรับมิดชอบในครอบครัว เช่น คุดูแลเงินทอง นอกนั้นก็ทำงานเกี่ยวกับการ
 การเลี้ยงบุตร เช่น แ่่งตัวเด็กไปโรงเรียน ซ่อมแซมเสื้อผ้าและ เย็บใหม่ ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้าน
 นอกจากนั้นแม่บ้านยังได้ช่วยกันกับคนเฒ่าในการจ่ายของจ่ายตลาด และหุงหาอาหาร พ่อแม่บางคนได้รับ
 หน้าที่ซ่อมแซมบ้าน ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้านและดูแลสัตว์เลี้ยง นอกจากนั้นพ่อแม่ยังได้ร่วมมือกับ -
 แม่บ้านในการดูแลการ เรียนของบุตร พาบุตรไปเที่ยวและปฏิบัติศาสนกิจ ส่วนการเลี้ยงบุตร แ่่งตัว
 บุตรไปโรงเรียน และดูแลเงินทอง พ่อแม่บางคนได้ร่วมมือช่วยแลื้อแบ่งเบากะงานอื่น งานอื่น เช่น
 ซ่อมแซมบ้าน ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้าน ครอบครัวระดับกลางชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้จ้างช่างมาทำเป็นการทำงานชั่วคราว

ส่วนครอบครัวระดับกลางชั้นล่างจะมีการแบ่งงานกันทำอีกแยกไปจากนี้บ้างเนื่องจากฐานะทาง
 เศรษฐกิจมีจำกัด ดังนั้น แม่บ้านจึงต้องรับหน้าที่ในงานบ้านแทบทุกอย่างเป็นต้นว่า การหุงหาอาหาร
 ซ่อมแซมและเย็บเสื้อผ้า เลี้ยงเด็ก ดูแลการ เรียนของบุตร แ่่งตัวเด็กไปโรงเรียน จ่ายของจ่ายตลาด
 และงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ถ้างาม กวาดบ้านและซักผ้า แ่่งงานทั้งสามอย่างนี้ที่กล่าวในคอมหลังนี้
 จะมีคนเฒ่าเป็นผู้ช่วยบ้าง ลูกช่วยบ้าง และบางทีพ่อแม่ก็ช่วย เช่น ช่วยถ้างาม ประมาณครึ่งหนึ่งของ
 ครอบครัวระดับนี้ ชกการจะทั้งสามอย่างให้เป็นหน้าที่ของคนเฒ่าหรือลูกที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นผู้ทำ พ่อแม่จะ
 ช่วยเหลือในการซ่อมแซมบ้าน ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้าน และพ่อแม่บางคนรับหน้าที่ในการดูแลเงิน
 ทอง พาบุตรไปวัด พาบุตรไปเที่ยว แ่่งตัวบุตรไปโรงเรียนและดูแลสัตว์เลี้ยง แ่่งงานส่วนมากกระทำ
 ร่วมกันทั้งพ่อแม่และแม่บ้าน เช่น การพาเด็กไปเที่ยว การดูแลการ เรียนของบุตร การดูแลเงินทองและ
 การปฏิบัติศาสนา ซึ่งแสดงถึงการร่วมมือใจในครอบครัว และอีกประการหนึ่ง เนื่องจากเศรษฐกิจของ
 ครอบครัวอยู่ในฐานะที่ต่ำทำงานทางหาและทางต้องรับมิดชอบในครอบครัวร่วมกัน ฉะนั้น จึงมิได้มอง
 ความรับผิดชอบให้กับผู้ใดโดยเฉพาะ ทางก็มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลเงินทองร่วมกัน

ในเรื่องการปฏิบัติศาสนา เนื่องจากมีสองครอบครัวในระดับกลางชั้นล่างสามัญได้มีพิธีศาสนา
 อื่น เช่น ศาสนาอิสลาม และ คริสต์ศาสนา ดังนั้นจึงไม่ได้พาบุตรไปปฏิบัติศาสนาใด เพราะไม่ทราบว่า
 จะพาบุตรไปใด ถ้าจะพาไปวัดก็รักกับศาสนาของตนและบุตรนับถือศาสนาตามมารดา แต่ก็ไม่ได้นำ
 ไปปฏิบัติศาสนาเพราะเกรงใจบิดา ดังนั้นจึงขาดในการปฏิบัติศาสนา

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นได้ว่ามารการระดับกลางทั้งชั้นบนและชั้นล่างส่วนมากชอบมิบุตร
มารการระดับกลางชั้นบนทั้งคนมีความรู้สึกเฉย ๆ และให้เหตุผลว่ารู้สึกเฉย ๆ นั้น เพราะอยู่ใน
ระหว่างสงครามเกรงบุตรออกมาจะลำบาก ส่วนอีก ๑ ราย ที่รายงานว่ากลัวการมีบุตรก็ให้เหตุผล
กลัวว่ากลัวหนักกลัวอันตรายในการคลอดแก่ใจที่โคบุตร ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างที่เฉย ๆ
ไม่ได้คิดจะมีบุตร บางคนให้เหตุผลว่าที่มีความรู้สึกถึงนั้นเพราะมีความคาดหวังที่จะให้ในการมีครอบครัว
ฉะนั้นจึงรู้สึกเฉย ๆ ทว่าการมีบุตร บางคนให้เหตุผลว่าตนยังไม่พร้อมที่จะมีบุตร มีบุตรเกิดเร็วไป
แต่เมื่อโคบุตรแล้วก็รัก บางคนไม่เคยคิดมากจนกว่าจะมีบุตรแต่เมื่อถามว่าถ้าไม่มีบุตรขึ้นมาจริง ๆ จะ
ทำอย่างไรกลับได้รับคำตอบว่า ถ้าไม่มีบุตรเลยก็จะเสียใจมาก และจะไปปรึกษาแพทย์ให้ช่วยแก้ไข

ส่วนการกระทำซึ่งมารการทั้งหลายคิดว่า จะทำอย่างนั้นอย่างนี้ถ้าตนไม่มีบุตรนั้นส่วนมาก
เป็นการขอแก้ไขและจะขอให้แพทย์ช่วยแก้ไขให้ตนมีบุตรได้ มารการประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่ม
ตัวอย่างให้ตอบว่าจะไม่ทำอย่างไร ทั้งนี้อาจจะเพราะมารการในกลุ่มตัวอย่างทุกคนมีบุตรสมความ
ต้องการแล้ว ก็เลยไม่ได้นึกถึงเหตุผลอื่น แต่ก็มีมารการบางคนกล่าวว่าถ้าตนไม่มีบุตรจริง ๆ ก็คง
สมมติทั้งชั้นก็จะรู้สึกเสียใจมาก

เมื่อถามถึงความหวังในการมีบุตร มารการส่วนมากหวังในเรื่องเพศของบุตร มารการระดับ
กลางชั้นบนส่วนมากชอบโคบุตรชาย นอกจากนั้นชอบโคบุตรที่อยู่ในโอวาทสวยงามและมีการศึกษาดี
ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างส่วนมากหวังเกี่ยวกับเพศของบุตร และหวังจะโคบุตรชายเป็นส่วนมาก
เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นยังหวังว่าบุตรจะเป็นไขว้หรือเชื่อมระหว่างบิดามารดา และหวังโคบุตรไว้
สืบสกุล มี ๕ รายใน ๘ ราย ที่บอกว่าตนไม่ได้ถึงความหวังไว้เลยในการที่บุตรจะเป็นอย่างไร
ต่อไป

ความรู้สึกเมื่อโคบุตร

ตาราง ๑๑ แสดงถึงความรู้สึกของนิทานมารคาเมื่อได้บุตร

๔๔

กลุ่มตัวอย่าง	ความรู้สึกของมารคา			ความรู้สึกของนิคา		
	ดีใจ	ทน	มีเร็วไป	ดีใจ	ทน	เฉย ๆ
มารการะดับกลาง ชั้นบน ๒ คน	๕	๐	-	๒	-	-
มารการะดับกลาง ชั้นล่าง ๒ คน	๒๐	-	๓	๒๐	๒	๑

จากตารางนี้จะเห็นว่า ทั้งนิคาและมารคาในสองระดับชั้นต่างมีความรู้สึกดีใจที่จะได้บุตรทั้งสิ้น ในบางรายที่ให้ความเห็นว่ามีเร็วไป ก็เนื่องจากคนยังไม่พร้อมที่จะมีบุตรพอแต่งงานก็มีบุตรทันที และในรายหนึ่งบอกว่าเฉย ๆ เมื่อทราบว่าตนมีบุตร แต่เมื่อบุตรได้คลอดออกมาจริง ๆ ก็รู้สึกรักมาก ในกรณีที่มารคาส่วนมากแสดงว่าดีใจในการที่ตนจะมีบุตรนั้นก็ให้เหตุผลไว้ต่าง ๆ กัน เราดีใจเพราะมีบุตรสมกับความต้องการ ดีใจและรู้สึกว่ามีค่าขึ้นดีใจเพราะอยากให้นิคา เป็นสื่อสัมพันธ์ของนิคาและมารคา ดีใจแต่คิดว่าเร็วไปบ้างในบางห้องเพราะมีติด ๆ กันเกินไป และดีใจที่จะได้บุตรไว้นิคาจะถูกลด

ส่วนในด้านความรู้สึกของนิคาส่วนมากมีความรู้สึกดีใจเนื่องมาจากรัก เกิดต้องการมีบุตรก็ได้บุตรสมใจและอยากได้บุตรไว้นิคาจะถูกลด นิคาบางคนเมื่อทราบว่าตนจะมีบุตรก็เพิ่มความเป็นห่วงกังวลในมารยา และบางคนรู้สึกตื่นเต้นมากในบุตรคนแรก

ความพึงพอใจในเรื่องเพศของบุตร

ตาราง ๑๒ แสดงถึงความต้องการของนิคมารคา
ในเรื่อง เกษของบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	ความต้องการของนิคมารคา			
	อยากได้บุตรชาย	อยากได้บุตรหญิง	อยากได้บุตรทั้งสองเพศ	อยากได้บุตรชายคนโต และบุตรหญิงคนรอง
ระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๔	๑	๑	๑
ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๖	๓	๓

จากตารางจะเห็นว่าทั้งครอบครัวระดับกลางชั้นบนและครอบครัวระดับกลางชั้นล่างต่างก็ต้องการบุตรชายเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ทางวัฒนธรรมตะวันตกนิยมและยกย่องเพศชายว่าเป็นใหญ่กว่าเพศหญิง ดังนั้นมารดาจึงอยากได้บุตรชายมากกว่าบุตรหญิง และอีกประการหนึ่ง บุตรชายเป็นผู้สืบสกุล ฉะนั้นในบางครอบครัวจึงต้องการบุตรชายคนโตและบุตรหญิงคนรอง แต่บุตรหญิงนั้นก็เป็นที่ต้องการไม่น้อย เพราะการที่บุตรแก่เพียง เพศเดียวกันนี้ผู้สืบทอด เป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นหนึ่งในสี่ของครอบครัวระดับกลางชั้นล่างจึงต้องการบุตรหญิง และ ๓ ใน ๒๔ ครอบครัวต้องการบุตรทั้งสองเพศ

การทํางานปรารณาในเรื่องอนาคตของบุตร

ตาราง ๑๓ แสดงถึงงานปรารณาในเรื่องอนาคตของบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	ความปรารณาของบิดามารดา					
	ดูตามนิสัยและความถนัดของเท็ก	อยากให้ เป็นแพทย์	อยากให้ เป็นทหาร	อยากให้ เป็นครู	อยากให้ เป็นวิศวกรหรือช่าง	อยากให้ เรียนถึงขั้นอุดมศึกษา
ระดับกลางชั้นบน ๖ คน	๓	๓	—	—	—	—
ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๖	๓	๒	๒	๑

จากตารางที่ ๑๓ จะเห็นว่ามารดาในระดับกลางชั้นบนเห็นความปรารณาไว้ว่าจะให้บุตรได้เรียนตามความถนัดและความนิสัยของบุตร ครึ่งหนึ่ง และอีกครึ่งหนึ่งต้องการให้บุตรเป็นแพทย์ โดยให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ดี จะไปช่วยพ่อแม่และผู้อื่น และสามารถเข้ากับคนได้ทุกชั้น มารดาในระดับกลางชั้นล่างส่วนมากปรารณาจะให้บุตร เรียนให้ได้ดีตามความถนัดและความนิสัยของบุตร เช่นเดียวกัน รองลงมาก็ต้องการให้บุตรได้เป็นแพทย์ ทหาร ครู วิศวกร และอย่างน้อยให้เรียนถึงขั้นอุดมศึกษา

ความคิดเห็นของมารดา เกี่ยวกับการ เชื่อถือ โศกกลาง

มารดาในระดับกลางทั้งชั้นบนและชั้นล่าง เพียง ๒ ราย ใน ๓๐ รายที่ให้อธิบายว่าทำไมไปหาหมออยู่ในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้หมอทำนายว่าทารกในครรภ์นั้นเป็นหญิงหรือชาย แต่หมอทำนายไม่ถูกว่าบุตรจะเป็นเพศใด มารดาบางคนให้ข้อมูลว่าปกติตนไปหาหมออยู่เสมอ เว้นแต่ในระยะตั้งครรภ์ไม่ไป และมารดาอีก ๒ คนให้ขยายนอกลีขานขอบุตรจากพระเพื่อให้บุตรสนใจ จากผลของการค้นหานี้ อาจสรุปได้ว่า มารดาในระดับกลางไม่สนใจในเรื่องหมอและโศกกลางนัก

ความวิตกกังวลของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์

ตาราง ๑๔ แสดงถึงความวิตกกังวลของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์

กลุ่มตัวอย่าง	ความวิตกในท้องแรก			ความวิตกในท้องต่อไป		
	เลข ๑	กลัวคลอดยาก	ไม่กลัว	กลัวคนน้อยลง	ไม่กลัว	ยังคงกลัวอยู่
ระดับกลาง ชั้นบน ๖ คน	๑	๒	๓	๓	๓	—
ระดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๒	๑๔	๓	๔	๑๐	๕

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่ามาตรการระดมกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งไม่ก่อการกลตอกสองคนก่อการกลตอกยาก และอีกหนึ่งคนมากกว่าครึ่งเดียว ๆ ส่วนมาตรการระดมกลางชั้นล่างส่วนมากก่อการกลตอกยากในเบื้องต้น ที่รู้ดีกว่า เฉย ๆ มีเพียงสองคน และที่ไม่ก่อการกลตอกกัน ที่เป็นทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาตรการเหล่านั้นยังไม่เคยมีบุตร และ ความวิตกกังวลอาจจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากการรับการบอกเล่ามาทอ ๆ กัน ว่าการกลตอกบุตรเป็นสิ่งที่จะต้องเป็น อัตรายากแก่ชีวิตได้ง่าย โดยเปรียบเทียบการกลตอกบุตรของหญิงเสมือนหนึ่งการไปพักรักษา ซึ่งอาจเสีย ชีวิตได้โดยง่ายเช่นกัน ดังนั้น หญิงที่ยังไม่เคยมีบุตรจึงเกิดความกังวลใจเพิ่มขึ้น แต่เมื่อได้มีบุตรเสียคนหนึ่ง แล้ว และถ้าบุตรนั้นก็ทำเป็นไปอย่างปกติ ความกลัวการกลตอกในท้องต่อไปจึงลดลงอย่างเห็นได้ชัด เช่น จากตารางจะเห็นว่าในมาตรการระดมกลางชั้นบน เดิมกลัวตัวอยู่ข้าง ๖ ราย และไม่กลัวการกลตอก ๑๐ ราย ที่ยังคงกลัวอยู่มี เพียง ๕ ราย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความกลัวการกลตอกในท้องต่อไปอย่างเห็นได้ชัด

ระยะตั้งครรภ์

ระยะตั้งครรภ์อยู่ในระยะสำคัญระยะหนึ่งของมารดาเพราะอาจมีการเจ็บป่วยเกิดขึ้นได้ใน ระหว่างนี้ การเจ็บป่วยในระหว่างตั้งครรภ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มารดาเกิดความเบื่อหน่ายในการมีบุตร และจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อกับบุตรด้วย จากการสัมภาษณ์พบว่า มารดามีความเจ็บป่วยในระหว่างตั้งครรภ์แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

ตาราง ๑๕ แสดงความเจ็บป่วยของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์

กลุ่มตัวอย่าง	แพทของมาก	แพทของปานกลาง	แพทของ เล็กน้อย	พื้นเสียเล็กน้อย ออกตามโรตีน	เป็นไข้	ปวด เมื่อย อึดอัด	ไม่เป็น อะไร
มาตรการระดมกลาง ชั้นบน ๖ คน	๑	๓	๒	—	—	—	—
มาตรการระดมกลาง ชั้นล่าง ๖ คน	๑	๑๐	๔	๕	๑	๑	๒

จากตารางที่ ๔ นี้ จะเห็นได้ว่ามารดาส่วนมากมีการแท้งถึง ๓ ครั้งขึ้นไป แต่มีอาหารมากน้อย
ต่างกัน ในรายที่แท้งเอง เด็กน้อยหมายความว่ามีการคลอดได้ และเมื่ออาหารในมารดาส่วนมาก
ท้องปานกลาง มีการคลอดได้ อาเจียน และเมื่ออาหารเป็นประจำ ผู้ที่แท้งมาก คือผู้ที่มีการ
รับประทานอาหารไม่ได้เลย อาเจียน จนต้องไปให้แพทย์ทำการรักษา ในรายที่รายงานว่ามีการ
กินเสียและเลือกออกตามไร้นั้นก็มีการแท้งด้วย มารดาเพียงสองคนในสามสิบคนที่รายงานว่า
ไม่เป็นอะไรเลย

ระยะเวลาที่มารดาเจ็บป่วยในระหว่างตั้งครรภ์

ตาราง ๑๖ แสดงระยะเวลาการเริ่มป่วย และ ระยะเวลาหายป่วยในระหว่างตั้งครรภ์

กลุ่มตัวอย่าง	เริ่มป่วยเท่าไร					ถึงหายป่วยเท่าไร									
	๒-๓ วันถึง ๑๕ วัน	๑-๒ เดือน	๓-๔ เดือน	๕-๖ เดือน	ตลอดระยะเวลา	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน	เกิน ๖ เดือน
การตั้งครรภ์ตามธรรมชาติ ๖ คน	-	๑	๓	-	-	๔	๑	-	๑	-	-	-	-	-	-
การตั้งครรภ์โดยการฝากครรภ์ ๒๔ คน	๒	๑๐	๕	๔	๑	๑๓	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑

จากการวิจัยที่ ๑๖ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากจะป่วยอยู่เป็นเวลา ๑ - ๒ เดือน ในระหว่าง
ทั้งครรภ์และมักจะป่วยใน เดือนแรกของระยะทั้งครรภ์ ซึ่ง เป็นการป่วยขึ้น เนื่องมาจากการแพทย์ของ
มารดาบางคนที่แพทย์อยู่ยาวนาน แต่ส่วนมากจะเป็นอยู่ไม่เกิน ๒ เดือน มีรายเี่ยวที่รายงานว่าเป็นอยู่
ตลอดเวลาจนกระทั่งคลอด ส่วนการแก้ไขมารดาส่วนมากไม่ได้ทำอย่างไร เพียงแต่คิดอยากจะมีประสา
อะไรก็ตามมารับประทาน หรือเมื่อกำลังแพทย์ของ เภสัชกรบางรายก็เิดีรับประทานเสีย ส่วนรายที่
แพทย์ของมารดาเิดีไปหาหมอให้หมอช่วยแก้ไข ซึ่งมารดาในระดับกลางชั้นบน ๒ คน และมารดาในระดับ
กลางชั้นล่าง ๒ คน ซึ่งแพทย์ของและต้องไปปรึกษาหมอ

ส่วนการเจ็บป่วยที่นอกเหนือไปจากการแพทย์ของ ซึ่งได้แก่ พื่นเสีย เียดออกจากโรฟัน ปวด
เมื่อยอึดอัด เป็นไขมักจะเกิดขึ้นหลังจากทั้งครรภ์แล้วประมาณ ๕ เดือนขึ้นไป และ เป็นอยู่จนกระทั่ง
คลอด โดยเฉพาะการปวดเมื่อยอึดอัดเกิดขึ้นเมื่อยตอนครรภ์แก้ไขตลอด มารดาที่เป็นโรคเกี่ยวกับฟัน
และ เียดทุกคนได้ไปปรึกษาแพทย์และทำการรักษาฟันใน ระยะทั้งครรภ์ มารดาบางคนใช้วิธีรับประทาน
ผลไม้เพื่อช่วยในการบำรุง เียดและฟันให้แข็งแรง

ความรู้สึกรวมมารดา เมื่อเกิดในครรภ์ขึ้น

ตาราง ๑๗ แสดงถึงความรู้สึกรวมมารดา เมื่อเกิดในครรภ์ขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง	ดีใจ	สิ้นใจ	ตกใจ	เกิดความรักและ ความอบอุ่น	เฉย ๆ
มารดาในระดับ ชั้นบน ๒ คน	๒	-	-	-	-
มารดาในระดับ ชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๔	๒	๑	๒	๑

จากตารางที่ ๗ จะเห็นได้ว่า มารการะดั้มกลางชั้นอนุคนจิตใจเมื่อมารกในครรภ์กับ
 และมารการะดั้มกลางชั้นล่าง ส่วนมารกฐีจิตใจเช่นเดียวกัน ทั้งในสิ่งของมารกาในระดั้มนี้รู้สึกตื่นเต้น
 สองคนรายงานว่ารู้สึกปลาบปลื้มเกิดความรักความชอบน มีรายเี่ยวที่บอกว่ารู้สึกเฉย ๆ และมีรายเี่ยว
 เช่นกันที่บอกว่ารู้สึกทกใจ แสดงว่ามารกาส่วนมากมีความรู้สึกจิตใจ และตื่นเต้นไม่แตกต่างกันทั้งสอง
 ระดั้มขึ้น

การ เปลี่ยนแปลงในความ เป็นอยู่ประจำวันของมารการะหว่างตั้งครรภ์

สาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้มารกา เปลี่ยนแปลงความ เป็นอยู่ประจำวันในระหว่างตั้ง
 ครรภ์ได้แก่การ เจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการแพ้ท้อง จากการสัมภาษณ์ว่ามารกาแพท้องมากก็จะ
 รับประทานอาหารไม่ได้ หรือเมื่ออาหารทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ ไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้จึงเกิด
 การ เปลี่ยนแปลงทั้งในก้นอาหารและการทำงาน มารกาบางคนเมื่อแพท้องอยากรับประทานอาหารแปลก
 ไปอย่างปกติหรืออยากรับประทานอาหารที่มีรสจืดกว่าธรรมดา จากการสัมภาษณ์ได้พบข้อมูล เกี่ยวกับการ
 เปลี่ยนแปลงในก้นการทำงานและอาหารของมารกาใน ระหว่างตั้งครรภ์ดังต่อไปนี้

ตาราง ๑๔ แสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงในคํานการทํางานและอาหารของนารการะหว่างทั้งกรรม

กลุ่มตัวอย่าง	การทำงาน				อาหาร						ระยะเวลาที่เปลี่ยน			
	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยน	ไม่ทำงานหนัก	ไม่มีแรงทำงาน	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนอาหาร	กินอาหารรสเปรี้ยว	กินอาหารรสหวาน	กินอาหารไขมันสูง	กินเครื่องดื่มและผลไม้	กินเนื้อสัตว์ไขมันสูงแทน	ระยะเวลาของการศึกษาทั้งหมด	ตลอดเวลาดังกล่าว	ไม่เปลี่ยนแปลง
นารการะคัมภีร์กลาง ชั้น ๖ คน	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๑	๓	๑	๐
นารการะคัมภีร์กลาง ชั้น ๒๔ คน	๑๔	๗	๑	๒	๔	๗	๖	๒	๒	๒	๐	๑๗	๔	๑

จากการวางที่ ๑๔ นี้ จะเห็นว่านารการะคัมภีร์ส่วนมากทั้งสองระดับชั้นไม่ค่อย เปลี่ยนแปลงมากนักในคํานการทํางาน ครึ่งหนึ่งของนารการะคัมภีร์กลางชั้น ๖ รายงานว่าไม่เปลี่ยนแปลงในคํานการทํางานเลย ส่วนอีกครึ่งหนึ่งรายงานว่าเปลี่ยนงาน ส่วนนารการะคัมภีร์กลางชั้น ๒๔ เกินกว่าครึ่ง คือ ๑๔ ใน ๒๔ คน รายงานว่าไม่มีการ เปลี่ยนแปลงในคํานการทํางาน ส่วนที่บอกว่า เปลี่ยนงานไม่มีแรงทํางานมี เพียงหนึ่งในสาม

ส่วนในทัศนอาหารมีการเปลี่ยนแปลงมากทั้งสองระดับชั้น และมารการต่างคนก็ยอมรับประทานอาหารแตกต่างกันไป มารการระดับกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งชอบอาหารที่มีรสจืด และรสเปรี้ยว คนหนึ่งชอบอาหารหวาน ให้อาหารว่าไม่ชอบอาหารรสจืด รสเปรี้ยวรับประทานอาหารแห้ง ๆ เช่นกล้วยตาก น้ำหวาน มีคนหนึ่งในระดับนี้แพท้องมากรับประทานอาหารไม่ไค้เลย แม้แกงก็ค้มนไค้เล็กน้อย ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่าง ๔ ใน ๒๔ คน รายงานว่ารับประทานอาหารตามปกติไม่เปลี่ยนแปลง หนึ่งในสี่รายงานว่าชอบอาหารรสจืดและรสเปรี้ยว ๑ คนรายงานว่าเมื่ออาหาร มีรสหวานและเปรี้ยวเกินไป อย่างละสองคน และมารการส่วนมากมีการเปลี่ยนแปลงในค่านอาหารและการทำงานในตอนแรกของระบบทั้งกรรม ซึ่งตรงกับเวลาที่มารการส่วนมากมีอาการแพท้อง

การเตรียมตัวของมารการก่อนทดลอง

ตาราง ๑๔ แสดงการ เตรียมตัวของมารการก่อนทดลอง ผู้ทำการทดลอง และสถานที่ทำการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	เตรียมอย่างไร					ผู้ทำการทดลอง		สถานที่ทดลอง		
	ต่างท้องถิ่นแพทย์	เตรียมเครื่องใช้และเสื้อผ้าสำหรับเก็บ	เตรียมยาของไว้กิน	จัดสิ่งต่างที่รับประทาน	เตรียมสถานที่มาอยู่เป็นเพื่อน	แพทย์และพยาบาล	หม่าแม่	โรงพยาบาล	บ้าน	คลินิก
มารการระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๔	๔	-	-	๑	๑	-	๑	๑	๑
มารการระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๕	๑๑	๑	๑	๑	๑๕	๑	๑๕	๑	๑

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามรดกส่วนมากเตรียมฝากตอกกับแพทย์เมื่อทราบว่าตนถึงกรรม
การฝากตอก เป็นการทวงจรวงมรดกของมรดกในระยะถึงกรรม เมื่อหนังสือพิมพ์ออกจะให้จัดการรักษาหรือ
แก้ไข นอกจากนั้นมรดกส่วนใหญ่จะเตรียมเครื่องใช้ในการตอกเช่นกระดิกน้ำร้อน เสื้อผ้าของตนและของ
เด็ก ตาอ้อม เข็ม เข็มท้าวเล็ก ธูป ตาเหล็กตัวอย่างปูบะ และกระดิกต่าง มรดกบางตนเมื่อเกิด
ในการหาของใช้เช่น เข็มก็ยังไม่ทำสำเร็จ เมื่อตอกเตรียมเรียบร้อยแล้วจึงเปิดให้เตรียมรอยเพราะเกรงว่า
ถ้าทำเตรียมไว้เตรียมรอยจะทำให้เกิดกตลกดายก มรดกบางตนจะ เตรียมแม่กระดิกน้ำร้อนเพื่อจกเวลาทอกฝาก
ของบุตร ผู้ที่จะตอกที่บ้านก็เตรียมที่ทางที่จะตอก และเตรียมกองฟืนไว้ในรายที่จะขี้ไฟหิน มรดกจะ
เตรียมยาของเตาเอาไว้วางหน้าเพื่อรับประทานในเวลาหลังตอก และบางตนจะ เตรียมยาที่จะมาขี้เป็น
เพื่อนในระหว่างตอกใหม่ ๆ จากตัวเลขในตาราง เมื่อรวมแล้วจะ เกิดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแสดง
ว่ามรดกแต่ละคนได้เตรียมตนและหลายอย่าง เช่น ในมรดกคนเดียวกันอาจเตรียมทั้งฝากกรรมกับแพทย์
เตรียมเครื่องใช้สำหรับตนเอง และบุตรในระหว่างตอก เตรียมที่ทางที่จะตอกที่บ้าน เตรียมหาไฟและเครื่อง
ใช้ในการตอก ตอกจนยาของที่รับประทานหลังตอกและผู้ที่ช่วย เทียนธูปและประคบตัวจนถึงตอกแล้ว
ทั้งนี้ตัว เลข เมื่อรวมแล้วจึง เกิดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการทำตอกก็เช่นเดียวกัน มรดกทั้งสองระดับนี้มีประโยชน์และพยายามหาการตอกให้
ตน ในบางรายมีบุตรหลายคน คนแรก ๆ ตอกในทางจังหวัด จึงมีขอทำแบบตอกให้ และในคนหลัง ๆ
ทำตอกโดยแพทย์และพยาบาลทั้งสิ้น ตัว เลขจึง เกิดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมีบุตรคนและหลายคน สถานที่ตอกจึงแตกต่างกันไป มรดกจะ
กองที่บ้านตอกที่บ้าน โรงพยาบาลและคลินิกเป็นจำนวนไร่ เรียบกัน ส่วนมรดกจะตอกกลางข้างล่างส่วนมาก
ตอกที่โรงพยาบาล ที่ตอกที่บ้านมี ๔ ราย ใน ๒๔ ราย และตอกที่คลินิกเพียงรายเดียว ที่เป็นทั้งนี้ทำให้
ตัวเลขในตารางเกิดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมรดกคนหนึ่ง ๆ ตอกบุตรต่างสถานที่กัน คนแรก ๆ
ตอกที่บ้าน คนต่อมาหรือคนสุดท้ายตอกที่โรงพยาบาล แต่เมื่อความความถี่มีแล้วแสดงว่ามรดกทั้งสอง
ระดับนี้ต่างนิยมการตอกบุตรตามแบบปัจจุบัน โดยในแพทย์และพยาบาลมากกว่าแผนโบราณที่ใช้หม้อต้ม

การจัดการเก็บและสายสะกิดของทารก

ตาราง ๒๐ แสดงการจัดการกับโรคและสายสะดือของทารก

กลุ่มตัวอย่าง	การจัดการกับโรค	จำนวน ราย	การจัดการกับสายสะดือ	จำนวน ราย
มารดาครรภ์กลาง ชั้นบน ๖ คน	ใส่หม้อดิน ใส่เกลือ ผึ่งไฟแห้งใน หรือใส่ดินเผาใหญ่ ทางโรงพยาบาลจัดการ	๓ ๓	ผูกทิ้งระยะยาวพอควรใช้ กรรไกรตัด และโรยผงยา กันเน่า	๖
มารดาครรภ์กลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	ใส่หม้อดิน ใส่เกลือ ผึ่งไฟแห้งใน หรือใส่ดินเผาใหญ่ ทางโรงพยาบาลจัดการ	๔ ๒๐	ผูกทิ้งระยะยาวพอควรใช้ กรรไกรตัดและโรยผงยากัน เน่า ผูกยาว ๓ นิ้ว เอาไหมรอง แล้วใช้ไหมรวดเหว้าปิดที่คอตึง จากนั้นโรยผงขี้เถ้า	๒๔ ๒

* เป็นอาการที่เกิดจากบุตรที่เกิดในทางช่องคลอด และพบอาการเป็นเหตุจากการคลอด

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นว่ามารดาครรภ์กลางทั้งสองชั้นดำเนินการคลอดที่บ้านจะจัดการกับโรคตามประเพณีโบราณ คือใส่หม้อดิน แล้วใส่เกลือกับเน่าน้ำไปผึ่งไฟแห้งในดินเผาใหญ่ ซึ่งถือกันว่าเป็นที่รวมเย็นและบางคนจะเลือกดินเผาที่สีเทาหรือเทาขาวหรือสีม่วงของชาลอบูที่พื้นไม้ไผ่ก็จะผึ่งไฟแห้งนั้น มารดาบางคนจะผึ่งรดไว้ที่พื้นไม้เพื่อเอาเชื้อความทุกข์จะได้ไม่ไปไกลจากบ้าน และมารดาบางคนจะใส่ถ้วย เติม และกระดองไข่ในรอกด้วย ด้วยและเห็นความกลัวว่าทารกจะได้ไม่ป่วยเจ็บแถมทั้งเห็นและทำงานเบา กระดองไข่ความกลัวว่าทารกจะได้ทำงานเกี่ยวกับหม้อสีอื่นเป็นงานเบาเช่นกัน

การจัดการกับสายสะกิด ส่วนมากหรือมีการคา้งหมกรายงานว่าฟ้าเหวือนกัน คือ ถูกทิ้งระยะไว้นานจนย่นแล้วใช้กรรไกรตัด และแพทย์อื่นมีกระพำ นอกจากในสองรายที่หมอคำแหงหักคอในต่าง - จังหวัด ในหลกคนแรก ๆ หมอคำแหงจะใช้ไม้รวกเผาฉีดยาให้กินให้กินแทนกรรไกร และใช้ไฟของสายสะกิดไว้ในช่วงการตัด เสร็จแล้วใช้ผงขมิ้นโรยสะกิดเล็ก นารคาคนหนึ่งกล่าวว่า การใช้ขมิ้นโรยสะกิดเล็ก สะกิดจะร้อนและหลุดเร็วกว่าใช้ผงโรยสะกิดเล็ก และเมื่อเวลาใด สายสะกิดจะหลุดก็ใช้ขมิ้นเผาผสมกับคื่นชงพองพาดที่สะกิด สะกิดจะหลุดออกมาโดยง่าย

การคายและแห่งของทารก

ตาราง ๒๐ แสดงการคายและแห่งของทารก

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนทารกที่ทารกทั้งและคาย		จำนวนทารกที่ทั้งและคาย	
	แห่ง	คาย	ทั้ง	คาย
มารการะกัมกลางชั้นบน ๖ คน	๒	—	๑	—
มารการะกัมกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๕	๔	๗	๖

मारकरะคัมกลางชั้นบน สองคน มีการแห้วบุตร คนหนึ่งแห้วบุตรหนึ่งคนและอีกคนหนึ่งแห้วบุตร ๒ คน ในรายหลังได้รับรายงานว่า แห้วเพราะออกก่อนกำหนด • คน และแห้วเพราะท้องนอกมดลูก • คน ส่วนในमारकरะคัมกลางชั้นล่างมีผู้แห้วบุตรแต่อย่างเดียวสามคน บุตรชายแต่อย่างเดียว สองคน และแต่ อระรายกายหรือทั้งแต่เพียงคนเดียว ส่วนमारคาอีกสองคนในระคัมก็แห้วทั้งแห้วและตาย มารคาคนหนึ่ง แห้วบุตร • คนและ บุตรชาย • คน ส่วนमारคาอีกคนหนึ่งแห้วบุตร • คน และบุตรชาย • คน จะนับรวม มารकरะคัมกลางชั้นล่างที่มีการแห้วบุตรและมีบุตรชาย จึงมีรวมกันทั้งหมด ๘ คน และทารกที่ตายส่วนมาก ตายเมื่ออายุไม่เกิน • ปี ทั้งนี้เป็นเพราะทารกเหล่านั้นเริ่มอ่อนแอมาตั้งแต่คลอด รวมทารกที่ตายทั้งหมด ๖ คน และทารกที่แห้วทั้งหมด ๑๐ คน

ผู้ที่อยู่กับมารคา เวลาคลอด

ตาราง ๒๒ แสดงถึงผู้ที่อยู่กับมารคา เวลาคลอด และ เหตุผล
ที่ผู้นั้นอยู่ด้วย

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ที่อยู่กับมารคา เวลาคลอด					เหตุผลที่ผู้นั้นอยู่ด้วย					
	มีการมารคา	พี่น้อง ญาติ	สามี	แพทย์ พยาบาล	คนอื่น	อยู่เอง เพื่อ เป็นกำลังใจ	อยู่เอง เพื่อช่วยเหลือ	อยู่เองตามปกติ	อยู่เอง เพื่อจับเวลา คลอด	ได้รับการช่วยเหลือใหม่ เยี่ยม	ได้รับการช่วยเหลือใหม่ อยู่ เป็นเพื่อน
मारकरะคัม กลางชั้นบน ๒ คน	๒	๒	๒	๒	-	๔	๑	๑	๑	-	-
मारकरะคัม กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๖	๔	๒๒	๒	๑๐	๒	๔	๑	๑	๓

จากการวางที่ ๒๖ จะเห็นว่า ผู้ที่อยู่กับมารดาเวลาคลอด ได้แก่แพทย์และพยาบาล เป็นส่วนมาก หรือเกือบทั้งหมด เพราะจะคลอดเป็นเหตุให้การคลอด จำนวนผู้มาอยู่ด้วย เมื่อรวมกันแล้วจะปรากฏว่าเกิน จำนวนของมารดา ที่เป็นเช่นนั้นเพราะถ้าเป็นการคลอดที่บ้านก็จะมีญาติ พี่น้องและบิดามารดาของแม่ มาอยู่ด้วย แม่มาพยาบาลจะไปตามคนที่มาอยู่เป็นเพื่อนในกรณีที่ไม่มีการ และผู้ที่อยู่ด้วยกับมารดา เวลาคลอด ส่วนมากมาอยู่ด้วยเองเพื่อเป็นกำลังใจ และคอยช่วยเหลือ ส่วนผู้มาอยู่เพราะหน้าที่นั้นได้แก่ แพทย์และพยาบาลในรายที่คลอดที่โรงพยาบาล เท่านั้น

ตาราง ๒๓ แสดงการอยู่ไฟและการปฏิบัติหลังจากการอยู่ไฟของมารดา

กลุ่มตัวอย่าง	การอยู่ไฟ					การปฏิบัติหลังจากการอยู่ไฟ				
	ไฟหิน	ไฟถ่าน	ไฟอิฐ	ไฟตุ๊ก	กระเป๋าน้ำร้อน กระเป๋ไฟผ้า	นั่งหมอน เชือก	รมยา	เช็ดกระโหลก	นึ่ง จาน	ไม่ทำอะไร
มารดาที่ กวางชิ้น ๖ คน	-	๐	-	-	๕	๕	๑	๓	๑	๑
มารดาที่ กวางชิ้น ๒๕ คน	๓	๑	๑	๔	๑๕	๑๖	๘	๑๕	๔	๕

การนั่งหมอนเกลือก ใช้เกลือกได้หมอนทั้งสี่ไว้ตรวนจับแล้วนำมาทอด้วยใบพลับพลึง และหมอน
อีกชิ้นหนึ่ง นำหมอนเกลือกนี้มาประคบตามหัวและที่ท้องวันละครั้ง ครั้งหนึ่ง ๆ ประมาณ ๑ ชั่วโมง
ประคบอยู่ ๓ วัน

การเข้ากระโจม ใช้ใบขี้เหล็ก ผักขมแห้งทั้งรากทั้งใบ ว่านดำ ใสน้หมอน และใสน้ดอก
ให้มารดาเข้าไปในเต้าที่คลุมด้วยผ้าใหญ่เพื่อรวมไอน้ำร้อนก่อนเข้ากระโจม มารดาบางคนจะใช้หมอนตาก
ไว้ที่หัวเสียก่อน

การรมตา ใช้ใบส้มป่อยต้มในต้มน้ำใสน้หมอน ให้มารดาต้มจนน้ำเดือดเพื่อรมตา ใบผักขม
ฉีกกันวางรอบข้างตา

การฝังถ่าน นำถ่านไม้เตา ใช้ขมิ้นโรย และนำเอาไม้ไผ่โตแคบที่มารดานั่ง

จากการวิจัยที่ ๒๓ การอยู่ไฟของมารดาจะพบว่า มารดาส่วนมากอยู่ไฟด้วยกระเปาะไฟที่ทำหรือ
กระเปาะไวน้ำร้อน เพราะใช้ง่ายและสะดวก มารดาบางคนอยู่ไฟชุด ซึ่งเป็นการสะดวกเช่นเดียวกันแต่ใน
ปัจจุบันไม่นิยมใช้ เพราะไฟอาจจะถูกเด็กเสียได้ มีมารดาในระแวกต่างถิ่นต่างใช้ชุดอยู่ไฟประเภท
หนึ่งในสาม ที่เป็นดังนี้เพราะในสมัยก่อนการใช้ชุดเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก มารดาบางคนอยู่ไฟกับ
ไฟตูวน และไฟตุ้ ซึ่งการอยู่ไฟประเภทนี้เป็นการอยู่ไฟในสมัยโบราณ จำเป็นต้องมีผู้ช่วยกระทำให้
มารดาบางคนรายงานว่า การอยู่ไฟชุดนี้ดีกว่า ไฟตูวน เพราะได้รับความร้อนทั่วทั่วทั้ง จำนวนของผู้อยู่ไฟ
อาจเกินจำนวนของถ่านด้วยอย่าง เนื่องจากมารดาคนหนึ่งใช้วิธีการในการอยู่ไฟมากกว่าหนึ่งอย่าง

การประคบทั่วหลังจากการอยู่ไฟ เป็นที่นิยมกันมากในมารดาซึ่งตั้งครรภ์จะเห็นได้ว่า
ทั้งมารดาที่ทำกรคลอดแบบปัจจุบันคือคลอดที่โรงพยาบาลหรือใช้แพทย์หรือพยาบาลทำการคลอด หรือ
มารดาที่ทำคลอดแบบโบราณ คือคลอดที่บ้านโดยใช้หมอนทำเย็บทำการคลอด ต่างก็ใช้วิธีประคบทั่วทั้งนั้น
จากกลุ่มตัวอย่างมารดาจะแยกแยะได้ดังนี้ ๖ คน มีผู้ที่ไม่ใช้ทำการประคบทั่วเพียง ๑ คน และมารดาจะแยก
แยะขึ้นต่าง ๒๔ คน มีผู้ที่ไม่ใช้ทำการประคบทั่วหลังอยู่ไฟ ๕ คน วิธีที่ประคบทั่วส่วนมากใช้วิธีนั่งหมอนเกลือก
และเข้ากระโจม ส่วนวิธีนั่งถ่านและรมตาบางคนก็ทำและส่วนมากไม่ทำ และมารดาบางคน คนเดียวทำ
ทุกวิธีก็มีจึงทำให้เห็นว่าการวิจัยจำนวนมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ๒๔ แสดงถึงผู้เริ่มใหม่และผู้ช่วยวิชาการเรื่องอยู่ไฟ และผู้ทำงานภายในระหว่าง
 ทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้เริ่มใหม่		ผู้ช่วยวิชาการเรื่องอยู่ไฟ				ผู้ช่วยทำงานระหว่างแผนงาน					
	บุคลากร ที่ เกษียณ	ทำเอง	จ้างมาเฉพาะ	บุคลากร ที่ ถูก	บุคลากร ที่ เกษียณ	บุคลากร ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ	ส่วน ที่ เกษียณ
บุคลากร ที่ เกษียณ	๒	-	๔	๒	๑	-	-	-	๔	-	-	-
บุคลากร ที่ เกษียณ	๑๑	๓	๑๕	๔	๓	๓	๑	๓	๓	๔	๑	๑
บุคลากร ที่ เกษียณ	๒๔	๓๐	๓๕	๔	๓	๓	๑	๓	๓	๔	๑	๑

จากการรังที่ ๒๔ จะเห็นว่าผู้เริ่มให้แม่บ้านอยู่ไฟได้แก่มารการของแม่บ้านหรือมารการของ
 พ่อบ้านเป็นส่วนมาก มีบางรายที่ญาติหรือเพื่อนแนะนำ และมีรายหนึ่งที่มีแม่บ้านไม่มีการคบเนื่องจากกำพร้า
 บิดามารดาของแม่บ้านได้ให้ทำหน้าที่แทนมารการทุกอย่าง ในกลุ่มมารการระดักลางทั้งหมดตรวจพบเป็นผู้เริ่ม
 ให้อยู่ไฟถึงหกคน และในกลุ่มมารการระดักลางทั้งหมด ๑๑ ใน ๒๔ คน มารการของแม่บ้านเป็นผู้เริ่มและ
 แม่บ้านคำเอง ๑ ราย ส่วนผู้ช่วยจัดการในเรื่องอยู่ไฟส่วนมากได้แก่หมอยาแม่ มารการของแม่บ้านหรือคำ
 ไชยบางประมาณหนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองระดับชั้น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แม่บ้านในระหว่างคลอดได้แก่
 มารการของแม่บ้าน มารการของพ่อบ้านและญาติซึ่ง เป็นพี่สาวหรือน้องสาวของแม่บ้านหรือของพ่อบ้าน แม่บ้าน
 บางคนบอกว่าจ้างคนมาช่วยเพราะญาติอยู่ไกล ซึ่งตามปกติแล้วจะอยู่ห่างกันแค่ในเวลารำ เป็นเช่นแม่บ้าน
 คลอดบุตร มารการของแม่บ้านหรือญาติจะมากำอยู่ช่วยกวาดจนกว่าจะเสร็จธุระ พ่อบ้านมีส่วนช่วยมากเช่น
 เก็บกวาด พ่อบ้านบางคนได้รับหน้าที่ทำจากแม่บ้านแทนแม่บ้านในระหว่างคลอด

อาหารและยาที่มารการใช้ในช่วงอยู่ไฟ

ตาราง ๒๔ แสดงถึงอาหารและยาที่มารการใช้ในช่วงอยู่ไฟ

กลุ่มตัวอย่าง	อาหารที่มารการรับประทานระหว่างอยู่ไฟ										ยาที่มารการรับประทานในช่วงอยู่ไฟ				
	หมู	ไก่	แกงเผ็ด	ต้มโคล้ง	กุนเชียง	กั๋นกับหมู	ไข่	นม	ไข่วัวดิบ	ขมิ้น	ยาของหมอ	ยาแม่หมอ	ยาตามแพทย์สั่ง	ยาตามแพทย์สั่ง	ยาแก้ปวด
มารการระดักลาง ทั้งหมด ๒ คน	๒	๑	๔	๑	๑		๑	๒	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๑
มารการระดักลาง ทั้งหมด ๒๔ คน	๒	๒	๑๔	๑	๒		๒	๒	๒	๑	๔	๔	๑	๑	๑

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่ามารการทั้งสองระดับชั้นรับประทานแห้ง เคี้ยว เป็นอาหารประจำในระหว่างอยู่ในป่ามากกว่าอาหารอื่น อาหารส่วนมากเป็นอาหารน้ำ ๆ และที่เกินจำนวนเพราะมารการคนเคี้ยวรับประทานอาหารหลายชนิด และมารการในระดับกลางชั้นล่าง ๒ คน ไม่ให้ข้อมูลในเรื่องนี้ นอกเหนือว่าไม่ได้มีอาหารพิเศษอะไรรับประทานอาหารตามปกติ

จากตาราง ๒๕ เช่นเดียวกันได้แสดงถึงยาที่มารการใช้รับประทานในขณะอยู่ในป่า จากตารางจะเห็นว่า ในกลุ่มมารการระดับกลางชั้นล่างทั้งในสามรับประทานยาของเข่า อีก ๒ คน รับประทานยาตามแพทย์สั่งควบกับยาต่าง ๆ เช่นควบกับยาสควัมเลอิก ยาขมิ้น ยาจีน ยาทราโมโพรี (แม่เลี่ยน) ยาไทย ยาเถื่อน อีก ๕ คน รับประทานยาแม่เลี่ยนอย่างเคี้ยว และอีก ๓ คน รับประทานยาจีน ผู้ที่รับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่าง เคี้ยวมี ๑ คน และผู้ที่ไม่รับประทานยาเลย มี ๑ คน

ตาราง ๒๖ แสดงระยะเวลาที่มารการกินยาระหว่างอยู่ในป่า
และผู้ที่ทำรับยา

กลุ่มตัวอย่าง	ระยะเวลาที่กินยา						ผู้ที่ทำรับยา				
	ภายใน ๑๕ วัน	๑ เดือน	๒ เดือน	๓ เดือน	๒ ปีขึ้นไป	เกินกว่า ๒ เดือน	แพทย์	มารการของแม่บ้าน	ปิกาของแม่บ้าน	ซื้อจากร้าน	หมอจีน
มารการระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๑	๒	๑	-	-	-	๔	๑	-	-	-
มารการระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๓	๑๓	๑	๔	๑	๑	๒	๔	๑	๔	๑

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นได้ว่ามารการะทัณกลาง ส่วนมากนิยมในระหว่างอยู่ใ้ประมาณ
 • เกือบ และผู้ที่แนะนำให้กินยาส่วนมากได้แก่มารการของแม่บ้าน แม่บ้านซึ่งยาเองจากร้านที่ขายยา
 สำเร็จรูปแล้ว เข่นยาแม่เอื้อน และรับประทานตามกำหนด มีอย่างละหนึ่งรายที่กาเป็นผู้นำยามารับยา
 มาให้ และหมอจีนเป็นผู้ให้ทำรักษา

สุขภาพของมารการเมื่อคลอดใหม่ และความรูสึกของมารการที่คลอด

มารการที่คลอดจากมารการในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากแข็งแรงและร้องทั้ง ที่ไม่แข็งแรงก็มีบางท้อง
 มักจะเลี้ยงไม่รอด มี ๓ ราย ที่มารการคลอดออกมาแล้วไม่ร้องแต่ต้องจับเอาเข้าตัวขึ้น คอยดูยา ๆ
 มารการจึงร้องออกมาได้

ตาราง ๒๓ แสดงความรูสึกของมารการที่คลอดมารการแรกเกิด

กลุ่มตัวอย่าง	ดีมาก สนใจ	ต้นเกิน	จิตใจ	รูสึกผิดหวังในเพศของ ทารก แต่จิตใจ	รูสึกว่าตนเองจะมี ความรับผิดชอบต่อ ชีวิตบุตร
มารการะทัณกลาง ทั้งหมด ๖ คน	-		๔	๒	-
มารการะทัณกลาง บ้านล่าง ๒๔ คน	๓		๑๑	๕	๑

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่ามารดา เกือบทุกคนที่ใจที่ได้เห็นทารกซึ่งเกิดจากตนในวาระแรก
ถึงแม้บางคนจะรู้สึกผิดหวังในเพศของทารก เพราะทั้งใจอยากได้บุตร เพศตรงข้ามกับที่คลอดออกมา แต่
ก็เป็นเพียงเล็กน้อย การที่มารดาคนหนึ่งมีความรู้สึกที่แสดงออกมามีความรู้สึกว่ามีความรับผิดชอบต่อชีวิต
บุตรนั้นเป็นความรู้สึกที่น่าชื่นชมยิ่ง

ความรู้สึกของมารดาที่มีต่อการคลอดที่โรงพยาบาลและการคลอดที่บ้าน

ความรู้สึกของมารดาแทบทุกคนคล้ายคลึงกันว่า การคลอดที่โรงพยาบาลสะดวก สะอาด ระเบียบเรียบร้อย
และปลอดภัยดีกว่าการคลอดที่บ้าน แต่การคลอดที่โรงพยาบาล รู้สึกว่าเหนื่อย เพราะญาติและสามีมีสิทธิ
มารดาของแม่บ้าน ไม่สามารถเข้าไปอยู่ด้วยได้ และมารดาบางคนกลัวโรงพยาบาล มารดาคนหนึ่งเล่าให้
ฟังว่าตนถูกยัดยอกในคณินที่ไปทำการคลอด จึงไม่ยอมไปคลอดที่คณินนั้นอีก ในครั้งต่อมา ส่วนการคลอด
ที่บ้าน มารดาหลายคนบอกว่าชอบใจก็เพราะมีทั้งญาติพี่น้อง และสามี ที่บ้านบางคนจะช่วยห่มหัดให้
ภรรยาเวลาใกล้คลอด และ เป็นญาติไปหาที่มากองไว้ในรายที่ไข้ไฟในการอยู่ไฟ แต่ในก้นความสะอาด
และความปลอดภัยแล้ว สุภาพโรงพยาบาลไม่ได้ และการคลอดที่บ้านทำให้ยุ่งจาหมากในการเตรียม
และต้อง เหน็ดเหนื่อยกับหลายคน

ผู้ช่วย เหลือเลี้ยงดูทารก เมื่อแรก เกิดและในขวบปีแรก

ตาราง ๒๔ แสดงถึงผู้ช่วยเหลือในการเลี้ยงดูทารกในระยะแรก

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ช่วยเหลือเลี้ยงดูทารกในระยะแรก						
	บิดา	แม่ บาน	น้ำ ช่าง	คนใช้	บิดาและคนใช้	บิดา บาน บา นา	ปู่ ย่า ทวด บาน คนใช้
มารดากระต๊อ กลางบ้าน ๒ คน	-	-	-	๒	๓	๑	-
มารดากระต๊อ กลางบ้าน	๓	๓	๔	๔	๑	๑	๓

จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่าส่วนมากคนไข้เป็นผู้เลี้ยงลูกเล็ก รองลงมาคือ น้า อาว ของเด็ก
 ผู้ บ่า กา ยาย ไ้ตามมีส่วนช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกเล็กด้วย ในกรณีไม่มีคนไข้ ปีกาจะช่วยดูแลบุตร เมื่อ
 มารดาไม่ว่าง ก็จะเห็นได้จากตารางว่ามีอยู่ ๓ ราย ส่วนมากในครอบครัวไทยจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 ในการเลี้ยงลูกเล็ก จะเห็นจากตารางว่า ในกรณีที่มีพี่น้องหลายคนในครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ ปีกา
 ยาย บ่า น้า ของเด็กอยู่พร้อมเพรียงกันต่างจะช่วยเลี้ยงลูกเล็กด้วยกันทั้งสิ้น

การดูแลเด็ก และการพาเด็กออกไปนอกบ้าน

ตาราง ๒๔ แสดงถึงผู้เลี้ยงดูเด็ก และวิธีดู

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้เลี้ยงดูเด็ก								วิธีดู		
	ปีกา	มารดา	ยาย	บ่า	อาว	คนไข้	กา	ปู่	ผู้รอบคอบ	ผู้แบกบ่า	เข้าสระ เหว
มารดา ๒ คน กลางชั้นบน	๔	๑	๑	—	๑	๔	—	—	๒	๒	—
มารดา ๒ คน กลางชั้นล่าง	๑๒	๒	๔	๒	๔	๑๑	๑	๒	๒๓	๒๓	๑

จากการวางที่ ๒๔ จะเห็นว่า ผู้ที่อุ้มเด็กส่วนมากในครอบครัวระดับกลางชั้นบนเป็นคนไร้ และผู้
ที่อุ้มเด็กส่วนมากในครอบครัวระดับกลางชั้นล่าง เป็นคนไร้เช่นเดียวกัน แต่ที่น่าสนใจ เกิดคือมีการของ เด็ก
มีส่วนช่วยอุ้มเด็กอยู่ครั้งหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างมารการะดับกลางชั้นล่างนี้ นอกนั้นก็ยังมีคนที่เป็นญาติที่อยู่ -
กับญาติในมาขึ้นเดียวกัน บ้าง บ้าง ปู่ ทา ต่างก็ช่วยอุ้มเด็กด้วยกับเด็กนั้น ทำให้มารการะดับกลางชั้นล่าง
นอกจากการอุ้มบุตรเองเหลือเพียง ๑ รายในกลุ่มตัวอย่างมารการะดับกลางชั้นบน และ ๒ รายในกลุ่มตัวอย่าง
ระดับกลางชั้นล่าง แต่ไม่ได้หมายความว่ามารการจะไม่อุ้มบุตรเลย เพราะมารการเป็นผู้รับผิดชอบความทุกข์
ทางกายของบุตรอยู่ตลอดเวลา เช่น เวลาหิว ร้อน ขับถ่าย ฉะนั้น มารการจึงต้องอุ้มบุตรอยู่เสมอ แต่ถ้า
มารการไม่ว่าง เช่น กำลังทำธุระอื่นอยู่ หรือไปทำงานนอกบ้าน หรือไปมางครั้ง เพื่อช่วยคนอื่นมารการะดับ
ของมารการ ญาติ พี่น้อง ที่อยู่ในบ้าน ถ้าว่างก็จะมาช่วยอุ้มบุตร เลี้ยงดูทารก หรือมาเล่นกับทารกเมื่อมารการ
ที่นอน มารการบางคนไม่ยอมให้บุตรของตนเพราะกลัวจะ เกยตัว จึงยอมให้ทารกนอนเล่นอยู่เฉย ๆ ถ้าจะ
พาไปนอกบ้านก็ใส่รถเข็นไป การที่ผู้ไว้ใจ เหมียหรือวาไธมาที่หน้าอกของทารก และ เหมียหรือวาไธนอนกับทารกไว้
หลังของทารกจะพังก้นหน้าอกของผู้ที่อุ้ม ซึ่งเรียกว่าวิธีอุ้มนอนนี้ ส่วนอีกวิธีหนึ่งใช้ผู้ให้ตัวของทารกนอนกับ
บ่าของผู้มารการช่วย ใช้มือหรือวาไธมาที่หัวเด็กไว้สาคับกับมา ซึ่งเรียกว่าอุ้มแบบกบ ส่วนการอุ้มเร้าสะเอว
ก็ยังไม่ค่อยใช้กัน เพราะเกรงว่าจะทำให้ทารกขาโก่ง แต่ก็ยังมีบางของ เด็กผู้ไว้ใจอยู่คนเดียวหนึ่ง
ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๓๐ คน

ตาราง ๓๐ แสดงถึงการพาทารกออกไปนอกบ้าน

กลุ่มตัวอย่าง	อายุของทารกที่จะพาออกนอกบ้านได้				ไม่ยอม ให้ออก นอกบ้าน	ให้ออกไปเวลาใดบ้าง			ผู้ช่วย		
	๑ เดือน	๒ เดือน	๔ เดือน	๖ เดือน		เช้า	เย็น	บางโอกาส	บิดา	ญาติ	คนเฝ้า
มารการระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	๑	๒	๒	-	๑	๑	๑	๑	-	-	๔
มารการระดับ กลางชั้นล่าง	๑	๑๑	-	๑	๔	๑	๔	๑	๔	๑	๑

จากการวางที่ ๓๐ จะเห็นว่าทหารจำนวนมากที่จะนำออกนอกบ้าน จะต้องมีการผูกมัดมือหรือเท้า หรือ ประสาน ๖ เกียน และนำออกไปในเวลาแรกตอน ๆ เหม็นในเวลาเช้า หรือ เหม็น ส่วนมากเป็นเวลาเย็น และจากการสัมภาษณ์พบว่าทุกครอบครัวจะพาบุตร เกิดเล่นอยู่แถว ๆ บริเวณบ้านใกล้ ๆ บางคนไม่พาทหาร ออกไปนอกบ้านเลยเพราะญาติผู้ใหญ่ในบ้านเกรงว่า จะเป็นอันตรายแก่เด็ก และบ้านบางบ้านไม่เหมาะที่จะ พาทหารออกนอกบ้านเพราะติดอยู่ถนนใหญ่จึงไม่พาออกไป ผู้คุมทหารแต่ละตอนเป็นส่วนมากใช้ญาติ ญาติมิตรของเด็ก

การฝากบุตรไว้กับคนอื่นเวลาพาออกไประนอกบ้าน

ตาราง ๓๓ แสดงถึงผู้ที่ฝากไว้ว่างใจฝากบุตรไว้เวลาคนไม่อยู่บ้าน และผู้ที่มารับการบริการเวลาบุตรเจ็บป่วย

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ที่ฝากไว้ว่างใจฝากบุตรไว้					บุตรเจ็บมารับการบริการใคร		
	ยาย	ย่า	ป้า	ญาติ	คนอื่น	ยาย	ป้า	แพทย์
มารการะกัม กลางชั้นบน ๕ คน	๔	—	—	—	๒	—	—	๖
มารการะกัม กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๖	๔	๓	๔	๗	๓	๑	๒๔

จากการวางที่ ๓๓ นี้จะเห็นว่ามารคาไว้วางใจฝากบุตรไว้กับยายของ เด็กในกลุ่มตัวอย่าง
 มารคากระต๊อกลางชั้นบน เพราะมารคาในกลุ่มนี้มีส่วนมากมีญาติผู้ใหญ่อยู่ด้วย ส่วนนางครอบครัวที่อยู่
 กับหลานดำหึ่งก็จำต้องฝากบุตรไว้กับคนเลี้ยงที่คนไว้วางใจ ส่วนมารคากระต๊อกลางชั้นล่างส่วนมากออกไป
 ทำงานนอกบ้าน จึงจำต้องทิ้งบุตรไว้กับพี่เลี้ยงหรือยายของ เด็ก ในนางครอบครัวอยู่กับญาติทางสามี
 ก็ฝากบุตรไว้กับย่า หรือญาติทางฝ่ายนั้น และถ้าบุตรเจ็บมารคาจะปรึกษากับยายของ เด็ก หรือปรึกษา
 เด็กเสียก่อน มารคาทุกคนจะพาบุตรไปรับการรักษาจากแพทย์ เท่าที่ไปปรึกษายายของ เด็กหรือปรึกษาของ
 เด็กก็ เพราะบุคคลทั้งสอง เป็นคนที่มารคาไว้วางใจว่าจะ เป็นผู้ช่วยตัดสินใจได้ แต่ถ้าจะทำการรักษาจริง ๆ
 แล้ว มารคาทั้งหมดยกให้เป็นที่หน้าของแพทย์

มารคาของการไต่ถาม เหมือมไกรบ่าง และ เหตุผล

ตาราง ๓๒ แสดงความต้องการของมารคาที่จะไต่ถาม เหมือม
 ไกรบ่าง และ เหตุผล

กลุ่มตัวอย่าง	อยากไต่ถามเหมือนไกรบ่าง					เหตุผล					
	บิดา	มารดา	บิดาและมารดา	ตา	ไม่ไต่ถาม	บิดาฉลาด	บิดาดี	มารดารักบิดามาก	มารดาช่วย	ตาเป็นคนที่ใจ - อ่อนโยน	ไม่ใช่เหตุผล
มารคากระต๊อกลางชั้นบน ๖ คน	๒	-	๒	-	๒	-	•	-	-	-	๔
มารคากระต๊อกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๑	๒	๔	•	๒	๒	•	•	•	•	๑๔

๘๖

จากการวางที่ ๒๒ จะเห็นว่ามารการส่วนมากไม่ได้ออกถึงเรื่องนี้อีกก่อน ที่จะให้บุตรเหมือนใคร เมื่อออกมาถึงเรื่องนี้จึงคงไม่ทรงกำหนดเสียเป็นส่วนใหญ่ มารการระดับกลางชั้นล่าง ๑๑ คน อยากให้เหมือนบิดาโดยให้เหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น บิดาคือ ฉลาด และคนรักมาก จึงอยากให้บุตรเหมือนบิดา ซึ่งแสดงว่ามารการในระดับนี้มีความรักและเชื่อกันพอสมควร ส่วนความเห็นที่ว่าต้องการให้บุตรเหมือนบิดา และมารการ ก็มีประมาณหนึ่งในสาม และมารการบางคนกล่าวว่าบุตรจะได้เป็นเครื่องเชื่อมโยงระหว่างบิดา มารดา มารดาบางคนมีบรรพบุรุษเป็นที่นับถือสูง เป็นปราชญ์ จึงอยากให้บุตรเหมือนบิดา ซึ่งเป็นบุคคลในอุดมคติของตน ผู้ที่ผู้เขียนกล่าวว่าไม่ให้เหตุผล บางคนก็ให้เหตุผลเหมือนกันแต่ไม่ตรงจุด เช่น กล่าวว่า อยากให้บุตรที่ฉลาดและฉลาดเท่ามันไม่ใ้ไขว่คว้าให้เหมือนใคร เพราะเหตุใด ดังนั้น ความเห็นเหล่านี้ ผู้เขียนจึงได้จัดไว้ในช่องที่ไม่ให้เหตุผล เช่น เก็บไว้กับ

ผู้เป็นใหญ่ในครอบครัว และความคล้ายคลึงของบุตรกับบุคคลอื่น

ตาราง ๓๓ แสดงถึงความผู้เป็นใหญ่ในครอบครัวและความคล้ายคลึงของบุคคลอื่น บุคคลนั้น

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้เป็นใหญ่ในครอบครัว						บุตร เหมือนใคร						
	บิดา	มารการ	บิดาและมารการ	ปู่	ย่า	ยาย	บิดา	มารการ	บิดาและมารการ	ปู่	ย่า	ตา	ยาย
มารการระดับ กลางชั้นบน ๖ คน	๔	๑	๑	-	-	-	๔	-	๑	-	-	-	๑
มารการระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๓	๓	๑	๑	๑	๑	๑๒	๓	๖	๑	๑	๑	๑

จากการวางที่ ๓๒ จะเห็นว่า ผู้เป็นใหญ่ในครอบครัวส่วนมากได้แก่บิดาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว แสดงว่าการมีส่วนใหญ่ของบริบทที่จะให้สามี เป็นผู้ปกครองครอบครัวของตน และถ้าทั้งสามี - ภรรยายังอยู่ในครอบครัว เกี่ยวกับปู่ย่า หรือตายายก็จะบดบังความ เป็นใหญ่ในหน้าที่ให้กับท่านที่กล่าวแล้ว ความความลึกซึ้งของนรก เห็นว่า บุตร เจริญเติบโตมากกว่าคนอื่น และถ้าจะลอง เปรียบเทียบความ เป็นใหญ่ในหน้าที่กับความสมารถด้านคลังของบุตร กับบุคคลอื่นจะปรากฏว่า บุตรมีความสามารถคล้ายคลึงกับผู้เป็นใหญ่ในหน้าที่

การ เฝ้าติดตามกันในครอบครัว

ตาราง ๓๔ แสดงถึงชนิดของนิทานที่เล่ากันในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่าง	ชนิดของนิทานที่เล่ากันในครอบครัว									
	นิทาน ทอผ้า	เรื่องสัตว์	เทพนิยาย	ตลกขบขัน	นิทาน ตลก	เรื่อง ฆาตกรรม	นิทาน โบราณ	นิทาน สุภาษิต	นิทาน สำหรับ เด็ก	เรื่อง วรรณคดี
มารการะกำกลาง บ้าน ๖ คน	๑	-	๒	-	-	๑	๓	๑	-	-
มารการะกำกลาง บ้าน ๒๔ คน	๔	๔	๔	๓	๒	๑	๔	-	๒	๑

จากตารางที่ ๓๔ จะเห็นว่าในครอบครัวระดับกลางมีการ เฝ้านิทานกันมาก และนิทานก็มีหลายชนิด ส่วนมากเป็นนิทานโบราณ เช่น ปณิธานของ นิทานเทพนิยายอันเกี่ยวกับนางฟ้า เทวดา นิทานต่อสู้ เข็มมีพระเอก ตูรยา เรื่องสัตว์ เช่น หนุ่ หรือ เสือ ข้าง เฝ้านิทานเข้ามาเล่าให้เด็กฟังมาก นอกจากนั้นเป็นนิทานสมัยใหม่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว นิทานสำหรับเด็กซึ่งนำมาจากหนังสือและนิทานสมัยใหม่ เช่น นิทานอีสป และเรื่อง วรรณคดีต่าง ๆ เช่น รามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน ผู้ใหญ่นำมาเล่าให้เด็กฟัง จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง ๓๐ ครอบครัวปรากฏว่า มีเพียงครอบครัวเดียวที่บอกว่าไม่เฝ้านิทานให้บุตรฟังเพราะไม่มีเวลา นอกจากนั้นทุกครอบครัวมีการ เฝ้านิทานให้บุตรฟังทั้งนั้น และแต่ละครอบครัวก็เฝ้านิทานหลายประเภท ฉะนั้น เมื่อ รวมชนิดของนิทานจึงได้มากกว่าจำนวนของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ถูกนิยามว่าเป็นคนเก่งในนิทาน ได้แก่ พระเอกในเรื่อง คนขี่อู่วางเจ้ายาย คนขี่ คนกล้าหาญ ซึ่งแสดงว่าเด็กนิยมตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่ดี และอาจแปลความหมายได้ว่า ครอบครัวระดับกลางมีความรักใคร่ กันกันในครอบครัวและมารดาในระดับกลางเฝ้านิทานเป็นสิ่งที่นำความสุขความเพลิดเพลินมาให้บุตร และในขณะเดียวกัน ก็ได้เป็นตัวอย่างสำหรับจะปลูกฝังความดีงามให้แก่บุตรโดยเฝ้านิทานเป็นเครื่องกล่อมเกล่า

การสนทนากับบุตรเรื่องสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ

ตาราง ๓๕ แสดงวิธีสอนของมารดาให้บุตรรู้จักสิ่งควรและไม่ควรทำ และไม่ควรทำ

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีที่มารดาสอนบุตรให้รู้จักสิ่งที่ดีและไม่ควร				
	พูดคุยแจ้งให้เข้าใจว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ	ให้รางวัลเมื่อทำดีทำผิดต้องโทษ	บอกให้ทำในสิ่งที่ทำชอบระวังสิ่งที่จะเป็นอันตรายแก่บุตร	ใช้เหตุผลและตักเตือนในการลงโทษบุตร	ไม่ให้สอนแต่เพียงไปตามเหตุการณและตามอารมณ์
มารดาในระดับกลางชั้นบน ๖ คน	๒	๒	๒	๑	—
มารดาในระดับกลางชั้นล่าง ๑๑ คน	๑๑	๕	๖	๕	๓

จากการร่างที่ ๑๔ จะเห็นว่า มารดาส่วนมากใช้วิธีขู่ข่มแรงใจให้เข้าใจว่าสิ่งใดควรทำและไม่ควร
ทำ มารดาบางคนใช้วิธีลงโทษเมื่อทำผิด และให้รางวัลเมื่อทำดี เช่น สอนให้ละแบนกั ทั้งเป็นรางวัลไว้
อย่างมีกฎเกณฑ์ ถ้าบุตรเรียนพิเศษใดถึงขั้นก็ให้รางวัล มารดาบางคนใช้วิธีข่มให้ทำ เช่น บอกว่าบุตรเป็น
คนเกะหงายอย่างไหนอย่าขี มารดาบางคนทำโทษโหดทั้งเป็นกฎเกณฑ์ไว้ ถ้าทำผิดซ้ำกันถึงสามครั้งจะตี มี
มารดาคนหนึ่งกล่าวว่าในการสอนให้บุตรทำสิ่งที่ควรและไม่ควรได้ใช้ตนเองเป็นตัวอย่าง ถ้าบุตรทำอะไร
บกพร่องหลังจากที่แจ้งว่าไม่ควรทำแล้วก็ปรับปรุงตนเองด้วยการดูว่าตนผิดทำอะไรในบุตรไม่เข้าใจหรือเปล่า
ถ้ามีก็ปรับปรุงทำให้เป็นตัวอย่าง และมารดาบางคนก็บอกว่าตนไม่เคยสอน ถ้าบุตรทำผิดก็ไม่ไ้ว่าอะไร ถ้า
ทำผิดและมารดาไม่อารมณ์ดีก็ไม่ให้ทำโทษ แต่ถ้าโกรธก็ลงโทษไปเลยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของมารดา มารดาทั้ง
สองระดับชั้นใช้การทำให้โทษเมื่อบุตรกระทำผิด มากกว่าให้รางวัลเมื่อกระทำดีเล็ก ๆ น้อย ๆ โหรมากให้
รางวัลเป็นคำพูด เช่นบอก พังขมเชย และมารดาคนเก็บของไร่หลาย ๆ วิธี ฉะนั้น จึงมีวิธีการสอนให้เด็ก
รู้ว่าอะไรควรและไม่ควร เมื่อรวมแล้วมากกว่าจำนวนมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

มารดาในระดับกลางชั้นบน และมารดาในระดับกลางชั้นล่าง ต่างก็มีวิธีสอนให้บุตรกระทำในสิ่งที่ควร และ
ไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ควรคล้ายคลึงกัน คือไม่คอยใช้วิธีขู่ข่มให้กระทำตามใจตน ส่วนมากใช้วิธีข่มใจให้เข้าใจ
และให้เหตุผลในการลงโทษ ไม่คอยลงโทษบ่อยนัก ใช้วิธีลงโทษและข่มมากกว่า มารดาหลายคนในกลุ่มตัวอย่าง
ใช้สอนให้บุตรให้กระทำในสิ่งที่ควรหลายประการ เช่นอบรมบุตรให้อยู่ในสุจริตหน้าที่ในการบ้าน การครัว บุตร
เหล่านั้นเมื่อกลับจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย จะมาช่วยมารดาทำครัวและทำงานบ้าน และในวันหยุดก็จะรับ
หน้าที่เหล่านั้นแทนมารดา เพื่อมารดาจะได้พักผ่อนบ้าง และบุตรก็รู้สึกสนใจในเรื่องนี้มาก จึงได้พยายาม
ถากถาย ๆ ครัวครัว ก็ได้ความคล้ายคลึงกัน คือบุตรที่โตแล้วทั้งหญิงและชายเมื่อกลับจากโรงเรียนก็จะช่วย
มารดาในงานต่าง ๆ เด็กชายบางคนจะรับหน้าที่เลี้ยงสัตว์ รดน้ำต้นไม้ และเก็บผักทำครัว ซักเสื้อผ้า บุตร
ก็ยังมีรู้สึกเสียทนายว่า กลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไป ไม่สามารถหาข้อเท็จจริงใหม่ที่มีสำคัญได้ แต่ส่วนมากเด็กใน
กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่และเข็ดหลาบจากการถูกลงโทษ ช่วยเหลือครัวในสิ่งที่ควรทั้งสิ้น

การให้รางวัลและการลงโทษบุตร มารดาในระดับที่ส่วนมากให้รางวัลเมื่อบุตรทำดีเป็นพิเศษ
เช่น สอนให้ละแบนกั หรือวันเกิดของของให้ แต่ไม่มีรายละเอียดในกรณีบุตรทำดีเสมอ ๆ แล้วให้รางวัล
มารดาส่วนมากใช้วิธีชมเชยในกรณีหลังนี้ มากกว่าการให้รางวัล เป็นสิ่งของ ส่วนการลงโทษนั้นตัวอย่างให้
พอจะรวบรวมได้ดังนี้

ตาราง ๑๖ ความประพฤติของบุตรที่ห้ามารคาไม่พอใจ

กลุ่มตัวอย่าง	เก็บของไม่เป็นที่ ทำอะไรไม่เรียบร้อย สกปรก ทำลายข้าว	ทะเลาะกัน แหย่กันในหมู่ พี่น้อง	ร้องไห้โยเย	เอาแต่ใจตัวเอง แสนงอน เอาชนะ ก็ว่าไม่เชื่อ	พูด
มารการะดัณกลาง ชั้นบน ๖ คน	๑	๒	—	๑	—
มารการะดัณกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๑	๓	๔	๑๐	๒

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่าเด็กที่มารการเห็นว่าห้ามารคาไม่พอใจนั้น ต่างกันในสองระดับชั้น
เด็กระดับกลางชั้นบน ส่วนมากจะห้ามารคาไม่พอใจในเรื่อง เก็บของไม่เป็นที่ ทำอะไรไม่เรียบร้อย
และทะเลาะกัน แหย่กันในหมู่พี่น้อง ส่วนการก็้อ เอาแต่ใจนั้นมีน้อย

เด็กระดับกลางชั้นล่าง มักจะห้ามารคาไม่พอใจในเรื่อง ชี้อ เอาแต่ใจตัวเองเป็นส่วนมาก
รองลงมาคือการทะเลาะกัน แหย่กันในหมู่พี่น้อง ส่วนการร้องไห้โยเยและการพูดทบบ้างแต่ไม่มากนัก

เมื่อบุตรได้กระทำสิ่งที่ห้ามารคาไม่พอใจ ก็เป็นธรรมชาติของตัวเขาที่จะต้องการว่ากล่าวตักเตือน
หรือลงโทษโดยวิธีต่าง ๆ มารการในระดับนี้ จะใช้วิธีการในการลงโทษบุตรแตกต่างกันไป จึงจะกล่าวต่อไป

ตาราง ๓๗ หลักเกณฑ์ในการลงโทษบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	คาดโทษไว้ ทำผิด ถึงโทษ	ทำผิดซ้ำกันในเรื่อง เกี่ยวจึงทำโทษไม่มี การคาดโทษ	ใช้เหตุผลไม่ทำ โทษบุตรโดยอารมณ์ และชี้แจงให้บุตรทราบ	ให้อ่านหนังสือ และสั่งสอนไม่ ใช้การลงโทษ	ไม่มีหลัก เกณฑ์ ขึ้นอยู่กับการณ์ ของมารดา
มารดา ระดับกลาง ชั้นบน ๖ คน	-	๓	๑	๑	๑
มารดา ระดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๗	๓	๒	๓

จากตารางที่ ๓๗ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากในระดับกลางชั้นบน ใช้วิธีลงโทษเมื่อบุตรทำผิดซ้ำ ๆ กันให้เห็นโดยไม่ได้คาดโทษไว้ก่อน ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นล่างส่วนมากใช้วิธีคาดโทษไว้เมื่อเห็นกระทำผิดครั้งแรก และดำเนินซ้ำอีกจึงลงโทษ การลงโทษเนื่องจากบุตรทำผิดซ้ำ ๆ ให้เห็นถึงโทษมีน้อยกว่ากรณีแรก มารดาบางคนบอกว่าตนมีเหตุผลให้บุตรทราบทุกครั้งที่ทำโทษ ซึ่งเป็นการชี้แจงสั่งสอนไปควบในขณะที่ทำโทษ และผู้ที่ไม่ยอมทำโทษบุตรแต่ให้บุตรทราบว่ากระทำเช่นนั้นควรหรือไม่สมควรอย่างไร โดยหาหนังสือมาให้อ่าน เมื่อผู้เขียนถามว่าถ้าบุตรทำให้ไม่พอใจมาก ๆ จะทำอย่างไร ก็ได้รับคำตอบว่าได้พยายามหนักแน่นไปเสีย เช่น เกินออกจากบ้านไปเสียบ้าง หรือ ทำเป็นไม่สนใจเสียบ้าง เมื่อบุตรมีอารมณ์ปกติจึงชี้แจงให้ฟัง และมารดาบางคนรับว่าตนไม่ได้ตั้งหลักเกณฑ์ใด ๆ ไว้ในการลงโทษบุตร ถ้าไม่พอใจถึงโทษไปเลย และถ้ามารดาอารมณ์ดีในบางครั้งก็ยกโทษให้

การลงโทษบุตร มีวิธีการใช้แตกต่างกัน แล้วแต่ความพอใจของมารดาแต่ละคน จึงจะยกตัวอย่างการกระทำของมารดาในกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตาราง ๔ แสดงวิธีการที่มารดาใช้ลงโทษบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	เรียกไปตีแรง คาดโทษไว้	ให้ท่องจำว่า จะไม่ทำผิดอีก	จับมานั่งให้ อยู่คนเดียว	เอ็ก ให้รู้ว่า ไม่พอใจ	รู้ว่าจะลงโทษ เช่นระตี่	ตี
มารการะตีกลาง ชั้นบน ๖ คน	•	—	•	๒	—	๒
มารการะตีกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	•	๒	๑	๓	๑๑

มารการะตีกลางชั้นบน ใช้วิธีลงโทษบุตรด้วยการตี เอ็กให้รู้ว่าตนไม่พอใจ จับบุตรมานั่งเฉย ๆ อยู่คนเดียว และเรียกบุตรไปตีแรงแต่โดยดี และคาดโทษไว้ไม่ให้ทำผิดอีก ส่วนมารการะตีกลางชั้นล่างใช้วิธีลงโทษด้วยการตี มากกว่าวิธีอื่น รองลงมาได้แก่การเรียกไปตีแรงถึงความผิดแต่โดยดี และคาดโทษไว้ไม่ให้ทำผิดอีก การเอ็กให้เสียงังและการรู้ว่าจะมีโทษกัน และมารดาบางคนใช้จับบุตรมานั่ง เป็นการทำให้ และบางคนใช้วิธีตีไปเขียนและท่องจำความผิดของตนและบอกว่าคราวหลังจะไม่ทำอีก

จากการร่างที่ ๓๔ จะเห็นว่ามารดาทั้งสองระดัมนั้นใช้การพูดจะเหมือนที่บุตรห้ามมากกว่าการพูดอย่างอื่น รองลงมาคือแก่การใช้จะไม่รัก บุตรขึ้นกระห้ามนั้นอีก การพูดว่าห้ามนี้จะเอาไปให้คนอื่นเสียก็ใช่ว่าเหมือนกัน แต่การใช้ว่าห้ามอย่างนี้จะถูกสิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษ หรือการใช้ว่าถึงสักตัวจะมาจับตัว หรือทุกแฉะมากินก็มีมีการพูด และผู้ที่ใช้การพูดนอกจากมารดาที่ใดแก่มิได้ หรือญาติผู้ใหญ่ ถ้าเป็นน้ำ ชาว หรือคนเลี้ยงส่วนมากจะไม่ค่อยใช้เพราะเด็กไม่กลัว มารดาส่วนมากบอกว่าการพูดเหล่านี้ใช้ไม่ได้ผล และไม่ได้ใช้การพูดเหล่านี้มากนัก ส่วนมากใช้วิธีอื่นคือเรียกมาสั่งสอนเมื่อทำผิด เพื่อจะได้ไม่ทำซ้ำอีก หรือใช้ขอแม่ว่าอย่าทำไม่ว่าจะไม่เชื่อเสียด้วย ๆ ให้ จะไม่พาไปเที่ยวจะไม่ซื้อของเล่นที่ทองการให้ หรือใช้วิธีให้คำมั่นสัญญาว่าบุตรยอมไปจะแม่กับ หรือให้หนึ่งจะให้รางวัลมากกว่าวิธีอื่น ส่วนการใช้เมื่อไรบ้างนั้นสุดแท้แก่การกระทำของบุตร ซึ่งได้แก่เมื่อทำผิด และก็เป็นส่วนใหญ่ บุตรบางคนทำผิด หรือเก็บจรรยา มารดาที่ใช้การพูดบ้างเหมือนกัน แต่ในบางครั้งก็มักเป็นผู้ใช้การพูดเช่นในกรณีบุตรไม่ทำการบ้าน และมารดาจะคุยกลางชั้นบนรายงานว่าไม่ได้ใช้ขอแม่กับตามอายุของบุตร ซึ่งหมายความว่าส่วนมากไม่นิยมใช้การพูด และถ้าจะใช้ซึ่งมีเพียง ๒ คน ที่ใช้ตามอายุของบุตร ส่วนมากไม่คำนึงถึงอายุเพราะใช้ในกรณีที่ว่า จะทำ และจะไม่รักเท่านั้น มารดาจะคุยกลางชั้นล่างส่วนมากใช้การพูดโดยคำนึงถึงอายุของบุตร เพราะใช้ในกรณีต่าง ๆ กัน เช่น พูดว่าทุกแฉะกินกับก็ใช้ได้เฉพาะเด็กเล็กเท่านั้น เด็กโตหน่อยก็จะไม่กลัวเพราะทราบว่าไม่เป็นความจริง การพูดว่าห้ามเพื่อจะให้กลัวก็ใช้ได้เฉพาะเด็กบางคนที่ยังกลัวเสียงฟ้าร้อง และเมื่อโตขึ้นก็หายกลัว ฉะนั้นการใช้ในสิ่งที่เด็กมองไม่เห็นเช่นนี้ใช้ได้เฉพาะแต่ในวัยทารก และ ๒ - ๓ ขวบ เป็นส่วนมาก ส่วนการใช้ว่าจะเขียนดี จะไม่รัก และจะส่งไปให้คนอื่นเลี้ยงนั้น รู้สึกว่ายังใช้ได้ เพราะเด็กกลัวความผิดมารดาอาจจะกระทำจริง ๆ ได้ และบางคนก็ได้รับโทษมาแล้วจริง ๆ

การเลี้ยงเด็ก

การเลี้ยงเด็กคือการดูแลและให้ความสะดวกในชีวิตประจำวันของเด็ก เช่นการรับประทานอาหาร การขับถ่าย และการรักษาความสะอาด ซึ่งจะกล่าวถึงข้อนี้ต่อไป

การ เเย่งบุตรของนายพราน

ตาราง ๔๐ การ เเย่งบุตรของนายพราน

กลุ่มตัวอย่าง	เด็กกินนมมารดา หรือไม่					จำนวนเข้าหรือไม่				ชนิดก่อกวนในการใช้	
	กิน	ไม่กิน	๑ วัน	๒ วัน	๓ วัน	๔ วัน	ไม่เข้า	เข้าบ้าง	เข้ามาก	เมื่อใช้	การประทุษร้าย
มารดาละทิ้งกลางท้อง ๖ คน	๖	-	๑	๓	๒	-	๓	๒	๑	๒	๓
มารดาละทิ้งกลางท้อง ๒๔ คน	๒๒	๒	๑๔	๓	๔	๑	๑๐	๖	๔	๑๔	๔

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นว่าทารกส่วนมากกินนมมารดา ที่ไม่ได้อินเพียง ๒ ราย ก็เพราะมารดา หัวนมอกคนหนึ่ง และไม่มีน้ำนมคนหนึ่ง และอีกคนหนึ่งมารดาคลอดบุตรยากได้รับการผ่าตัดทุกครั้งกว่าจะให้ บุตรรับประทานนมได้ก็ถึง ๕ วัน มารดาส่วนมากต้องการให้บุตรกินนมเพราะมารดาบางคนที่ไม่สามารถ ให้บุตรกินนมได้เนื่องจากไม่มีน้ำนมและหัวนมแตกมาก แต่ก็มีบางรายให้บุตรกินนมเนื่องจากได้รับคำบอกเล่า ว่าแม่ที่ออกมารครั้งแรกเป็นยาสำหรับทารก สามีรับถ่ายทอด เมื่อจะให้ให้เขาซึ่งเป็นบุตรครั้งแรกของทารก ฉายออกมาโดยง่าย แต่เมื่อไม่สามารถพบเห็นนมที่นมได้จึงเลือกให้กินนมมารดาประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่ม ตัวอย่างบอกว่าไม่รู้สึกเจ็บเมื่อถูกดูดนม และที่รู้สึกเจ็บบ้างมีประมาณหนึ่งในสี่ ในกลุ่มตัวอย่างมารดาจะกิน กลางชั้นล่างมีมารดาหนึ่งในสามของกลุ่มรายงานว่าหัวนมแตกเพราะบุตรดูดนมแรง และรู้สึกเจ็บมากต้องใช้ ยาทา เช่นน้ำมะนาวสดิน ครีมหาดหน้า หรือขี้ผึ้ง บุตรส่วนมากถูกแม่มือถึงถูกไ้แรง มารดาบางคนบอกว่าเด็ก ขาดดูดนมแรงมากกว่าเด็กหญิง นมมารดาจะมีให้ลูกกินประมาณ ๑ วัน หลังคลอด แต่มารดาบางคนก็ผ่าซ้ำ ไปได้ประมาณ ๑ - ๒ วัน ก็จะกินนมให้บุตรกินในวันที่ ๒ หรือ ๓ หลังจากคลอดมารดาส่วนมากจะให้นมเมื่อ บุตรหิว และร้อง และส่วนมากบุตรจะหิวประมาณวันละ ๔ ครั้ง คือประมาณสามชั่วโมงต่อครั้ง แต่ไม่เกรงครึก นึก เพราะบางทีเด็กคลอดใหม่จะนอนนาน จึงทำให้ระยะการกินนมมีคชออกไปเกินกว่าสามชั่วโมงครั้ง แต่ มารดาบางคนเป็นคนที่ตรงต่อเวลาในการให้นมบุตร เมื่อใกล้เวลาให้นมจะปลุกให้บุตรตื่นกินนม ซึ่งมีประมาณ หนึ่งในสามของกลุ่มครัววัยระดับกลางชั้นล่าง และ ๑ คน ในครอบครัววัยระดับกลางชั้นบน ส่วนมารดาบางคน จะให้ประมาณสามชั่วโมงครั้ง เช่นเดียวกันแต่ยอมให้ช้าหรือเร็วไ้บ้างประมาณ ๑๕ นาที มีประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มครัววัยระดับกลางชั้นบน และมีหนึ่งในหกของกลุ่มครัววัยระดับกลางชั้นล่าง นอกจากนั้นเป็นมารดาที่ ให้นมตามแต่บุตรต้องการคือ ถอนนมและคืนนมแล้วสักครู่หลังจากมีความสะดวกใจแล้ว เด็กจะรู้สึกหิว และร้องดิ้นมือดิ้นเท้า หรือบางทีร้องไห้ ซึ่งแสดงว่าเด็กหิวมารดาจึงจะไปให้นม การให้นมครั้งหนึ่ง ๆ นานประมาณเท่าไรนั้น มารดาส่วนมากไม่ไ้กะเวลาไว้นับยกกว่า พอเห็นบุตรหิวจะ เหมือนหน้าตาหิวซึ่ง เป็น อาหารที่มารดาพอจะทราบได้ มารดาบางคนอ้างว่าได้เลี้ยงบุตรตามตำรา และแพทย์บางคนแนะนำให้การให้ นมบุตรดังนี้ จึงให้นมตรงตามเวลา คือ ๓ ชั่วโมงครั้ง ในระยะนี้ยังเล็ก ๆ และ ๔ ชั่วโมงครั้ง เมื่อทารก โตขึ้นบ้างแล้ว

การให้นมขวดแทนนมมารดา

ตาราง ๔๑ แผนกระยะเวลาที่เก็บกักนมมารดาและ เหตุผลในการที่เก็บกัก

กลุ่มตัวอย่าง	ระยะเวลาที่เก็บกักนมมารดา						เหตุผลที่เก็บกักนมมารดา				
	ต่ำกว่า ๑ เดือน	๑ - ๓ เดือน	๔ - ๖ เดือน	๗ - ๙ เดือน	๑๐ - ๑๒ เดือน	ไม่มี	มารดาไม่ทำงาน	กลัวเข็ม	มารดาทิ้งลูก	เพื่อหย่านม	ไม่มี
มารดาที่ระดับการศึกษาชั้น ๑ คน	-	๓	๑	๑	๑	๔	๑	๑	-	-	-
มารดาที่ระดับการศึกษาชั้น ๒ คน	๔	๔	๓	๔	๕	๓	๔	๑	๒	๔	๑๐

จากการวางจะ เห็นว่ามารการระดับกลางชั้นบนประมาณครึ่งหนึ่งให้บุตรกินนมตอนอยู่ประมาณ ๐ ถึง ๑ เดือน ก็เด็กให้กิน ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างหนึ่งในสามให้บุตรกินนมอยู่ถึงประมาณ ๑ - ๔ เดือน และอีกหนึ่งในห้าให้บุตรกินนมอยู่ถึง ๑๐ - ๑๒ เดือน มีมารการระดับกลางชั้นล่าง ๔ คน ที่ให้บุตรหย่านนมมารการเมื่อบุตรอายุต่ำกว่า ๑ เดือน ที่เป็นดังนี้เพราะมารการทั้งสองนี้แต่งงานนอกบ้าน จึงได้ทำให้บุตรกินนมขวดแทนนมแม่ในระหว่างขณะกลางจนได้เห็นว่าเมื่อครบกำหนดคลอดแล้วทารกจะกินนมขวดได้โดยดี ไม่เป็นการรบกวนเด็กกับมารการซึ่งจะออกไปประกอบงานอาชีพต่อไป อีก

ตาราง ๑๒ แสดงระยะเวลาที่เด็กกินนมขวด และผู้ให้นมขวด

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้นมขวด		ระยะเวลาที่เด็กกินนมขวด							ทารกที่กินนมมารการ
	มารการ	คนอื่น	๗-๘ เดือน	๑๐-๑๒ เดือน	๑๓-๑๕ เดือน	๑๖-๑๘ เดือน	๑๙-๒๑ เดือน	๒๒-๒๔ เดือน	รวม ขึ้นไป	
มารการระดับ กลางชั้นบน ๖ คน	๕	๑	-	๔	-	-	-	๑	๑	-
มารการระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๔	๓	๑	๖	๒	๑	-	๖	๓	๓

จากตารางที่ ๘๒ จะเห็นว่าการกระทำความผิดกลางชั้นบน ส่วนมาก โทษฐานก่อกวนหรือก่อกวนอยู่จนอายุ
ประมาณ ๑ ขวบ ส่วนการกระทำความผิดกลางชั้นล่าง โทษฐานก่อกวนหรือก่อกวนอยู่ต่างระดับกันส่วนมากให้โทษอยู่จน
๑ ขวบ ทว่าก็มี ซึ่งมีความผิดทั้งในชั้นของก่อกวนตัวอย่างและอีกพวกให้โทษอยู่จนกระทั่งสองขวบ
ซึ่งมีอยู่ประมาณหนึ่งในสี่ของก่อกวนตัวอย่างเช่นเดียวกัน มีวาระสามคนที่รายงานว่าโทษฐานก่อกวนหรือ
อยู่จนกระทั่ง เดบ ๑ ขวบ และมีการสามคนที่รายงานว่าโทษฐานก่อกวนหรือก่อกวนตนเอง เท่านั้น ไม่ได้ให้โทษ
ชดเชย

ส่วนผู้ที่โทษฐานก่อกวน ส่วนมากได้แก่การก่อกวน ซึ่งจะมีคนเลี้ยงหรือผู้อื่นที่จะมาช่วยโทษ
แก่การก่อกวนหรือโทษฐานก่อกวนเอง ผู้ที่ช่วยเหลือโทษในครอบครัวกระทำความผิดกลางชั้นบนได้แก่
ที่เลี้ยง นอกนั้นได้แก่ญาติและบิดาของเด็ก ส่วนครอบครัวกระทำความผิดกลางชั้นล่าง ส่วนมากของผู้ช่วยเหลือ
ในการทารุณกรรมได้แก่ที่เลี้ยงเช่นเดียวกัน นอกนั้นได้แก่ ปู่ ย่า ยาย และอาของ เด็กที่อยู่รวมบ้านเดียวกัน
และจะช่วยเหลือโทษเด็กในระยะเวลาที่แม่บ้านไม่ว่าง หอดไปธุระ หรือออกไปทำงานเท่านั้น

การให้อาหาร เด็กจากแม่

กลุ่มตัวอย่าง	ให้อาหารเพิ่มหรือไม่		อาหารและสิ่งต่าง ๆ ที่มารกให้เพิ่มจากนม											
	ให้	ไม่ให้	กล้วยดิบ	น้ำส้ม / น้ำมะนาว	น้ำนม	น้ำผึ้ง	นมผง	ไข่ไก่	ข้าวต้ม	ไข่ไก่	ข้าวต้ม	ข้าวต้ม	นมผง	อาหารต่าง ๆ
มารการะกัมกลาง ชั้นบน ๒ คน	๔	๒	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
มารการะกัมกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๒๐	๔	๒	๔	๑	๑	๑	๔	๒๓	๑	๔	๑	๑	๑๑

จากตารางที่ ๔๑ จะเห็นว่ามรกดส่วนมกให้อาหารชนิดต่าง ๆ ให้ทารกวัยประพจนเพื่อเพิ่มให้อยู่ท้อง และใช้ยาประเภทรู้ง เช่นวิตามินชนิดหยด เพื่อเพิ่มให้บุตรแข็งแรงยิ่งขึ้น มรการะกัมกลางชั้นบนให้อาหารเพิ่มจากนมเช่น กล้วยดิบ น้ำส้ม น้ำมะนาว ไข่ไก่ ข้าวต้ม และยาต่าง ๆ ซึ่งได้ แก่ยาจำพวกวิตามิน ส่วนมรการะกัมกลางชั้นล่างให้อาหารต่าง ๆ เพิ่มจากนม เช่น กล้วยดิบ น้ำส้ม น้ำมะนาว และข้าวต้ม เป็นส่วนมก แต่มกที่สุดก็คือการให้ยาจำพวกโกลดยกลงไปนม การที่จำนวนของอาหารและยาเมื่อรวมแล้วเกินจำนวนของกุ่มตัวอย่าง ก็เพราะมรการะกัมกลางชั้นล่างให้อาหารและยาเพิ่มจากนมไม่ได้ให้อาหารหรือยาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้ให้ทั้งอาหารและยาในมรการะกัมกลางชั้นล่าง

ส่วนผู้ที่แนะนำในการให้อาหารและยาเพิ่มจากเดิม มารักษาส่วนมากขอว่าแพทย์แนะนำ และ
 บางคนก็อ่านจากหนังสือ หรือบอกว่าโบราณเคยทำมาอย่างนั้น เช่น การใช้น้ำผึ้งป้ายลิ้นทารกจาก
 คอสด บางคนรายงานว่ารักษาเองตามที่ได้คิดว่าควรทำ ส่วนมากของยาไวตามินหยดให้หยดกับนมใน
 ระหว่างกินนมขวด ส่วนอาหารต่าง ๆ เช่น นมขวด โอวัลติน มารักษาไขข้อ เมื่อบุตรอายุประมาณ
 ๔ เดือนขึ้นไป จนกระทั่งบุตรอายุ ๑ ปี ๖ เดือน เป็นระยะเวลาที่ผู้มารักษาอาหารประเภทนี้
 นิยมนำมาให้ทารก ซึ่งแสดงว่ามารดาที่มีความห่วงใยในอาหารธรรมชาติคือ นมของมารดาหรือนมขวดกว่าจะ
 อ่อนแอลงเกินไป ถัดไปจะไม่พูดถึงความร้องการของบุตรจึงพยายามหาสิ่งต่าง ๆ มาเพิ่มเพื่อให้บุตร
 เติบโตแข็งแรง การให้อาหารจำพวกนี้เริ่มให้แต่เล็กน้อยก่อน เช่น ถั่วบดขมิ้น ผักโขม ๑-๒ ช้อนโต๊ะ
 หรือน้ำส้มกั้นเพียงเล็กน้อย บางคนให้ทุกเพียงเล็กน้อย เพื่อหัดให้ทารกคุ้นกับการจะรับประทานอาหาร
 แข็งต่อไป

ท่าทางการให้นมบุตร

ตาราง ๔๔ ท่าทางการให้นมบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	ท่าทางการให้นมบุตร			ให้นมโดยเปิดเต้านมหรือมิกลิด	
	นั่งอุ้ม	นอนตะแคง	อุ้มทั้ง ๒ เฝ้ามาร	มิกลิด	เปิดเต้านมออก
มารดากระต๊อกลาง จำนวน ๖ คน	๖	๖	—	๖	—
มารดากระต๊อกลาง จำนวน ๒๔ คน	๑๘	๖	๔	๑๖	๘

จากการวางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามรดกส่วนมากที่บุตรนอกสมรสได้ และนั่งอยู่ ใต้อาสน์ในที่นี้คือ
มรดกบางส่วนกล่าวว่า ในบุตรนอกสมรสได้โดยได้ให้แม่เปิดเผยกว่าคนแรกแต่ไม่ให้แม่ให้สวามิ
การให้มรดก รวมอยู่กับการให้โดยเปิดเผย และมรดกบางส่วนรายงานว่าในการให้มรดกในบาง
ครั้งคนที่นั่งอยู่มรดกและบุตรนอกสมรสได้ถูก แต่พอโตขึ้นพอจะได้อีกก็ให้ตัวเองหรือให้ญาติพี่น้อง
ของแม่ไว้ให้ทราบถูก ส่วนท่าทางการให้มรดก มรดกส่วนมากที่บุตรนอกสมรสได้ในเวลากลางคืน
มรดกบางส่วนเกรงว่าทารกจะตื่นหรือจึงให้การอุ้มห่ม และมรดกบางคนก็กลัวว่าทารกจะ
ของมรดกเกินจำนวนมรดกในมรดกตัวอย่าง

การให้มรดกเมื่อมรดกไม่สมบูรณ์

ตาราง ๔๔ แสดงการให้มรดกเมื่อมรดกไม่สมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้มรดกเมื่อมรดกไม่สมบูรณ์					วิธีให้		บ่อยหรือไม่		เหตุผล		
	คนโสด	ชาย	ชาย	ชายหรือหญิง	บิดา	มารดาหรือแม่	ผู้เลี้ยงดู	บ่อย	ไม่บ่อย	มรดกใช้ทำงาน	มรดกใช้	ช่วยเหลือกัน
มรดกระดับกลาง จำนวน ๖ คน	๔	๒	—	—	—	๔	๑	๔	๒	๒	๑	๔
มรดกระดับกลาง จำนวน ๒๔ คน	๑๐	๔	๔	๓	๓	๕	๕	๑๕	๔	๑๒	๓	๔

จากตารางที่ ๔๕ จะเห็นว่าผู้เลี้ยง คือคนไร้บ้านเป็นผู้เลี้ยงเป็นส่วนใหญ่ จำนวนการไม่อยู่บ้าน นอกจากนั้นยายและย่าที่อยู่บ้านเดียวกันกับหลาน ตลอดจนชาวหรือชนา ก็อาจจะรับฝากเด็กไว้ได้บ้าง ชั่วครู่ชั่วคราว ส่วนวิธีที่ให้นมและการกระตุ้นกลางชั้นนมส่วนมากของสตรีไทยที่กินนมของตนเอง และใส่เต้านมไว้ พอเด็กต้องการก็เข้ามาให้เต้านม ส่วนการกระตุ้นกลางชั้นนมไว้วิธีให้ดูอยู่คนเดียวก็เห็นให้เด็กกิน และจำต้องละทิ้งบุตรไว้บ่อยเพราะมารดาส่วนมากได้ออกไปทำงานนอกบ้าน บางคนมีบุตรเจ้าที่ของออกไปชั่วคราวชั่วขณะจะฝากบุตรไว้กับบิดาของ เด็ก ส่วนมากที่ ป้า น้า อาว ที่อยู่ด้วยกันจะยินดีรับฝากบุตรไว้ถ้ามารดาไม่มีธุระจะทำ

การเลี้ยงของทารก จากการสัมภาษณ์มารดา : ก็กล่าวว่าทารกบางคนไม่ชอบกินนมที่เป็นนมแม่เมื่อแรกคลอด เหตุก็เพราะเด็กไม่สบาย อึดหรือท้องไม่โต บางคนบอกว่าเพราะนมเสีย นมเปรี้ยว นมบูด ซึ่งปรากฏว่ามีถึง ๒ คน ในเด็กกระตุ้นกลางชั้นนม และมี ๕ คนในเด็กกระตุ้นกลางชั้นนม มารดาส่วนมากจะพาบุตรไปให้แพทย์ตรวจ เมื่อมารดาคนหนึ่งรายงานว่าได้ใช้ยาแสงอาทิตย์ตาก

อื่น

การอาเจียนของทารก

ตาราง ๔๖ แสดงการอาเจียนของทารก สาเหตุที่เกิดการอาเจียนและการแก้ไข

กลุ่มตัวอย่าง	เด็กเริ่มเมื่อไหร่หรือไม่			สาเหตุที่ทารกอาเจียน			วิธีแก้ไข		
	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่มี	กินอิ่มเกินไป	ใจ	ไม่ทราบ	ผู้เลี้ยงแบก มาเอามือ ตบถนน	ให้กินยา	เช็ดปาก
มารดากระตุ้น กลางชั้นนม ๒ คน	๑	๔	-	๔	-	๒	๓	๑	๒
มารดากระตุ้น กลางชั้นนม ๑ คน	-	๒๐	๔	๔	๓	๑๓	๑๓	๒	๔

การอาเจียนของทารกไม่เหมือนของผู้ใหญ่ เพราะทารกบางคนมีนมปนกับน้ำอาเจียนออกมาเป็นก้อน ๆ นมที่ค้างคาในกระเพาะอาหารจะแข็งตัวจนไม่ถูกย่อยจึงไหลออกมา ส่วนหนึ่งของนมทำให้ความเห็นว่าเป็นเพราะทารกอิ่มเกินไปจึงเป็นเช่นนั้น ทารกบางคนอาเจียนออกมาเป็นนมเหลว ๆ ล้วน ๆ ซึ่งหาสาเหตุให้ความเห็นว่า เป็นเพราะอิ่มเกินไป หรือท้องให้และโอ แต่ทารกส่วนมากไม่ให้ความสนใจกับการอาเจียนของทารก กางมือเป็นเรื่องราวธรรมดา และเมื่อเห็นทารกอาเจียนจะรู้สึกพิศวงกับมาและเอามือมาลูบที่หน้าท้อง ทารกเบา ๆ หรืออุบ หัด และเช็ดอาเจียนให้ นมที่ค้างคาในกระเพาะอาหารก็เพียงแต่เช็ดอาเจียนให้เฉย ๆ มีทารก ๒ - ๓ คนที่ให้นมทารกมา แก้อาเจียนซึ่งได้แก่ยาไพไรรัสกับเล็กน้อย

การระคายเคืองของทารก จากการสัมภาษณ์พบว่าทารกมีการระคายเคืองไม่มากนัก และทารกไม่กระทำ อย่างเกี่ยวข้องกับเชื้อราที่พบในปากทารกให้นมระคาย

การถูกของสิ่งที่มีพิษเป็นนิสัย เด็กบางคนนอกจากถูกของแล้วยังถูกสิ่งอื่นอีกด้วย และบางคนถูกจน ติดเป็นนิสัยและแก้ยาก แต่เด็กไม่ได้ติดนิสัยทุกสิ่งต่าง ๆ อย่างแน่นอนเพราะมารดาคอยแก้อยู่เสมอ ฉะนั้นในเด็ก บางคนที่มีมารดาสังเกตพบได้ให้ทราบว่า บุตรของตนได้ติดการถูกสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังไม่

ตาราง ๔๑ แสดงการถูกของอันตรายติดเป็นนิสัย

กลุ่มตัวอย่าง	สิ่งที่มีพิษถูกจนติดเป็นนิสัย					แก้หายเมื่อไร				
	ถูกขี้ น้ำ	ถูกหัวนม ตลอด	ถูกปาก	นมข้าว	ติดแหวะ กระบอก	๔-๖ เดือน	๖ เดือน จนจบ	๗ ขวบ	๘-๑๐ ขวบ	เกิน ๑๐ ขวบ
มารดาที่ กลางชั้นบน ๖ คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มารดาที่ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	•	๓	•	•	•	•	•	•	๔	๔

เกิดที่ทุ่งสิ่งอื่นจนติดเป็นนิสัยส่วนมากเป็นเค้กระดั้มกลางชั้นล่าง และมีเตียง ๑๑ คน ใน ๒๔ คน ส่วนมากเค้จะดูทีวีและอดอก การดูทีวีเช้า กลางวัน และส่วนมากจะแก้ผ้าเมื่อตากอาบ ประมาณ ๒ ชม. ที่เกินกว่านั้นก็จะแก้ผ้าภายใน ๓ - ๔ ชม. มีอยู่สองรายที่บอกว่ายังไม่สบายในปัจจุบันนี้ คือรายที่ฉวมขาว ซึ่งปรากฏว่ามันอาบ ๑๖ ปีก็ยังชอบเอาผ้ามาอาบในเวลาต้องการ และรายที่กักและกระบอก ทาสติก่อน ๆ จนเป็นรูป ซึ่งปัจจุบันอาบประมาณสามชมกว่าและยังไม่หายอาการ

การพยาบาล

ตาราง ๔๔ แสดงความเห็นของมารดาในเรื่องการพยาบาล

กลุ่มตัวอย่าง	การพยาบาลคืออะไร	จำนวนมารดา
มารดากระดั้มกลาง ชั้นบน ๖ คน	การ เลิกกินนมมารดาและนมขวด	๔
	การ เลิกกินนมมารดา	๒
มารดากระดั้มกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	การ เลิกกินนมมารดาและนมขวด	๓
	การ เลิกกินนมมารดา	๑๖
	การ เลิกกินนมขวด	๕

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากเข้าใจว่าการพยาบาลคือการ เลิกกินนมมารดา มารดา กระดั้มกลางชั้นบน ส่วนมากให้ความเห็นว่าคือการ เลิกดูทีวีไม่ว่าจะเป็นนมมารดาหรือนมขวดก็ตาม ทั้งนี้ เพราะมารดากระดั้มนี้ใหญ่ตลกเกินไป และนมขวดไปช่วยในขณะเดียวกัน ส่วนมารดากระดั้มกลางชั้นล่าง ส่วนมากให้กินนมแทนเป็นพื้น จะมีนมขวดก็เฉพาะตอนที่มารดาไว้อยู่หรือนมมารดาไปทำงาน ฉะนั้นจึงมีความเห็นว่าการพยาบาลคือการ เลิกกินนมมารดา

ตาราง ๔๔ อายุของทารกที่ทำการหย่านม

กลุ่มตัวอย่าง	เริ่มหย่านมเมื่อทารกอายุ	ทารกหย่านมได้เมื่ออายุ					
		๔ เดือน	๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน	๘-๑๐ เดือน	รวม ขึ้นไป
มารดา ระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๓-๔ เดือน	-	๑	-	-	๑	-
	๕-๘ เดือน	-	๒	๑	-	-	-
	๒ รวม	-	-	-	-	๑	-
มารดา ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	ต่ำกว่า ๓ เดือน	-	๑	-	-	-	-
	๓-๔ เดือน	-	๑	-	-	-	-
	๕-๘ เดือน	-	๑	-	-	-	-
	๘-๑๐ เดือน	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	๑-๒ ปี	-	-	-	-	-	-
	เกิน ๒ ปี รวม	-	-	-	-	๑	๒

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารการส่วนมากเริ่มให้ทารกหย่านมในระยะ เวลาตั้งแต่สามเดือน ถึงขวบครึ่ง มารการระดับกลางทั้งหมด ส่วนมากให้บุตรหย่านมภายใน ๑ ขวบและค่อย ๆ ให้นมเอานมขวดเข้ามาช่วยกันถึงนมมารการ มารการบางคนให้นมขวดมาเพิ่มตั้งแต่ทารกอายุ ๓ เดือน แต่ในรายนี้กว่าทารกจะอดนมโคได้ก็อายุได้ ๒ ขวบไปแล้ว มารการอีกคนหนึ่งเริ่มให้บุตรดื่มนมเมื่ออายุได้ ๓ เดือนและให้นมขวดเพื่อแทนนมมารการ จนกระทั่งถึงแก่สามารถหย่านมมารการได้ภายในเวลา ๒ เดือน ส่วนมารการอีกสามคนซึ่งเริ่มให้บุตรหย่านมในระยะ ๓ - ๔ เดือน บุตรจะหย่านมได้ประมาณหนึ่งขวบหรือขวบกว่า เด็กน้อยทุกคน มารการอีกคนหนึ่งให้นมให้บุตรหย่านมเมื่ออายุ ๒ ขวบ ปรากฏว่าใช้เวลาเพียงเดือนเดียว บุตรก็หย่านมได้เรียบร้อยแล้ว

ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่าง ส่วนมากให้บุตรหย่านมในระยะ ๔ เดือน ถึงหนึ่งขวบ และถึงขวบครึ่ง มารการระดับนี้มีวิธีการหย่านมอย่างกระตือรือร้น และใช้เวลาในการหย่านมเพียงเล็กน้อย เช่น ๑ วัน ๓ วัน ๑ อาทิตย์ และ ๑ เดือน เป็นส่วนมากที่ใช้เวลาเกิน ๑ เดือน มีเพียง ๓ ราย และทั้งสามรายใช้วิธีถอนนมให้บุตรขวดแทนที่นม เด็กน้อยเช่นเดียวกับมารการระดับกลางทั้งหมด แต่ให้มารการ ๒ รายที่ให้การหย่านมบุตรภายใน ๑๔ วัน เพราะไม่มีนมให้บุตรกิน และตัวมารการเอง จะให้บุตรจึงกินนมขวดต่อจากนม มารการคนหนึ่งสามารถหย่านมขวดได้ เมื่อบุตรอายุ ๑ ขวบ แต่มารการอีกคนหนึ่งยังให้บุตรกินนมขวดมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ทั้งสามคน ซึ่งผลได้มีอายุ ๔ ขวบ คนรอง ๒ ขวบ ๔ เดือน และ คนสุดท้ายของอายุ ๑ ขวบ ๔ เดือน คนโตได้เข้าโรงเรียนอนุบาลแล้ว เมื่อไปโรงเรียนไม่กล้ากินนมเพราะอายเพื่อนและกลัวครู แค่นี้ก็เห็นว่ามารการจะรีบเอาขวดนมของน้องที่เหลือนมอยู่ และของลูกเมื่อยก่อนนอน ทั้งในตอนกลางวันและกลางคืนเมื่ออยู่บ้าน ส่วนคนกลางยังไม่เข้าโรงเรียน ถ้าไม่พูดก็มักจะเกิดกระวนกระวายใจ ซึ่งเป็นผลจากจิตใจเป็นรูป คนเล็กยังไม่ยอมหย่านมเช่นกัน จะให้ทั้งสามคนจึงหย่านมไม่ได้

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารการบางคนให้บุตรหย่านมเกินกว่า ๒ ขวบขึ้นไป ซึ่งความจริงบางคนก็กินนมอยู่จน ๓ - ๔ ขวบ ทั้งนี้เพราะเป็นบุตรคนสุดท้ายของมารการจึงสนใจและให้กินจนเมื่ออุปการะและเมื่อเด็กให้กินก็เลิกได้ทันที และจำนวนของทารกที่เกิดจำนวนมารการในกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพราะ มารการบางคนให้ทารกดื่มนมเอานมขวดเกินกว่าหนึ่งคน และผู้เขียนเห็นว่า เป็นประโยชน์จึงมิได้ตัดทิ้ง เช่นมารการคนหนึ่งให้บุตรหย่านม ตั้งแต่ ๒ - ๓ เดือน แต่ปรากฏว่าหย่านมง่ายกว่าบุตรคนสุดท้ายซึ่งให้บุตรนมเมื่ออายุ ๑ - ๓ ขวบ ส่วนวิธีการในการหย่านมของมารการระดับกลางจะได้อธิบายต่อไป

ตาราง ๕๐ วิธีการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการพยาบาล

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการพยาบาล	จำนวน
มารการะดับกลาง ชั้น ๒ คน	ให้ทีมตรวจพบแผนการรักษาและลดแผนการลงโดยค่อย ๆ ลดจนในที่สุด ไม่ให้ถูกจากชวกรใจเกินจากแก้ว รักษาสิ่คำป่วยที่นอน	๕ ๑
มารการะดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	ให้ทีมตรวจพบแผนการรักษาและค่อย ๆ ลดแผนการรักษา ให้ทีมตรวจหรือโอวดีคืนจากแก้วพบแผนการรักษา ใช้ของชมหรือยาที่มีสีคำทาแผนการรักษา แยกไปนอนพักผ่อน ให้ทีมบ่งหรือทีมอื่น ๆ แผนแผน ให้ทีมไร้มือโดยทีมหลังเป็นส่งให้ ให้ทีมนำแผนแผนตามแผนสั่ง หาของ เสน่ที่ชมมาให้ เสน่ เพิ่มอาหารหนักไ้ม่างมือเพื่อช่วยให้อิ่มและลดแผนการรักษา	๔ ๕ ๔ ๔ ๖ ๑ ๑ ๒ ๔

จากตารางที่ ๕๐ จะเห็นว่ามารการะดับกลางชั้น ๒ ใช้วิธีค่อย ๆ ลดแผนให้ทีมพยาบาลโดยให้ทีมตรวจพบแผนการรักษา แต่ก็ใช้แผนไ้มือเหมือนกัน ค่อยมากก็เป็นสองมือและให้ทีมแผนการรักษาเพียงก่อนนอนตอนกลางคืนนอนเดียว และในที่สุดลดแผนการรักษาให้ทีมแพทย์ตรวจ และต่อจากนั้นก็เปลี่ยนจากการถูกจากชวกรใจเป็นให้ทีมตรวจหรือโอวดีคืนจากแก้วพบแผน แต่เด็กบางคนที่ไม่ยอมกินนมตรวจพบออกจนกระทั่งมารการะดับกลางต้องแยกไปนอนพักผ่อน

มารการะดับกลางชั้นล่างมีวิธีการพยาบาลเหมือนกับมารการะดับกลางชั้น ๒ คือ ค่อย ๆ ลดแผนการรักษาและให้ทีมตรวจพบประมาณหนึ่งในสาม เพิ่มอาหารหนักคือข้าวแผนแผนการรักษาไ้ม่างมือก็มีประมาณหนึ่งในสาม

เช่นกัน และมารดาบางคนใช้ของขมหรือยาใส่คำหามเพื่อให้บุตรหย่านมก็มีประมาณหนึ่งในสาม ซึ่งทั้งสามวิธีนี้ก็คงเพียงพอที่มารดาจะใช้ในการให้บุตรหย่านมแล้ว แต่มารดาบางคนยังเพิ่มเติมโดยหาสมุนไพรให้บุตรกินแทนนม เช่น ขมิ้นผง ขมิ้นแฉกรกเถร ข้าวเม่า หรือให้กินไข่ และมารดาบางคนมีอาหารของเล่นที่บุตรชอบมาเตรียมไว้เพื่อล่อไม่ให้ร้องไห้ มารดาคนหนึ่งกล่าวว่าเนื่องจากบุตรท้องเสีย แพทย์จึงแนะนำให้ให้ยาที่เป็นน้ำอย่างหนึ่งไม่มีรสอะไร เป็นสีขาวคล้ายนมให้ทารกดูดแทนนม และทารกก็ชอบนมกินโดยที่ จึงให้พยาบาลช่วยในคราวเดียวกัน มารดาบางคนกล่าวว่าถึงจะใช้วิธีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทารกก็ยังไมยอมหย่านม มารดาจึงต้องใช้วิธีแยกไปนมที่อื่น เพื่อให้ทารกหย่านมได้ ฉะนั้นวิธีการที่ให้ทารกหย่านมจึงมากกว่าจำนวนของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ๔๑ แสดงปฏิบัติการของมารดาที่ให้การหย่านม

กลุ่มตัวอย่าง	นมหย่านมโดยที่หรือไม่		ปฏิบัติการของมารดาที่ไม่ยอมหย่านม	จำนวน
	ยอมโดยที่	ไม่ยอม		
ทารกแรกเกิดถึง ๖ ราย	๔	๒	มารดาที่ห้ามมอดและร้องมารดาต้องแยกไปนมที่อื่น • เคียน • ยอมอด ไม่ยอมกินนมขวด	• •
ทารกแรกเกิดถึง ๒๔ ราย	๓๓	๑๑	มารดาที่ห้ามมอดร้องไห้ กินให้กินนมให้แล้วละเลงร้องไห้ ต้องแยกไปนมกับบิดา ร้องไห้กำขมมึงจมน้ำ หรือกำของเล่นจมน้ำ ไม่ยอมอดหัวนม ถ้ามารดาเผละจะกินนมของน้อง	๘ • ๒ •

จากตารางจะเห็นว่าทารกประมาณครึ่งหนึ่งยอมหย่านมโดยที่ และเมื่อศึกษาจากข้อมูลของตนเอง จะเห็นว่าทารกพวกนี้โดยมากอายุประมาณ ๑-๒ ขวบ ถึง ๓ ขวบครึ่ง ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบจากการศึกษาความเป็นบุคคลหรือลักษณะจากแล้ว เด็กก็จะยอมหัวโดยที่ ส่วนทารกที่ไม่ยอมหย่านมในระดับกลางชั้นเป็น

หารดที่อายุประมาณ ๒ ขวบ ซึ่งตรงกับอาการของโรคนี้ว่า หารกในวันขึ้นกับนมมารดาจนยากที่จะ
หย่านม แต่เมื่อมารดาแยกไปอยู่ทีอื่น • เกียน ถัดมาก็หย่านมได้ และอีกรายเป็นทารกอายุ ๔ เกียน ไม่
ยอมกินนมขวดจนยอมให้นมมารดาเข้ามาในแพนมบทน มารดาคงยอมให้นมให้จนกระทั่ง • ขวบ จึงเลิกกินนม
มารดาได้

มารดาในระยะกลางชั้นล่างใช้วิธีหย่านมที่รุนแรงพอควร ในกรณีนี้เขาของนมหรือนม หรือยาสี
ทาเพื่อไม่ให้ทารกเกียดยกไม่ถูก หารกจะร้องและกุกกึ่ง แต่เมื่อมารดาไม่ยอมให้กินนมจริง ๆ เราหารกก็
จำต้องยอมหย่านม และมารดาในระยะนี้ใช้เวลาในการหย่านมเร็วกว่ามารดาในระยะกลางชั้นบน ที่ให้ทารก
หย่านมในวันเกียว ๓ ราย ภายในสามวัน ๔ ราย ภายในหนึ่งอาทิตย์ ๔ ราย นอกนั้นเป็นกรณีที่ระยะให้ทารก
หย่านมตั้งแต่ ๔-๕ วัน จนกระทั่ง ๒ เกียน และเป็นที่น่าสังเกตว่าการให้ของนมหรือนมเป็นสาเหตุใหญ่สาเหตุ
หนึ่งที่ทำให้ทารกอมนมยาก

โดยทั่วไปแล้วมารดาในระยะกลางชั้นบนยอมให้ทารกอยู่ในเรื่องหย่านมมากกว่ามารดาในระยะกลางชั้นล่าง
ซึ่งจะดูได้ว่ามารดาในระยะนี้จะใช้เวลาในการค่อย ๆ ลดนมมารดาและให้นมขวดแทน จนกระทั่งในที่สุด
ให้กินนมจากแก้วและหย่านมได้ในที่สุด

ส่วนการปฏิบัติของมารดาเมื่อบุตรไม่ยอมหย่านมในมารดาในระยะกลางชั้นล่างบางคนก็หาของเล่น
ที่ดูใจให้ บางคนก็หาขนมให้ไว้ให้ บางคนจะอุ้มและให้กินนมขวดแทน แต่บางคนหารกไม่ยอมจริง ๆ ก็
แยกให้ทารกไปนอนกับญาติคนอื่น หรือ มารดาแยกไปอยู่ที่อื่นชั่วคราว แต่มารดาคนหนึ่ง เมื่อบุตรไม่ยอมออก
นมจริง ๆ ก็ยอมให้กินจนถึงในปัจจุบัน ผู้เขียนได้ถามว่าไม่ได้ลองใช้วิธีบังคับต่าง ๆ กับบุตรหรือ มารดา
ผู้นั้นกล่าวว่าไม่กล้าใช้ เพราะถ้าปล่อยให้ร้องมากจะรักดี เคยปล่อยให้บุตรกินนมเรื่อยมา

ตาราง ๘๒ แสดงเหตุผลของมารดาในการให้บุตรหย่าแม่

กลุ่มตัวอย่าง	เหตุผลของมารดาในการให้บุตรหย่าแม่	จำนวน
มารดา ระดับกลาง ชั้น ๖ คน	แม่ไม่รักประโยชน์ แพทย์แนะนำให้เลิก มารดาไม่รัก บุตรถูกคนอื่นเกลียดไปจะหาให้คนอื่น	๑ ๑ ๒
มารดา ระดับกลาง ชั้น ๖ คน	แม่ไม่รักประโยชน์ มารดาไม่รัก บุตรถูกคนอื่นเกลียดไปจะหาให้คนอื่น มารดาตั้งครรภ์คนเดียว มารดาต้องไปทำงาน แม่เป็นอาหารที่เหลวเกินไปจะต้องหาอาหารที่หนักกว่านี้	๑ ๑ ๑ ๒ ๑ ๑

จากตารางที่ ๘๒ จะเห็นว่ามารดา ระดับกลางชั้น ๖ ส่วนมากให้บุตรหย่าแม่ เพราะแม่ไม่รักประโยชน์บุตร และแพทย์แนะนำให้เลิกให้บุตร ส่วนมารดา ระดับกลางชั้น ๖ ส่วนมากให้บุตรหย่าแม่ เพราะเห็นว่าแม่เป็นอาหารที่อ่อนเกินไปเกรงทารกจะไม่อิ่ม และเหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือแม่ไม่รักประโยชน์ ส่วนเหตุผลอื่นจากนั้นก็จะมีมารดาต้องไปทำงาน มารดาตั้งครรภ์คนเดียว มารดาไม่รัก และมารดาเกรงว่าบุตรถูกคนอื่นเกลียดไปจะหาให้คนอื่น

อายุที่เด็ก เริ่มมีฟันและฝึกวิชาที่ปรากฏจะ เมื่อฟันขึ้น

ตาราง ๔๒ แสดงอายุที่เด็กเริ่มมีฟันและพฤติกรรมที่ปรากฏขณะ เริ่มมีฟันขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง	ทารกเริ่มมีฟันเมื่ออายุ				ลักษณะหรือวิธี			มารดาทำอย่างไร					
	๔-๕ เดือน	๖-๗ เดือน	๘-๙ เดือน	๑๐ เดือน ขึ้นไป	กักขฬ	ดิ๊ก อย่าง สั้น	ไม่ดิ๊ก	บีบ นม	บีบ ขมุก	เช็ด	ขัด นม ออก	ดึง ออก ทิ้ง	อื่น ๆ
มารดา ระดับกลาง จำนวน ๖ คน	๒	๔	—	—	๖	—	—	•	•	•	๒	•	—
มารดา ระดับกลาง จำนวน ๒๔ คน	๒	๔	๒	๒	๖	๓	๔	•	๔	—	๔	—	•

จากตารางที่ ๔๒ จะเห็นว่าทารกส่วนมากมีฟันเมื่ออายุประมาณ ๖ - ๗ เดือน อายุต่ำกว่านี้ก็มีบ้างแต่เป็นส่วนน้อยประมาณหนึ่งในสี่ และทารกที่มีฟันขึ้นช้าก็มีอยู่บ้างประมาณหนึ่งในสี่เช่นเดียวกัน ทารกส่วนมากดิ๊กนมเมื่อฟันเริ่มขึ้น แม้ในกรณีที่มารดาไม่ได้ให้กักขฬแล้วทารกก็จะดิ๊กหัวนมตลอดจนวิธีดิ๊กอย่างอื่น เช่น กัดเนื้อคนหรือบางครั้งทารกเลือกกักขฬมารดาแล้วแต่ฟันเริ่มจะขึ้นก็จะใช้เพียงนมเท่านั้นมารดาซึ่งมารดา รายงานว่าเจ็บมากและได้วิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บุตรไม่ดิ๊กนม วิธีใช้ก็มากได้แก่การบีบขมุก พอเกิดขมุกในทางขมุกไม่ได้ก็ต้องหยานใจทางปากและปล่อยนม มารดาบางคนก็ใช้แค่ดึงเอานมออกจากปากบุตรอย่างเร็ว

ตาราง ๔๔ การให้อาหารแข็ง

กลุ่มตัวอย่าง	อายุที่เริ่มให้อาหารแข็ง			
	ต่ำกว่า ๑ เดือน	๑ - ๓ เดือน	๔ - ๖ เดือน	๗ - ๑๒ เดือน
มารดา ระดับกลาง จำนวน ๖ คน	-	๑	๒	๓
มารดา ระดับกลาง จำนวน ๒๔ คน	๑	๑	๔	๑๑

~~จากตาราง~~ จะพบว่ามารดาทุกคนเริ่มให้อาหารแก่ทารกกินอาหารแข็งโดยข้าวและแป้ง เป็นอาหาร
พื้น และข้าวที่ใสให้ทารกกินก็มีแตกต่างกัน บางคนให้ข้าวต้ม บางคนให้ข้าวสุกผายค และบางคนให้ธัญ
ข้าวบางกรองข้าวสุกหีบคเคี้ยวก่อน เว้นกว่าข้าวครกหรือข้าวกรอง มารดาบางคนให้ข้าวสารแช่น้ำแล้วไม่
เป็นแป้งคากแห้งไว้แล้วนำมา เบียดเป็นแป้ง บางคนให้ข้าวตำแล้วมา เบียดเป็นแป้งให้กิน และมารดา
บางคนให้ข้าวโอ๊ตที่ตำมา เป็นกระป๋องมากวนให้สุกแทนข้าว ข้าวและแป้ง เหล่านี้ใช้ปนรวมกับน้ำต้ม
หรือสุกต่าง ๆ บางคนนิยมใส่ผักกับบางคนไม่ใส่ และบางคนให้ข้าวขยดเคี้ยวกับไข่แดงให้กินพร้อมกับน้ำ
แกงควย ข้าวซึ่งคนโดยใส่หมูไว้ข้างบนและคนพร้อมกันไปก็ใช้กันมากเหมือนกัน นอกจากข้าวและน้ำแกง
แล้วก็มีผลไม้ เช่น ถั่วฝักยาวต้มเคี้ยวหรือเคี้ยวสุกเคี้ยวแล้วให้กิน มะละกอ น้ำมะเขือเทศ
และน้ำส้มคน มารดาบางคนให้กินน้ำข้าวแทนน้ำ การปรุงอาหารจะใส่น้ำมันและน้ำตาลใส่พอสมควร
และเริ่มให้รับประทานขนม และเริ่มให้มากขึ้นตามการทดลองการ

ส่วนอายุที่เริ่มให้อาหารแข็ง มารดา ระดับกลางจำนวนมีเพียงคนเดียวที่เริ่มให้อาหารแก่ทารก
ตั้งแต่อายุ ๒ เดือน และปรากฏว่าทารกกินได้ดีกว่าเริ่มให้กินเมื่ออายุ ๑ ขวบ ในบุตรคนอื่น ๆ และมารดา
อีกคนหนึ่งซึ่งเริ่มให้อาหารแก่ทารกตั้งแต่อายุ ๔ - ๕ เดือน กับบอกว่าบุตรชอบกินก็เช่นเดียวกัน และมารดา
ส่วนมากจะเริ่มให้อาหารแก่ทารกตั้งแต่ ๖ เดือน เป็นต้นไปถึง ๑ ขวบ ซึ่งเป็นระยะที่ทารกเริ่มมีฟันเคี้ยว

มารการะดับกลางชั้นล่างส่วนมากให้บุตรกินอาหารแข็ง เมื่ออายุตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑ ขวบ เช่น
เคียวกัน มีคนเคียวที่เริ่มให้บุตรกินข้าวตั้งแต่อายุ ๘ วัน โดยยาของ เด็ก เป็นยูนีแะน้ำและมารการไม่พอ
ให้บุตรกิน ใช้กล้วยน้ำว่าสุกงอมและข้าวบดให้กิน มารการที่ให้บุตร เริ่มกินอาหารแข็งตั้งแต่สามเดือนซึ่งมี
เพียง ๓ ราย นอกนั้นก็เริ่มให้แทนนม และให้อาหารจำพวกไข่และข้าวกรอง เมื่ออายุมากขึ้นจึงเพิ่มให้
มาก

ผู้ป้อนอาหาร เด็กในมารการะดับกลางชั้นบนได้แก่มารการ ๓ ราย และคนเลี้ยง ๓ ราย ส่วนมารการ
ระดับกลางชั้นล่างป้อนบุตรเอง ๑๔ ราย นอกนั้นเป็น ยาย, ย่า และพี่เลี้ยง เป็นที่น่าสังเกตว่าพี่เลี้ยงที่
คอยช่วยเหลือไม่ค่อยได้รับหน้าที่ป้อนข้าวทารก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเป็นห่วงใยของมารการที่เกรงว่า
บุตรจะกินข้าวได้น้อยก็เป็นได้ และทารกส่วนมากยอมกินอาหารใหม่โดยดี และจะไปเมื่ออาหารบาง เมื่อ
อายุประมาณขวบกว่า หรือ ๒ ขวบ มีเพียง ๒ ราย ที่มารการรายงานว่าทารกกินยากไม่ยอมกิน

มารการทั่ว ๆ ไป สังเกตว่าบุตรได้อาหารพอจากการที่บุตรนอนหลับไถ่ยานและไม่ร้องกวน มารการ
ส่วนมากมั่นใจว่าบุตรของตนได้อาหารพอ ฉะนั้นถ้าบางทีบุตรร้องไห้โยเยมารการจะให้นมหรืออาหารอื่น ๆ
เพิ่มไว้ แต่มารการส่วนมากจะไม่ให้เพราะถือว่าบุตรรับประทานอาหารตามเวลาอยู่แล้ว และได้มีนม
หรืออาหารอื่นให้อยู่เสมอตามปกติ ฉะนั้นปัญหาในเรื่องอาหารไม่พอจึงไม่มี ส่วนทารกที่กินจนอิ่มมากเกินไป
ไป ก็เช่นเดียวกัน มีมารการบางคนเท่านั้นที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะมารการส่วนใหญ่เห็นว่าตน
ได้ป้อนให้บุตรพออยู่แล้ว และบางคนถึงกับทวงเพื่อไม่ให้มากเกินไป ฉะนั้นถ้ามีบางวันทารกกินมากเกินไป
มารการก็จะอุ้มพาไปเดินหรือให้กินยาชาตุ แต่มารการส่วนมากบอกว่าไม่มีปรากฏเพราะฉะนั้นจึงไม่ต้อง
ทำอะไร

ตาราง ๕๕ แสดงอาหารที่มารดาไม่ยอมให้เด็กกินและเด็กกินอาหารวันละกี่ครั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	อาหารที่ไม่ให้เด็กกิน	จำนวน	กินวันละกี่ครั้ง				
			๑ ครั้ง	๒ ครั้ง	๓ ครั้ง	๔ ครั้ง	๕ ครั้ง
มารดา ระดับกลางชั้นบน ๒ คน	รสเผ็ด	๓	—	•	๔	•	—
	รสจืด	๔					
	เหนียว ย่อยยาก	๒					
	ของทอด	•					
	กล้วยน้ำ	•					
	ละมุน	•					
	ส้มโอ	•					
มารดา ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	รสเผ็ด	๑๓	•	—	๑๔	๔	•
	รสจืด	๑๕					
	เหนียว ย่อยยาก	๔					
	ของเย็นจืด น้ำแข็ง	•					
	ละมุน	๒					
	กล้วย	•					
	ข้าวโพด	๒					
	ทุเรียน	•					
	ส้มโอ	•					
	แตงโม	•					

จากตาราง ๔๕ จะเห็นว่ามารดาทั้งสองระดับชั้นไม่ยินยอมให้บุตรกินอาหารที่รสจืด เช่น เป็รียว
 จืด เค็มจืด ทหวานจืด และอาหารที่มีรสเผ็ด นอกจากนั้นอาหารที่ขมขื่นและเหนียว เช่น เสือสั่ว กล้วย
 กินแต่น้ำแกง ของคอง และของทอดน้ำมัน มารดาบางคนไม่ให้ทารกกินเพราะกลัวจะเสาะท้องและขม
 ขาก ผลไม้บางชนิด เช่น ตะขุด ส้มโอ ข้าวโพด ขนุน แดงโม มารดาบางคนไม่ยอมให้กิน และยังมีมารดา
 ๒ คน ที่ไม่ยอมให้กินกล้วยและกล้วยปิ้ง ส่วนการให้กินอาหาร เมื่อไรบ้างนั้น มารดาส่วนมากให้เด็กกิน
 อาหารวันละสามมื้อ คือ เช้า - กลางวัน - เย็น มีบางคนให้กินเมื่อเคี้ยว สองมื้อ หรือห้ามื้อ ซึ่งมีเพียง
 อย่างละ ๑ ราย และอีก ๔ ราย ให้กินวันละ ๔ มื้อ มารดาจะให้บุตรกินอาหารก่อนเป็นส่วนมาก โดยจะจัดการ
 ป้อนเสียให้ก่อนจึงจะกินอาหารของตน มีมารดาคนหนึ่งให้นุทรมากินอาหารพร้อมกับตนก็มีเพียง ๑ ราย
 ในครอบครัวระดับกลางชั้นบน และมีเพียงสามรายในครอบครัวระดับกลางชั้นล่าง นอกนั้นป้อนบุตรก่อนทั้งสิ้น

เมื่อรับประทานข้าวต้มแล้วสักครู่ มารดาจะหาขนมต่าง ๆ มาให้บุตร เพราะเกรงว่าบุตรจะหิว
 อาหาร เหล่านี้ส่วนมากเป็นขนม และผลไม้ ขนมที่เด็กรับประทานได้ส่วนมากได้แก่ ตะโก้ สาเกเปียก แป้ง
 เปียก ขนมกรอก ขนมปัง ทองทวน ซึ่งได้แก่ขนมที่มีรสอ่อน ๆ และทำจากแป้งเป็นส่วนมาก มารดาบางคน
 จะให้อาหารหนัก เช่น กล้วยเคี้ยว หรืออาหารว่างซึ่งพองอมน้ำในคอนม่าย ขนมส่วนมากมารดาจะทำเตรียม
 เอาไว้ ถ้าเป็นขนมแห้ง ๆ ก็จะเก็บใส่โหลซึ่งพร้อมจะนำมาให้บุตรกินเมื่อเห็นว่าบุตรหิวหรือถึงเวลาที่ควร
 จะให้กิน

ตาราง ๔๖ แสดงอายุของเด็กที่กินอาหารพร้อมผู้ใหญ่และการสอนมารยาท
ในการรับประทานอาหาร

กลุ่มตัวอย่าง	เด็กกินอาหารพร้อมผู้ใหญ่เมื่ออายุ			ไม่กินพร้อมผู้ใหญ่	สอนมารยาทในการรับประทานอาหารอย่างไร	จำนวนมารคาที่สอน	จำนวนมารคาที่ไม่ได้สอน
	๒-๓ ขวบ	๔-๕ ขวบ	๖-๗ ขวบ				
มารการะคัมภีร์กลางชั้นบน ๒ คน	๑	๔	—	๑	สอนมารยาทไม่ให้กินดัง สอนให้กินไม่ให้เอะอะ เพอะ ให้นั่งกับผู้ใหญ่และดูผู้ใหญ่เวลารับประทานอาหาร และทำความสะอาด	๑ ๑ ๒	๒
มารการะคัมภีร์กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๔	๖	๑	๓	สอนให้รู้จักมารยาทไม่มูมมาม ให้รับประทานอาหารให้เรียบร้อยไม่รีบ สอนให้นั่งเรียบร้อย สอนให้ใช้ช้อนส้อม สอนให้นั่งเป็นที่ สอนให้ล้าง แก้วจากผู้ใหญ่	๖ ๑ ๑ ๒ ๑ ๔	๕

จากตาราง ๔๖ จะเห็นว่าเด็กะคัมภีร์กลางชั้นบน จะเริ่มรับประทานอาหารพร้อมบิดามารดาเมื่ออายุประมาณ ๔ - ๕ ขวบ เป็นส่วนมาก และมารดาจะสอนให้รับประทานอาหารดี ๆ ไม่รับประทานอาหารดัง ไม่รับประทานอาหารเอะอะ เพอะ และ ส่วนมากจะนำมานั่งรับประทานอาหารกับผู้ใหญ่ ส่วนมารดาที่บอกว่าไม่ได้สอนบุตร ๒ คน หมายความว่าได้นำบุตรมานั่งรับประทานอาหารกับตนคนเดียวและมีพี่เลี้ยงคอยดู

มารการะคัมภีร์กลางชั้นล่างจะนำบุตรมากินอาหารร่วมกับตนเมื่อบุตรอายุประมาณ ๒ - ๓ ขวบ เป็นส่วนมาก และอีกประมาณหนึ่งในสามจะให้บุตรมากินร่วมเมื่อบุตรอายุ ๔ - ๕ ขวบ ส่วนมารดาอีก ๑ คน

บอกว่าไม่เคยกินข้าวพร้อมกับบุตร เพราะจัดให้บุตรกินด้วยกันก่อน และตนกินทีหลัง ทั้ง ๆ ไปแล้วมารดาใน
ระดับนี้สอนมารดาที่ในการรับประทานมากกว่ามารดาระดับกลางชั้นบน

ตาราง ๕๘ อาหารโปรดของเด็ก

กลุ่มตัวอย่าง	อาหารโปรดของเด็ก	จำนวน
มารดา ระดับกลางชั้นบน ๖ คน	แกงจืด ปลาหมึก ไข่ ปลาย่างจิ้มน้ำปลา หมูทอด ผัก - แดงกวา ถั่วฝักยาว ไก่ย่าง ไอศกรีม	๓ ๓ ๓ ๑ ๑ ๒ ๑ ๑
มารดา ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	แกงจืด หรือ ซุป ปลาหมึก ไข่ ไก่ทอด หมูทอด กุนเชียง เนื้อเค็ม ข้าวผัด แกงส้มอย่างไม้เค็ม ผัดไม้มะขาม ขนมปัง ขนมต่าง ๆ	๔ ๓ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๒ ๒

จากการวาง ๕๕ จะเห็นว่ามารการระดับกลางชั้นบนสนใจในเรื่องอาหารของบุตรมาก มารดาแต่ละคนจะบอกชื่ออาหารที่บุตรชอบคนละหลาย ๆ อย่าง ฉะนั้นรายชื่ออาหารจึงมากกว่าจำนวนของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างส่วนมากจะบอกว่าอะไรก็ได้ หรือ บุตรของตนกินได้ทุกอย่าง และบางคนบอกว่าเป็นของชอบใจก็จะกินซ้ำได้ ๒ - ๓ วัน และส่วนมากก็บอกว่า เป็นอาหารจืด ๆ ซึ่งตนไม่ไ้จำ ซึ่งมีอยู่ ๗ คน ในกลุ่มตัวอย่างมารการระดับกลางชั้นล่าง ดังนั้นรายชื่อของอาหารที่เด็กชอบจึงน้อย เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างข้างบน

ส่วนรายชื่ออาหารที่เด็กชอบได้แก่อาหารที่มีรสจืด เช่น แฉงจืด ปลาหมึก และไข่ เป็นส่วนมาก นอกจากนั้นเป็นอาหารประเภททอดนึ่งต้ม เช่น ไก่ทอด หมูทอด เนื้อเค็มทอด ไข่อาจเป็นไข่เจียว ไข่ขาว หรือ ไข่พะโล้ เด็กส่วนมากชอบกินไข่ต้มมาก จึงจะเห็นได้ว่าครึ่งหนึ่งของมารการระดับกลางชั้นบนบอกว่าบุตรชอบกินไข่ และหนึ่งในสามของมารการระดับกลางชั้นล่างบอกว่าบุตรชอบไข่เช่นเดียวกัน อาหารที่มีรสหวานที่เด็กชอบได้แก่ ผลไม้ ขนมปัง ขนมเค้ก ๆ และ ไอศกรีม ความจริงเด็กคงจะชอบอาหารรสหวานมากกว่านี้ แต่มารดาไม่ไ้จกจำไว้จึงบอกแต่เพียง ๒ - ๓ ราย ตามที่ไ้ข้มูลในการวาง

ตาราง ๕๖ แสดงการแก้ไขของมารดาเมื่อเห็นบุตรอาเจียร

กลุ่มตัวอย่าง	นำไ้หาแพทย์	ให้กินยา	ล้างและเปลี่ยนเสื้อผ้าให้
มารการระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	๔	๑	๑
มารการระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๓	๔	๑๗

มารการระดับกลางชั้นบนส่วนมาก ถ้าบุตรอาเจียรจะพาไปหาแพทย์ ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างส่วนมากจะเพียงล้างและเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ มีบางคนให้กินยา เช่น ยารักษา ท้องอืด และบางคนถ้าเห็นบุตรอาเจียร และมารดาทั้งสองระดับชั้นกล่าวว่าบรรดาบุตรของตนจะไม่อาเจียร นอกเสียจากจะไม่สบาย

เกี่ยวกับคอไม้ ทีวีชน เป็นไข เป็นหวัด หรือ อัมเกินไป และรับประทานอาหาร เป็นพิษ

ตาราง ๔๔ แสดงวิธีทำความสะอาดพื้นและปฏิริยาของ เด็ก

ทำอาหารทำความสะอาด

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีทำความ สะอาดพื้น เมื่อพื้นเริ่ม ขึ้น		ปฏิริยาของ เด็กต่อการทำความสะอาด			
			ไม่ชอบ	ชอบ	ชอบแต่เลือก ยาสีฟัน	ห้ามบ้าง ไม่ห้ามบ้าง
มารการะชัย กลางบ้าน ๒ คน	ใช้ผ้าเช็ด ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ด ใช้แปรงถู	๒ ๑ ๑	๒	๒	•	•
มารการะชัย กลางบ้าน ๒๔ คน	ใช้ผ้าเช็ด ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ด ใช้แปรงถู เช็ด ใช้แปรงถู ไม้ไผ่	๒ ๑ ๑ ๒ ๑ ๑	๕	๑๑	๒	—

จากตาราง ๔๔ จะเห็นว่ามารการะชัยกลางบ้านทุกคนสนใจทำความสะอาดพื้นให้บุตรตั้งแต่พื้นเริ่มขึ้นโดยใช้ ผ้าชุบน้ำเช็ด หรือ ใช้ผ้าเช็ด บางคนใช้แปรงถู ๆ ๆ แต่หารกส่วนมากไม่ค่อยชอบแปรงพื้น และพิจารณาความว่าขอให้ทำให้โดยที่เท่ากัน ส่วนมารการะชัยกลางบ้านส่วนมากไม้ไผ่แปรงพื้นให้บุตร เมื่อบุตรยังเล็ก ส่วนมากจะทำให้เมื่อบุตรโตสักหน่อยแล้วโดยใช้แปรง และเด็กส่วนมากชอบแปรงพื้น และมีบางคนถูกยาสีฟันกิน มารการะชัยบางคนเปิดเป็นเป็นเกลือ มารการะชัยบางคนมีวิธีให้บุตรชอบแปรงพื้นโดยใช้แปรงที่เป่าได้ คล้ายกับนกหวีให้แปรงไปเล่นไป และมารการะชัยบางคนเปิดเป็นยาสีฟันให้บุตร เติมน้ำให้บุตรสนใจในการแปรงพื้น เป็นที่น่าสังเกตว่ามารการะชัยบางคนยังใช้แปรงถูมากจนทำให้เด็ก

การปฏิบัติในเรื่องการรับถ่ายของเค็ก มารคส่วนมากจะให้อนุมัติว่าคนไม่มีความสำคัญในเรื่องการจัการกับอุจจาระของเค็ก เพราะคนได้ให้บุตรจนบนเบาะ ไร้ยางบนเบาะและไร้ยางบนปูข้างบนด้วยอีกทีหนึ่ง ถ้าเป็นทารกเกิดใหม่ มารคบางคนได้ใช้กระดาษฟางปูกับผ้าขาวรองที่เค็กจะอุจจาระเพราะอุจจาระของเค็กแรกคลอดเหนียวและชักให้สะอากยาก และมารคทุกคนจะไร้ยางบนอยู่ชั่วระยะหนึ่ง การไร้ยางบนจะต้องเปลี่ยนทุกครั้งที่ทารกปัสสาวะและอุจจาระ การ เล็กไร้ยางบนจะเร็วหรือช้าแล้วแต่มารคบางคนซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

ตาราง ๒๐ แสดงระยะเวลาที่มารคเลิกไร้ยางบนและเริ่มให้สวมกางเกง

กลุ่มตัวอย่าง	เลิกไร้ยางบนตั้งแต่เมื่อไร				เริ่มให้สวมกางเกงตั้งแต่เมื่อไร					
	๓-๖ เดือน	๖-๑๐ เดือน	๑-๑๔ เดือน	๑๕-๒๔ เดือน	๓-๖ เดือน	๖-๑๐ เดือน	๑-๑๔ เดือน	๑๕-๒๔ เดือน	๑-๑๔ เดือน	เกิน ๑๕ เดือน
มารคระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	-
มารคระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	-	๑	๑๒	๔	๕	๓	๔	-	๔	๓

จากตาราง ๒๐ จะเห็นว่ามารคส่วนมากเลิกไร้ยางบนเมื่อบุตรอายุประมาณ ๑-๑๕ เดือน และในมารคระดับกลางชั้นล่างประมาณหนึ่งในสามยังคงไร้ยางบนอยู่จนบุตรอายุประมาณ ๒-๓ เดือน ส่วนการสวมกางเกงให้บุตรส่วนมากเริ่มสวมให้เมื่อบุตรอายุเกิน ๑-๑๕ เดือน แต่มารคบางคนสวมให้เร็วกว่านั้น คือ หลังจากไร้ยางบนเมื่อบุตรอายุได้แล้ว เมื่อตัดจากผ้าสามเหลี่ยมก็ใส่กางเกงเอี๊ยมที่เดิมๆ ฉะนั้นจึงมีระยะต่าง ๆ กัน ตาม

ตารางในชั้นนี้ มารดาบางคนกล่าวว่าถ้าในบุตรชายจะเล็กใช้เร็วกว่าบุตรหญิง เพราะบิดาจะไม่เมียมมากจะเคยไปไกล และถ้าหัดอุจจาระได้เป็นเวลาแล้วก็จะเล็กใช้ผ้าอ้อมได้เคย

ตาราง ๒๑ แสดงการอาบน้ำเด็ก

กลุ่มตัวอย่าง	อาบน้ำเด็กเวลาใดบ้าง				อาบอย่างไร	จำนวน
	เช้า, กลางวัน บ่าย	เช้า และ บ่าย	เช้า	เย็น		
มารดาที่ กลางชั้นบน ๒ คน	•	•	—	—	เอาน้ำอุ่นใส่อ่างทอนเข้าสระผมฟอกหนัง น้ำแช่น้ำ แล้วรินเช็ดตัวให้แห้งโรยแป้ง ใส่เสื้อผ้า เอาถูกวางบนหน้าแข้งอาบควยน้ำอุ่น	๕
มารดาที่ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	•	•	•	•	อาบควยน้ำอุ่นในอ่างสูง ฟอกศีรษะ เอาน้ำล้าง เช็ดตัวให้แห้ง ใส่แป้ง ใส่เสื้อผ้า	๒๔

มารดาส่วนมากจะอาบน้ำบุตรวันละสองครั้ง คือ เช้า และ บ่าย มารดาที่กลางชั้นล่างประมาณหนึ่งในสามที่อาบน้ำบุตรทั้ง เช้า กลางวัน และ บ่าย และมีเพียงสองคนที่อาบน้ำเฉพาะตอนเช้าหรือตอนเย็น และมารดาทั้งสองคนนี้กล่าวว่าถ้ากลางวันร้อนอบอ้าวก็จะอาบให้อีกครั้ง แต่ไม่ได้อาบกลางวันทุกวัน ในตอนเช้าจะมีการสระผมด้วยทุกวัน เฉพาะทารกที่คลอดใหม่ ๆ มารดาบางคนกล่าวว่าผมของทารกคลอดใหม่ ๆ สกปรกมากมีไขมันติดอยู่ที่โคนผม ฉะนั้นจึงต้องสระอยู่เสมอ มารดาบางคนมีทัศนคติต่อการอาบน้ำเด็กว่าทำให้เด็กโตเร็ว และมารดาทั่ว ๆ ไปกล่าวว่าถ้าการอาบน้ำนั้นเกี่ยวกับสุขภาพของเด็กมากทำให้เด็กแข็งแรงสบายตัว และอารมณ์ดี และเด็กส่วนมากชอบอาบน้ำ มารดาบางคนจะนำของเล่นไปลอยให้ในอ่างทำให้เด็กชอบเล่นยิ่งขึ้น เด็กบางคนไม่ชอบอาบน้ำตอนเช้าเพราะหนาว ฉะนั้นจะโยเยไม่ยอมอาบ แต่มารดาบางคนก็มีวิธีต่าง ๆ ให้

บุตรชอบอาบนํ้า เช่น ทำอ่างไว้ให้บุตร เล่นนํ้า ช่วยในการอาบนํ้าเด็กได้แก่บิศาและพี่เลี้ยง เป็นส่วนมาก
ทั้งสองระดับชั้น เด็กอายุตั้งแต่ ๒ ขวบ ขึ้นไปจะไปอาบนํ้าในห้องนํ้าโดยมีผู้ใหญ่เฝ้าให้ มารดา ระดับกลาง
ชั้นล่างจะให้บุตรไปอาบนํ้าในห้องนํ้า เมื่อบุตรอายุประมาณขวบกว่า ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นบน จะให้บุตร
ไปอาบนํ้าในห้องนํ้า เมื่อบุตรอายุประมาณ ๒ ขวบ และมารดาจะคงเว้นไม่อาบนํ้าเด็กก็ เมื่อเด็กตัวร้อน เป็นไข้
เป็นหวัด หรือ อากาศเย็นเกินไป จะให้เช็ดตัวแทน

ตาราง ๒๒ การปฏิบัติของมารดาเมื่อเห็นบุตรนํ้าสกปรก

กลุ่มตัวอย่าง	การปฏิบัติของมารดาเมื่อเห็นบุตรนํ้าสกปรก	จำนวน
มารดา ระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	ไปหาแพทย์ อาบนํ้าที่หัวหอมอุ่น ๆ และใช้นํ้าแก้วนัดหาคาตามเบา เช็ดตัวด้วยนํ้าอุ่น ใช้นํ้าแก้วนัดหาคาตามคอและอก เช็ดตัวหรืออาบนํ้าอุ่น และใช้นํ้าแก้วนัดหัวหอมให้ดม	๑ ๑ ๑ ๑
มารดา ระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	ไปหาแพทย์ อาบนํ้าที่หัวหอม และใช้หัวหอมโขลกหั่นหยาบใส่ในอ่างล้างนํ้าขาวและใบมะขาม หรืออบแห้งใส่ถ้วย ทำในคอนเรา ใช้ หัวหอม ขมิ้น ปูน เกลือ คั่วผสมกันแปะไว้ที่กระหม่อม อาบนํ้าอุ่น ใช้นํ้าแก้วนัดหาคาตามคอและอก เช็ดตัวให้ ไม่อาบนํ้า ให้นํ้าคาบิ หรือ หัวหอมในคอน ไม่ให้ทำอะไรเลย คอยเช็ดนํ้าสกปรกให้	๑ ๒ ๑ ๕ ๔ ๒

จากตารางที่ ๒๒ นี้ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากใช้วิธีเช็ดตัวบุตรด้วยนํ้าอุ่น เมื่อเห็นบุตรนํ้าสกปรก
และงดการอาบนํ้า ซึ่งเหมือนกันทั้งสองระดับชั้น มารดา ระดับกลางชั้นล่างประมาณหนึ่งในสามยังนิยมการ
คั่วหัวหอมเรา ๆ และนํ้าบุตรไปอาบนํ้าร้อนคั่วหัวหอมให้ หลังจากนั้นก็ให้หัวหอมอุ่นใส่เสื้อและนํ้าคาบิ
ให้นํ้าไปคั่วเอาไว้ให้และใช้เช็ดหน้าคอยเช็ดนํ้าสกปรกให้เสมอ มีมารดาเพียงสองคนพูดถึงเป็นเรื่องธรรมดา

จะคอยเรืมน้ำมูกให้เท่านั้นไม่ได้ทำอะไร และมีสองคนที่ต้องพาบุตรไปหาแพทย์ทันที การรื้อน้ำหัวนม ไกรกศรีระ มารดาบางคนให้น้ำข้าวข้าวต้ม และใส่ใบมะขามลงไปกวน ทางคนโง่หาหนังสือกับหัวนม และบางคนให้หัวนมดิบและขมิ้น ฯลฯ แก่ทุกคนที่ไว้ชีวิตใช้ไกรกศรีระทั้งนั้น มารดาบางคนกล่าวว่าหัวนม ก็ว่ายากลำบากเพราะไม่เกิดอันตรายแก่เด็ก

ตาราง ๒๓ การนั้ให้เด็กรู้จักเรืมน้ำมูก และเหตุผลในการนั้

กลุ่มตัวอย่าง	เหตุผลในการนั้ให้เด็กรู้จักเรืมน้ำมูก	จำนวน
มารดา ระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	เด็กจะไ้ช่วยตัวเองได้ จะไ้ไ้ไม่เลอะเทอะ ให้เหตุผลไม่ตรงคำถาม	๓ ๑ ๒
มารดา ระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	เด็กจะไ้ช่วยตัวเองได้ จะไ้ไ้ไม่เลอะเทอะ เด็กจะไ้ทำไ้เองไม่แพ้เชื้อโรค เด็กจะไ้หายใจสะดวก เด็กจะไ้ทำความสะอาดไ้เองไม่ทวนมารดา มารดาจะช่วยเหลือในตอนที่ และ เด็กบางคนก็ทำไ้เมื่อไ้ มารดาต้องทำให้เสมอเพราะเด็กทำเองยังไ้ไ้ ไ้ไ้ไ้	๓ ๑ ๔ ๑ ๑ ๑ ๑ ๔

จากตารางที่ ๒๓ นี้ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากมุ่งให้บุตรช่วยตัวเองไ้จึงไ้ให้เด็กไ้บุตรเรืมน้ำมูก และนอกจากนั้นยังคำนึงถึงในแง่สุขภาพว่าจะไ้ไม่แพ้เชื้อโรค และในแง่ความสะดวกว่าจะไ้ไม่เลอะเทอะสกปรกแก่เด็ก มารดาบางคนก็ไ้ให้เด็กทำไ้บุตรเองเสมอ ๆ มีบางคน เมื่อบุตรจุกกินจะถูกให้มารดาเก็บทุกคนกล่าวว่าไม่รังเกียจน้ำมูกของบุตรเอง และกล่าวว่าให้เด็กไ้บุตรเรืมน้ำมูกไ้เองดีกว่า

การหักโง่เข้าเช็ดหน้าแล้วและใหญ่ขึ้นถึงลงบนหน้าเช็ดหน้าและเช็ดให้สะอาด มารคามางคนใช้กระดานมา
แทน และมารคามางคนใช้เข้าเช็ดหน้ามากลัดคิ้วยกับเสื้อตอนเมื่อหวัคตลอดเวลาและผ้าใช้ไม่ปะปนกัน
มารการะคัมกลางชั้นบน ๒ คน ไม่ไคกล่าวว่าการหักหรือไคควร แต่กล่าวว่าการหักใหญ่ขึ้น เช็ดน้ำมูกจะไคไค
ผลดาเค็กยังเล็กเกินไป

ตาราง ๒๔ การรักษาความสะอาดของร่างกาย

กลุ่มตัวอย่าง	ส่วนของร่างกายที่ทอการรักษาให้สะอาดที่สุด						ทำความสะอาดเมื่อไร
	ก้น	มือ	ศีรษะ และ หน้า	รักแร้ ซอกคอ	ทั่วตัว	เท้า	
มารการะคัม กลางชั้นบน ๒ คน	๒	-	-	.	-	.	<u>ก้น</u> ทำหลังจากมีสสาวะและดูจาระ แล้วทุกครั้ง
มารการะคัม กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๒	๔	๔	๒	.	.	<u>มือ</u> ทำทุกครั้งที่เป็นและก่อนรับประทานอาหาร <u>ศีรษะและหน้า</u> ทุกครั้งที่อาบน้ำ <u>รักแร้ซอกคอ</u> ทุกครั้งที่อาบน้ำเช็ดและ รอยแปง <u>ทั่วตัว</u> อาบน้ำให้สะอาดเสมอ

จากตาราง ๒๔ จะเห็นว่าทั้งมารการะคัมกลางชั้นบนและมารการะคัมกลางชั้นล่าง เห็นว่าก้นเป็น
อวัยวะที่ทอรักษาให้สะอาดที่สุด เพราะเค็กจะถ่ายเสมอ และเป็นทีที่เนื้ออ่อนดำไม่รักษาให้สะอาดจะเป็นคัน
มารคามางคนกล่าวว่าการทำความสะอาดอวัยวะส่วนนี้ใหญ่ขึ้นจึงสำคัญมาก เพราะจะอีก แสบแคงไค้งาย จึง
ทอให้น้ำเข้าอ่างน้ำและสาลไปวางไว้ข้าง ๆ คอยล้างให้เมื่อมีสสาวะและใช้แปงไคย เค็กจึงจะหวัคได้ ทั้งในเวลา
กลางคืนก็ทำเช่นเดียวกัน อวัยวะที่มารการะคัมเห็นว่าสกปรกของหมันรักษาให้สะอาดของลงมากก็คือมือ ส่วนมาก
มารการะคัมให้ความเห็นว่าในวัยไคชั้นเล็กน้อย เค็กจะหวัคจับอะไรอยู่เสมอขณะนั้นจึงทอคอยหมันล้างไคยเฉพาะ

ก่อนกินอาหาร มารู้อีกที่เห็นว่าศรีมะและใบหน่าสำคัญมี ๔ ราย รักแร้และซอกคอมี ๓ ราย หัวตัวมี ๑ ราย และการที่มีจำนวนของอวัยวะเกินจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพราะมารดาส่วนมากเห็นว่าเป็นอวัยวะที่ต้องรักษาให้สะอาดที่สุด และบางคนได้เพิ่ม มือ ศรีมะและหน้า รักแร้ซอกคอ เข้ามา จึงเกินจำนวนดังกล่าว

ตาราง ๒๕ การเล่นตุ๊กตาของเด็ก และความกึกกั่นของมารดา

ทดสอบวิธีปฏิบัติเมื่อเห็นบุตร เล่นตุ๊กตา :

กลุ่มตัวอย่าง	เล่นตุ๊กตาหรือไม่		ความกึกกั่นของมารดา				การปฏิบัติของมารดาเมื่อเห็นบุตร เล่นตุ๊กตา :			
	เล่น	ไม่เล่น	ฉีก	ไม่ฉีก	ให้เหตุผล	ไม่ให้เหตุผล	กั้นไม่ให้กระทำ	ลงโทษ	จ้ำจี้	ไม่ทำอะไร
มารดา ระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	—	๒	๒	๑	—	๑	๔	—	—	๒
มารดา ระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๑๔	๔	๑๐	๑	๔	๔	๑	๒	๔

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากรายงานว่าการของบุตรของตนไม่เล่นตุ๊กตาและทางถึงถึงความเห็นว่าการเล่นตุ๊กตานั้นไม่ดี เพราะไม่แข็งแรงและไม่ชอบให้บุตร เล่น มารดาส่วนมากใช้วิธีกั้นไม่ให้กระทำมากกว่าวิธีลงโทษ และมารดาที่ไม่ให้ความเห็นว่าจะทำอย่างไรนั้นเพราะ คิดว่าการของบุตรของตนไม่ได้เล่นตุ๊กตา ฉะนั้นจึงไม่ต้องทำอะไร แต่มารดาบางคนก็ยอมรับในการกระทำของบุตร เมื่อบุตร เล่นตุ๊กตาก็จะสั่งให้ทันทีโดยไม่คิดว่ากลัวอะไร มีมารดาคนหนึ่งบอกว่าที่มีบุตรจำเห็น เล่นตุ๊กตา :

การรักษาความสะอาดของนมและการทำนม จากการสัมภาษณ์มารการะดับกลางชั้นมัธยมศึกษา
บอกว่าได้สระผมบุตรของตนทุกเช้าเมื่อยัง เป็นทารก และได้โกนผมไฟ และอ้างว่า เด็ก ๆ ผมสั้นรักษา
ความสะอาดง่าย เพียงสระผมให้ทุกวันก่อนเข้านอนก็สะอาดดี และมารการส่วนมากคอยตัดผมให้สั้นอยู่เสมอ
มี • ราย ที่ไว้ผมจุก และอีก • ราย ที่บอกว่าคอยแปรงผมให้บุตร เสมอ ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่าง
โกนผมไฟบุตร เสีย ๔ คน และตัดสั้นอีก ๑๕ คนไม่โกนผมไฟ ในจำนวนเหล่านี้ได้ตัดผมให้บุตรสั้น ๆ ๕ คน และ
ปล่อยไว้ยาว ๖ คน ผู้ที่โกนผมไฟให้บุตรให้เหตุผลว่า โกนผมให้แล้วโตเร็ว โกนเพื่อรักษาประเพณี โกน
เพราะจะได้ชุกโชนให้ดีกว่ากับรากผมของตนตลอดไป โกนผมแล้วผมที่ขึ้นใหม่จะดีกว่าเก่าและรักษา
ความสะอาดง่าย ส่วนมารการที่ไม่โกนผมไฟให้เหตุผลว่าต้องการให้บุตร มีลักษณะงดงามบรรจง
และต้องการความสวยงาม เพราะตนโตขึ้นสระผมอยู่เสมอทุกวัน

ตาราง ๒๒ การตัดผม และตัดเล็บทารก

กลุ่มตัวอย่าง	การตัดผม				การตัดเล็บ	
	ไม่ตัด	ตัดเก็บ ละครึ่ง	ตัดเก็บ ละ ๒ ครั้ง	ตัดอาทิตย์ ละครึ่ง	ตัด เมื่อยาว	ตัดอาทิตย์ ละครึ่ง
มารการระดับกลาง ชั้นบน ๖ คน	๒	๓	๑	—	๕	๑
มารการระดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๑๕	๑	๑	๑๖	๘

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่ามารการทั้งสองระดับชั้นจะตัดผมบุตรประมาณเดือนละ ๑ ครั้ง และตัด
เล็บเมื่อเห็นว่ายาว ในเรื่องเล็บ มารการให้ความสำคัญเห็นว่าเล็บของทารกตอนเด็ก ๆ จะอ่อนและหักง่าย
ตอนอาบน้ำ ฉะนั้นจึงไม่ค่อยตัดเสมอ และเล็บงอกร้าไ้ไ้รู้งมือสวมไว้ประจำเพื่อถนอมรักษาเล็บ
เป็นทารก ส่วนมากเมื่อเห็นยาวก็จะตัดให้ ส่วนเหตุผลที่ว่าทำไมมารการจึงจำเป็นต้องรักษาความสะอาดให้เด็ก

ได้รับคำทอนว่าเป็นเพราะบุตรยังเล็กไม่สามารถทำอะไรได้ และเพื่อจะรักษาให้เด็กสะอาด มีสุขภาพดี เป็นที่น่ารักแก่คนทั่วไปที่โคทมเห็น ฉะนั้นจึงหมั่นทำความสะอาดให้บุตร และอีกประการหนึ่งเพื่อจะให้ บุตรมีนิสัยรักสะอาด เพราะมารดาทำความสะอาดให้อยู่เสมอ เมื่อโตขึ้นก็จะทำได้เองได้

ตาราง ๒๒ การที่ทารกท้องผูก และการแก้ไขของมารดา

กลุ่มตัวอย่าง	การแก้ไขของมารดา	จำนวน
มารดา ระดับกลาง ชั้นบน ๖ คน	ให้กินผลไม้ เช่น ส้ม มะละกอ	๒
	สวน หรือ เหม็น	๒
	ให้ยาถ่าย	๑
	พาไปหาแพทย์	๑
มารดา ระดับกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	ให้กินผลไม้ หรือ อาหารช่วยระบาย	๔
	ให้ยาระบาย เช่น น้ำแกงกะหรี่	๔
	โยย่ำไทย	๒
	สวน หรือ เหม็น	๑
	ไม่ทำอะไร	๒

มารดาส่วนมาก เมื่อเห็นบุตรท้องผูกจะให้กินอาหารประเภททำให้ระบายท้อง เช่น ผลไม้ต่าง ๆ ส้ม มะละกอ ถ้าเห็นบุตรนานหลายวันก็ใช้วิธีสวนหรือเหม็นด้วยสมุนไพร ร่องดงมากก็ได้แก่วิธีให้ยาระบาย เช่น น้ำแกงกะหรี่ ยาระบายซึ่งเป็นยาไทย เช่น ดิง ยาตราใบโพธิ์ มีผู้ใช้เพียงสองราย ส่วนมารดาที่บอกว่า ไม่ทำอะไร มีเพียง ๒ คน และให้เหตุผลว่าบุตรท้องไม่ผูก

ส่วนการท้องเดินในเด็กเล็ก มารดาทุกคนรายงานว่า มี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กเบียดนมอริยาบทเป็นส่วนใหญ่ สาเหตุนอกจากนั้นได้แก่การฝึกนม นึกอาหารหรือเครื่องใช้ในการรับประทานไม่สะอาดพอ เช่น ขวดนม หัวนม เป็นมากตอนระยะเด็กสอนเดิน หรือ ทั้งนี้ และมารดาส่วนมากจะพาบุตรไปหาแพทย์

มารการะกับกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งพาบุตรไปหาแพทย์ อีกสองคนโตกินยาและน้ำชาขงแก่ ๆ และมีคนเคียวที่
ปล่อยให้หายเอง ส่วนมารการะกับกลางชั้นล่าง ๑๒ ราย พาบุตรไปหาแพทย์ และโตกินยาเองเพียง
๒ ราย และให้กินน้ำชาขงแก่ ๆ ๒ ราย

การตรวจเด็ก

การฝึกในการรับถ่าย

ตาราง ๒๔ การ เริ่มฝึกการรับถ่ายอุจจาระ และ เด็กรับถ่ายอุจจาระได้
เร็วหรือช้าเมื่อไร

กลุ่มตัวอย่าง	อายุที่เริ่มฝึก ให้ถ่ายอุจจาระ	เด็กถ่ายอุจจาระเป็นที่เองในเวลากลางวัน				
		๑ - ๑๕ ขวบ	๒ - ๒๕ ขวบ	๓ - ๓๕ ขวบ	๔ - ๔๕ ขวบ	๕ ขวบ
มารการะกับ กลางชั้นบน ๒ คน	๔ - ๕ เดือน	—	๒	•	—	—
	๖ - ๗ เดือน	•	—	—	—	—
	๘ - ๙ เดือน	—	•	—	—	—
	รวมครึ่ง	—	—	•	—	—
มารการะกับ กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๒ - ๓ เดือน	—	•	•	—	—
	๔ - ๕ เดือน	—	•	•	—	—
	๖ - ๗ เดือน	—	—	๓	•	—
	๘ - ๙ เดือน	•	•	๓	•	—
	• รวม	—	•	—	—	—
	• รวม	—	๒	๓	•	•
	๒ รวม ขึ้นไป	—	•	•	—	—

จากการราชที่ ๒๔ จะเห็นว่ามการการะกัษกลางขัณณวรั้งหนึ่ง เริ่มคักไขุขรขัณณอำนในระหว่งมการ
 ๔ - ๕ เดือน ซึ่งเป็นระษะที่นัังมโกคองขัณณเวธอำน แต่ปรากฏอว่าถูคอำนเป็นทีคักเมื่อ
 ๒ - ๓ ขวบ

การราช ๒๔ การคักขัณณอำนบัสสาวะ และคักบัสสาวะคักเป็นทีในเวธากธางวัน
 และมบัสสาวะรคักขัณณในเวธากธางวัน

กลุ่มทวัธมำง	๔-๕ เดือน บัสสาวะ	บัสสาวะคักเองในเวธากธางวัน					มบัสสาวะรคักขัณณ				
		๔-๕ เดือน ขวัม	๕-๖ เดือน ขวัม	๖-๗ เดือน ขวัม	๗-๘ เดือน ขวัม	๘-๙ เดือน ขวัม	๕-๖ เดือน ขวัม	๖-๗ เดือน ขวัม	๗-๘ เดือน ขวัม	๘-๙ เดือน ขวัม	๕-๖ เดือน ขวัม
มการการะกัษ กลางขัณณ ๒ คน	๔-๕ เดือน	-	•	-	๒	-	•	-	๒	-	-
	๕-๖ เดือน	-	•	-	-	-	•	-	-	-	-
	๖-๗ เดือน	-	•	-	-	-	•	-	-	-	-
	๘-๙ เดือน	-	-	•	-	-	-	•	-	-	-
	๕-๖ ขวัม	-	-	•	-	-	-	•	-	-	-
	๖-๗ ขวัม	-	๔	๒	•	•	-	๓	๓	•	•
	๒ ขวัม ขวัมไป	-	-	๒	-	-	-	•	•	-	-
มการการะกัษ กลางขัณณ ๒๔ คน	๒-๓ เดือน	-	-	๒	•	-	-	๒	•	-	-
	๔-๕ เดือน	•	-	-	-	-	•	-	-	-	-
	๕-๖ เดือน	-	•	๓	-	-	•	๓	-	-	-
	๖-๗ เดือน	•	๔	-	-	-	๔	-	-	-	•
	๘-๙ ขวัม	-	-	•	-	-	-	•	-	-	-
	๕-๖ ขวัม	-	๔	๒	•	•	-	๓	๓	•	•
	๒ ขวัม ขวัมไป	-	-	๒	-	-	-	•	•	-	-

จากการราชที่ ๒๔ จะเห็นคักว่าขัณณทวัธมำงทวัธมำงที่สูกคักการจะบัสสาวะคักเองในเวธากธางวันเมื่อ๒-๓ ขวบ

• รวม และปัสสาวะไม่รบกวน เช่น อย่างต่ำรวมครึ่งถึงสองรวมผลการระคายกลางชั้นบนจะปัสสาวะให้ปัสสาวะเป็นที่และปัสสาวะรบกวนชั้นบนโดยภายในสี่รวม ส่วนผลการระคายกลางชั้นล่าง จะเริ่มทำให้เกิดปัสสาวะเป็นที่เร็วกว่าการระคายกลางชั้นบนเล็กน้อย แต่จะไต่เมื่ออายุพอ ๆ กัน คือ ทั้งแก่ ๑๑ รวมขึ้นไป การปัสสาวะไม่ให้ปัสสาวะรบกวนชั้นบนทำให้ทราบว่าการปัสสาวะในเวลากลางวัน

ตาราง ๑๑ ความจำเป็นในการหักการขับถ่าย และวิธีหักให้เด็กขับถ่าย

กลุ่มตัวอย่าง	ความจำเป็นในการหัก	จำนวน	วิธีหัก	จำนวน
มารการะคม กลางชั้นบน ๒ คน	เพื่อความเป็นระเบียบ เพื่อสะดวกกับมารการและคนเลี้ยง	๕ ๑	จับนั่งกระโถนเมื่อถึงเวลา เมื่อเห็นเด็กจะถ่ายจับนั่งกระโถน	๕ ๑
มารการะคม กลางชั้นล่าง ๒ คน	เพื่อความเป็นระเบียบ เพื่อสะดวกกับมารการและคนเลี้ยง เพื่อให้เด็กช่วยตัวเองได้ เพื่อสุขภาพของเด็ก	๕ ๑๑ ๒ ๑	จับนั่งกระโถนเมื่อถึงเวลา สังเกตดูว่าจะถ่ายจึงหามกระโถนให้	๑๒ ๕

การหักให้บุตรขับถ่ายเป็นการหักในระยะแรกเริ่มอย่างหนึ่ง มารการะคมกลางชั้นบนนอกเหตุผลในการหักว่า เพื่อให้บุตรเป็นระเบียบในการขับถ่าย คือ ถ่ายตรงตามเวลาและไม่เอะอะโอะ และใช้วิธีจับบุตรนั่งกระโถนเมื่อถึงเวลา เช่น ตอนเช้า ถ้ายังไม่ถ่ายก็คอยพุงไว้จนกระทั่งบุตรนั่งถ่ายเอง ในเวลากลางคืนก็ใช้กระโถนของไว้เวลาปัสสาวะ เพื่อเหตุผลว่าเมื่อบุตรขับถ่ายได้แล้วก็จะได้เป็นตนตรงต่อเวลาและมีระเบียบ

มารการะคมกลางชั้นล่างส่วนมากหักให้บุตรขับถ่ายเพื่อสะดวกกับมารการและคนเลี้ยง หนึ่งในสามให้บุตร เพราะต้องการให้บุตรมีระเบียบในการขับถ่าย สองคนหักเพื่อให้บุตรช่วยตัวเอง และส่วนมากหักเพื่อ

ให้มีสุขภาพดี ขยับตามเวลาไม่ชักช้า ส่วนผลที่มารวมกันจะให้บุตรมีสุขภาพดีในการรับถ่ายก็เพื่อจะให้
บุตร เป็นผู้มีระเบียบ ตรงต่อเวลาช่วยตัวเองได้ไม่เป็นภาระแก่บิดามารดา รักสะอาด รู้จักอาย มีสุขภาพดี
ไม่ชักช้ากระวนกระวายเมื่อจะทำการงานใดเพราะได้ขยับตามวัยเรียบร้อยแล้ว มารดาส่วนมากใช้วิธีจับให้
นั่งตามเวลาเช่นเดียวกับมารดาที่รักษาลูกตามแบบ ทั้งในสามขวบนี้สังเกตว่าบุตรจะถ่ายจึงจะจับนั่ง
กระโถนเนื่องจากบุตรส่วนมากได้รับการฝึกเมื่อโตพอสมควร พอจะบอกได้ก็จะเรียกกระโถนเองหรือสั่งเด็ก
เห็นว่าบุตร เบ่งหน้าแดง หรือ ชักช้าซึ่งบุตรจะแสดงให้เห็นเสมอจนมารดาทราบได้ก็จักแจ้งหากระโถนมา
ให้นั่ง การจับนั่งตามเวลาทารกบางคนก็ไม่ยอมถ่าย เวลามารดาไปจับในลูกขึ้นก็จะไปนั่งถ่ายตรงมดของ
หรือบางครั้งมารดาจับนั่งไม่ยอมถ่าย ถึงเวลาปกติไปนั่งถ่ายเอง แต่ทารกส่วนมากยอมถ่ายโดยที่ไม่มีการเรียกรยา
อย่างใด มารดาที่รักษาลูกตามแบบกล่าวว่าทารกยอมถ่ายโดยที่ไม่มีประมาณครึ่งหนึ่ง ส่วนอีกครึ่งหนึ่งบอกว่า
ใหม่ ๆ ถิ่นยากถ่ายไปเมื่อคุ้นเคยแล้วก็ไมยาก ส่วนมารดาที่รักษาลูกตามแบบ ๒๐ คน บอกว่าทารกยอมถ่าย
โดยดี มารดาคนหนึ่งกล่าวว่าทารกชอบเข้าถ่ายในส้วมไม่ยอมนั่งกระโถน ๒ คน และอีก ๒ คน บอกว่า
บุตรชอบลุกขึ้นเวลาจับนั่งถ่าย

ในกรณีที่หักขยับถ่ายได้แล้วกลับไม่ถ่ายเอะอะอืออือเพียงคนเดียวในระหว่างชั้นบน และมี ๔ ราย
ในระหว่างชั้นล่าง ซึ่งมารดาได้กล่าวว่า เป็นเพราะบุตร ไม่สบายและ เมื่อหายแล้วก็หัดใหม่และดีทำให้ความ
ปกติ

การหัดให้บุตรรักษาความสะอาดของร่างกาย และหัดให้มีระเบียบ

ตามทัศนคติของมารดาซึ่งได้กล่าวมาแล้ว เห็นพ้องต้องกันว่าตนเป็นอวัยวะที่ควร เอาใจใส่รักษาให้
สะอาดอยู่เสมอเพราะเด็กยัง เด็กน้อยชอบ อารมณ์ไม่สะอาดจะเป็นพิษภัย ทำให้เด็กได้รับความรำคาญและ
ร้องกวน เมื่อยังเด็กมารดาจะเป็นผู้ทำความสะอาดให้ด้วยตนเองทั้งสิ้น แต่เมื่อเด็กโตขึ้นมารดาจึงหัดให้
ทำความสะอาดเอง การหัดให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวเด็กและมารดา
ทั้งกับมารดาจึงได้หาวิธีสอนให้บุตรทำความสะอาดร่างกายของตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ตาราง ๑๖ วิธีการที่มารคาคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถของอวัยวะเทียม

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการที่มารคาคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถของอวัยวะเทียม	จำนวน
มารการะกัม กลางชั้นบน ๒ คน	ทำให้หูและคอมพิวเตอร์ทำความสะดวกแล้วกระตุ้นให้ตัวเอง สั่งให้เท้าตัวเอง และคอมพิวเตอร์ทำให้เท้าตนเอง ให้ตัวเอง แต่เมื่อจะนอนทำให้สะดวกอีกครั้ง	๔ ๑ ๑
มารการะกัม กลางชั้นล่าง ๒ คน	ฝึกให้เท้า และคอมพิวเตอร์ให้ตัวเองให้สะดวก สั่งให้เท้า และ คอมพิวเตอร์ให้เท้าความสะดวก หักให้เท้า เมื่อเห็นว่าไม่สะดวกก็ทำให้ ใช้วิธีอื่นแทนว่า เก่ง เพื่อให้บุตรทำได้เองด้วยความเต็มใจ	๑๑ ๓ ๑ ๑

จากการที่ ๑๖ นี้จะเห็นว่ามารการะกัมทั้งสองระดับใช้วิธีฝึกให้บุตรทำความสะดวกโดยมารการะกัมทำให้
หูก่อนแล้วให้บุตรทำตามอย่าง บุตรทำได้เองแล้วจึงปล่อยให้ตัวเอง และก็มีมารการะกัมประมาณหนึ่งใน
สามของกลุ่มมารการะกัมกลางชั้นล่างที่เน้นบุตรทำไม่สะดวกก็ทำให้ มารการะกัมใช้วิธีบอกให้ทำเอง ๆ ไม่
ให้ทำให้หู และให้บุตรทำ มี ๑ คน ในระดับกลางชั้นบนและ ๑ คน ในระดับกลางชั้นล่าง มีมารการะกัมหนึ่ง
กล่าวว่า ตนได้ใช้วิธีอื่นแทนว่าบุตร เก่งทำความสะดวกเองได้ และให้บุตรทำเอง โดยมารการะกัมคอยดูแล เมื่อ
บุตรทำได้เองแล้ว บุตรจะไม่ยอมให้มารการะกัมไปทำในตนอีก เพราะต้องการจะทำเอง

ตาราง ๘๒ อายุที่บุตร เริ่มทำความสะอาดวัยระับด้วยตนเองได้

กลุ่มตัวอย่าง	เด็ก เริ่มทำความสะอาดวัยระับด้วยตนเอง เมื่ออายุ			
	๑ - ๔ ขวบ	๕ - ๖ ขวบ	๗ - ๘ ขวบ	๙ - ๑๐ ขวบ
มารการะคัมภากลาง ชั้นบน ๖ คน	๕	-	๑	-
มารการะคัมภากลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๕	๖	๒	๑

จากตารางข้างบนนี้จะเห็นว่าเด็กส่วนมากได้รับการหัดให้ทำความสะอาดวัยระับด้วยตนเอง เมื่ออายุประมาณ ๑ - ๔ ขวบ เหมือนกันทั้งสองระดับชั้น ส่วนมารการะคัมภากลางชั้นล่างประมาณหนึ่งในสี่ได้หลุด ระยะเวลาหัดให้นานเกินไปจนกระทั่งเด็กสามารถทำได้เองในอายุ ๕ - ๖ ขวบ และมารการะคัมภากลางชั้นล่าง ประมาณครึ่งหนึ่งสามารถทำได้เมื่ออายุ ๗ - ๘ ขวบ และ อีกครึ่งหนึ่งกล่าวว่าบุตรทำได้เองเมื่ออายุ ๙ ขวบกว่า ซึ่งเป็น ระยะที่นานมาก

ตาราง ๑๒ การห้ามเด็ก เล่นกิน เล่นทราย

กลุ่มตัวอย่าง	ห้ามหรือไม่		ห้ามอย่างไร						ไม่ห้าม ต้องการ ให้ ชกกำลัง
	ห้าม	ไม่ ห้าม	สกปรก	มีเชื้อ โรค	เบียด ของให้ เล่น	จะตี	ห้าม เล่นเกิน ขอบเขต	เด็ก เกลียด ไม่เล่น	
มารการะคัมภีร์กลาง ชั้นบน ๖ คน	๔	๒	๓	๑	-	-	-	-	๑
มารการะคัมภีร์กลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๒๔	-	๑๑	๖	๒	๑	๓	๒	-

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นว่ามารการะคัมภีร์กลางชั้นบน ส่วนมากห้ามไม่ให้บุตร เล่นกิน เล่นทราย เพราะเห็นว่าสกปรก มีเชื้อโรค แต่มีมารการะคัมภีร์สองคนอนุญาตให้เล่นทรายได้เพราะต้องการให้ออกกำลังกาย และต้องการให้โตไฉนจะได้แข็งแรง ส่วนมารการะคัมภีร์กลางชั้นล่าง ส่วนมากไม่ห้ามให้เล่นทรายที่สะอาด แต่ห้ามเล่นกินเพราะอาจสกปรก และมีเชื้อโรค โดยใช้การสั่งสอนแต่โดยดีไม่ให้เล่น การห้ามเล่นทรายเกินขอบเขต ก็เพราะเด็กมักจะสวาททรายใส่ตัวกันจึงห้าม และมีมารคาในระคัมภีร์สองคนกล่าวว่า บุตร เกลียดกินไม่ยอมเล่นเอง โดยตนไม่ทวงห้าม

ในการที่ทัศนว่าสิ่งใดเป็นสิ่งสกปรกที่สุด มารการะคัมภีร์ทั้งสองชั้นลงความเห็นว่าเป็นว่าอุจจาระ โคลน และสิ่งสกปรกต่างๆ เป็นสิ่งสกปรกที่สุด และโศกเศร้าให้บุตร เข้าใจถึงสิ่งสกปรกเหล่านี้ แต่ได้กล่าวว่า บุตรถึงจะไปอย่างนั้น บางคนก็จะแฉกไปจับปลาในถังเมื่อมารคาเผด

ตาราง ๑๔ การสนทนาระหว่างความสะอาดของเครื่องใช้

กลุ่มตัวอย่าง	เก็บรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ได้เมื่อ					ทำยัง ไม่
	๑ - ๔ รวม	๕ - ๖ รวม	๗ - ๘ รวม	๙ - ๑๐ รวม	๑๑ - ๑๒ รวม	
มารการะชัย กลางชั้นบน ๖ คน	-	๑	๑	๑	-	๑
มารการะชัย กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑	๒	๓	๒	๒	๔

จากตาราง ๑๔ จะเห็นว่าทั้งมารการะชัยกลางชั้นบนและมารการะชัยกลางชั้นล่างใช้วิธีสนทนากับ
รักษาความสะอาดของเครื่องใช้ โดยวิธีให้เก็บหลังจากใคร่ของออกมาแล้ว เป็นส่วนมาก บางคนก็ให้ทำที่
ส่วนหัวไว้ให้เก็บ เมื่อใช้แล้วก็ให้ไปเก็บเป็นที่ มีการคาดคะเนในระดับกลางชั้นล่างที่กล่าวว่าให้ทำที่
ตัวอย่างของบุตร คือ ใช้ของแล้วจะเก็บไว้ที่ทุกครั้งที่ ส่วนมารการะชัยสองคนกล่าวว่าให้ใช้วิธีแจ้งให้บุตร
ให้รู้ถึงค่าของสิ่งของ เพื่อบุตรจะไกร่กรังเข้าของไม่ทิ้งขว้างและมารการะชัยสองคนกล่าวว่าให้กล่าวให้บุตร เก็บ
ของทุกครั้งหรือมาเล่น แทนบุตรก็ทำตามบ้างไม่ทำบ้างแล้วแต่อารมณ์ และเมื่อบุตรไม่เก็บตามพร่ำคาถามก็ไม่
ก็จะเก็บให้เอง

การสนทนากับบุตรผู้รักษาความสะอาดของเครื่องใช้เป็นการสนทนาที่ยากพอควร สำหรับมารการะชัยในกลุ่ม
ตัวอย่าง มารการะชัยกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งยอมรับว่าที่คุยยาก และอีกครึ่งหนึ่งบอกว่าบุตรยอมทำตามโดยดี ส่วน
มารการะชัยกลางชั้นล่างประมาณสองในสามที่ยอมรับว่าที่คุยบุตรในเรื่องนี้ยากพอควร ส่วนอีกหนึ่งในสามบอก
ว่าไม่ยากบุตรยอมปฏิบัติตามโดยดี และให้ความเห็นว่าที่คุยยากนั้นเพราะบุตรอายุน้อย และคนกำลังหัดอยู่
การหัดในเรื่องนี้ค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป ส่วนใหญ่ของมารการะชัยกลางชั้นล่างก็ถึงความเห็นว่าไม่เป็นปัญหา
ที่หนักนัก แต่ต้องการเวลาบ้าง เล็ก ๆ บุตรอาจจะจำไม่ได้เมื่อสนทนาให้ทำ แต่เมื่อปฏิบัติค่อย ๆ เสนอแนะ ๆ

เราก็จะคิดกันเสียได้เอง

การ เบียดเบียน เด็กราชวงศ์ มารดาและบิดาทั้งสองข้างได้ให้พรบุตรเด็วกับการ เบียดเบียน เด็กราชวงศ์ไปไหนมาไหนด้วยกันก็อยู่ในระยะแรกจะเบียดเบียนเด็กราชวงศ์ให้ทุกข์ทรมานที่เบียดเบียนและเบียดเบียน และเบียดเบียนที่อาชว น้ำ จนกระทั่งเบียดเบียนทุกข์มากในวัยทารก แม้เมื่อโตขึ้นจะเบียดเบียนวันละสองครั้งคนอาชวน้ำ เด็กราชวงศ์ กลางรัชกาลไม่ค่อยพิพิพัทธ์ในเรื่อง เบียดเบียนนัก มีคนเบียดเบียนที่ไม่ยอมให้เด็กราชวงศ์ไม่เวียน ส่วนเด็กราชวงศ์กลาง รัชกาลก่อนราชพิพิพัทธ์ในคราว เด็กราชวงศ์ มีเด็ก ๑๔ ราย ใน ๒๔ ราย ที่ไม่ยอมให้เด็กราชวงศ์ไม่ให้รักหรือรัก ไม่เวียน นอกจากนั้นบางคนเด็กราชวงศ์โกธหรือชากไม่ยอมให้ เด็กบางคนท้องหรือท้องให้ไหม้ และบางคน สนใจในความสะอาดอยู่เสมอเช่น ทิ้งล้างมือ และ ทิ้งใส่เด็กราชวงศ์เวียนเสมอ

ตาราง ๑๕ การจัดแบ่งเข้าของ ของเด็ก

กลุ่มหัวนาง	เด็กชอบแบ่งของให้ผู้อื่นหรือไม่			ชอบแบ่งอะไรบ้าง			ให้ใครบ้าง	
	ชอบ	ไม่ชอบ	ไม่สนใจ	ของ เสน	ของกิน	ของใช้	เพื่อน	พี่น้อง
มารดาและบิดา ชั้นบน ๒ ราย	๕	๑	-	๓	๓	๑	๔	๒
มารดาและบิดา ชั้นล่าง ๒๔ ราย	๑๗	๕	๒	๒๐	๑๔	๒	๑๖	๑๖

จากการสัมภาษณ์มารดาและบิดาชั้นบน ๒ ราย ได้กล่าวว่าบุตรรักนางหรือภรรยา ๓ ราย รักนาง บ้างไม่รักนางบ้าง ๒ ราย และไม่รักนางของ ๒ ราย ส่วนมารดาและบิดาชั้นล่างส่วนมากบอกว่าบุตรรักนาง หรือพอใจได้ ซึ่งมีจำนวนประมาณสองในสาม ส่วนที่เหลือบอกว่าไม่ค่อยรักนางหรือ และรักนางหรือเป็น บางอารมณ์ การรักนางหรือของนี้จากการสังเกตของมารดาในกลุ่มหัวนางกล่าวว่าเด็กจะรักนางหรือที่เรา

รักและพอใจไว้ดีกว่าของที่เราไม่ค่อยชอบ เช่น เด็กผู้หญิงชอบเสื้อผ้า ก็จะมีเสื้อผ้าเอาไว้ก็ เด็กผู้ชายชอบของเล่นก็จะเก็บรักษาของเล่นของเขาไว้เอง ส่วนการจะแบ่งของให้ใครบ้างนั้น กลุ่มระดับกลางชั้นมัธยมมักจะแบ่งของกินและของเล่นให้เพื่อนมากกว่าพี่น้อง ส่วนกลุ่มระดับกลางชั้นล่างยอมแบ่งของเล่นให้มากกว่าอย่างอื่น ส่วนของกิน รองลงมาของใช้ยอมแบ่งให้หน่อยที่สุด และผู้ที่ได้รับก็แค่แบ่งเพื่อนและพี่น้องพอ ๆ กัน เมื่อรวมจำนวนของที่ให้และผู้ที่ได้รับแล้ว จะเห็นว่าเกิดบุคคลในกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นทั้งนี้เพราะเด็กบางคนจะให้ของหลายอย่างแก่ทั้งเพื่อนและพี่น้อง และเด็กบางคนก็จะไม่ให้เลยหรือให้แค่เพื่อนหรือพี่น้องอย่างเดียว เกิดระดับกลางชั้นล่างจะหวงเขารองของตนมากกว่าเกิดระดับกลางชั้นบน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหามาได้ยากกว่า

ตาราง ๗๖ แสดงถึงปฏิกริยาของเด็กเมื่อของของตนหาย

กลุ่มตัวอย่าง	หา	ไว้วาง	ไม่สนใจ
มารการะดับกลางชั้นบน ๖ คน	๔	๑	๑
มารการะดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๗	๑๔	๓

จากตารางที่ ๗๖ แสดงว่าทั้งมารการะดับกลางชั้นบนและมารการะดับกลางชั้นล่างส่วนมากบอกว่าเมื่อของหายบุตรหา และบางทีจะอะไว้วาง มารการะดับกลางชั้นบนกล่าวว่าบุตรหาเลย ๆ และบางครั้งรู้สึกเสียใจ แต่มารการะดับกลางชั้นล่างกล่าวว่าส่วนมากบุตรร้องไห้ ไว้วางตามหาไม่ไ้หยุด บางคนกล่าวว่าบุตรโกรธ ทำตุ๊กตี เมื่อทราบว่าของหาย และบางคนร้องไห้จะเอาคืนมาให้ไ้ มีมารการะดับเพียงคนเดียวในกลุ่มระดับกลางชั้นบน และ สามคนในกลุ่มระดับกลางชั้นล่างที่กล่าวว่าบุตรไม่สนใจ ไม่ทราบจนกว่าจะเห็นผู้อื่นเอาไปเล่น และไม่สนใจเพราะมีของเล่นหลายอย่าง

ในกรณีที่ผู้มาขอแบ่งของให้คนอื่น เช่น มารดาเสื้อผ้า ของเล่น ของกิน ของใช้ ไม่ให้ผู้อื่นบ้าง เกิดระดับกลางชั้นบนส่วนมากให้ เช่น ให้เสื้อผ้า แค่ว่าเป็นของรักก็ไม่ไ้ ที่ไม่ยอมให้โดยมีเพียงคนเดียว ส่วนเกิดระดับกลางชั้นล่างส่วนมากไม่ยอมให้หรือให้ไ้ใช้อย่างฉกฉอด พยายามให้โดยคั้นเพียง ๔ ราย ใน

การแสดงการก้าวร้าวรุนแรง

การก้าวร้าวรุนแรงที่เด็กแสดงออกเมื่อไม่พอใจ ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงแต่การก้าวร้าวรุนแรงของเด็กละแวกตั้งแต่ ๑ - ๕ ขวบ ซึ่งมารดาได้พบเห็น ๆ และไม่พอใจให้บุตรกระทำ

ตาราง ๗๗ การกระทำของเด็ก ๑ - ๕ ขวบ ซึ่งมารดาไม่พอใจ

กลุ่มตัวอย่าง	การกระทำของเด็กที่มารดาไม่พอใจ							
	กัด นม แม่	ร้องไห้ เสียงดัง	ร้อง กรี๊ด	หยิบหรือ ทิ้ง ของ	ทำ ลาย ของ	ขว้าง ปา ของ	เตะ ถีบ ตบ	ดงมือ ดงเท้า ปึงปึง
มารดาละแวก ชั้น ๒ คน	๒	๔	๒	๑	๓	๓	๒	๓
มารดาละแวก ชั้นล่าง ๒๔ คน	๔	๑๔	๔	๓	๖	๑๑	๔	๑๐

จากตารางที่ ๗๗ จะเห็นว่า การกระทำของเด็กที่มารดาไม่พอใจ ในกลุ่มละแวกชั้น ๒ ได้แก่ การร้องไห้เสียงดัง ร้องดงมาได้แก่การทำลายของ การขว้างปาของและการดงมือดงเท้าปึงปึง ส่วนในกลุ่มละแวกชั้นล่างมารดา รายงานว่า การร้องไห้เสียงดังเป็นการกระทำของเด็กที่มารดาพบมากที่สุด ร้องดงมาได้แก่การขว้างปาของ เช่น ขว้างก๊วยแล้วขว้าง และการดงมือดงเท้าปึงปึง การกัดนมมารดา ร้องกรี๊ด เตะถีบตบ มีน้อยคน ดงมาที่พบมากที่สุดตรงกันทั้งสองระดับชั้น คือ การหยิบหรือทิ้งของมารดา ส่วนกิริยาที่พบน้อยที่สุด ซึ่งหมายความว่าเด็กจะทำเช่นนั้นเสมอ ๆ เมื่อไม่พอใจ มารดาทั้งสองระดับชั้นกล่าวตรงกันว่า คือ การร้องไห้ และร้องดงมาได้แก่การทิ้งเนื้อทิ้งตัวร้องไห้ การกัดหรือกัดนมมารดา การขว้างของ และการก๊วยมารดา

ตาราง ๓๔ วิธีในการค่าใช้จ่ายในการแก้ไขการกระทำของบุตร
ซึ่งคนไม่พอใจ

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีในการค่าใช้จ่ายในการแก้ไขการกระทำของบุตรซึ่งคนไม่พอใจ	จำนวน
มารการะคัมภกลาง ชั้นบน ๖ คน	ให้กินนม อุ้มและปลอบ ทำโทษ ไม่ได้ทำอะไร	๑ ๓ ๑ ๑
มารการะคัมภกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	ห่มของให้ อุ้มทาเค็ม อุ้มและปลอบ ปล่อยให้ร้องจนหยุดไปเอง ชู้ ดู ไม่ได้ทำอะไร	๓ ๔ ๓ ๓ ๒ ๔

จากการวางที่ ๓๔ จะเห็นว่าส่วนมากมารการะคัมภกลางทั้งสองชั้นใช้วิธีอุ้มและปลอบ เมื่อบุตรแสดงกิริยาไม่พอใจ มารการะคัมภกลางชั้นบนคนเคียวที่ใช้วิธีทำโทษ และมารการะคัมภกลางชั้นล่างมีประมาณหนึ่งในสามที่ใช้วิธีอุ้มและชู้ หรือ ปล่อยให้ร้องจนหยุดไปเอง มีมารการคนเคียวในกลุ่มมารการะคัมภกลางชั้นบน และ ๔ คน ในกลุ่มมารการะคัมภกลางชั้นล่างที่บอกว่าไม่ได้ทำอะไรและมีมารการะคัมภกลางชั้นบนคนหนึ่งบอกว่าใช้วิธีให้บุตรกินนม

มารการะคัมภกลางชั้นบนส่วนมากให้ชู้บุตรว่าเมื่อคนแก้ไขการกระทำของบุตรได้แล้วก็รู้สึกพอใจหมดกังวล เพราะบุตรไม่เกรงกลัวไปอีก

ตาราง ๓๕ ความต้องการของมารดาที่จะให้บุตร เป็นเด็กแบบใด

กลุ่มตัวอย่าง	ขอให้บุตร เป็นเด็กแบบใด		
	ให้ช่วยตัวเอง	ไม่ละสายละฉิ่ง	ขอไม่ทรงคำถาม
มารดาครรภ์กลางชั้นบน ๖ คน	๕	๑	—
มารดาครรภ์กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๖	๓	๕

จากตารางที่ ๓๕ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากทั้งสองระดับชั้นต้องการให้บุตร เป็นบุคคลที่ช่วยตัวเองได้ และส่วนน้อยที่กล่าวว่าต้องการให้บุตรนอกกับผู้อื่นได้เสียก่อนก่อนที่จะทำอะไร จะทำอะไรก็ให้ขอ ซึ่งหมายความว่าไม่ละสายละฉิ่ง มีเพียง ๑ คน ในมารดาครรภ์กลางชั้นบนและ ๓ คนในมารดาครรภ์กลางชั้นล่าง มารดาครรภ์กลางชั้นล่าง ๕ คน ขอไม่ทรงคำถามเช่นเห็นจริงไม่จริงก็ให้ทำ จึงไม่ได้จัดไว้ในตัวข้อใด

ตาราง ๔๐ การกระทำของบุตรที่มารดาเห็นว่าเกินขอบเขต

กลุ่มตัวอย่าง	การกระทำของบุตรที่มารดาเห็นว่าเกินขอบเขต					ขอไม่ ทรง คำถาม
	หนีไป เที่ยว	ไม่ยอม ทำสิ่งที่ คนทำได้	ทำ ทุจริต	ไม่เชื่อ ฟัง	รัง แกว่ง	
มารดาครรภ์กลางชั้นบน ๖ คน	๑	—	—	—	—	๕
มารดาครรภ์กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	—	๑	๑	๕	๑	๘

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นว่ามารดาส่วนมากคอยไม่ทรงคำถาม ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ที่วามารดาเหล่านั้นไม่เข้าใจในคำถามตอบและคำถามไม่กระจ่างชัด มารดาส่วนมากจะกล่าวว่าตนเห็นว่าการกระทำที่บุตรช่วยเหลือเอง เช่น การรับประทานอาหาร การใส่เสื้อผ้า ของบุตรในขณะที่เรียวทำเองนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ผิด เช่น รับประทานอาหารเองเอะอะ เดี๋ยวจะกินผิดถูก ใส่เสื้อกลับตะแคง ซึ่งการกระทำเหล่านี้ เป็นการกระทำที่มารดาเห็นว่าเกินขอบเขตการพละ แต่ก็ยินยอมปล่อยให้ทำ เพื่อให้ช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งที่มารดากระตือรือร้นบางท่านหนึ่ง เห็นว่าเกินขอบเขต คือ การหนีไปเที่ยว และสิ่งที่มารดากระตือรือร้นต่างเห็นวามารดากระทำเกินขอบเขตมากที่สุดก็คือ การไม่เชื่อฟัง รองลงมาได้แก่การไม่ยอมทำสิ่งที่ตนทำได้ การทำอุบัติเหตุ และการทิ้งของตามอำเภอใจ

ตารางที่ ๔๐ การสนับสนุนให้บุตรช่วยเหลือ

กลุ่มตัวอย่าง	สนับสนุนหรือไม่		เหตุผลที่สนับสนุน				เหตุผลที่ไม่สนับสนุน		
	สนับสนุน	ไม่สนับสนุน	มีมานาน	รู้จักต่อสู้	พึ่งตัวเองได้	เข้มแข็ง	ทำให้เสียกำลังใจ	ทำให้เด็กเสีย	ก็อด
มารดากระตือรือร้น ๖ คน	๓	๓	๓	—	—	—	๒	๑	—
มารดากระตือรือร้นต่าง ๒๔ คน	๑๐	๑๔	๖	๑	๒	๑	๕	๗	๒

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นว่ามารดากระตือรือร้นบางท่านหนึ่งสนับสนุนให้บุตรต่อสู้เพื่อให้มีมานะ และอีกครึ่งหนึ่งไม่สนับสนุนให้ต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เพราะกลัวว่าถ้าตั้งใจไว้มากแล้วไม่ใคร่จะเสียกำลังใจ และทำให้เด็กเสีย ส่วนมารดากระตือรือร้นต่างส่วนมากไม่สนับสนุนให้บุตรต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เพราะเกรงบุตรจะเสียเขาแก่ใจตัวก็อด และ กลัวว่าถ้าพยายามแล้วไม่ใคร่จะเสียกำลังใจ แต่มารดา ๑๐ คนในกลุ่มตัวอย่างกระตือรือร้นต่างนั้นก็สนับสนุนให้บุตรต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เพราะต้องการให้บุตรมีมานะ พึ่งตัวเองได้ เข้มแข็ง และรู้จักต่อสู้

ส่วนทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของ เด็กชายและ เด็กหญิงของมารดา ระดับกลาง มีทัศนคติว่าเด็กชายควรรู้จักอกตน คล้ายชาย เป็นผู้นำ มีมานะในการ เรียน กระตือรือร้น และเข้าใจเหตุผลมากกว่าเด็กหญิง นอกจากนี้มารดายังให้ทัศนคติว่าเด็กชายมักจะรวมเร้าในสิ่งที่ต้องการมากกว่า หนูกว่า และถือคิงกว่าเด็กหญิง ส่วนเด็กหญิงควรมีความประพฤติเรียบร้อย วาง่าย อ่อนหวาน และพูดน้อย นอกจากนี้ยังกล่าวว่าเด็กหญิงสนใจในความงามมาก มีความพยายามในการ เรียนดี และมีความกระตือรือร้นในทางดี และว่าง่ายกว่าเด็กชาย มีมารดาอยู่ ๔ ราย ที่ให้ความเห็นว่า บุตรของตนเหมือน ๆ กัน ทั้ง สอง เพศ

พฤติกรรมทาง เพศของ เด็ก

พฤติกรรมทาง เพศของ เด็กที่พบในเด็กวัยทารก และวัยก่อนเข้าเรียนไม่ไรพฤติกรรมทาง เพศที่พบ ในผู้ใหญ่หรือเด็กวัยรุ่น การจำกัดคามกิริยาในวัยนี้คือการห้ามความพอใจให้กับตนเองด้วยการจับกอดคุม คำอภัยระเพศของตนเอง ซึ่งเด็กส่วนมากยังไม่มีความเข้าใจว่าอวัยวะสืบพันธุ์ของคณมีไว้ทำหน้าที่อะไร เด็กมีความสนใจในอวัยวะเพศของตนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายเท่านั้น และเป็นของแปลกสำหรับ เขาเพราะสิ่งเหล่านี้ไม่เหมือนกันทั้งหญิงและชาย คอไม่นี้จะกล่าวถึงความเห็นของมารดา เมื่อเห็นบุตร เ็นอวัยวะสืบพันธุ์

ตาราง ๘๒ ความเห็นของมารดาเกี่ยวกับการที่ทารกเห็นอวัยวะสืบพันธุ์

กลุ่มตัวอย่าง	เห็นอวัยวะสืบพันธุ์หรือไม่		ความเห็นของมารดา				
	เห็น	ไม่เห็น	เห็นเป็นธรรมชาติ	ไม่ดี	บุตรจะรู้สึกอายหรือไม่	บุตรจะสนใจในทางเพศ	ไม่สนใจความ
มารดา ระดับกลางชั้นบน ๖ คน	๒	๔	๒	๒	๐	๐	-
มารดา ระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๔	๑๐	๕	-	๐	๔	๑๐

จากตารางที่ ๔๒ จะเห็นว่ามารการะกัมภกลางชั้นบนส่วนมาก จะระวังไม่ให้บุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์ เพราะเห็นว่าไม่สมควร เล่นเกรงว่าบุตรจะมีสสาวะไม่ออก และเกรงบุตรจะสนใจในทางเพศ มีการคาดคะเนกันดีว่าเป็นเรื่องธรรมดาเพราะบุตรยังเล็กไม่เคียงสา และมารการะกัมภกลางให้ข้อมูลว่าบุตรไม่เล่นอวัยวะสืบพันธุ์นอกจากจะจับทอง เพราะกลัวหลังจากมีสสาวะแล้วจึงทำความสะอาดให้และใช้แป้งโรย

ส่วนมารการะกัมภกลางชั้นล่าง ส่วนมากยอมรับว่าบุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์และบอกว่าเด็กชายจะเล่นมากกว่าเด็กหญิง และจะเล่นมากในเด็กชายประมาณ ๐ - ๒ ชม. มารการะกัมภกลางหนึ่งกล่าวว่าตนได้มอบหมายให้พี่สาวของเคื่กเป็นผู้ว่ากล่าวเพราะเป็นผู้ชายเหมือนกัน มารการะกัมภกลางคนหนึ่งให้วิธีห้ามด้วยการตีมือ ถ้าเป็นลูกหญิงก็สอนว่าไม่น่ารัก มารการะกัมภกลางหนึ่งในสามมีความเห็นว่าบุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์จะทำให้สนใจทางเพศมากขึ้นกว่าปกติเมื่อโตขึ้น มารการะ ๕ คน ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาเด็กเล่นไปโดยไม่ทันนึกคิด และอีก ๑๐ ราย ไม่ออกความเห็นเพราะอ้างว่าบุตรของตนไม่เล่นอวัยวะสืบพันธุ์ มีการการะกัมภกลาง ๑ ราย ที่เกรงว่าบุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์จะทำให้มีสสาวะไม่ออก ซึ่งเป็นสิ่งพินาศที่ว่าการการะกัมภกลางเข้าใจว่าจะเป็นเช่นนั้นจริงๆ หรือจะพูดกับบุตร เพียงเพื่อจะป้องกันไม่ให้บุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์ เท่านั้น

ตาราง ๔๒ การสอนให้เด็กได้เสีอฉาและเด็กได้เสีอฉาได้เองในอายุต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	สอนให้ได้เสีอฉาให้ทั้งแก่ชาย	เด็กได้เสีอฉาได้เอง เมื่ออายุ					
		ขวบที่ ๒	๒ ขวบ	๓ ขวบ	๔ ขวบ	๕ ขวบ	เกิน ๕ ขวบ
มารการะกัมภกลาง ชั้นบน ๖ คน	รวมกว่า	—	•	—	—	—	—
	๒ ขวบ	—	—	๒	๒	•	—
มารการะกัมภกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	ต่ำกว่า ๐ ขวบ	—	๔	๒	๔	•	•
	๐ ขวบ	•	•	๒	—	•	—
	๒ ขวบ	—	—	๔	๒	—	—
	๓ ขวบ	—	—	—	•	—	—

จากการวางที่ ๔๓ จะเห็นว่าการกระชับกลางชั้นบน เริ่มสอนให้บุตรใส่เสื้อผ้าทั้งแก้มบุตรอายุประมาณ ๑ ขวบกว่า และเด็กจะใส่เสื้อผ้าได้เองเมื่ออายุประมาณ ๒ ขวบ และมารดาส่วนมากจะสอนให้บุตรใส่เสื้อผ้าเมื่อบุตรอายุประมาณ ๒ ขวบ และเด็กจะใส่เสื้อผ้าได้เองเมื่ออายุสามขวบสี่ขวบและห้าขวบตามลำดับ

ส่วนมารดากระชับกลางชั้นล่างจะเริ่มสอนให้บุตรนั่งกางเกงและใส่เสื้อผ้าทั้งแก้มบุตรที่คาดว่า ๑ ขวบครึ่งหนึ่งของกลุ่มหัวบน อีก ๑ คน สอนให้บุตรใส่เสื้อผ้าเมื่ออายุ ๑ ขวบ ส่วนมารดาที่เริ่มสอนให้บุตรใส่เสื้อผ้าเมื่ออายุ ๒ ขวบ มี ๒ คน และสามขวบมีเพียงคนเดียว ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่าได้เริ่มให้บุตรเพิ่มกว่ามารดากระชับกลางชั้นบนมาก ส่วนบุตรจะทำได้เองในระยะขวบกว่าเพียงคนเดียว สองขวบ ๕ คน สามขวบ ๔ คน สี่ขวบ ๑ คน และห้าขวบถึงห้าขวบขึ้นไปอีก ๑ คน ซึ่งเป็นระยะที่ทำได้ไว้เริ่มกับเด็กกระชับกลางชั้นบน แสดงว่าเด็กมีวิวัฒนาการในวันหนึ่งตามความจริงเด็กกระชับกลางทั้งชั้นบนและชั้นล่างมารดาจะใส่เสื้อผ้าให้ทั้งแก้มดังกล่าวก่อน จากการสัมภาษณ์มารดาทุกคนจะกล่าวเหมือนกันว่าได้ใส่เสื้อผ้าให้บุตรติดตัวเสมอมา แต่เริ่มสอนให้บุตรใส่เมื่อบุตรพอจะรู้ความบ้างแล้ว เช่นตั้งแต่อายุ ๒ - ๓ เดือนขึ้นไป และเด็กส่วนมากจะใส่เสื้อผ้าเองได้ก่อนถึงเมื่ออายุประมาณ ๔ - ๕ ขวบ

การฝึกให้เด็กรู้จักฟังตัวเอง

การฝึกให้เด็กรู้จักฟังตัวเองได้เป็นสิ่งที่มารดาทุกคนปรารถนา และตั้งแต่แรกเกิดมา มารดาทั้งหลายก็ได้อ่านนำถึงเรื่องนี้มานานครั้ง ซึ่งในข้อนี้จะได้กล่าวถึงการปฏิบัติของมารดาในการฝึกให้บุตรรู้จักฟังตัวเองดังต่อไปนี้

ตาราง ๔๔ การกระทำของมารดาเมื่อบุตรร้อง

กลุ่มตัวอย่าง	การกระทำของมารดาเมื่อบุตรร้อง	จำนวน
มารดา ๖ คน ชั้นกลาง	ดูเสียก่อนว่าร้องเพราะอะไร ถึงความสนใจให้เปลี่ยนไปเพื่อเด็กจะได้นมบุตร อุ้มขึ้น ปล่อยโยน และกุดสาเหฺก	๒ • ๓
มารดา ๒ คน ชั้นล่าง	ดูเสียก่อนว่าร้องเพราะอะไร อุ้มและปล่อย ให้กินนม เปลี่ยนความสนใจของเด็กเสีย ปล่อยให้อยู่คนเดียว เมื่อเห็นบุตรทำผิด	๑ ๑ ๒ ๓ •

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่าครึ่งหนึ่งของมารดาชั้นบนจะอุ้มบุตรขึ้นปล่อยโยนและกุดสาเหฺกว่าเด็กร้องเพราะอะไร และอีกสองคนก็จะดูเสียก่อนว่าบุตรร้องเพราะอะไร ซึ่งแสดงถึงความอบอุ่นในการมีบุตร แม้เด็กหนึ่งรายที่ถึงความสนใจบุตรให้เปลี่ยนไปโดยหาของเล่นมาให้เล่น หรือชี้ให้ดูอะไร เสียก่อนเพื่อให้บุตรหยุดร้องก็เป็นการปล่อยโยนเช่นเดียวกัน

ส่วนมารดาชั้นล่างกว่าครึ่งที่ดูเสียก่อนว่าบุตรร้องเพราะอะไรและรจกสาเหฺกนั้น มีมารดาสี่คนที่อุ้มและปล่อย สามคนถึงความสนใจบุตรไปสนใจอย่างอื่นเช่นหลอกกลั้ให้หัวเราะ มารดาสองคนใช้วิธีอุ้มให้กินนมเพื่อให้บุตรหยุดร้องให้ มีมารดาเพียงคนเดียวที่กล่าวว่าบุตรร้องเพราะหงายปล่อยให้อยู่คนเดียวไปเอง ซึ่งจากข้อมูลเหล่านี้จะเห็นได้ว่ามารดาชั้นล่างก็ให้ความอบอุ่นแก่ทารกพอสมควร

จากการสัมภาษณ์ถึงสาเหตุของการร้องไห้ของเด็ก มารดาจะตั้งกลางชั้นส่วนมากกล่าวว่า ปกติเด็กจะไม่ร้องนอกจากไม่สบาย หิว เบื่อก และไม่สบายตัว ส่วนมารดาจะตั้งกลางชั้นล่างส่วนมาก กล่าวว่าบุตรจะร้องเมื่อ หิว ไม่ได้นอน ปวดท้อง ไม่สบาย และละอะ เพาะ หรือ มีอะไรผิดปกติ มารดา สองคนกล่าวว่าบุตรจะร้อง เมื่อต้องการจะให้ดู

ตาราง ๔๔ การอุ้มเด็กทารกที่ร้องไห้หรือไม่ และเหตุผล

กลุ่มตัวอย่าง	อุ้มทารก ที่ร้อง		อุ้มเด็กเมื่อเด็กร้อง คืออย่างไร				ไม่อย่างไร		
	ก็	ไม่ก็	เด็กได้ รับความ อบอุ่น	เด็กต้อง การให้ ประคบโยน	เด็กต้อง การความ ช่วยเหลือ	จะใคร อุ้มให้ ที่ร้อง	เด็กจะ เคยตัว	เด็กจะ กินนม	เด็กจะ นอน
มารดาจะตั้งกลาง ชั้นบน ๖ คน	๓	๓	•	—	•	•	๓	—	—
มารดาจะตั้งกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	๕	๑๙	•	•	—	๓	๕	๖	๔

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารดาจะตั้งกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งกล่าวว่าอุ้มบุตรที่ร้องก็ เพราะ บุตรจะได้รับความอบอุ่น บุตรต้องการความช่วยเหลือ และการอุ้มเด็กขึ้นทำให้ทราบสาเหตุว่าบุตรร้องเรื่องอะไร ส่วนมารดาอีกครึ่งหนึ่งกล่าวว่าอุ้มทารกที่ร้องไม่ก็ เพราะบุตรจะเคยตัว เมื่อร้องก็ต้องกึกว่ามีความอบอุ่นเสมอ ทำให้เด็กกึกเอาชนะบื้อนควยการร้อง

ส่วนมารดาจะตั้งกลางชั้นล่างส่วนมากให้ความเห็นว่า การอุ้มเด็กทารกที่ร้องไม่ก็ เพราะจะทำให้เด็กเคยตัว เด็กจะกินนม และนอน คือ ร้องโยเยจะให้ดูเสมอ ส่วนมารดาอีก ๕ คน ในขณะนี้ กล่าวว่า การอุ้มเด็กเป็นสิ่งที่ ย่ำแย่จะก็รู้ว่าสาเหตุที่บุตรร้องเกิดจากอะไร เด็กได้รับความอบอุ่นและ ได้รับการปลอบโยนทรงตามความต้องการของเด็ก

ส่วนการร้องมาก ๆ ของเด็กทำให้มารดาบ่อยากใจพอๆ มารดากระต๊มกลางชั้นบน ๔ คน ให้
ความเห็นว่ ๓ คนรู้สึกบ่อยากใจมากเมื่อบุตรร้องมากเพราะไม่ทราบว่ร้องเพราะเหตุใด ส่วนมารดา
อีกสองคน คนหนึ่งกล่าวว่ารู้สึกบ่อยากใจมากในตอนแรกที่ไม่ทราบสาเหตุ แต่ตอนหลังเมื่อทราบสาเหตุแล้วก็ไม่
ค่อยลำบากใจนัก แต่รู้สึกทวนทวน และอีกคนหนึ่งกล่าวว่าบุตรจะร้องมาก ๆ เฉพาะไม่สบายเท่านั้น

มารดากระต๊มกลางชั้นล่าง ๗ ราย ให้ความเห็นว่บ่อยากใจมากเช่นเดียวกัน ส่วนมารดาที่
เหลือรายงานว่าไม่บ่อยากเพราะคนไม่ตั้งใจมาก จึงถือเป็นเรื่องธรรมดา ที่ว่าบ่อยากก็เพราะไม่ทราบสาเหตุ
ที่ร้อง ถ้บุตรจะไม่สบาย และเกิดความรำคาญใจไม่สบายใจเมื่อได้ยินเสียงบุตรร้อง

ส่วนคำถามที่ว่าการอุ้มเด็กบ่อย ๆ จะทำให้เด็กเคยตัวหรือไม่ มารดากระต๊มกลางชั้นบนสี่คน
รับว่าใช่ และมารดากระต๊มกลางชั้นล่าง ๒๐ คน รับว่าใช่เช่นกัน ส่วนมารดากระต๊มกลางชั้นบนที่เหลือ
๒ คน และมารดากระต๊มกลางชั้นล่าง ๑ คน ให้ความเห็นว่ไม่ทราบเพราะคนอุ้มบุตรเสมอ

เมื่อไ้ถามความรู้สึกของมารดาเมื่อได้ยินเสียงบุตรร้องในครั้งแรก มารดาทั้งหลายได้แสดงให้
ทราบถึงความรู้สึกในขณะนั้นดังต่อไปนี้

ตาราง ๔๖ ความรู้สึกของมารดาเมื่อได้ยินเสียงบุตรร้องในครั้งแรก

กลุ่มตัวอย่าง	ความรู้สึกของมารดาเมื่อได้ยินเสียงบุตรร้องในครั้งแรก			
	ท้อใจ	พอใจ เล็กน้อย	ท้อใจ	เป็นห่วง ใจไม่ตี
มารดากระต๊มกลางชั้นบน ๖ คน	๔	๑	—	—
มารดากระต๊มกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๗	๓	๑	๓

ไปแล้วมารดาส่วนมากใหญ่ครกก่อนนอนแม่ทั้งสี่

ตาราง ๔๔ ผู้ที่เล่นกับเด็กมากที่สุด และผู้นำเด็กไปนอน

กลุ่มตัวอย่าง	ใคร เล่นกับเด็กมากที่สุด					ใคร เป็นผู้พาเด็กไปนอน			
	พ่อ	แม่	ยาย ย่า	ป้า น้า	พี่ น้อง	แม่	พี่ เลี้ยง	ปู่ ย่า ยาย	น้า ป้า
มารดา ๖ คน	๔	๔	-	๑	-	๒	๑	๑	-
มารดา ๒๔ คน	๑๖	๑๖	๑	๑	๑	๑๐	๔	๕	๑

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่าผู้ที่เล่นกับเด็กมากที่สุดได้แก่บิดาและมารดาของเด็ก รองลงมาได้แก่ ยาย, ย่า, ป้า, น้า และพี่ของน้องเอง ซึ่งเหมือนกันทั้งสองระดับชั้น ส่วนผู้ที่พาเด็กไปนอนในมารดา ๖ คน กว้างชั้นหนึ่งได้แก่พี่เลี้ยง สองรายได้แก่มารดา และอีก ๑ ราย ยายเป็นผู้พาไปนอน

ส่วนมารดา ๒๔ คน ส่วนมากมารดาจะเป็นผู้พาเด็กไปนอนมากกว่าผู้อื่น รองลงมาได้แก่ พี่เลี้ยง ปู่, ย่า, ยาย และ ป้า ที่เป็นดังนี้เพราะครอบครัวระดับกลางชั้นล่างมีความร่วมมือกันดีภายในครอบครัว และต่างก็จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจและการหางานทำได้ มารดา ๒๔ คนส่วนมากจะออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ฉะนั้นผู้นำเด็กไปนอนในเวลาว่างวันจึงได้แก่ พี่เลี้ยง ปู่, ย่า และ ยาย ที่อยู่ด้วยกัน

ตาราง ๔๔ การที่เด็กต้องอยู่ตามลำพัง และเหตุผลในการที่
มารดาให้บุตรอยู่ตามลำพัง

กลุ่มตัวอย่าง	ทารกของอยู่ ตามลำพังหรือไม่		เหตุผลที่ทารกของอยู่ คนเดียว		เหตุผลที่ไม่ทิ้งให้ บุตรอยู่คนเดียว	
	อยู่	ไม่อยู่	มารดา จะทำงานได้	โดนคน เส้นถนน เคียวบ้าง	กลัว อันตราย	กลัว ร้อง
มารดากระชั้นกลางจำนวน ๖ คน	๔	๒	๔	—	๒	—
มารดากระชั้นกลางจำนวน ๒๔ คน	๑๔	๑๐	๑๓	๖	๔	๑

จากการที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารดาทั้งสองระดับชั้นส่วนมากให้บุตรอยู่คนเดียวตามลำพังบ้าง เพื่อ
มารดาจะทำงานได้ หรือให้เด็กนอนเล่นคนเดียวบ้าง ส่วนมารดาที่ไม่ปล่อยให้บุตรอยู่คนเดียวกล่าวว่า
กลัวเป็นอันตราย และมารดาคนหนึ่งกลัวว่าบุตรจะร้องเพราะไม่เคยทิ้งให้อยู่คนเดียว

ตาราง ๔๑ วิวัฒนาการการทำให้เกิดสิ่งใดก็ได้ และวิวัฒนาการ
คิดว่าควรจะใช้หากไม่ใช้การอื่น

กลุ่มตัวอย่าง	วิวัฒนาการการทำให้เกิด สิ่งใดก็ได้			วิวัฒนาการการคิดว่าควรใช้หากไม่ใช้ การอื่น				ไม่มีการ อื่นใช้ แทน
	อื่น และ ปลอม	อื่นและ ให้ กันแทน	ให้ของ เอง	ให้กัน แทน	ปลอม	ให้ของ เอง	ให้ของ อื่น	
มารการะดั้มกลางชั้นบน ๒ คน	<	-	๒	๑	๒	๒	-	๑
มารการะดั้มกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑๑	<	<	-	๒	๑๒	๒	<

จากตารางที่ ๔๑ จะเห็นว่ามารการะดั้มกลางชั้นบนส่วนมากใช้วิธีอื่นและปลอมหรือให้ของเอง แต่อาจจะไม่ใช้วิธีอื่นก็จะใช้วิธีปลอมให้ของเอง และให้กันแทนแทน มารการคนหนึ่งกล่าวว่าตนไม่มีวิธีอื่นที่จะทำให้บุตรหญิงร้องไห้ได้เท่ากับวิธีอื่น

ส่วนมารการะดั้มกลางชั้นล่าง ครึ่งหนึ่งใช้วิธีอื่นและปลอมให้หนึ่ง ส่วนอีกครึ่งหนึ่งใช้วิธีอื่นให้กันแทน และให้ของเอง ส่วนวิวัฒนาการการคิดว่าควรใช้หากไม่ใช้วิธีอื่นมารการะดั้มนี้ใช้การหาของเองให้แทนเป็นส่วนใหญ่ ที่ใช้วิธีปลอมและเบี่ยงเบนความสนใจให้บุตรไปสนใจเรื่องอื่นมีอย่างละ ๒ ราย และมีมารการ ๔ คน กล่าวว่าตนไม่ได้อีกวิธีอื่นเพื่อจะให้บุตรหญิงร้องไห้ นอกจากวิธีอื่น

จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่ามารการะดั้มกลางชั้นบน ส่วนมากไม่ถนัดใช้การให้บุตรกินนมเพื่อให้บุตรร้องไห้ แต่มารการะดั้มกลางชั้นล่างประมาณครึ่งหนึ่งยังนิยมให้บุตรกินนมเพื่อให้บุตรร้องไห้ ที่เป็นดังนี้ มารการะดั้มกลางชั้นบนให้เหตุผลว่า ตนให้บุตรกินนมตามเวลาแล้วเมื่อบุตรร้องไม่จึงเวลาให้นมก็จะไม่ให้กิน เพราะบุตรอาจจะร้องเพราะสาเหตุอื่นไม่ใช่เพราะหิว ส่วนมารการะดั้มกลางชั้นล่างก็ให้เหตุผลว่า

การที่บุตรร้องส่วนมากเป็นเพราะหิว และคนที่ถือเอาสัญญาการร้องของบุตรมาเป็นเครื่องบอกว่าจะถึงเวลาที่ควรจะให้กินนมแล้ว ฉะนั้นจึงให้กินเมื่อบุตรร้อง

ตาราง ๔๐ อายุของเด็กที่มารดาคิดว่าควรจะนมเวลาร้องไห้

กลุ่มตัวอย่าง	อายุของ เด็กที่มารดาคิดว่าควร จะนมเวลาร้องไห้					
	ใน ๑ ขวบ	ใน ๒ ขวบ	ใน ๓ ขวบ	ใน ๔ ขวบ	ใน ๕ ขวบ	เกิน ๕ ขวบ
มารดาาระดับกลางชั้นบน ๒ คน	•	—	•	—	•	•
มารดาาระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๑	—	๑๑	—	—	—

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นว่ามารดาาระดับกลางชั้นบนครึ่งหนึ่ง ให้ความเห็นว่าควรจะให้บุตร นมเวลา
ร้องไห้จนบุตรอายุ ๓ ขวบ มารดาคนหนึ่งกล่าวว่าควรนมเฉพาะใน ๑ ขวบ เท่านั้น ส่วนมารดาอีกสองคน
จะให้บุตรไปจนกระทั่งบุตรอายุ ๕ ขวบ และจะให้บุตรไปจนโตเพราะให้เหตุผลว่า การที่นมเพราะรู้สึก
เด็กต้องการ การปล่อยโยนและต้องการความอบอุ่นฉะนั้นจึงให้บุตรทุกคราวที่ร้อง เพื่อเป็นการปล่อยโยน

ส่วนมารดาาระดับกลางชั้นล่างส่วนมากจะให้นมเมื่อร้องไห้เมื่อบุตรอายุอยู่ในสามขวบ และประมาณ
หนึ่งในสามจะให้นมเมื่อบุตรอยู่ใน ๑ ขวบ เท่านั้น ถ้าโตกว่านั้นก็จะไม่ให้นมไว้วิธีปล่อยให้นั่งแทน

เมื่อเด็กโตขึ้นมารดาที่ให้นมบ่อยครั้งเข้า เนื่องจากเหตุผลที่ว่าพอจะเข้าใจคำพูดของกันและกันแล้ว
มารดาาระดับกลางชั้นบนกล่าวว่าที่ตนไม่ให้นมบุตร เมื่อบุตรโตพอควรแล้วก็เพราะพูดกันพอรู้เรื่อง และเด็กพอจะ
คิดได้และมีเหตุผล แต่มีมารดาคนหนึ่งกล่าวว่าตนยังให้นมบุตรอยู่เสมอแม้บุตรจะอายุ ๓ ขวบแล้ว มารดาาระดับ
กลางชั้นล่างทั่วไปก็ให้ความเห็นคล้าย ๆ กัน คือ บุตรพอจะโตพูดกันรู้เรื่องแล้ว มารดาสองคนต้องการให้
บุตร เข้มแข็ง และมารดาอีกสองคนกลัวว่าบุตรจะ เกยตัวเมื่อให้นมเสมอ ฉะนั้นมารดาเหล่านี้จึงเลิกให้นมบุตร แต่ยังมี
มารดาอีกสี่คนที่กล่าวว่าตนยังให้นมและปล่อยบุตรอยู่เสมอ เพราะรู้สึกว่าการยังต้องการคำปล่อยโยนและเอาใจ

ใต้ ส่วนการจะเลิกขุมทุกรเมื่อขุมทุกรเท่าไรนั้น มารคำนวณให้ความเห็นแตกต่างกันทั้งจะได้โดยค้วช่าง มาแสดงในการวางข้างล่างนี้

ตาราง ๔๒ การ เลิกขุมทุกรหึ่งและขุมทุกรในอายุต่าง ๆ กัน

กลุ่มค้วช่าง	ขุมทุกรไม่ขุมเมื่ออายุ						ขุมทุกรหึ่งไม่ขุมเมื่ออายุ					
	๒ รวม	๓ รวม	๔ รวม	๕ รวม	๖ รวม	๗ รวม	๒ รวม	๓ รวม	๔ รวม	๕ รวม	๖ รวม	๗ รวม
มารการะคัม กลางชั้นบน ๖ คน	—	—	—	—	—	—	•	•	—	•	—	•
มารการะคัม กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	—	—	—	—	•	•	—	—	•	•	•	—

จากตาราง ๔๒ จะเห็นว่ามารการะคัมกลางชั้นบนส่วนมากจะเลิกขุมทุกรขุมทุกรโตมาก เช่นขุมทุกร
จะเลิกขุมทุกรขุมทุกร ๔ รวม และขุมทุกรหึ่งจะเลิกขุมทุกร ๗ รวม • รวม และ ๕ รวม • รวม นอกจากนั้น
จะเลิกขุมทุกรหึ่งเมื่ออายุ ๒ รวม • รวม และสามรวม • รวม ที่ขาดไปหมายความว่าเขามันก็ขุมทุกรมัน
ขุมทุกรจะโตมาก ส่วนมารการะคัมกลางชั้นล่างส่วนมากจะเลิกขุมทุกรหึ่งและขุมทุกรในอายุได้เช่นกัน คือประมาณ
สองรวม และสามรวมเป็นส่วนมากที่ยังขุมทุกรขุมทุกรสี่รวมมีเพียงสามคน และคนที่สามมีอีกสองคนซึ่งไม่ได้
นับรวมที่ขาดไปมีรายจากอีกสองรายซึ่งบอกได้ว่าไม่ได้ จากข้อมูลดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นว่ามารการะคัม
กลางชั้นบนแสดงความรักต่อขุมทุกร เสมอ เมื่อมีโอกาส ถึงขุมทุกรจะโตมากเพิ่มงัดได้ไม่กี่ถึงถึง ด้วยเจตนาจะให้
ขุมทุกรมีความสนใจโดยไม่ได้อะไรถึงว่าการ แสดงความรักต่อขุมทุกรอย่างมากมายจะทำให้เกิดผลประการใดต่อ
ขุมทุกรบ้าง

ตารางที่ ๔๓ วิธีในการกาหักบุตรให้รู้จักพึ่งตัวเอง

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีในการกาหักให้บุตรพึ่งตัวเอง				
	ให้ ลงมือ ทำ	ขอให้ ทำ	ทำให้ ดู แล้วให้ทำ	ให้ รางวัล	ไม่หัก
มารการะดับกลางชั้นบน ๖ คน	๔	๒	-	-	-
มารการะดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	-	๒	๑๔	๑	๒

จากตารางที่ ๔๓ จะเห็นว่ามารการะดับกลางชั้นบนใช้วิธีให้บุตรลงมือทำเองถ้าทำได้ และขอให้ทำ และในการทำอะไร เองปล่อยให้ทำตามที่เด็กจะทำได้แล้วแก้ไขในภายหลัง ถ้าเห็นว่ายังทำไม่ได้ก็ เช่น การกินข้าว แ่งตัว บุตรจะกินข้าวเองหรือแ่งตัวเองก็ยอม ถ้าเลอะเทอะหรือใส่ไม่ถูกต้องช่วยเช็ดหรือใส่ให้ใหม่ ไม่ใช้วิธี บังคับ ให้ทำ และไม่ปล่อยให้บุตรทำคนเดียวคอยช่วยเหลือแก้ไขอยู่เสมอ

มารการะดับกลางชั้นล่าง ใช้วิธีสอนให้บุตรช่วยตัวเองโดยวิธีสอนให้ทำตาม และฝึกให้ทำ ถ้าทำไม่ได้ก็ช่วยเหลือ มีมารการสองคนใช้วิธีขอให้ทำและอีกหนึ่งคนใช้วิธีให้รางวัลถ้าบุตรทำอะไรได้ และมีมารการสองคนกล่าวว่าตนไม่ได้หักบุตร เพราะเคยหักให้ทำบ้าง เหมือนกัน แต่กลัวจะทำไม่ได้ก็เลยทำให้ มารการะดับนี้กล่าวว่าไม่สนใจวิธีบังคับให้บุตรทำอะไร เอง หรือว่าขณะที่ยุติกรกำลังทำ หรือเกี่ยวเชือกให้ทำในสิ่งที่บุตรทำไม่ได้ การดูและการลงโทษเป็นเหตุเพื่อให้บุตรทำอะไร เอง มารการในระดัมนี้นี้ไม่น่ามาใช้เช่นเดียวกัน และในขณะเดียวกันก็กล่าวว่าตนไม่ประสงค์ประจบประยูรบุตรเกินไป

ส่วนการหักให้เด็กพึ่งตัวเองโดยบุคคลอื่นนอกจากมารการนั้น มารการส่วนมากกล่าวว่าเด็กจะไม่ยอมให้บุคคลเหล่านั้นหัก เพราะเด็กไม่เกรงกลัวเท่ากับบิดามารดาและบุคคลเหล่านั้นได้แก่ พี่เลี้ยง น้า อาว์ ย่า และยายของ เด็ก ซึ่งมักจะทำให้ทุกอย่างถ้าเด็กไปขอให้ทำอะไรให้ จะไม่หักให้เด็กทำเอง มารการแม้จะไม่เห็นด้วยในการกระทำนั้น แต่ก็ยินยอมให้ทำไปเพราะ เป็นการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระภายในบ้าน เช่น เด็ก

ระดมกลางชั้นบนเมื่อทำอะไรเองไม่ได้ ส่วนมากจะไปขอให้มารดาหรือคนเลี้ยงทำไว้ ซึ่งคนเลี้ยงก็จะทำให้ตลอด และเด็กก็จะรู้ได้ว่าคนเลี้ยงไม่มีอำนาจเหมือนคนเพราะฉะนั้นจะไม่ยอมทำตามที่คนเลี้ยงแนะนำเด็กในระดมกลางชั้นล่าง ส่วนมากจะไปหาญาติ หรือ ปู่ ย่า เมื่อไม่มีมารดาอยู่ในที่นั้น และญาติ หรือ ย่า ยาย เหล่านั้นมักจะตามใจหลานทำให้เสียเลย แม้มารดาจะไม่เห็นด้วยกับการกระทำเช่นนั้น ก็จำต้องยินยอม บุตรบางคนจะหันไปหาบิดาให้ช่วยเหลือบ้าง ซึ่งมีคานในกลุ่มตัวอย่างนี้ ส่วนมากยินดีทำให้บุตรโดยเต็มใจ และในบางครั้งก็ชักชวนบุตรทำพร้อมไปกับตน

ตาราง ๔๔ เด็กหญิงและเด็กชายที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจกรรมประจำวัน

เมื่อสามขวบ และห้าขวบ

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วยตัวเองได้ในเรื่อง	เด็กชายที่ช่วยตัวเองได้เมื่ออายุ			เด็กหญิงที่ช่วยตัวเองได้เมื่ออายุ		
		๓ ขวบ	๔ ขวบ	ยังช่วยตัวเองไม่ได้	๓ ขวบ	๔ ขวบ	ยังช่วยตัวเองไม่ได้
มารดา ระดมกลาง ชั้นบน ๖ คน	อาบน้ำ	—	๑	๑	๑	๔	—
	กินข้าว	—	๒	๒	๒	๕	—
	แต่งตัว	—	—	๔	—	๕	—
มารดา ระดมกลาง ชั้นล่าง ๒๔ คน	อาบน้ำ	๖	๑๗	๒	๔	๑๖	๒
	กินข้าว	๑๔	๑๔	—	๑๔	๑๔	—
	แต่งตัว	๓	๑๔	๑	๓	๑๗	๑

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารดา ระดมกลางชั้นบนส่วนมากกล่าวว่าบุตรยังทำอะไรเองไม่ได้ ต้องให้ผู้อื่นช่วยจนอายุ ๕ ขวบ เนื่องจากมารดา ระดมชั้นนี้บุตรเป็นหญิงทั้งหมดเฉลี่ย ๒ ราย และมีบุตรเป็น

ชายทั้งหมด • ราย ในรายที่ไม่มีบุตรไม่ขอออกความเห็น ดังนั้นจำนวนมารดาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของเด็กชายจึงเหลือเพียง ๔ คน และมารดาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับฝ่ายเด็กหญิงจึงเหลือเพียง ๔ คน จากตารางจะเห็นว่าเด็กชายระดัมนี้นี้เมื่อสามขวบจะยังทำอะไรไม่ได้เลย จะเริ่มกินข้าวเองได้เมื่ออายุห้าขวบ ๒ คน และอาบน้ำเองได้เมื่ออายุห้าขวบ • คน นอกนั้นยังทำอะไรไม่ได้ มารดาในกลุ่มตัวอย่างนี้กล่าวว่า เป็นเพราะที่เลี้ยงคอยทำให้บุตรจึงทำอะไรเองไม่ค่อยเป็น ฝ่ายเด็กหญิงจะกินข้าวได้เองเมื่ออายุสามขวบ ๒ คน และจะอาบน้ำได้เองเมื่ออายุสามขวบ อีก • คน เมื่ออายุ ๔ ขวบ เด็กหญิงจะทำกิจวัตรเหล่านี้ได้เองหมด ซึ่งแสดงว่าเด็กหญิงในระดับนี้ช่วยตัวเองได้ดีกว่าเด็กชาย

มารดากระดัณกลางชั้นล่างบางคนไม่มีบุตรชาย บางคนไม่มีบุตรหญิง และบางคนมีบุตรหญิง และชาย ที่อายุต่ำกว่า ๓ ขวบ หรือ ๔ ขวบ จึงทำให้จำนวนตัวแทนในกลุ่มตัวอย่างของบุตรชายเหลือเพียง ๑๔ และตัวแทนกลุ่มตัวอย่างของบุตรหญิงเหลือเพียง ๑๔ ในเรื่องกินข้าวทั้งเด็กหญิงและเด็กชายระดัณกลางชั้นล่างจะกินข้าวได้เองเมื่ออายุ ๓ ขวบ เกือบทุกคน มีเด็กชายคนหนึ่งกินข้าวเองไม่ได้เมื่ออายุ ๓ ขวบ และจะกินข้าวได้เองเมื่ออายุ ๔ ขวบ ส่วนการอาบน้ำทั้งเด็กชายและเด็กหญิงจะอาบน้ำได้เองเมื่อ ๓ ขวบ ประมาณ ๖,๗ คน และที่เหลือจะอาบน้ำได้เองเมื่อ ๔ ขวบ มีเด็กชาย ๒ คน และเด็กหญิง ๒ คน ยังอาบน้ำเองไม่ได้ในขณะนี้ ในเรื่องการแต่งตัวทั้งเด็กชายและเด็กหญิงอย่างละ ๗ คน แต่งตัวได้เองเมื่อ ๓ ขวบ และส่วนมากจะแต่งตัวได้เองเมื่ออายุ ๔ ขวบ มีผู้ทำไม่ได้เพียงกลุ่มละคน ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแสดงว่าเด็ก ๔ ขวบ ของระดับนี้จะสามารถ อาบน้ำ กินข้าว แต่งตัว ได้เองเกือบทุกคน และเด็ก ๔ ขวบ สามารถช่วยตัวเองได้ทั้งในเรื่องอาบน้ำและแต่งตัว

ส่วนการช่วยตัวเองในเรื่องอื่น ๆ ได้แก่การแปรงฟัน การขับถ่าย การไปโรงเรียน เด็กกระดัณกลางชั้นล่างส่วนมากสามารถช่วยตัวเองได้ในระยะ ๔ ขวบ การไปโรงเรียนบางคนได้ไปพร้อม ๆ กับพี่ ๆ น้อง ๆ ซึ่งเด็ก ๔ ขวบ บางคนก็สามารถร่วมทางไปโรงเรียนคนเดียวโดยไม่ต้องไปส่ง

เมื่อได้ดำเนินการหัดให้ทั้งตัวเองว่ามารดาให้หัดให้บุตรทั้งตัวเองได้ในเรื่องอะไรก่อน ก็ได้รับคำตอบเหมือนกันทั้งสองระดับชั้น ว่าให้หัดเรื่องการรับประทานอาหารก่อน ต่อมาก็เป็นเรื่องการอาบน้ำ แปรงฟันและการขับถ่าย เด็กส่วนมากชอบประพฤติกินมารดาหัดโดยดี

จากการถววจความเห็นของมารดาในการหัดให้บุตรทั้งตัวเองว่าทำไมมารดาจึงหัดให้บุตรทั้งตัวเอง มารดากระดัณกลางชั้นบนส่วนมากได้ให้ความเห็นว่าเด็กจะไม่มีสมาธิจดจ่อในปัญหาของตนเองได้ และสามารถช่วยตัวเองได้ ซึ่งคล้ายคลึงกับความเห็นของมารดากระดัณกลางชั้นล่าง ซึ่งส่วนมากให้ความเห็นว่าบุตรจะมีความสนใจในตัวเอง รับผิดชอบในตัวเองได้ในขณะนั้น และช่วยตัวเองไปได้

ทดลองเมื่อโตขึ้น และเพื่อจะให้นึกถึงภูมิปัญญาในความสามารถของตนเอง

ตาราง ๔๔ การช่วยตัวเองได้ในกิจกรรมประจำวันของเด็กในระดัมาายุต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	กิจกรรมประจำวัน	เด็กสามารถช่วยตัวเองได้ในอายุ						
		๓ ขวบ	๔ ขวบ	๕ ขวบ	๖ ขวบ	๗ ขวบ	๘ ขวบ	เกินกว่า ๘ ขวบ
มารการะคัม กลางชั้นบน ๒ คน	หาอาหารกินเอง	—	—	๓	—	๓	—	—
	แต่งตัวเอง	—	—	๓	—	๓	—	—
	เข้านอนเอง	—	—	๒	๑	๓	—	—
	ไปนอนตามเวลา	—	—	—	—	๓	๓	—
	เลือกเสื้อผ้าเอง	—	—	—	—	๓	๓	—
มารการะคัม กลางชั้นล่าง ๒๔ คน	หาอาหารกินเอง	๒	๔	๕	๕	๕	—	—
	แต่งตัวเอง	—	๒	๖	๖	๕	๕	—
	เข้านอนเอง	๒	๗	๖	๕	๕	—	—
	ไปนอนตามเวลา	—	๓	๕	๗	๖	๑	๒
	เลือกเสื้อผ้าเอง	๗	๒	๒	๕	๓	๓	๒

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่า มารการะคัมกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งได้ให้ข้อมูลว่าบุตรของตนจะสามารถช่วยตัวเองได้ในเรื่อง กินข้าว แต่งตัว และเข้านอน เมื่ออายุ ๕ ขวบ ส่วนที่เหลือจะช่วยตัวเองได้ในทั้งสามเรื่องนี้เมื่ออายุ ๗ ขวบ ส่วนการไปนอนเองตามเวลา และการเลือกเสื้อผ้าเอง เด็กระดับนี้จะทำได้เมื่ออายุประมาณ ๗ - ๘ ขวบ

ส่วนมารการะคัมกลางชั้นล่าง ได้ให้ข้อมูลว่าบุตรของตนจะช่วยตัวเองได้ในเรื่องกินข้าวและเข้านอน

อย่างละ ๒ คน และเลือกเสื้อผ้าเอง ๑ คน เมื่ออายุ ๓ ขวบ และเริ่มช่วยตัวเองได้มากขึ้นในทั้งสามกรณี
นี้ เมื่อเด็กอายุสูงขึ้น การแต่งตัวของเด็กจะเริ่มทำได้เมื่อเด็กอายุประมาณ ๔ ขวบ และจะทำ
ได้ดีขึ้นเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ส่วนการไปนอนเองตามเวลาเป็นการฝึกหัดที่ค่อนข้างยากสักหน่อย เด็ก
จะเริ่มทำได้เองเมื่ออายุ ประมาณ ๔ ขวบ เป็นอย่างต่ำ และจะค่อย ๆ ทำได้ดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้นเช่น
เดียวกัน เด็กบางคนในวัยนี้จะควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้เพราะหิวามีโทรทัศน์ หรือ เพื่อนเล่น ที่ทำให้
เพลิดเพลินจนลืมกิจ จานมารถของเพื่อนให้ไปนอนเสมอและบางครั้งอาจนอนหลับที่นอนให้

จากตารางที่ ๔๔ นี้ จะเห็นได้ว่ามารการวัยกลางชั้นล่างมักให้บุตรพึ่งตัวเองได้ในอายุน้อย
กว่ามารการวัยกลางชั้นบน แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณีนัก เช่น ในการไปนอนเองตามเวลา มารการวัยนี้
รู้สึกว่าจะไม่ค่อยกลัวกันนัก และการเลือกเสื้อผ้าเองก็เช่นเดียวกันรู้สึกว่าจะมารการจะเป็นฝ่ายเลือกให้จนโต
บุตรจึงไม่ค่อยได้ทำอะไรเองมากนัก

การหัดให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ

การหัดให้เด็กรู้จักรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญซึ่งที่ควรจะต้องฝังใจในจิตใจของเด็กไทย มารดา
ทุกคนต่างตระหนักดีในความจริงข้อนี้ ฉะนั้นนางจึงเริ่มฝึกให้บุตรได้มีนิสัยรู้จักรับผิดชอบด้วยการให้
กระทำการกิจเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายใต้งาน เช่น การหัดของใหญ่โต การดูงาน การเลี้ยงน้อง การป้อน
ข้าวน้อง การซักโต๊ะอาหาร การเลี้ยงสัตว์ การล้างจาน การซักผ้าเช็ดมือ และการปลูกต้นไม้ ซึ่งงาน
เหล่านี้เป็นงานที่เด็กพอจะทำได้บ้างค่อย ๆ ฝึกทำไป ถึงแม้ในครั้งแรก ๆ เด็กจะทำได้ไม่ดี แต่เมื่อทำ
บ่อยครั้งเข้าเด็กก็จะทำได้เอง และสามารถรับผิดชอบในงานนั้นได้เมื่ออายุมากขึ้นพอควร ทว่าต่อไปนี้จะได้
กล่าวถึงการมอบหมายให้เด็กรับผิดชอบของมารการวัยกลางชั้นล่างและชั้นบนในหน้าที่ต่าง ๆ ตามอายุ
ของเด็กทั้งข้อต่อไป

ตาราง ๔๒ การรับผิดชอบของเด็กหญิงในเรื่องงานบ้านตามวัยของเด็ก

กลุ่มตัวอย่าง	รายการของงานบ้าน	อายุของ เด็กหญิงที่มารดาเริ่มให้รับผิดชอบในงานบ้าน												มารดา ไม่ได้ ให้ทำ
		๒ ขวบ	๓ ขวบ	๔ ขวบ	๕ ขวบ	๖ ขวบ	๗ ขวบ	๘ ขวบ	๙ ขวบ	๑๐ ขวบ	๑๑ ขวบ	๑๒ ขวบ	เกิน ๑๒ ขวบ	
มารดา ระดับ กลางชั้นบน ๒ คน	หิมนของใหญ่ใหญ่	๑	๑	๑	๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๑
	หิมน	-	๑	-	-	๑	๓	-	-	-	-	-	-	๑
	เตียงนอน	-	-	-	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	๔
	ป้อนข้าวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	๔
	จัดโต๊ะอาหาร	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-	๑	-	-	๒
	เตียงสั้ว	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-	-	-	๔
	หำกริว	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-	-	-	๔
	รับโทรศัพท์	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-	-	-	๔
มารดา ระดับ กลางชั้นล่าง ๒๔	หิมนของใหญ่ใหญ่	๑	๔	๓	๓	๒	-	-	-	-	-	-	-	-
	หิมน	-	-	๒	๔	๔	๑	-	-	-	-	-	-	-
	เตียงนอน	-	-	-	-	-	๑	-	๑	๔	-	๑	๑	๑๖
	ป้อนข้าวของ	-	-	-	-	-	๑	-	-	๑	-	๑	-	๑๔
	จัดโต๊ะอาหาร	-	-	๑	๒	๔	๔	๑	-	๑	-	-	๑	๑
	เตียงสั้ว	-	-	-	-	-	๒	-	-	-	-	-	-	๒๒
	หำกริว	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	๒	-	-	๒๑
	ซักผ้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	๒๑
	ซักของ	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	๑	-	-	๒๒
	รดน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	-	๒๑

จากการางที่ ๔๖ และ ๔๗ จะเห็นว่าเด็กหญิงในระดับกลางชั้นบน ได้รับการฝึกให้รับผิดชอบในเรื่องต่างๆ มากกว่าเด็กชาย นิ่งในเรื่องเลี้ยงตนเองและป้อนข้าวตนเอง เด็กชายในระดับนี้จะไม่ถูกมารดาใช้ให้ทำเลย ส่วนเด็กหญิงจะถูกใช้ให้ทำบ้างเมื่ออายุประมาณ ๑๐ ขวบ สองสาม ซึ่งนับว่าพอไหวว่างใจให้เลี้ยงตนเองได้ แต่ส่วนมากมารดามักไม่กล้าปล่อยให้บุตรคนโตเลี้ยงบุตรคนเล็ก เด็กหญิงจะได้รับการฝึกหัดอบรมให้รู้จักรับผิดชอบในงานบ้านตั้งแต่เกิด เช่น เด็กหญิงคนหนึ่งในระดับนี้ได้รับการฝึกหัดให้รู้จักหยิบของให้ผู้ใหญ่ความแก่ผู้ใหญ่ซึ่งตั้งแต่ ๒ ขวบ และหัดยกน้ำตั้งแต่สามขวบ หัดซักโต๊ะอาหารตั้งแต่ ๕ ขวบ ส่วนเด็กชายจะได้รับการฝึกหัดให้รับผิดชอบในงานบ้านเช่นเดียวกัน เช่นได้รับการฝึกให้หยิบของให้ผู้ใหญ่เมื่ออายุ ๓ ขวบ ขูดน้ำเมื่ออายุ ๖ ปี ซักโต๊ะอาหาร เมื่ออายุ ๗ ปี ซึ่งจะสังเกตได้ว่าได้รับการฝึกหัดกว่าเด็กหญิง ส่วนในการเลี้ยงสัตว์ ทำครัว รับผิดชอบ รับผิดชอบ มารดาได้บุตรคนในวัย ๗ ปี พังหมึงและสามทำงานเหล่านี้พอ ๆ กัน

ส่วนมารดาในระดับกลางชั้นล่าง จะให้บุตร เหมือนกันและเท่า ๆ กันทั้งหญิงและชาย จะเริ่มให้ให้หยิบของให้ผู้ใหญ่ตั้งแต่บุตรอายุประมาณ ๒ ขวบ การดูบ้านกับมารดาเริ่มให้ให้บุตรหัดล้างจานบุตรอายุ ๔ ขวบ เด็กชายจะไม่ถูกใช้ให้เลี้ยงตนเอง เช่น มีเด็กชายคนหนึ่งมารดาให้เลี้ยงตนเอง เมื่อบุตรอายุเกิน ๑๒ ปีไปแล้ว ส่วนเด็กหญิงจะได้รับการฝึกหัดให้รู้จักเลี้ยงตนเองตั้งแต่อายุเจ็ดขวบ แต่ส่วนมากมารดาจะใช้เมื่ออายุประมาณ ๑๐ ขวบ การป้อนข้าวตนเองก็เช่นเดียวกัน มารดาจะไว้วางใจให้เด็กหญิงทำมากกว่าเด็กชาย และจะใช้เมื่อเด็กหญิงอายุประมาณ ๗ ขวบ มารดาส่วนมากจะใช้เมื่อบุตรอายุ ๑๐ ขวบ เช่นเดียวกัน ส่วนการใช้ให้บุตรซักโต๊ะอาหาร มารดาจะเริ่มฝึก เมื่อบุตรอายุประมาณ ๔ ขวบ ขึ้นไป เหมือนกันทั้งหญิงและชาย นอกจากนั้นเด็กหญิงจะได้รับการฝึกหัดให้ทำครัว เมื่ออายุประมาณแปดขวบขึ้นไป การซักผ้า ซักรอง และรับแขก เป็นสิ่งที่เด็กหญิงพอจะช่วยเหลือได้เมื่ออายุ ประมาณ ๔ - ๑๐ ปี ส่วนเด็กชายจะได้รับการฝึกให้เลี้ยงสัตว์เมื่ออายุประมาณ ๗ - ๘ ขวบ ทักน้ำเมื่ออายุประมาณ ๑๐ ขวบ และซักรองเมื่ออายุ ๑๐ ขวบ เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นมารดาของพวกเขากล่าวว่าได้ฝึกให้บุตรช่วยทำครัว เมื่ออายุ ๗ ขวบ

การฝึกให้เด็กรับผิดชอบ การฝึกให้เด็กรับผิดชอบนี้ มารดาในระดับกลางชั้นบนส่วนมากให้วิธีฝึกให้ทำพร้อมกับการคาและภายหลังปล่อยให้ทำเองโดยมารดาเป็นผู้อบรมดูแล และคอยช่วยเหลือ พอเห็นว่าทำได้เองก็ให้ทำ ส่วนมารดาในระดับกลางชั้นล่างส่วนมากให้วิธีเดียวกันคือการในระดับกลางชั้นบน คือให้ทำอะไรพร้อม ๆ กับมารดา โดยบุตรเป็นผู้นั่ง เช่น ซักผ้า หรือให้วิธีคอยให้ให้ทำอยู่เสมอ มารดาบางท่านให้

วิธีปฏิบัติให้ทำ และมารการส่วนมากให้ข้อมูลว่าบุตรพอใจที่จะช่วยโดยถือเป็นงานอดิเรก มารการบางคนกล่าวว่าคนไม่ไ้หัก บุตรอยู่ในท่าที่ทำได้เอง และการหักให้บุตรทำอะไรมารการก็ดูอายุของบุตรด้วย เช่นมารการคนหนึ่งกล่าวว่าจะให้บุตรหักน้ำ เมื่อบุตรอายุเลย ๑๐ ปีแล้ว ซึ่งสรุปแล้วมารการทั้งสองระดับกัน ทางใดให้บุตร เริ่มแบ่ง เมามารการกิจ เมื่อบุตรอายุพอสมควร เป็นการให้เวลาว่างของ เด็กให้ เป็นประโยชน์ไม่เสียไปเปล่า

ปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

เท่าที่ไ้ผ่านการ เลี้ยงดูบุตรมา มารการแต่ละคนต่างมีปัญหาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่าง ๆ กัน แล้วแต่สิ่งแวดล้อมของแต่ละครอบครัว มารการระดับกลางไ้ชี้แจงความลำบากใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรดังต่อไปนี้

ตาราง ๔๔ ปัญหาต่าง ๆ ที่มารการไ้ประสบในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

กลุ่มตัวอย่าง	ปัญหาต่าง ๆ ที่มารการประสบในระหว่างการอบรมเลี้ยงดูบุตร						
	ไม่มีปัญหา	บุตรทะเลาะกัน	บุตรถือ	การเรียนของบุตร	ความประพฤติของบุตร	ความเจ็บป่วยของบุตร	กลัวว่าบุตรจะไม่ดีดียวในทีดีกว่าบิดามารดา
มารการระดับกลางชั้นบน ๒ คน	๒	๐	๒	—	—	—	๐
มารการระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๓	๕	๔	๓	๐	๔	๔

จากตาราง ๔๔ จะเห็นว่ามารการระดับกลางชั้นบน ๒ คน เห็นว่าไม่มีปัญหา และคนหนึ่งกลัวว่าบุตรจะไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนอีกครึ่งหนึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับบุตรทะเลาะกันและบุตรคือไม่เชื่อฟัง ส่วนมารการระดับกลางชั้นล่างรู้สึกว่ามีปัญหาเกี่ยวกับบุตรทะเลาะไม่ปรองดองกัน บุตรถือ บุตรเจ็บป่วย และเกี่ยวกับการเรียนของบุตร ที่เหลือกล่าวว่ากลัวว่าบุตรจะไม่ดีเท่าที่ควร และบางคนกล่าวว่าไม่มีปัญหา ปัญหาต่าง ๆ มีน้ำหนัก

ได้เช่นกัน หากจะตัดสินว่าปัญหาใดเป็นปัญหาใหญ่สำหรับธนาคารเป็นพิเศษ ความความรู้สึกของผู้เขียน
 รู้ดีกว่าการปกติความประพฤติของบุตรจะไม่เป็นที่วิตกกังวลสำหรับธนาคารนัก แต่ความรู้สึกกังวล
 มาก เก่งว่าบุตรจะประพฤติไม่ดีเท่าที่ควร เก่งว่าบุตรจะไม่ทำเหมากับธนาคารฯ ส่วนธนาคารฯ
 บางคนก็พอใจในความประพฤติและการเรียนของบุตรแล้วจึงกล่าวว่าไม่มีปัญหาอะไร

ตาราง ๔๔ ความแตกต่างในเรื่องการเลี้ยงดูบุตรในสมัยปัจจุบันกับสมัยก่อน

กลุ่มตัวอย่าง	ความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในสมัย ปัจจุบันกับสมัยก่อนในเรื่อง				
	การ ศึกษา	ระเบียบ วินัย	การ แพทย์	การคำนึง ถึงความ ต้องการ ของเด็ก	ความ อิสระ เสรี
มารการะดับกลางชั้นบน ๒ คน	-	๓	-	๓	-
มารการะดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน	๕	๒	๓	๑๑	๒

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่ามารการะดับกลางชั้นบนทั้งหมดกล่าวว่าการอบรมเลี้ยงดูในสมัยของ
 ตนแตกต่างกับในสมัยนี้ และครึ่งหนึ่งกล่าวว่าแตกต่างกัน เพราะในสมัยก่อนธนาคารเลี้ยงบุตรโดยไม่คำนึง
 ถึงความต้องการของเด็ก ธนาคารความุ่งกวดขันให้บุตรอยู่ในระเบียบวินัยอย่างกวดขันไม่ว่าการบ้านและการ
 เรียน มารการบางคนที่กล่าวว่าสมัยก่อนธนาคารเลี้ยงบุตรเองและมักจะกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมาก แต่ใน
 ปัจจุบันต้องจ้างคนอื่นมาเลี้ยง ฉะนั้นถ้าใครก็ไวใจใ้บุตรก็จะดีกว่า เพราะคนเลี้ยงมีอิทธิพลก่อเกิดมาก
 ธนาคารบางคนที่กล่าวว่าตนได้รับแต่เงินทองจากธนาคาร แต่ไม่ได้ความรักจากท่าน มารการคนหนึ่งกล่าวว่า
 ถึงการอบรมของธนาคารว่าใ้อบรมให้ตนดีอย่าง เกียวโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตนเลย

ส่วนมารการะดับกลางชั้นล่างมีคนเคยพูดถึงว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตรของตนไม่แตกต่างกับที่ตนได้รับการเลี้ยงดูมาก่อน นอกจากนั้นก็กล่าวว่าแตกต่างกับที่ตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาทั้งสิ้น ส่วนมากกล่าวว่ามารการอบรมเลี้ยงดูตนมาโดยไม่ได้นำถึงความต้องการของตนเลย มารการที่ตนมักจะทำอะไรตามแต่ที่เห็นควร มารการทั่วไปเองเห็นว่ามารการในสมัยก่อนมีदार เริ่มจกกวักขันทอบุตรมาด นอกจากนั้นในด้านการศึกษาในสมัยปัจจุบันก็ขยายกว้างขวาง บุตรมีโอกาสได้เรียนที่ชั้นเด็กในปัจจุบันรู้สึกว่าการดีกว่าแต่ก่อน และมีความรู้ความเข้าใจกว้างขวางบุตรมากในเรื่องการเรียนคอยหาอะไรมาสนับสนุนให้บุตรได้เรียนเสมอ ในด้านการแพทย์มารการกล่าวว่าในสมัยปัจจุบันแตกต่างกับในสมัยก่อนมาก การเลี้ยงดูก่อนการคลอดควยแพทย์แผนปัจจุบันดีกว่าสมัยก่อนมาก ในเรื่องการมีอิสระเสรีมารการในปัจจุบันเห็นว่าเด็กในสมัยนี้มีอิสระเสรีดีกว่าตนมาก ในสมัยก่อนบุตรหญิงจะได้รับการควบคุมไม่ปล่อยให้ไปไหน แต่เด็กสมัยนี้เก่งกว่าสมัยก่อน เด็กสามารถไปไหนมาไหนได้

มารการส่วนมากย่ำในการอบรมเลี้ยงดูว่าในปัจจุบันก็อบรมเลี้ยงดูคล้ายกับสมัยของบุตร มารการมีหน้าที่เพียงแค่แนะนำในสิ่งที่ควร และสิ่งที่ไม่ควรทำทั้งหลายพากันคำนึงถึงอยู่มากก็คือการศึกษาของบุตร การสังคม และจิตใจ ตลอดจนความอบอุ่นในครอบครัวและการอนามัยของบุตร

เมื่อผู้เขียนได้ถามถึงมารการในกลุ่มหัวข่าง เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่าจะมีอะไรที่ขึ้นกับบุตรบ้าง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนี้ มารการทั้งก็ให้ความเห็นแตกต่างกันดังต่อไปนี้

มารการระดับกลางชั้นบนให้ความเห็นว่าเด็กมีความสุขขึ้นในด้านการมีและสังคมและเด็กมีความมั่นใจในตนเองต่างกับที่มารการในสมัยนี้ ในสมัยปัจจุบันการอบรมมุ่งหวังความเจริญในด้านสติปัญญาและคอยช่วยให้เด็กมีการสร้างสรรค์ ครอบครัวใหม่มีความอบอุ่นดีกว่าครอบครัวชาวต่างประเทศ และเด็กในปัจจุบันได้รับความรู้กว้างขวางกว่าเมื่อสมัยก่อน การสังคมที่ขึ้นก็รู้จักคิดสนใจเป็นชีวิตของตัวเองและพึ่งตัวเองได้ และเด็กในปัจจุบันชวนชวนในความรู้มากกว่าในสมัยก่อน แต่มารการบางคนกล่าวว่าเด็กในสมัยก่อนดีกว่าในสมัยนี้ในเรื่องการประหยัด และแนวการเลี้ยงดูบุตรก็ ถ้าแก้ไขไม่ให้ฐานะบุตรขึ้นมากเกินไป มารการคนหนึ่งกล่าวว่ามารการในปัจจุบันต้องห่างเหินบุตรไปบ้าง เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้านแค่ในวันหยุดก็พยายามหาโอกาสว่างทำอะไรร่วมกับบุตรเสมอ และมารการอีกคนหนึ่งกล่าวว่าเนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงไป โลกเจริญขึ้น มารการจะปกครองบุตรอย่างเข้มงวดจึงจำต้องเปลี่ยนการอบรมเลี้ยงดูให้เหมาะสม และมารการบางคนกล่าวว่าตนต้องอดทนให้บุตรมากพอควร และต้องพยายามศึกษาไปพร้อม ๆ กับบุตรด้วย เมื่อสนับสนุนบุตรให้มีความรู้และความคิดกว้างขวาง

มารการะดับกลางชั้นล่างให้ขอมูลว่าเด็กในปัจจุบันสามารถเลือกสิ่งที่สนใจและเลือกอนาคต
 ของตนเองได้ดีกว่าเด็กในสมัยก่อน เด็กในสมัยนี้รู้จักเหตุผลว่าสิ่งใดควรได้และสิ่งใดไม่ควรได้ ดีกว่า
 ก่อน ถ้าไม่สามารถจะได้ในสิ่งที่ต้องการก็เรื่องไม่อะไรอะไร มารการอีกคนหนึ่งกล่าวว่าเด็กในปัจจุบันนี้
 มีความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บขึ้น และมีสุขภาพที่แข็งแรงและใจ มารการบางคนกล่าว
 ว่าเด็กดีขึ้นในด้านการศึกษากว่าของระวัง เรื่องที่ธรรมดา ในเรื่องการเข้าใจกันระหว่างมารการกับบุตร
 มารการคนหนึ่งกล่าวว่า มารการในปัจจุบันมีความเข้าใจในตัวบุตรดีขึ้น ในด้านการศึกษามารการบางคน
 ได้กล่าวถึงการทวงวิชาว่าในสมัยก่อนครุฑทวงวิชาไม่ค่อยบอกเด็ก แต่ในสมัยปัจจุบันได้ให้ความรู้รอบ
 ตัวกว้างขวาง จนกระทั่งมารการของชาวบุตรในคาน ช่าง สวรรค์ และความรู้รอบตัวต่าง ๆ มารการ
 บางคนได้กล่าวถึงในคานความประพฤติในทรงไปทรงมาต่อมารการ ไม่ไหนได้โดยต้องรออนุญาตก่อน
 บุตรก็เรื่องไม่ขึ้น มารการบางคนเข้าใจในเรื่องการอบรมให้ช่วยตัวเองเพื่อว่าโตขึ้นจะได้ช่วยตัวเอง
 ได้ มารการบางคนเน้นในเรื่องความรักและความอบอุ่นในครอบครัว โดยกล่าวว่าถ้ามีทุกสิ่งทุกอย่างให้
 เด็กพอ เด็กจะไม่หันไปหาเพื่อน และมารการอีกคนหนึ่งกล่าวถึงสังคมปัจจุบันว่าในปัจจุบันนี้บุตรหญิง
 สามารถไปไหนไปไหนเวลาและตามโอกาสที่ควรจะไป จะเห็นจึงจำเป็นที่จะต้องอบรมให้บุตรประพฤติให้
 ถูกต้องตามสิ่งที่ควรและไม่ควร

เท่าที่ผู้เขียนได้ฟังความนึกเห็นของมารการแต่ละคนในเรื่องการอบรมเลี้ยงบุตรในปัจจุบันเห็นว่า
 มารการทุกคนต่างก็ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมว่าอยู่ในระหว่างหัวเดียวหัวต่อของความเจริญ
 ในอารยธรรมสมัยใหม่กับอารยธรรมสมัยเก่า มารการส่วนมากพยายามเลี้ยงบุตรโดยคำนึงถึงความ
 ต้องการของบุตรเป็นสำคัญ เพราะได้คิดถึงเมื่อสมัยตนได้รับการเลี้ยงดูว่ามีความต้องการมากเพียงใด
 แต่ในความจริงแล้วมารการก็ยังอยากจะให้บุตรได้อยู่ในระเบียบอันดีทั้งเช่นตนได้เคยรับการอบรมเลี้ยงดูมา
 ทั้งได้มารการจึงเกิดความขัดแย้งในตนเองมากพอๆ เมื่อตนต้องออกหน้าให้บุตรและในบางขณะความออกหน้า
 ของมารการนั้นก็ยังแสดงออกมาในความเห็นว่าบุตรถือว่าไม่เชื่อ มารการในปัจจุบันคำนึงถึงเรื่องการ
 ศึกษาและมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาให้ดีที่สุด ทั้งจะเห็นว่าในความเห็นส่วนมากของมารการมุ่งใน
 ความเจริญในคานสังคมและการศึกษาเป็นส่วนใหญ่

หนึ่ง ถึงแม้ว่ามารการจะตระหนักถึงความเจริญในสมัยปัจจุบันว่าโลกาภิวัตน์เร็วเพียงใด แต่ก็ไม่
 วายไปถึงส่วนที่ของบรรพบุรุษที่โคสสมเอาไว้อย่าง การประหยั การอ่อนน้อมรู้จักเคารพผู้ใหญ่ และการมี
 ระเบียบของบ้านที่โคสสมให้เด็กมีนิสัยเป็นระเบียบและสะอาด และให้นำความประพฤติที่ดีเหล่านี้มา
 ถ่ายทอดให้บุตร เพื่อให้บุตรมีนิสัยที่ดีตามบรรพบุรุษต่อไป.

บทที่ ๔

เนื้อเรื่องโดยย่อ สรุปความ และข้อเสนอแนะเนื้อเรื่องโดยย่อ

จากการสัมภาษณ์การค้าในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๐ คน เพื่อหาวิธีที่การค้าเหล่านี้ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร และนำมารวบรวมหาเหตุผลว่ามารการระดับกลางชั้นบน และมารการระดับกลางชั้นล่าง มีวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันหรือไม่

กลุ่มตัวอย่าง ๓๐ คน ได้ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งเป็นมารการระดับกลางชั้นบน ๖ คน และอีกส่วนหนึ่งเป็นมารการระดับกลางชั้นล่าง ๒๔ คน วิธีแบ่งใช้มาตรฐานการจัดระดับชั้นของสังคมไทย ดิอหลักใหญ่ ๆ สี่ประการ เป็นเครื่องตัดสินซึ่งได้แก่ อาชีพ รายได้ บ้าน และบริเวณที่พักอาศัย ประกอบกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเป็นเครื่องตัดสิน

แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถามของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ผู้เขียนทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและตรวจสอบลงในแบบสอบถาม นำมาเป็นสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์หาข้อมูลที่คล้ายคลึงกันหรือไม่แตกต่างกัน ผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้ : -

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น

๑. สถานที่อยู่ อยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๔ คน และอยู่ในจังหวัดธนบุรี ๖ คน

๒. สถานะทางสังคม มารการระดับกลางชั้นบนมีความเป็นอยู่ค่อนข้างดีมาก มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ตกแต่งบ้านและบริเวณอย่างสวยงาม และบ้านไม่ได้อยู่ในที่ชุมชน มีอาณาเขตพอสมควร ผู้เขียนไม่ได้เห็นของเล่นของเด็กจัดไว้เป็นที่โดยเฉพาะ เพราะส่วนมากที่ผู้เขียนได้สัมภาษณ์มักจะเป็นห้องรับแขก ส่วนเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งได้ใช้เป็นประจำล้วนอยู่ในขณะเดียวกัน มารการระดับล่างจะมีอยู่พร้อม เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุ เครื่องเล่นจานเสียง ตลอดจนโทรทัศน์ และแทบทุกบ้านมีรถยนต์ใช้

มารการระดับกลางชั้นล่างส่วนมากมีบ้านของตนเอง หรือมีบ้านที่ทางราชการจัดให้พัก มีบริเวณพอสมควร และมีรถยนต์ ๑ คัน หรืออยู่ในย่านชุมชนพอควร ขนาดของบ้านอาจใหญ่โตไม่แพ้ครอบครัว

ระดัณกลางชั้นบน แต่การทกแท่งบ้านแตกต่างกัน มีเครื่องอำนวยความสะดวกและเป็นเครื่องประดับบ้านด้วย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เบ้าล้างจาน บ้านบางที่มีเครื่องเล่นของเครื่องซักผ้าเป็นระเบียบ ผู้เขียนได้ถามว่าโคกนุญทาให้เด็กเล่นหรือไม่ มารดาทุกคนที่ของเล่นอยู่ทว่าให้เล่นและให้เก็บไว้เรียบร้อยหลังจากเล่นแล้ว

๓. อายุของมารดา มารดากระดัณกลางชั้นบนมีอายุระหว่าง ๓๔ ถึง ๔๕ ปี และมีอายุเฉลี่ย ๓๘.๓ ปี ส่วนมารดากระดัณกลางชั้นล่างมีอายุระหว่าง ๓๔ ถึง ๔๔ ปี และมีอายุเฉลี่ย ๓๖.๕ ปี

๔. จำนวนของบุตร มารดากระดัณกลางชั้นบนมีบุตรเฉลี่ยครอบครัวละ ๓ คน และมารดากระดัณกลางชั้นล่างมีบุตรเฉลี่ยครอบครัวละ ๓.๕ คน

๕. การศึกษาของบิดาและมารดา มารดากระดัณกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งได้ศึกษาจบชั้นมหาวิทยาลัยในจำนวนนี้สองคนได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งสำเร็จมัธยมศึกษา ๓ คน และได้วิชาครู ๒ คน ส่วนบิดาของครอบครัวกระดัณกลางชั้นบนทุกคนได้ศึกษาจบมหาวิทยาลัยและผ่านการปฏิบัติงานในต่างประเทศ

มารดากระดัณกลางชั้นล่าง ได้รับการศึกษาจบชั้นมหาวิทยาลัย ๓ คน จบวิทยาลัยอาชีพ ๗ คน จบมัธยมศึกษา ๓ คน เติมแพทย ๓ คน พยาบาล ๓ คน มัธยมศึกษา ๕ คน มัธยมศึกษา ๔ คน และประถมศึกษา ๓ คน ส่วนบิดาของครอบครัวกระดัณกลางชั้นล่าง จบมหาวิทยาลัย ๑๑ คน ในจำนวนนี้สองคนได้ไปปฏิบัติงานต่างประเทศ จบวิทยาลัยอาชีพ ๕ คน และเป็นช่างฝีมือ ๓ คน ส่วนนอกจากนั้นได้ศึกษาจบมัธยมศึกษาและมีงานอาชีพทุกคน

๖. รายได้ของครอบครัว ครอบครัวกระดัณกลางชั้นบนมีรายได้ ซึ่งคิดจากเงินเดือนเท่านั้น ครอบครัวละ ๔,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนครอบครัวกระดัณกลางชั้นล่าง มีรายได้ของครอบครัวคิดจากเงินเดือนเช่นกัน ครอบครัวละ ๔๐๐ บาท ถึง ๔,๐๐๐ บาท มีสี่ครอบครัว และมีรายได้ ๔,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ บาท สี่ครอบครัว

เมื่อได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้เขียนได้เริ่มถามความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับข้อมูลดังต่อไปนี้ :-

มารดากระดัณกลางทั้งสองระดับ ส่วนมากพอใจในงานที่ตนกำลังกระทำอยู่ ส่วนมารดากระดัณกลางชั้นบนครึ่งหนึ่งทำงานเพราะได้ศึกษามาในแนวที่ตนกำลังทำงานอยู่ นอกจากนั้นทำงานเพื่อเก็บรายช้ให้ลูกให้ทำและทำงานเพื่อต้องการอาชีพที่อิสระ ส่วนมารดากระดัณกลางชั้นล่างส่วนมากทำงานเพื่อช่วย

เหลือกรรมกรไว้ในงานเสริมธุรกิจ

การแบ่งงานกันทำในกรรมกรวิ

ในกรรมกรวิระดับกลางชั้นบนส่วนมากมารถาเป็นผู้นำหน้าในการดูแลเงินทอง ขนบธรรมเนียม เลี้ยงบุตร และแต่งตัวบุตรไปโรงเรียน นอกจากนั้นมารถาเป็นผู้นำดูแลเรื่องอาหารและการจ่ายของจ่ายตลาด โดยมีคนใช้เป็นผู้ถือ การดูแลการเรียนของบุตร การพาบุตรไปเที่ยว และการปฏิบัติทางศาสนา บิดามารดามีส่วนร่วมกระทำด้วยเป็นส่วนมาก บิดาไม่ค่อยได้มีส่วนช่วยเหลือกิจการในบ้านมากนัก มีเวลาเพียงรายเที่ยวที่ช่วยซ่อมแซมบ้าน ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้านและอีกหนึ่งรายดูแลสัตว์เลี้ยง บิดานอกจากนั้นไม่ได้ช่วยในกิจการบ้านคงมารถาให้ภรรยาจัดการในครัวช่วยในการประกอบอาหาร ล้างจาน กวาดบ้าน ซักผ้า และเลี้ยงบุตร ตลอดจนการดูแลสัตว์เลี้ยงด้วยซ้ำ ส่วนบุตรก็ช่วยเหลืองานเบา ๆ เช่น ดูแลสัตว์เลี้ยง งานซ่อมแซมบ้านโดยมากจะจ้างช่างมาทำและงานซ่อมเครื่องแต่งบ้านครั้งหนึ่งมารถาทำ และอีกสองรายก็จ้างช่างมาทำ

ในกรรมกรวิระดับกลางชั้นล่าง ครึ่งหนึ่งของจำนวนมารถาเป็นผู้นำหน้าในการประกอบอาหาร ดูแลเงินทอง เย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า เลี้ยงบุตร ดูแลการเรียนของบุตร แต่งตัวบุตรไปโรงเรียน ตลอดจนจ่ายของและจ่ายตลาด บิดามารดาที่ซ่อมแซมบ้าน ซ่อมและทำเครื่องแต่งบ้าน ส่วนการพาเด็กไปเที่ยว การดูแลการเรียนของบุตร การดูแลเงินทอง และการปฏิบัติทางศาสนา ส่วนมากบิดาและมารดาจะกระทำด้วยกัน นอกจากสองรายที่บิดามารดาอื่นจึงไม่ได้ให้บุตรไปปฏิบัติทางศาสนาทั้งสองฝ่าย หน้าที่ล้างจาน กวาดบ้าน ซักผ้าเสื้อผ้า ส่วนมากจะมีบุตรทำเช่น คนใช้ ลูกพี่ และสามี หรือบุตรที่โตแล้ว การเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า มารถาเป็นผู้ทำเองครึ่งหนึ่ง และจ้างอีกครึ่งหนึ่ง บุตรมีหน้าที่ช่วยงานบ้านไ้มาก เช่น ช่วยดูแลสัตว์เลี้ยง ล้างจาน กวาดบ้าน และซักผ้า นอกจากนั้นลูกพี่และลูกน้องในกรรมกรวิทุกคนต่างก็ช่วยกันทำงานบ้านและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

เมื่อเปรียบเทียบกันในระหว่างมารถาระดับกลางชั้นบน และมารถาระดับกลางชั้นล่าง จะเห็นว่าทางมีการร่วมมือกันในกรรมกรวิ บิดาระดับกลางชั้นบนแม้จะไม่ได้ช่วยมารถาด้วยตนเองก็หาคนให้มาช่วย ส่วนการกระทำที่ควรร่วมกันทำจริง ๆ เช่น ดูแลการเรียนของบุตร พาบุตรไปเที่ยว การปฏิบัติทางศาสนา กรรมกรวิระดับกลางจะร่วมกันทำเป็นส่วนมาก ซึ่งแสดงถึงความกลมเกลียวกันในกรรมกรวิ แต่ในเรื่องการดูแลเงินทอง กรรมกรวิระดับกลางชั้นบนส่วนมากจะมอบให้เป็นหน้าที่ของมารถา ส่วนกรรมกรวิ

ระดับกลางชั้นล่างส่วนมากของรับนิทรร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้ของครอบครัวจำกัด จำเป็นจะต้องมีหลักในการใช้จ่ายเพื่อยังคงสถานะของครอบครัวให้คงอยู่ปกติ

เมื่อเปรียบเทียบครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำซึ่งทำการค้นคว้าโดย รุจิศักดิ์ พิทักษ์เดช จะเห็นได้ว่าครอบครัวระดับกลางมีความร่วมมือกันในครอบครัวดีกว่าครอบครัวระดับต่ำ บิดาจะมีส่วนช่วยในกิจการบ้านชอยมาก ก็จะเห็นได้ว่ามีเพียง ๘ ราย ใน ๒๔ ราย ที่ช่วยมารดาดูแลการเรียนของบุตร และพาบุตรไปเที่ยว นอกจากนั้นจะมีเพียง ๒ - ๓ ราย ที่ช่วยซ่อมแซมบ้านและเครื่องแต่งบ้านตลอดจนปฏิบัติศาสนกิจ

ทัศนคติของมารดาที่มีต่อครอบครัว

๑. ทัศนคติเกี่ยวกับการมีบุตร มารดา ระดับกลางส่วนมากทั้งสองชั้นมีความปรารถนาจะมีบุตรหลังจากสมรสแล้ว และเมื่อรู้สึกว่าตนเองมีบุตรไม่ไ้สมควรระดับกลางชั้นบนจะไปปรึกษาแพทย์บ้างและเคย ๆ บ้าง ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นล่างส่วนมากก็จะขอบุตรมาเลี้ยงมีประมาณ ๐ ใน ๓ ที่เคย

๒. ความรู้สึกเมื่อได้บุตร ความรู้สึกของมารดา ระดับกลางชั้นบนส่วนมากพอใจเมื่อได้บุตร ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นล่างมีประมาณ ๐ ใน ๔ ที่รู้สึกว่ามีบุตรเร็วไป นอกนั้นก็พอใจเมื่อได้บุตรทุกคน และบิดา ระดับกลางทุกคนก็พอใจเมื่อได้บุตร เช่นเดียวกัน

๓. ความต้องการในเรื่องเพศของบุตร มารดา ระดับกลางชั้นบนประมาณสองในสามต้องการบุตรชาย อีกหนึ่งในสามต้องการบุตรทั้งสองเพศ ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นล่างประมาณครึ่งหนึ่งต้องการบุตรทั้งสองเพศ อีกหนึ่งในสามต้องการบุตรชายและอีกหนึ่งในสี่ต้องการบุตรหญิง ซึ่งแสดงว่ามารดาส่วนมากต้องการบุตรชายมากกว่า

๔. การพึงความปรารถนาเกี่ยวกับอนาคตของบุตร มารดา ระดับกลางชั้นบนสองในสามคำนึงความดีและนิสัยของลูกอีกหนึ่งในสามอยากให้เป็นแพทย์ ส่วนมารดา ระดับกลางชั้นล่างเกือบครึ่งในสี่คำนึงและนิสัยและความดีของลูก เช่นเดียวกับกับมารดา ระดับกลางชั้นบน มีประมาณหนึ่งในสี่ที่ต้องการให้บุตร เป็นแพทย์ และอีกประมาณหนึ่งในสี่ต้องการให้บุตร เป็น ทหาร, ครู และวิศวกร มีรายเดียวที่ต้องการให้บุตรศึกษารับชั้นอุดมศึกษา

จากความปรารถนาเหล่านี้จะเห็นว่ามารดาส่วนมากไม่ได้พึงความปรารถนาไว้สูงเกินไปสำหรับบุตร เพราะมารดาจะดูความดีและค่านิสัยของบุตร เป็นสำคัญ มีมารดาบางคนต้องการให้บุตรเป็นแพทย์ เพื่อมาช่วยเหลือนิทรร่วมกันป่วยไข้ และบางคนต้องการให้เป็นทหารและเป็นครู เพราะบรรพบุรุษ

มีอัตราทางนี้ ซึ่งก็อาจจะเป็นไปได้เช่นเดียวกันเพราะมีอุปการะสนับสนุน ความเห็นนี้แตกต่างกับมารดา
ระดับต่ำ ซึ่งมีความปรารถนาไว้มากกว่าที่เด็กจะทำได้ เช่น อยากให้เป็นเจ้าเป็นนาย หรืออยากให้เป็น
เป็นทหาร หรือตำรวจ เพื่อจะได้มีอำนาจและมีความก้าวหน้า

ความเห็นของมารดาในเรื่องโรคทาง

มารดาครรภ์กลางทั้งสองคนไม่แสดงให้ทราบว่ามีความเชื่อดีในเรื่องโรคทาง เพราะมีมารดา
เพียงสองรายใน ๓๐ ราย ที่ไปหาหมอในระหว่างตั้งครรภ์ และให้ข้อมูลว่าหมอทายไม่ถูก

ความวิตกในระหว่างตั้งครรภ์

มารดาครรภ์กลางทั้งหมด ส่วนมากไม่วิตก มีเพียงหนึ่งในสามที่กลัวว่าจะคลอดยาก และความ
กลัวลดน้อยลงในท้องต่อไป ส่วนมารดาครรภ์กลางส่วนมากมีความวิตกกลัวคลอดยาก แต่ในท้องต่อไป
ความกลัวลดน้อยลง เช่นเดียวกัน

การเจ็บป่วยในระยะตั้งครรภ์

มารดาครรภ์กลางทั้งสองคนมีอาการ เจ็บป่วยในระยะตั้งครรภ์เหมือนกันทุกคน อาการส่วน
ใหญ่ได้แก่การแพ้ท้อง ซึ่งมี คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร มารดาแต่ละคนมีอาการมากน้อยแตกต่างกัน
และจะเริ่มเป็นเมื่อเริ่มตั้งครรภ์จนถึงระยะ ๒ - ๓ เดือนแรกของระยะตั้งครรภ์ ส่วนอาการอื่น ๆ ที่พบ
ทั่วไปได้แก่หิวน้ำ เหนื่อย อ่อนเพลีย และเป็นไข้ มักเป็นในระยะหลังของการตั้งครรภ์ ซึ่งจะปรากฏอาการ
หลังจากการตั้งครรภ์แล้วประมาณ ๔ - ๕ เดือน มีมารดา ๑ ราย ที่ให้ข้อมูลว่ารู้สึกอึดอัดและปวดเมื่อย
เมื่อคลอดลูกแรกเกิด

ความรู้สึกของมารดาเมื่อทารกในครรภ์ดิ้น

มารดาทั้งสองระดับส่วนมากรู้สึกดีใจ มีบางคนที่บอกว่ารู้สึกตื่นเต้นและเกิดความรัก
และมีมารดาเพียง ๒ คน ที่กล่าวว่ารู้สึกเฉย ๆ และตกใจ

การ เปลี่ยนแปลงในการทำงานและการรับประทานอาหารในระหว่างตั้งครรภ์

มารดาครรภ์กลางชั้นบนครึ่งหนึ่งกล่าวว่าไม่เปลี่ยนแปลง แต่อีกครึ่งหนึ่งกล่าวว่ารู้สึกเมื่ออาหาร รับประทานอาหารไม่ได้ และ เปลี่ยนเป็นรับประทานอาหารรสจืดแทนอาหารปกติ ส่วนมารดาครรภ์กลางชั้นล่างมีการ เปลี่ยนแปลงในค่านอาหาร และการทำงานน้อยกว่ามารดาครรภ์กลางชั้นบน มีเพียงหนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่าง ที่กล่าวว่าเมื่ออาหารต้องรับประทานรสจืด และ เมื่อรับประทานไม่ได้ก็ทำให้เนืองงานไปค่อยแต่เป็นชั่วระยะเวลาแพทอง เท่านั้น

การ เตรียมตัวคลอด

มารดาครรภ์กลางทั้งสองชั้น ส่วนมากจะ เตรียมปากท้องกับแพทย์หรือโรงพยาบาลที่ตนจะไปทำการคลอด นอกจากนั้นจะเตรียมเสื้อผ้าสำหรับเด็ก เบาะ และผ้าอ้อม และเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับเด็กและมารดา มารดาบางตนเตรียมจนกระทั่งนำพิกิจาจับเวลาเพื่อจะจากเวลาตกฟากของบุตร มารดาบางตนเตรียมที่ทางที่จะคลอด คลอดจนเตรียมการอยู่ใกล้ถึงจากคลอด และบางตนเตรียมไปรอห้องคลอดอยู่เป็นเดือนในระหว่างคลอดบุตรใหม่ ๆ

ผู้ทำการคลอด

มารดาทั้งสองระดับชั้นไว้แพทย์และพยาบาลในการทำการคลอดและมารดาครรภ์กลางชั้นบน ส่วนมากคลอดที่บ้าน และที่คลินิก ส่วนมารดาครรภ์กลางชั้นล่างส่วนมากคลอดที่โรงพยาบาล มีเพียง ๒ ราย ที่ไหนมอทำนยทำการคลอดเพราะเป็นบุตรคนโต ซึ่งเกิดในต่างจังหวัดและในที่พักไม่มีแพทย์และพยาบาลคอยช่วยเหลือ

เนื่องจากแพทย์และพยาบาลเป็นผู้ทำการคลอดเสีย เป็นส่วนมาก ฉะนั้นในเรื่องรูกทางโรงพยาบาลหรือคลินิกจะจัดการให้โดยมารดาไม่ทราบ ส่วนมารดาที่คลอดที่บ้าน ส่วนมากกล่าวว่าไ้่นำรถใส่ในหม้อดินและใส่เกลือ นำไปยังไว้ไ้้ท้นไม้ใหญ่หรือไ้้ท้นไ้้บ้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นมิ่งขวัญบุตร

การจัดการกับสายสะดือของ เด็ก

มารดาทั้งสองชั้น ส่วนมากกล่าวว่านายแพทย์เป็นผู้ทำให้โดยนำเชือกผูกที่สายสะดือให้ยาวประมาณ ๓ นิ้ว แล้วใช้กรรไกรตัด หลังจากตัดแล้วจึงขจัดฟารอยนแฉที่ไว้จนกว่าสะดือจะหลุดไปเอง

ส่วนมารดาสองคนพิเคราะห์ตามอาการการคลอดก็คิดว่าทารกโตเกินไปกว่าจะคลอดโดยวิธีปกติเสียสละคือแทนมารดา
และโคโรไลรอสองสำหรับตัว เมื่อคลอดแล้วใช้วิธีผ่าท้องที่สะดือเด็ก

การตายและแห่งของทารก

มีทั้งสองระดับชั้น ในระดับกลางชั้นบนมีมารดาแท้งบุตร ๒ ราย และจำนวนบุตรที่แท้ง ๓ คน
ไม่มีตาย ส่วนมารดาในระดับกลางชั้นล่างมีแท้ง ๑ คน และตาย ๒ คน เป็นมารดาที่แท้งบุตร ๕ ราย และ
มารดาที่บุตรตาย ๓ ราย และมารดาที่ทั้งแท้งบุตรและบุตรตายควมมีเพียง ๒ ราย

การอยู่ไฟ

มารดาในระดับกลางชั้นบนส่วนมากใช้วิธีอยู่ไฟด้วยกระเป๋าน้ำร้อนหรือกระเป๋าคั่วข้าวไว้ที่หน้า
ท้อง มีรายเกินกว่าที่อยู่ที่นอนในบางห้อง ส่วนมารดาในระดับกลางชั้นล่างประมาณครึ่งหนึ่งใช้กระเป๋าน้ำร้อน
หรือกระเป๋าคั่วข้าวที่หน้าท้องเช่นเดียวกัน แต่มีมารดาบางคนที่อยู่ไฟบน ใต้เตียง ใต้โต๊ะ และไฟทุกคาม
สมัยนิยมที่พากันมาในครั้งก่อน

การปฏิบัติหลังอยู่ไฟ

หลังจากคลอดบุตรแล้ว เมื่อกลับมามารดาจะมีความปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การนั่งหมอนเกลือ
การเข้ากระโจมรมควัน นั่งฉาน ซึ่งมักจะได้รับคำแนะนำจากยายซึ่งมาอยู่เป็นเพื่อนแนะนำให้กระทำ และมี
หมอนตำแยซึ่งรับจ้างทำหน้าพื้นโดยเข้จะมาช่วยทำให้ ในการกระทำต่าง ๆ เหล่านี้ มารดาในระดับกลางชั้น
ล่างทำอย่างเคร่งครัดกว่ามารดาในระดับกลางชั้นบน

การรับประทานอาหารและยาในระหว่างอยู่ไฟ

มารดาในระดับกลางทั้งสองชั้นจะรับประทานอาหารประเภทน้ำ ๆ เพื่อช่วยให้น้ำนม เช่น
แกงเลียง ซุป และของมีประโยชน์ต่าง ๆ ส่วนการกินยานอกจากยาตามแพทย์สั่งแล้ว มารดาจะกินยาของ
เฮ้อ ยาจีน ยาไทย ในระยะ ๑ เดือน หลังคลอดอีกด้วย

X การเลี้ยงดูบุตร

มารดาทั้งสองระดับชั้นจะมีชาย หรือ ย่า เป็นผู้ช่วยเหลือแม่มาในการ เลี้ยงดูบุตรตลอด และมารดาส่วนมากก็เชื่อถือและกระทำตาม นอกจากในเวลาเจ็บป่วยมารดาส่วนมากจะพาบุตรไปหาแพทย์ มากกว่ารักษาเองในบ้าน และถ้ามีความรักไม่อยู่ในบ้านจะฝากบุตรไว้กับยายหรือย่ามากกว่าคนอื่น นอกจากจะอยู่กับตามต่างจึงให้คนใช้รับเลี้ยง

ความเป็นใหญ่ในครอบครัวส่วนมากยังอยู่กับพ่อบ้าน และ ปู่ ย่า หรือ ตา ยาย พึ่งเป็น หัวหน้าครอบครัวอยู่ แต่ในครอบครัวระดับกลางชั้นบน จะมีการ เสมอกันในระหว่างบิดามารดา มากกว่า ครอบครัวระดับกลางชั้นล่าง

✓ การทำให้ลูกรู้ว่าสิ่งใดควรและไม่ควร มารดาส่วนมากใช้วิธีสั่งสอนโดยคำตักเตือน เป็น ส่วนน้อยที่ใช้วิธีตีเพิกฆาต ส่วนการ เรียนรู้ที่ใดกระทำจริง ๆ ไม่ได้คำตักเตือน เป็นแต่เพียงดูว่าหลาย ๆ ครั้ง เมื่อเห็นยังทำอีกก็ลงมือตีเพิกฆาต และบางคนก็ยังบอกว่าการทำโทษนั้นส่วนมากไม่ได้ทำทุกครั้งที่ทำผิด แต่ได้ชมเชยแล้วแต่การชมเชยของมารดา เป็นส่วนมาก

การให้นมบุตร

บุตรได้รับการ เลี้ยงดูด้วยนมมารดาและนมขวดควบคู่กัน มารดาที่ไม่ทำงานจะพยายามให้ บุตรดื่มนมก่อนที่ตนจะครบกำหนดคลอด และให้นมให้กินบ้างในตอนที่กลางคืน ในขณะแรกหลังคลอดมารดาจะ พยายามทุกวิถีทางให้บุตรกินนมตนเอง เพราะเชื่อว่าให้นมมารดาดีกว่านมที่เหมาะกับบุตร ฉะนั้นจึงพยายาม ให้กิน แต่ในบางรายมีอุปสรรคเกี่ยวกับสุขภาพจริง ๆ จึงไม่ให้กิน เมื่อมารดาไม่ทำงานจะปล่อยให้ บุตรเลี้ยง หรือ ยาย ช่วยดูบุตร เวลากลางวัน แต่เมื่อกลับมาแล้วก็จะรับหน้าที่เลี้ยงดูบุตรด้วยตนเองต่อไป พ่อบ้านมีส่วนช่วยเลี้ยงดูบุตรบ้างในเวลาว่าง การให้นมส่วนมากกะให้ ๓ ชั่วโมงต่อครั้ง

การให้อาหาร เพิ่มจากนมมารดา ส่วนมากเป็น ถั่วเขียว น้ำส้ม ไข่ต้มหั่นลงในชามนม น้ำส้มข้น และมารดาบางคนก็ใส่ยาประเภทไข่ต้มในชาม ๆ ให้บุตรกิน การให้นมส่วนมากให้นมโดยมีภักดี พอลูกอิ่ม ไม่ยอมให้เพิ่มบุตรในรถประจำทางหรือที่สาธารณะ

การพยาบาล

มารดาในระดับกลางชั้นบน ค่อนข้าง ย่า ยามโดยให้แม่ช่วยดูแลและลูกนมมารดาเอง เหลือเล็กน้อยจึง

และในที่สุดให้ยอม และทั้งนี้ในบุตรยอมเร็วกว่ามารการะคับกลางชั้นล่างเล็กน้อย ทั้ง ๆ ไปยอมได้
ประมาณ ๑ ชั่วโมง

มารการะคับกลางชั้นล่างส่วนมากใช้วิธีข่มขู่รุนแรงกว่ามารการะคับกลางชั้นบน แต่ยอมอายุ
ให้ยอมเร็วกว่ามารการะคับกลางชั้นบน ทั้ง ๆ ไปยอมได้ประมาณชั่วโมงกว่า

การให้อาหารแข็ง

มารการะคับส่วนมากจะให้บุตร เริ่มกินอาหารแข็ง เมื่ออายุประมาณ ๒ เดือน และอาหารที่ให้
เป็นข้าวต้มละเอียดใส่กับน้ำแกง บางครั้งใช้ผลไม้ เช่น ถั่วเขียวคั่ว และนำผักต้มในบางเวลา และต่าง
รายงานว่าอาหารที่กินแล้วพอสำหรับบุตร เพราะบุตรจะกินอิ่มจนหลับและไม่ร้องกวน

การสอนมารยาทในการรับประทาน

มารการะคับส่วนมากให้เด็กรับประทานเอง และสอนให้รับประทานมากกว่าจะนำมารับประทาน
กับผู้ใหญ่ และอาหารที่รับประทานบางเวลา อาหารที่กิน เช่น ข้าวกล้อง หน่อไม้ฝรั่ง และผลไม้ มี
การห้ามอาหารที่เด็กชอบให้เป็นรางวัลตามแต่เด็กจะชอบ

ตามปกติเด็กจะไม่อาเจียน นอกจากขึ้นเกินในหรือไม่สบาย และมารการะคับส่วนมากจะพาไป
หาแพทย์

การหัดความสะอาด

เด็กทั่วไปทั้งชั้นประมาณ ๒ เดือน การหัดความสะอาด มารการะคับกลางชั้นบนส่วนมาก
หัดตั้งแต่เริ่มขึ้นโดยให้ใส่ผ้าอ้อมน้ำเช็ดให้ เมื่อโตขึ้นหน่อยจึงจะเปลี่ยน ส่วนมารการะคับกลางชั้นล่างจะใช้
เปลี่ยนเมื่อเด็กโตพอสมควร เด็กส่วนมากชอบเปลี่ยน และมีบางส่วนไม่ชอบสักระยะหนึ่ง ต้องเคี่ยวเข็ญเสมอแต่เป็นส่วน
น้อย เด็กะคับกลางชั้นล่างชอบเปลี่ยนมากกว่าเด็กะคับกลางชั้นบน

การดูแลเรื่องการขับถ่าย

เด็กส่วนมากจะถ่ายลงในผ้าอ้อมซึ่งผูกนํ้ายางที่ไว้รอง เบาะอีกที และมารการะคับส่วนมากจะ
งานว่าไม่ลำบากในการ เก็บอุจจาระของบุตร

การอาบน้ำเด็ก

ในขณะเล็ก ๆ ใ้ร่างกายน้ำใส่มาตามร่างกายให้ทั่วทุกส่วน และมารดาจะสระผมให้บุตร
ทุกเช้าด้วย ใ้ฟองน้ำถูตัวให้ บางคนไม่ใ้ฟองน้ำ เมื่อตัวตัวแล้วล้างด้วยน้ำอุ่นและ เช็ดตัวให้แห้งนำขึ้น
จากน้ำ ใ้ผึ่งให้แห้ง และสวมห่อหุ้มต่าง ๆ แล้วจึงใส่เสื้อผ้า หวีผม ถ้ามารดาไม่สบายให้ นายก็ระ
วังหน้าแทน ส่วนมากไม่ใ้ใจคนเลี้ยงใ้อาบน้ำให้บุตร

มารดาส่วนมากจะหัดใ้บุตรนั่งน้ำอุ่นและ เช็ดน้ำอุ่น เมื่อบุตรโตพอควรประมาณ ๒ - ๓ ขวบ
เด็กส่วนมากไม่เล่นน้ำ และมารดาไม่ชอบใ้เล่น คอยระวังอยู่เสมอแต่ถึงแม้จะเล่น
บ้างก็ไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดธรรมดาเพราะเด็กไม่เที่ยงสา

การไ้ผม ตัดผม และตัดเล็บ

มารดาส่วนมากจะห้ามผมสั้น ๆ ใ้บุตร มารดาจะถักกลางขึ้นล่างยังนิยมโกนผมไฟเพราะ
รักษาความสะอาดง่าย ส่วนมารดาจะถักกลางขึ้นบนไม่นิยมโกนผมบุตรแต่จะสระผมบุตรทุกเช้า การตัดผม
และตัดเล็บ จะตัดเมื่อแฉะเหนียวมากกว่าตัดตามกำหนดเวลา

เด็กจะต้องเก็บผมในเมื่อเปิดหน้าอริยาบท ถ้าเป็นเด็กน้อยมารดาจะให้กินน้ำราดแก้ม ๆ
แต่ถ้าเป็นมาก จะพาไปหาหมอ เด็กต้องถูกในบางขณะมารดาส่วนมากอ้างว่าเป็นเพราะบุตรกินนมผงจึงใ้
เพื่อแฉะไม่ หรือบางอย่างเพื่อช่วยให้สบาย

การขบรรมเด็ก

การฝึกนิสัยในการขับถ่าย มารดาส่วนมากใ้เหตุผลว่า การฝึกเด็กใ้รู้จักขับถ่ายก็เพื่อจะถ่าย
เป็นที่และเป็นเวลาไม่เลอะเทอะ และสะดวกกับมารดา ที่จะเป็นผลก็คือตัวเด็กก็ฝึกเด็กจะใ้เป็นระ เบียบ
และตรงต่อเวลา มารดาจะถักกลางขึ้นบนจะเริ่มหัดใ้บุตรขับถ่ายตั้งแต่ยังนั่งไม่ได้ (ประมาณ ๔ - ๕
เดือน) ครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่ง เริ่มพอนั่งไ้บ้างแล้วแต่ไม่เกินขวบครึ่ง มารดาจะถักกลางขึ้นล่างส่วนมาก
เริ่มดมมือนักเมื่อบุตรนั่งไ้และเดินไ้แล้วโดยอ้าง เหตุผลว่านั่งเองไ้และพุกันรู้เรื่องแล้ว

หัว ๆ ไปเด็กจะขับถ่ายไ้เอง เมื่ออายุประมาณ ๒ - ๓ ขวบ และไม่ใ้สวาระกที่นอนเมื่อ
อายุ ๓ - ๔ ขวบ

การหักโง่ในเรื่องรักษาความสะอาด มารดาส่วนมากจะเห็นว่ากันเป็นอวัยวะที่ควรรักษาให้สะอาดในวัยทารก และซึบถ่ายเสมอ และเก็บทำไมได้เอง โคลนก็เป็นมือและอวัยวะทั่ว ๆ ไป บิดามารดาส่วนมากไม่ห้ามให้นมบุตร เล่นทราย เล่นดิน เล่นน้ำ การ เล่นดินและทรายนี้มารดาไม่ให้ความเคร่งครัดนักแม้จะรังไม่ให้เป็นสาครไต่กัน สิ่งสกปรกที่สกปรกของมารดาที่คืออุจจาระ กับโคลนที่สกปรกต่าง ๆ ไม่ให้ออกเล่นโดยกล่าวว่าสกปรกมีเชื้อโรค

การสอนในเรื่องรักษาความสะอาดเกรงใจ ใจวิธีให้เก็บและให้ซักของ เขาก็เมื่อเล่นแล้วแต่เด็กส่วนมากทำไมได้เรียนรู้อยู่ในเรื่องนี้

การรักษาความสะอาดเสื้อผ้า เด็กยังไม่รู้จักรักษาความสะอาดมักจะเปื้อน เปื้อนอะไรที่เปลี่ยนวันละหลาย ๆ ครั้ง แต่จะซักเมื่อเกิดโคลน

การก้าวร้าวรุนแรงในเด็ก มีส่วนมากได้แก่การร้องไห้โยเย และร้องไห้ทนเย็น ๆ จนหลับที่เรียกว่าร้องสามเดือน แต่มันน้อยราย และมารดาใจดียอมปล่อย ในรายที่ร้องโยเยทนจนทน ถึงเวลามารดาจะเตรียมตัว เปลี่ยนกับมิก้าอุ้มบุตร จนบุตรหลับ

มารดาส่วนมากต้องการให้นมบุตรพึ่งตนเองในสิ่งที่พอทำได้ แต่ถ้าทำไมได้มารดาก็จะทำให้เด็กขวยมีการรบนเร็วขอสิ่งที่ต้องการมากกว่าเด็กหญิง

พฤติกรรมทางเพศของเด็ก ไม่พบการเล่นอวัยวะสืบพันธุ์มากเกินไปเกินกว่าครึ่ง และมารดาส่วนมากไม่ให้ความเห็น มีมารดาจะซักกลางชั้นล่างประมาณครึ่งหนึ่งทีเดียวว่าถ้าปล่อยให้บุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์จะทำให้มีจิตใจผิดไ้ในทางเพศมาก เมื่อโตขึ้น ส่วนมารดาจะซักกลางชั้นบน ส่วนมากถือว่าไม่มีผลต่อเด็ก เช่นเดียวกัน มารดาเป็นจำนวนน้อยที่มีอาณาเขตเห็นบุตร เล่นอวัยวะสืบพันธุ์ ส่วนมากเด็กที่เล่นอวัยวะสืบพันธุ์เป็นเด็กชาย

การสอนให้ใส่เสื้อผ้า ใจวิธีใส่ให้ทั่วทั้งตัวแต่เล็ก และสอนให้ใส่เมื่อใส่ไม่เรียนรู้อย่างแก้ไขใส่ให้ใหม่

การฝึกเด็กให้รู้จักพึ่งตัวเอง มารดาส่วนมากอยากให้นมบุตรพึ่งตัวเองได้ในเรื่องการรักษาความสะอาด การรับประทานอาหาร และกิจวัตรประจำวันของตนเอง และทำให้ทำได้โดยค่อย ๆ ทำไปและทำให้ ท้อมา

ทำด้วยตนเอง ในครั้งแรกก็ทำเองไม่กี่เล่มพอจะกล่อก่อน แล้วจึงแก้ไขภายหลัง มารดาบางคนที่
วิเศษก็ขอ ไม่นิยมมิใช่การบังคับแต่เพียงนี้

การอ่านในเวลาเด็ก เมื่อระยะเป็นทารก เด็กจะถูกอุ้มขึ้นทุกครั้งทีร้อง เพื่อกุสหาเหตุว่า
ร้องเพราะอะไร แล้วช่วยแก้ไขให้ และจับลงนอนใหม่ เด็กบางคนร้องอุ้มให้อุ้มมารดา ก็จะอุ้ม มารดา
ส่วนมากจะอุ้มเสมอเมื่อตอนเป็นทารก แต่เมื่อพอเดินได้แล้วก็จะไม่อุ้ม

การหัดให้เด็กรับผิดชอบ ใช้วิธีให้ช่วยทำงานด้วยกันกับมารดาและหัดให้รับผิดชอบทีละงาน
เด็กบางคนได้รับการฝึกตั้งแต่อายุประมาณ ๒ ขวบ

ปัญหาทั่วไปในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ได้แก่ปัญหาทางความประพฤติ การเรียน และการก้าวร้าว
รุกรานในระหว่างพี่น้อง ร้องลงมาได้แก่ปัญหาเรื่องสุขภาพ

สรุปความ

ผลจากการค้นคว้าไม่พบข้อแตกต่างอย่างชัดแจ้งระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและทัศนคติเกี่ยว
กับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในมารดา ระดับกลางชั้นบน และมารดา ระดับกลางชั้นล่าง แต่มีความแตกต่างเล็กน้อย
น้อยในข้อที่ยกย่องดังต่อไปนี้

สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับตัวเด็ก มารดา ระดับกลางชั้นบนมีสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสะดวกสบายแก่
เด็กมากกว่ามารดา ระดับกลางชั้นล่าง และมารดาในระดับนี้ก็มีทัศนคติให้บุตรได้รับความสะดวกสบายทุกอย่าง
เช่นส่งบุตรไปโรงเรียนด้วยรถยนต์ส่วนตัว และรับกลับ มีการผ่อนผันให้บุตรได้รับสิ่งที่ต้องการตามแต่จะให้ได้
ซึ่งบางครั้งก็ให้จนเลยความจำเป็นของเด็ก คือตามความต้องการสิ่งใด หากมาได้ก็จะหาให้โดยไม่ไต่ถามถึงว่า
สิ่งนั้นจะเหมาะสมกับวัยของเด็กหรือไม่ มารดา ระดับกลางชั้นล่างผ่อนผันให้บุตรพอควรในสิ่งที่เด็กต้องการ
แต่เนื่องจากเศรษฐกิจทางครอบครัวไม่อำนวยให้ ฉะนั้นจึงพยายามให้บุตรนึกไว้เสมอว่าสิ่งที่ต้องการนั้น
มีมาก และทุกคนไม่จำเป็นจะต้องสิ่งใดที่ความต้องการเสมอไป ดังนั้นเด็ก ระดับกลางชั้นล่างจึงได้รับการตามใจ
น้อยกว่าเด็ก ระดับกลางชั้นบน

การเลี้ยงเด็ก มารดาจะตั้งกลางชั้นบนมีความระมัดระวังในการฝึกหัดบุตรในเรื่องการรับประทานอาหารมากกว่า มารดาจะตั้งกลางชั้นล่างซึ่งตรงกับก้นครัวของเข็มส์ จะสนใจฝึกหัดให้บุตรรู้จักรับประทานอาหารตั้งแต่อายุประมาณ ๔ - ๕ เดือน ซึ่งเป็นระยะที่บุตรยังนั่งไม่ได้ และต้องคอยจับนั่งไว้จนกว่าบุตรจะนั่งได้ ซึ่งเป็นการขัดต่อการเจริญเติบโตของเด็ก เด็กในวัยนี้ยังไม่เติบโตเต็มที่ในก้นความเจริญของกระดูก การหักโหมนั่งไถ่ในระยะนั้นอาจทำให้กระดูกสันหลังโค้งงอเนื่องจากต้องนั่งอยู่นาน ๆ และทำให้เด็กเบียดหนายต่อการหักขึ้นมาได้ ส่วนมารดาจะตั้งกลางชั้นล่าง จะคอยจนกว่าลูกจะนั่งได้ เติบโต และสามารถยืนออกได้แล้วจึงหัก เนื่องจากมารดาไม่มีการกิจประจำวันมากไม่สามารถปลุกตัวมาความคุ้นเคยในขณะนั่งได้ แท้จริงเป็นผลดีแก่เด็ก คือ หักได้รวดเร็ว และทารกไม่ชักขึ้นขมขื่นปฏิบัติโดยดี

✓ การหย่านมเด็ก ก็มีการแตกต่างพอจะเห็นได้ว่ามารดาจะตั้งกลางชั้นบนมีการหย่านมค่อนข้างช้า ให้ลูกออกมาไปทีละน้อย โดยให้นมชงขวดแทรก และค่อย ๆ ลดนมมารดา และในที่สุดจะให้ลูกนมมารดาเลย ดังนั้นลูกจะรู้สึกไม่กระหายกระหายจนจิตใจมาก มารดาบางคนให้บุตรออกมาในขณะเล็กมาก แท้จริงเป็นผลดีที่การออกมา นั้นง่ายกว่าให้ออกเมื่อโต ซึ่งตรงกับผลการค้นคว้าของ เข็มส์ และ ไวส์ (๑๙๕๐) มารดาจะตั้งกลางชั้นล่าง ให้บุตรหย่านมช้ากว่ามารดาจะตั้งกลางชั้นบน และให้บุตรหย่านมอย่างฉับพลัน ในเวลาประมาณหนึ่งอาทิตย์ ฉะนั้นบุตรจะมีปฏิกริยาต่อการหย่านมเป็นอย่างมาก และยังมารดาบางคนใช้ของขมแทนนม บุตรจะบึ้งร้องไห้ ไม่ยอมหย่านมถึงขั้น

การสอนให้เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม มารดาทั้งสองระดับทำเหมือนกันโดยไม่ใช้วิธีเขียนที่ และใช้วิธีสั่งสอนอบรมให้รู้จักชั่วและจำบุตรทำผิดขมขื่นชั่วเข้าจึงตี การตีเป็นการลงโทษที่โหดร้ายที่สุด และการเขียนที่ขึ้นอยู่กับเหตุผลของบางครอบครัว และขึ้นอยู่กับอารมณ์ของมารดาในบางครอบครัว มารดาบางคนกล่าวว่าตนเองไม่นิยมใช้ระบบเขียนที่เลย ใช้แต่ระบบว่ากล่าวสั่งสอนและคำตักเตือนเท่านั้น

การรู้เท่าทันอย่างสัทวาทัง ๆ หรือให้กลัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น ห้าร้อย หรือ ผีผอน ไม่พบในมารดา ทั้งระดับกลางทั้งสองชั้น จะมีบ้างก็เป็นจำนวนน้อยมากเกี่ยวกับกลัวว่า ทุกแก่ หรือ กบ เพียงสองรายในสามสิบราย มารดาส่วนมากนิยมให้บุตรทำตามคำสั่งสอนมากกว่าการรู้ มีการรู้ที่โหดร้ายอยู่สองอย่างคือ รู้ว่าจะเขียนที่และรู้ว่าจะส่งไปให้คนอื่นเลี้ยง มารดาส่วนมากรายงานว่าใช้วิธีนี้จะไม่พาไปเที่ยวหรือจะไม่ซื้อสิ่งที่ต้องการให้มากกว่าการรู้ให้กลัวสัทวาทังหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แสดงว่ามารดาในปัจจุบันคำนึงถึงความเป็นจริง และพยายามให้บุตรได้เข้าใจในสิ่งที่เป็นอย่างจริง

ทัศนคติเกี่ยวกับความปรารถนาในอนาคตของบุตร จะเป็นข้อบังคับในชั้นนี้เพราะมารการะดับกลางทั้งสองชั้นเมื่อถามว่า ไทขึ้นชามากจะไ้บุตรเป็นอะไร ส่วนมากจะให้ความเห็นว่า แล้วแต่ความถนัดของบุตรเมื่อโต ยิ่งกว่าจะตั้งความปรารถนาไว้ว่าจะไ้บุตร เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งบุตรจะสามารถหำসাเร็จหรือไม่ก็ยังไม่เป็นปัญหา

ความชอบดูและและความถนัดเกิดขึ้นในครอบครัว มีมากในครอบครัวระดับกลาง จะสังเกตเห็นได้ว่า บิดามารดามีความร่วมมือกันในเรื่องเลี้ยงดูอบรมบุตรมาก เช่น ในการพาออกไปเที่ยว ไปปฏิบัติศาสนกิจ การดูแลการ เรียนของบุตร การแบ่งตัวบุตรไปโรงเรียน การละเล่นที่บิดามารดาจะร่วมกันทำ ไ้บุตรด้วยความเต็มใจเหมือนกันทั้งสองระดับชั้น มารการะดับกลางชั้นล่างจะมีบทบาทช่วยหรือมากกว่ามารการะดับกลางชั้นบนเล็กน้อย เพราะฐานะทาง เศรษฐกิจไม่สามารถให้มารการะดับกลางชั้นล่างหาคนมาช่วยในงานบ้านได้ ฉะนั้นงานบ้านทุกอย่างบิดาและบุตรจึง เป็นผู้ช่วยอย่างดี

การอุ้มบุตร เป็นข้อสนับสนุนความชอบดูและในครอบครัวของชนชั้นกลางมากทั้งสองระดับชั้นจะอุ้มเด็กขึ้นก่อนทุกครั้งที่เกิดท้อง เพื่อกุส่าเหตุและรับรักษาเหตุนั้น และ เมื่อโตแล้วมารการ่างคนก็ยังอุ้มอยู่ในกรณีมารการ่างคนให้เหตุผลว่า เพื่อให้ความชอบดูและลูก แต่ในมารการะดับกลางชั้นล่างจะอุ้มเฉพาะในสองขวบเท่านั้น มีบางคนที่จะอุ้มเมื่อบุตรต้องการให้อุ้ม ส่วนมากจะมอบภาระการอุ้มเด็กให้กับคนใช้หรือพี่เลี้ยงเพื่อตนจะได้ทำงานบ้านไปมาตามสมควร มารการะดับกลางชั้นบนจะชอบเล่นในการอุ้มและปล่อยโยนมากกว่ามารการะดับกลางชั้นล่าง เพราะเขามีเวลาว่างพอ ฉะนั้นถ้าบุตรร้องก็จะอุ้มเสมอจนกระทั่งโยนบางคนให้เหตุผลว่า ตนต้องการอุ้มเพราะรัก เด็กและอยากจะปล่อยโยนเด็ก

การหัดบุตรให้รู้จักพึ่งตัวเอง เช่น กินข้าวเองได้ แต่งตัวเองได้ ใ้วิธีนี้ทัศนคติจึงกับทั้งสองระดับชั้นคือ ค่อย ๆ หัดให้ทำ เช่น กินข้าว เริ่มโดยป้อนให้กิน เมื่อเด็กย่อยแย่งจะกินเองก็ให้กิน และถ้าเบรอะเป็นอันนำไปเช็ดล้างในพื้นดิน ไม่ใ้วิธีเข็นเตี ใ้หำไฟต้และนึ่งให้ทำ เช่น การหัดใ้บุตรรู้จักรักษาความสะอาดของอวัยวะขับถ่าย แรก ๆ ก็ล้างให้ และทรมานให้ล้างเองโดยรากรน้ำให้และล้างมือให้หลังจากหำความสะอาดแล้ว ถ้าบุตรร้องไม่ยอมทำเองบางคนก็ยอมทำให้แต่บางคนก็ไม่ยอมทำให้ แต่ภายหลัง เมื่อทรวจู้เป็นว่าทำไม่สะอาดแล้วจึงทำให้อีกครั้ง ในการหัดเช่นนี้มารการะดับกลางชั้นบนจะสนใจหัดบุตรทั้งแต่ก่อนนอนมาก แต่เด็กกว่าจะหำได้ก็เข้าโรงเรียนแล้ว คือ ประมาณ ๓ - ๔ ขวบ และในบางกรณีก็นานกว่านั้น เช่น การอาบน้ำ แต่งตัว จะหำได้ประมาณ ๕ ขวบ

การฝึกให้บุตรรู้จักรับผิดชอบในงานเล็ก ๆ น้อย ในบ้าน เช่น ไปหยิบของมาให้ผู้ใหญ่ ช่วยผู้ใหญ่
จัดโต๊ะอาหาร เลี้ยงสัตว์ และเลี้ยงน้อง มารดาระดับกลางชั้นล่างจะฝึกบุตรในเรื่องนี้ก่อนมารดาระดับกลาง
ชั้นบน โดยวิธีทำให้ทำพร้อมไปกับมารดา แต่การเลี้ยงน้อง ป่อนขวานน้องจะไม่ปล่อยให้เด็กทำจนกว่าเด็กจะ
โตพอควร ๒ - ๓ ขวบขึ้นไปจะค่อยๆ แต่เป็นจำนวนน้อย โดยมากจะใช้เวลาเมื่ออายุ ๑๐ ขวบขึ้นไป และมักจะ
ใช้แก่เด็กผู้หญิง ไม่ใช่เด็กผู้ชาย

ปัญหาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ส่วนมากเป็นปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ความประพฤติ และการ
ถือคัมภีร์ละเล่นในหมู่ชนของ ปัญหาหลักใจในข้อที่ว่า การเรียนจะไม่ดีหรือจะเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร เป็น
ปัญหาที่รบกวน และเป็นความปรารถนาของมารดาทุกคนที่จะให้บุตร เป็นผู้ที่เรียนดีประพฤติและเชื่อฟัง
ประพฤติก่อนบิดามารดาทั้งสิ้น

ส่วนการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเลี้ยงดู ว่าเด็กไปจากที่ตนได้รับการเลี้ยงดูมากหรือไม่ มารดาทุกคน
รับว่าเปลี่ยนแปลง บิดามารดาเห็นว่าเป็นเหมือนกับที่ตนได้รับการเลี้ยงดูมา ส่วนมากยอมรับว่ามีการเปลี่ยนแปลง
มาก ทั้งแก่การคลอด ขนบธรรมเนียม และการปฏิบัติต่อเด็ก เด็กสมัยนี้มีประสบการณ์กว้างขวางกว่าในสมัยที่
มารดาเป็นเด็กอยู่ โดยเฉพาะการศึกษาได้ก้าวหน้าอย่างมาก ทำให้เด็กได้มีความรู้เพิ่มพูน มีความ
ฉลาดรู้กว้างกว่าเด็กในสมัยมารดาเป็นธิดามาก และในขณะเดียวกันก็เป็นห่วง เรื่องความประพฤติของบุตรเกรง
ว่าบุตรจะคล้อยตามอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งปรากฏให้เห็นเสมอตามภาพยนตร์ และความประพฤติของ
เด็กวัยรุ่นทั่วไป และมารดาบางคนยังคิดว่าตนเองนั้นได้พยายามปลูกฝังให้บุตรรู้จักขนบธรรมเนียม
กิจการบ้านเรือน และความประพฤติบางอย่างที่ตนเห็นว่าในสมัยโบราณนั้นยัง เป็นความคิดที่ดีถูกและดีอยู่
เช่น การมีนิสัย การเคารพผู้ใหญ่ และการถือสัตย์ตรงไปตรงมา และในขณะเดียวกันก็มีความห่วงว่า
กับวัฒนธรรมในบุตรของตนที่มีอิสระเสรี มีความรู้กว้างขวาง สามารถตัดสินใจในปัญหาของตนเองได้อย่าง
ถูกต้องดีกว่าเด็กในสมัยของมารดา

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาต่าง ๆ ที่มารดาเข้ามาปรึกษา และเป็นห่วงกังวลในบุตรของตน ไม่มีปัญหาใดจะมีความ
สำคัญว่าปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของเด็ก พ่อแม่ต่างพากันเป็นห่วงกังวลเพราะวัฒนธรรมตะวันตก
กำลังแพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว เกรงว่าลูกจะหันไปประพฤติตามอย่างเด็กส่วนมากที่กำลังประพฤติกันใน

ปัจจุบันนี้ เช่น เกษตรกรนอกแอ่งโคร และปัญหาที่รองลงไป ได้แก่การที่ลูกก็ยังไม่ประพฤติตาม และบุตร
มักจะทำอะไรและไม่ปรองดองกันในหมู่พี่น้อง

ความปกติครอบครัวของไทย เป็นครอบครัวที่อบอุ่น เกรงครีกที่ชนบทรวมเนียนและประเพณีมา
ตั้งแต่โบราณ จะเห็นว่าไทยได้รักษาวินัยธรรมต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากความเจริญของโลก
ปัจจุบันทำให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม ไทยได้นำวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งในบางอย่าง
ก็มีอิทธิพลทำให้เข้ากับชนบทเนียนเดิมของไทย เช่น การลงโทษเด็ก เดิมทีเคยใช้การปกครองแบบ
เผด็จการที่เข้มงวด แต่ในปัจจุบันได้รับความรู้มาจากวัฒนธรรมตะวันตก ว่าการเผด็จการให้เจ็บกายเป็นการไม่ดี
ฉะนั้นจึงได้เปลี่ยนมาเป็นการยอมให้ทำ และตามใจเด็ก โดยไม่คิดว่าถึงจะทำอะไรก็จริงจะควรร และ
เมื่อโตไปแล้วเด็กประพฤติตามใจตนเองมากเกินไป จะถึงรังเ้ามาอย่างมากมาย นึกตามารความทางคนอาจจะ
ตามใจเพราะรักบุตร แต่การปฏิบัติต่อบุตรในการลงโทษและชมเชยควรอยู่ในกำหนดที่บุตรจะประพฤติตามได้

การที่บุตรก็ยังไม่ปฏิบัติตามที่มีคนมารบกวนให้ทำ อาจจะมีสาเหตุจากการขัดแย้งซึ่งกันและกัน
การปฏิบัติของมารดา ซึ่งในบางครั้งบุตรประพฤติเช่นนี้ได้รับโทษแต่ในบางครั้งมารดาอาจจะมีใจที่จะผ่อนผันให้
ฉะนั้นจึงควรระวังทำให้เด็กเห็นอกกันในหมู่พี่น้อง เพราะเด็กถือในเรื่องความยุติธรรมและไม่ยุติธรรมของ
มารดามากที่สุด ถึงแม้ว่านอกจากมารดาจะต้องมีกฎเกณฑ์สำหรับตนเองในการให้โทษและให้รางวัล เด็กแล้ว
ยังจะต้องลงเล่นควาและให้ความยุติธรรมต่อบุตรทุก ๆ คนด้วย และการลงโทษและให้รางวัล จะต้อง
กระทำในรู้ว่าเป็นที่ผิดและทำผิดในเรื่องใด และมีการลงโทษด้วยความรัก ความอบอุ่น เห็นอกเห็นใจ
เช่นในกรณีที่เกิดทำผิด ชำแล้วซ้ำอีก หรือลงทำผิด ๆ ในครั้งแรกจะต้องได้รับคำเตือนทันที เมื่อไม่เชื่อ
ฟังก็ควรลงโทษ และขณะที่ลงโทษจะต้องแสดงให้เด็กเห็นว่าท่านทำไปนั้นทำด้วยความรักและปรารถนาดีใน
ตัวเด็ก อยากรจะให้เด็กเป็นที่รักของคนอื่นเท่ากับเป็นที่รักแห่งตน เมื่อเด็กเข้าใจในความหวังดีของบิดา
มารดาแล้ว การจะอบรมในสิ่งใดก็จะง่ายขึ้น

การที่เด็กทะเลาะกันและไม่ยอมกันในครอบครัวก็ เพราะ เด็กต้องการความเป็นใหญ่เห็นแก่ตัวของ
ตน เพราะนอกจากมีมารดาแล้วเด็ก ๆ จะรู้สึกว่าตนเองมีฐานะเท่าเทียมกันในหมู่พี่น้อง ดังนั้นจึงจะ
ต่อสู้กันในระหว่างพี่น้อง เพื่อครองความเป็นใหญ่ในหมู่พี่น้อง เป็นครอบครัวที่มีมารดาเดียวรักบุตรคนใดคนหนึ่ง
บุตรนั้นจะมีการก้าวร้าววุ่นวายกันยิ่งขึ้น เพราะเด็กปรารถนาความยุติธรรมเป็นที่สุด เด็กจะเกิดความขัดแย้ง
และต่อสู้กันขึ้น และในบางครั้งจะแสดงออกในรูปไม่ยอมทำอะไร มาขอของให้มารดาทำให้ตลอดเวลา ถ้า
มารดาไม่ยอมทำให้เป็นการ แสดงว่ามารดาไม่รักบุตรอยู่ เด็กก็จะพอใจและลดความก้าวร้าววุ่นวาย

การใช้เวลาไปในการเที่ยวเตร่จนคเบื่องอญ่กัย และยิ่งกว่านั้นยังจะสนับสนุนให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม
ในทางสร้างสรรค์อีกกัย.

REFERENCES

1. Cronbach, Lee J. Educational Psychology. New York : Harcourt, Inc., 1954.
2. De Young, John E. Village Life in Modern Thailand. Berkeley and Los Angeles : University of California Press, 1958.
3. Davis, A., and R.J. Haughurst. " Social Classes and Color Differences in Child - rearing." In. Amer.Sociol.Rev., Vol. 11, 1946.
4. Duvall, E.M. " Conception of Parenthood." In. Amer. J.Socid., Vol. 52, 1946.
5. Ericson, Martha C. " Child Rearing and Social Status. In. T.M.Newcomb and E.L. Hartley and others (eds.). Reading in Social Psychology. New York : Holt, 1947.
6. Faegre, Marion L. Infant Care. U.S. Department of Health, Education, and Welfare : Children Bureau, No. 8, 1955.
7. Hoffsommer, Harold. The Sociology of American Life. An Introductory Analysis. N.Y. : Prentice Hall, Inc., 1958.
8. Jersild, Arthur T. Child Psychology. N.Y.: Prentice Hall, Inc., 1960.
9. Klatskin, E.H. " Shifts in Child Care. Practices in Three Social Classes under an Infant Care. Program of Flexible Methodology." In. Amer. J. Orthopsychiat. Vol. 22, 1952.
10. Maccoby, Eleanor E. and P.K.Gibbs, et al. " Method in Child - Rearing in Two Social Classes. " In W.E.Martin. and C.B.Stendler (eds.), Educational Psychology - A Book of Reading. New York, Dryden Press, 1955.
11. Mitton, Betty L. and Dale B.Harris. " The Development of Responsibility in Children." In Seidman. The Child, A Book of Readings : Rinehart & Company, Inc., 1958.
12. Sears, Robert R., Eleanor E.Maccoby and Harry Levin. Patterns of Child - Rearing. New York : Row, Peterson and Company, 1957.
13. Steinmann, Anne. " Woman's Attitudes Towards Careers. " In. The Vocational Guidance Quarterly. Vol. 8, No. 1 : Autumn 1959.

ภาคผนวก

ผู้สัมภาษณ์ วันที่, เดือน, ปี ถึงกันเวลา น.ถึง น.
ผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ ปี
ทำมาค้าขาย

บทที่ ๑

การสัมภาษณ์มารดา : -

สิ่งแวดล้อมภายในบ้าน

บริเวณและเครื่องใช้สำหรับเด็กต่าง ๆ อายุ เช่น เครื่องเล่น เครื่องรับประทานอาหาร และเครื่องนอนที่มี เช่น
เปล เตียง

- อนุที่โหนดของบ้าน ?
- มีเครื่องเล่นเฉพาะเด็กหรือไม่ ?

การเฝ้าชมการทำงาน : -

- ตั้งแต่แต่งงาน ทำงานมานานเท่าไร ?
- ก่อนแต่งงานทำงานอะไร ?
- ทำไมจึงทำงาน ?
- รู้สึกอย่างไร ?
- มีรายได้เท่าใด ?

สนใจอยากทราบว่าครอบครัวท่านแบ่งงานกันทำอย่างไรบ้าง ? งานท่านทำอะไร

- หุงหาอาหาร
- ถางข้าว
- กวาดบ้าน
- ซักผ้า
- ซอมแซมบ้าน
- ดูแลเงินทอง

- ขอนมเสื่อน้ำและเย็บใหม่
- ขอนมและทำเครื่องแต่งบ้าน
- วิเริ่มการปฏิบัติศาสนา
- เลี้ยงเด็ก
- ดูแลเรื่องการเรียนของบุตร
- พาเด็ก ๆ ไปเที่ยว
- แรกตัวเด็กไปโรงเรียน
- จ่ายทองและจ่ายตลาด
- ไกรดูแลเลี้ยงสัตว์

มีงานสำคัญอะไรอื่นที่ต้องทำอีกไหมในบ้าน ?

บทที่ ๒

คำถามที่จะใช้ในการหาทัศนคติเกี่ยวกับการ เกิดของทารก

ระยะก่อนตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด

ท่านเคยคิดว่าจะมีบุตรบ้างไหมเมื่อก่อนการแต่งงาน ?

สมมุติว่า ท่านเกิดทราบว่าตัวท่านจะมีลูกไม่ได้ ?

- ท่านรู้สึกอย่างไร ?
- ท่านจะทำอย่างไรต่อไป ?

สมมุติว่า สามีท่านเกิดจะมีลูกไม่ได้ ?

- ท่านรู้สึกอย่างไร ?
- ท่านจะทำอย่างไรต่อไป ?

เมื่อคิดถึงว่าจะมีลูก

- ท่านหวังอะไร ?
- ท่านรู้สึกวิตกเรื่องอะไรบ้าง ?
- ท่านรู้สึกเช่นนี้ทุกท้องไหม ?
- ถ้าไม่รู้สึกทุกท้อง - แล้วเปลี่ยนเป็นอย่างไร และ ทำไม ?

ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อพบว่าตัวเองตั้งครรภ์ ?

ยินดี - ทำไม

กลัว - ทำไม

ท้อใจ - ทำไม

คิดว่าเร็วไป ? ทำไม ?

สามีท่านแสดงอย่างไร เมื่อทราบ ?

- ทำไม ?

เมื่อท้องท้องคิดว่าจะได้ลูกชายหรือลูกสาว ?

- ทำไม ?

- ทำอย่างไรอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้ลูกเพศที่ต้องการหรือเปล่า ?

ท่านเคยคิดว่า โศกนั้นจะเป็นอะไร ?

- คิดว่าจะเป็นอะไร ?
- ทำไม ?
- สามีเห็นชอบไหม ?
- ถ้าไม่ - เธอชอบอะไร ? และทำไม ?
- ปู่ย่าตายายเห็นชอบไหม ?
 - ปู่ย่า
 - ทายาย
- ถ้าไม่ - ทำไม ?

เคยไปหาหมอระหว่างท้องบ้างหรือไม่ ?

ถ้าไป

- ไปพบครั้งกี่ครั้ง ?
- ไปหาหมอคนที่ไหน ?
- หมอเขาบอกอย่างไรบ้าง ?
- มีอะไรที่เป็นจริงตามที่หาหมอบ้าง ?

ระหว่างตั้งครรภ์ ท่านมีความเจ็บป่วยทางร่างกายอะไรบ้างไหม ?

ถ้ามี

- มีอะไร ?
- เป็นมานานเท่าไร ?
- ในระยะไหนของครรภ์ ?
- ท่านทำอะไรบ้างเพื่อให้หายหรือบรรเทา ?
- รู้สึกอย่างไร เมื่อเกิดครั้งแรก ?

ระหว่างตั้งครรภ์ท่านเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ประจำวันไปจากก่อนตั้งครรภ์บ้างไหม ?

การพักผ่อน

- อะไร เปลี่ยนไปบ้าง ?
- เมื่อไร และ ทำไม ?

อาหาร

- เปิดไฟกินอะไร ?
- เมื่อไร และ ทำไม

อะไรอื่น ๆ

ทำนกฉิวการคลอก ?

- กลัวในแง่ไหน ทำไมถึงกลัว ?
- ความรู้สึกนี้เปิดไฟไปไหนในการท่องเที่ยวต่าง ๆ ?

ทำนกฉิวการคลอกอะไรบ้างสำหรับนกฉิวการคลอก ?

- การทำอะไร ?
- ใครจะทำคลอก
- ที่ไหน ?
- ทำอย่างไรกับนก ? (ทำไมถึงทำอย่างนั้น)
- ทำอย่างไรกับสัตว์ของนกและสายสัตว์ ?
- การทำคลอกนกใหม่ ? ต้องมีการช่วยเหลือนกหรือเปล่า ?
- เคยถูกนกหรือนกฉิวการคลอก ?
- ใครอยู่บ้างเวลาคลอก ?
- ขอให้เขาอยู่หรือเขาอยู่เอง เพื่ออะไร ?

ทำนกฉิวการคลอกอะไร ?

นกฉิว

- อยู่อย่างไร ทำแบบไหน ?

นกฉิว

- ทำอะไรพิเศษบ้างสำหรับการอยู่ ?
- ใครช่วยทำ ?
- ใครริเริ่มทำ ?
- กินอาหารพิเศษ เป็นอาหารอะไร ? ใครทำ ?

ใครช่วยทำนกฉิวการคลอกในระยะที่นกยังต้องนอน ?

มีการ เปิดไฟเปิดอย่างไรบ้างในความเป็นอยู่ของนกเมื่อคลอกเสร็จใหม่ ๆ ?

ทนยืนท่าอย่างไรว้าง ?

ให้ทำอะไรบ้างในระบอบนี้ ?

- ยาวอะไร ?
- นานเท่าไร ?
- ใครให้ทำหรือ ?

เด็กออกมาแข็งแรงดีไหม ?

ร้องไห้ที่ไหนที่ตลอด ? ร้องดัง ?

ถ้าไม่

- แก่ใจกันอย่างไร ? หมอช่วยทำอะไรบ้าง ?

เมื่อเห็นลูกครั้งแรก มีความรู้สึกอย่างไร ?

- กี่ใจ เสียใจ ฯลฯ
- นึกถึงหรือฝันในเรื่องเพศของลูก

มีชาวบ้านที่ไปคลอดที่โรงพยาบาลบ้างไหม ?

ถ้ามี

- มีความรู้สึกต่อการคลอดที่โรงพยาบาลอย่างไร ?
- แตกต่างไปจากการคลอดที่บ้านอย่างไร ?

ช่วยในการเลี้ยงเด็ก

ช่วยเลี้ยงเด็ก

นอกจากท่านแล้วมีใครช่วยเลี้ยงเด็กบ้าง ?

การให้อาหารเด็ก

การให้นมเด็ก

- ใครให้เด็กดื่มนมบ้างนอกจากท่าน ?
- ท่านจ้าง - แม่หมหรือเปล่า ?

ถ้าจ้าง

- เมื่อไร ?

- นานเท่าไร ?
- ทำไม ?

การไต่ถามข่าว

- เริ่มให้ดูกิจกรรมข่าวเมื่อไร ?
- นอกจากท่านใครอื่นให้ดูกิจกรรม ?
- มีคนแทนบ่อยไหม ?
- ทำไม ?
- โดยวิธีไร ?
- กิจกรรมข่าวอยู่ท่านเท่าไรจึงทราบ ?

การไต่ถามการแจ้ง

- อาหารแจ้งอะไรที่ไร ?
- เมื่อไรจึงตั้งคนให้อาหารแจ้ง ?
- ใครป้อนอาหาร เก็บมาจกนอกจากท่าน ?
- มีคนแทนบ่อยเพียงไร ?
- ทำไม ?
- เก็บยอมนกินไหม ?

การช่วยดูแลเด็ก

- ใครนอกจากท่านที่คอยช่วยดูแลเด็ก ?
- บ่อยไหม ?
- ทำไม ?
- โดยอย่างไร ?

การอาบน้ำเด็ก

- ใครอาบน้ำให้เด็กบ้างนอกจากท่าน ?

เมื่อไรบ้าง ?

ทำไม ?

การรับถ่ายและหาความสะอาดหลังการรับถ่าย

ใครดูแลเด็กเวลาถ่ายบ้างนอกจากท่าน ?

เมื่อไร ?

ทำไม ?

การแต่งตัวเด็ก

ใครแต่งตัวให้เด็กบ้างนอกจากท่าน ?

เมื่อไร ?

ทำไม ?

การอุ้มเด็ก

เมื่อเด็กยังเล็กอยู่ใครอุ้มเด็กบ้างนอกจากท่าน ?

เมื่อไร ?

ทำไม ?

การพาเด็กออกนอกบ้าน

นอกจากท่านมีใครพาเด็กออกนอกบ้านบ้าง ?

เมื่อไร ?

อุ้มอย่างไร ?

ไปไหน ?

ไกลเพียงไร ?

ไม่มีแม่คนใดเคยอุ้มลูกไกลตลอด ๒๔ ชั่วโมง และจำต้องฝากลูกไว้กับคนอื่นบ้าง ซึ่งท่านก็งั้นเช่นเดียวกัน

ท่านวางใจที่จะฝากลูกไว้กับใครมากที่สุด ?

- ทำไม ?

เมื่อเกิดเจ็บ ท่านไปปรึกษาใคร ? (ในรายละเอียด)

บุคคลที่มารักษาอาการให้บุตร เขาเป็นอย่าง

ท่านอยากให้อุทิศท่านเหมือนใคร ? ทำไม ?

ใคร เป็นที่ยกย่องที่สุดในบ้าน ? ทำไม ?

ถูกท่านดูเหมือนจะเหมือนใคร ? ทำไม ?

มีการ เจ่านิทานอะไรกันบ้างในบ้าน ?

- นิทานแบบไหนที่เด็กชอบ ?
- ใครในนิทานที่เด็กนับถือว่าเป็นพระเอก ?

การสอนให้เด็กรู้จักสิ่งที่ดีและไม่ดี :

ในการสอนเด็กให้รู้จักสิ่งที่ดีและไม่ดี ท่านพบว่าวิธีสอนใดที่ได้ผลดีที่สุด ? ทำไม ?

การให้รางวัล

การลงโทษ

ความประพฤติอะไรของ เด็กที่ทำให้ท่านหัวเสียมากที่สุด ?

เมื่อเด็กทำให้ท่านหัวเสีย ท่านทำอย่างไร ?

ถ้าท่านจะลงโทษ ท่านนึกถึงเรื่อง เหตุผลในการลงโทษอย่างไร ?

ท่านทำโทษวิธีไหน ? บ่อยมากน้อย ?

การขู่เด็ก

ข้อแม้อะไรที่ท่านใช้และได้ผลให้เด็กทำตามท่านต้องการมากที่สุด ?

- ขู่แม่โดยรู้ว่า จะไม่รัก
- ขู่จะลงโทษโดยการ เข้มงวด
- ขู่ว่าจะถูกสิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษ
- ขู่ว่าจะไม่เลี้ยงจะส่งไปให้คนอื่น ทั้งไป ให้คนอื่น
- ขู่อาจถึงชีวิต - และอ้างอย่างไร ?

ห่านไร่หอมแต่ทำไมถึงต่าง ๆ กันตามอายุของไก่ ?

เมื่อไรห่านจึงจะไร่หอมถึงกล่าว ?

มีใครนอกจากห่านไร่อีกบ้าง ?

- เขาไร่อะไร ?
- เมื่อไร ?
- ไร่อย่างไร ?

บทที่ ๑

คำถามที่จะใช้ในการซักถามเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันในการเลี้ยงดูเด็ก ท่านเลี้ยงดูควมตามตนเองหรือไม่ ?
ตั้งแต่อายุเท่าไร ?

ถ้าเลี้ยงดู

- ทำไม ?
- แล้วทำอะไรระหว่างนั้น ?
- ทำไม ?

เด็กถูกตีไหม ?

ถ้าไม่

- ทำไม ?
- ท่านใช้วิธีอะไรกระตุ้นให้เด็กถูก ?

เมื่อเด็กถูกครั้งแรกท่านรู้สึกเจ็บไหม ?

ถ้าเจ็บ

- แล้วท่านทำอย่างไร ?

ท่านให้เด็กกินนมมากเกินไปหรือไม่ ?

- มีกฎเกณฑ์ ?

ถ้ามี

- ใครริเริ่ม ?
- ท่านรู้สึกอย่างไร ?

ท่านให้ลูกกินนมมากเกินไปหรือไม่ ?

- ทำไมจึงหยุด ?

ท่านให้อะไรแทน หรือให้อะไรเสริมกับนมบ้าง ? อธิบาย

- ทำไม ?
- ใครแนะนำให้ ?
- เริ่มแต่เมื่อไร ?
- มากแค่ไหน

การเลี้ยงเด็ก

- ท่านให้อาหารลูกในท่าไหน ?
- ท่านให้อาหารลูกในท่าไหน ? - (เบิกแขน หรืออ้ากอก)

ท่านสนใจในการเลี้ยงลูกอย่างไร ?

- โดยให้อาหาร ?
- โดยให้นม ?
- วิธีอื่น ๆ ?
- วิธีทางไสยศาสตร์อย่างใด ?

ถ้าเด็กไม่โตขึ้นเพราะเหตุใด

- ทำไม ?
- ท่านรู้สาเหตุอย่างไร ?
- ท่านใช้เครื่องทดแทนอะไร ?

ถ้าท่านไม่อยู่ใครให้ดูแลเด็ก ?

- ให้อย่างไร ?
- ใครทำให้ ?
- บ่อยแค่ไหน ?

ปัญหาในการรับประทาน มีไหม ?

ถ้ามี

- เรื่องอะไร ?
- ทำไม ?
- ท่านทำอย่างไร ?

การอาเจียน มีไหม ?

ถ้ามี

- อาการบ่งชี้ของอาเจียน
- บ่อยแค่ไหน ?
- ท่านรู้สาเหตุอย่างไร ?
- เวลาอาเจียนท่านทำอย่างไร ?
- ท่านป้องกันอย่างไร ?

การสื่อ มีไหม ?

ถ้ามี

- อธิบาย - เป็นเสมอ ๆ หรือนาน ๆ ครั้ง
- บ่อยไหม ?
- ท่านรู้สึกอย่างไร ?
- ท่านป้องกันอย่างไร ?

การ कुछสิ่งอื่น

เด็ก कुछอะไรระหว่างมีครรภ์ ?

ถ้ามี

- อะไร ?
- ท่านทำอะไรให้ ?
- ท่านคิดว่าเด็ก कुछสิ่งนี้มากไหม ?
- เด็ก कुछเป็นนิสัยแต่เมื่อไร ?
- นิสัยนี้เป็นอย่างนานเท่าไร ?
- ท่านพยายามทำอะไรอย่างหนึ่งเพื่อไม่ให้ ?

ถ้ามี

- ทำไมจึงแท้ ?
- แก้อย่างไร ?

การหย่านม

ท่านคิดว่า การหย่านมคืออะไร ?

ท่านคิดว่า จำเป็นไหม ?

ทำไม ?

ท่านเริ่มให้เด็กหย่านมเมื่อไร ?

ยากไหม ?

เด็กแสดงท้ออย่างไร ?

ท่านเล่าเรื่องการแสดงทบอย่างไร ?

การหย่าผมเรียบร้อยเมื่อไร ?

ท่านใช้อะไรแทนผม ?

ทำไม ?

ใครริเริ่ม ?

เด็กกินอาหารใหม่โดยที่ไหน ?

เด็กเริ่มมีฟันเมื่อไร ?

การมีฟันชักขวางการให้ลูกนมใหม่ ?

— เด็กกักหัวนมใหม่ ?

— ท่านทำอะไร ?

ระยะหลังจากการหย่าผม

เด็กได้อาหารพอใหม่ หลังจากหย่าผมแล้ว ?

ท่านคิดว่า เด็กปกติจะต้องการอาหารสักเท่าไร ?

ท่านรู้โดยอย่างไรว่า เด็กได้อาหารพอ ?

ท่านทำอะไรถ้าเด็กกินอาหารไม่พอ ?

ท่านทำอะไร ถ้าเด็กกินมากเกินไป ?

ท่านคิดว่า เด็กต้องการกินบ่อยกี่ครั้งต่อวัน ?

อะไรที่เด็กเล็ก ๆ ไม่ควรกิน ?

— ทำไม ?

เด็กกินอาหารร่วมกับผู้ใหญ่หรือเปล่า ?

ถ้าเปล่า

— กินก่อน หรือ หลัง

ระหว่างเวลาอาหารของผู้ใหญ่ เด็กกินอะไรพิเศษอีกกี่ครั้ง ?

ถ้ามี

— กินอะไร ?

- ใครป้อนอาหาร เด็ก ?
 เด็กเริ่มกินอาหารพร้อมครอบครัวเมื่อไร ?
 ท่านสอนเด็กอย่างไรให้รู้จักร่วมโต๊ะอาหารกับผู้ใหญ่ ?
 เด็กมีอาหารโปรดของเขาไหม ?
 เด็กได้กินอาหารที่โปรดนั้นบ่อยมากน้อยเพียงไร ?
 ท่านคิดว่าอะไร เมื่อเด็กอาเจียน ?
 ท่านทำอย่างไร ?
 ท่านเริ่มทำความสะอาดพื้นเมื่อไร ? ทำอย่างไร ?
 เด็กชอบหรือไม่ชอบอย่างไร ?
 ท่านใช้อาหารที่เด็กชอบ เป็นการให้รางวัล เด็กหรือเปล่า ?

การขับถ่าย

ระยะก่อนการฝึกในการขับถ่าย

ท่านรู้สึกลำบากไหมในเรื่องการ เก็บทำอุจจาระ เด็ก ?

ถ้ามี

— รู้สึกลำบากอะไร ? และทำไม ?

ถ้าเปล่า

— ท่านจัดการอย่างไรกับอุจจาระ เด็ก ?

ท่านใช้ผ้าอ้อมหรือเปล่า ?

— ท่านใช้อะไรทำหรือแทน ?

— ท่านเปลี่ยนบ่อย ๆ ไหม ?

— ท่านเลิกใช้ผ้าอ้อมเมื่อไร ?

ท่านเริ่มให้สวมกางเกง เมื่อไร ?

— ต้องเปลี่ยนบ่อยมากน้อยอย่างไร ?

(ท่อไปให้ตามคำถามเกี่ยวกับการฝึกในการขับถ่าย ตามสภาพเรื่องส่วนที่บ้าน)

ท่านเอาอุจจาระ เด็กไปทิ้งที่ไหน ?

ท่านต้องการให้เด็กไปถ่ายที่ไหนในบ้าน ?

การอาบน้ำเด็ก

- ท่านอาบน้ำเด็กเวลาไหน ?
- อาบอย่างไร ?
- บ่อยมากน้อยเพียงไร ?
- อาบอย่างไร
- บ่อยมากน้อยเพียงไร ?
- อาบที่ไหน ?
- เมื่อไร เด็กจึงจะอาบน้ำพร้อมหรือร่วมกับท่านหรือกับคนอื่น ๆ ในครอบครัว ?
- การอาบน้ำเกี่ยวกับสุขภาพของเด็กไหม ?
- เด็กชอบอาบน้ำไหม ?
- นอกจากท่านแล้วมีใครอาบน้ำให้เด็กอีกบ้าง ?
- ทำไม ?
- มีหลักเกณฑ์อะไรบ้างในการต้องเว้นไปอาบน้ำเด็ก ?
- ท่านคิดว่าอะไร เวลาเด็กมีน้ำมูกไหล ?
- ท่านทำอย่างไร ?
- ท่านคิดว่า ขำรังเกียจไหม ?
- เราควรหัดเด็กให้รู้จักล้างน้ำมูก หรือเช็ดน้ำมูก ?
- ทำไม ?
- โดยวิธีใด ?
- ส่วนไหนของร่างกายที่ควรระวังความสะอาดมากที่สุด ?
- ทำไม ?
- ควรทำบ่อยมากน้อยเพียงไร ?
- เด็กเล่นอุจจาระไหม ?
- ท่านทำอย่างไร ?

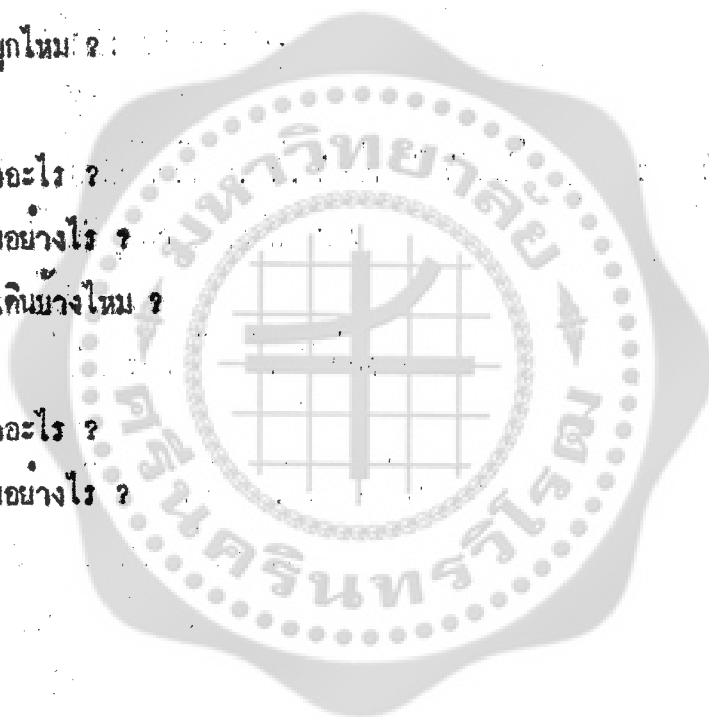
- ท่านคิดว่านิทรรศการไหน ?
- ท่านประเมินเก็บน้อยมากน้อยเพียงไร ?
- ทำอะไรเป็นพิเศษเพื่อบำรุงแผน ?
- ท่านชมแบบไหน ?
- ทำไม ?
- ท่านตัดสินเก็บน้อยมากน้อยเพียงไร ?
- ท่านตัดสินเก็บน้อยมากน้อยเพียงไร ?
- เก็บของถูกไหม ?

ถ้าเป็น

- ท่านคิดว่าอะไร ?
- ท่านแก้ไขอย่างไร ?
- เก็บของเกินบ้างไหม ?

ถ้าเป็น

- ท่านคิดว่าอะไร ?
- ท่านแก้ไขอย่างไร ?

บทที่ ๔

คำถามต่อไปนี้สำหรับงานเกี่ยวกับการอบรมเด็ก

การฝึกในการขับถ่าย

ท่านคิดว่าเราจำเป็นต้องฝึกเด็ก เรื่องการขับถ่ายไหม ?

— ทำไม ?

ท่านคิดว่าทารกมีผลอะไรต่อบุคลิกลักษณะของเด็ก ?

ถ้ามี

— อย่างไร ?

ท่านเริ่มฝึก เมื่อไร ?

ทำไมจึงเลือกอายุนั้น ?

ท่านใช้วิธีไหน ?

หัดยากไหม ?

ถ้ายาก

— ในแง่ไหน ?

เมื่อไร เด็กจึงทำได้เรียบร้อยในเรื่อง

การถ่ายปัสสาวะ

— กลางวัน — ถ่ายเองโดยไม่รบกวนเมื่อไร ?

— กลางคืน — ลูกขับถ่ายเองหรือไม่ถ่ายรบกวนเมื่อไร ?

เมื่อใดเด็กจึงทำได้เรียบร้อยในเรื่อง

การถ่ายอุจจาระ

— กลางวัน — รู้จักไปส้วมเองโดยไม่ถ่ายรดเสื้อผ้าหรือถ่ายไม่เป็นที่

— กลางคืน — เป็นที่เมื่อไร ?

เมื่อทำได้เรียบร้อยแล้ว มีเป็นครั้งคราวบ้างไหมที่กลับไปเลอะเทอะอีก ?

เมื่อกลับเลอะเทอะอีก ท่านทำอย่างไร ?

การฝึกในเรื่องการรักษาความสะอาดและความมีระเบียบ

ทำไมจึงคิดว่าจำเป็นต้องรักษาความสะอาดให้เด็ก ?

ท่านสอนให้ลูกท่านรู้จักทำความเข้าใจตัวเอง ?

ส่วนไหนที่คงดำรงบอญที่สุด ?

- ทำไม ?

เมื่อไร เด็กจึงทำความเข้าใจตัวเองได้ตามลำพัง ?

ท่านกระตุ้นให้ทำเองหรือไม่ ?

- ทำไมและโดยวิธีอย่างไร ?

ท่านคิดว่าเมื่อไร เด็กจึงควรรู้จักรักษาความสะอาดเจ้าของเครื่องใช้ของเราเอง ?

ท่านมีวิธีสอนอย่างไร ?

- ยากไหม ?

ท่านคิดว่าอะไร เวลาเด็กเล่นกินเล่นทราย ?

ใครห้ามเด็กเล่นเช่นนั้นบ้าง ?

- ทำไม และ อย่างไร ?

ท่านคิดว่า อะไรสกปรกที่สุด ?

- ทำไม ?

ท่านสอนให้ลูกรู้ถึงสิ่งนี้อย่างไร ?

ท่านคิดว่า เด็ก ๆ ควร เปลี่ยนเสื้อผ้าวันละกี่ครั้ง ๆ ?

ท่านคิดว่า ลูกท่านสนใจกับความสะอาดเป็นพิเศษไหม ?

- ในแง่ไหน ?

ลูกท่านรู้จักรักษาเจ้าของเขาดีไหม ?

เขาขอมแบ่งของให้คนอื่น ๆ ไหม ?

ถวายขม

- อะไร ?

- ให้ใคร ?

- ไม่ให้ใคร ?

ถ้าของ ๆ เด็กหาย เด็กเป็นอย่างไร ?

เมื่อมีคนขอให้แบ่งของให้คนอื่น เด็กทำอย่างไร ?

การถว้ร่วร่วร่วร่ว

ในวัยทารก

เมื่อลูกยังเล็ก ๆ อยู่ ท่านคิดว่ามีอะไรในภริยาของ เด็กที่ทำให้ท่านไม่ชอบ หรือไม่สบายใจบ้าง ?

มีอะไรบ้าง - อื่น ๆ ?

ท่านรู้สึกอย่างไร ?

ท่านแก้ไขอย่างไร ?

เด็กทารกทุกคนต้องค่อย ๆ เรียนรู้จักสิ่งควรทำและสิ่งไม่ควรทำ แต่ก่อนจะรู้ได้เด็กมักจะทำอะไรที่รบกวนใจ หรือไม่เป็นที่สนใจของผู้ใหญ่มาก เช่น

กักตมแม่

ร้องไห้ส่งเสียงดัง

ร้องกรีด

หยิก หรือ ฟัด

ทำดาบของ

ขว้างเข้าปากของ

ทะเล, กิ, กอ

ลงมือของเท้าบึงบึง

เหล่านี้เป็นต้น

- อะไรที่ท่านชอบที่สุด

ท่านทำอย่างไร

ท่านก็สามารถควบคุมความประพฤติอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวแล้ว (ในคำขอบ) ได้ ท่านรู้สึกอย่างไร และทำอย่างไรในการแก้ไขสิ่งอื่น ๆ นั้น ?

ท่านขอให้ลูกท่านเป็นเด็กแบบไหน ? เช่น เวลาจะต้องทำอะไร เด็กบางคนจะชวนขวายช่วยตัวเอง ให้ได้บ้าง เด็กบางคนคอยจนกว่าสิ่งนั้นจะมาถึงเอง หรือใครหยิบให้ ส่งให้ - ท่านชอบแบบไหน ?

- ทำไม ?

- มีขอบเขตแค่ไหน ?

ขนาดไหนที่ความประพฤติแบบที่ท่านชอบถึงจะกลายเป็นสิ่งรบกวนหรือไม่สบายใจของท่าน ?

- ทำไม ?

ท่านคิดว่า เด็ก ๆ ควรจะได้รับการอบรมกระตุ้นให้เป็นเด็กประเภทต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการหรือไม่ ?
 การที่ท่านทำเช่นนี้จะทำให้มีการ เปลี่ยนแปลงในบุคลิกลักษณะและ อนาคตของเด็กไหม ?
 มีข้อแตกต่างไหม ว่าเด็กชาย, เด็กหญิง, เด็กโตนควรจะเป็นอย่างใด ?

ในวัยเด็กเล็กและวัยรุ่น

เราได้พูดถึงความประพฤติของเด็กทารกในเชิงการต่อสู้เพื่อชีวิตมาแล้ว ตอนนี้ขอให้คิดถึงเด็ก
 ที่โตขึ้นมาอีกสักหน่อย ขนาดโตได้ พูดได้ การต่อสู้ชีวิตก็เปลี่ยนลักษณะไป ฉะนั้นขอให้เรานึกถึงชีวิตเด็ก
 ตอนนี

เมื่อเด็กโตขึ้น - ท่านคิดว่า ท่านต้องทนราคาสูงหรือไม่สบายใจมากที่สุด

ร้องไห้ กรีดร้อง

เตะ, ตี (โกรธ)

เรียกบุคคลอื่นด้วยวาจาไม่เหมาะสม

คำหยาบ เช่น คำ

ล้อเลียน (โกรธ)

ถูกลู - ผู้ใหญ่

- เด็กเท่า ๆ กัน

- เด็กเล็กกว่า

ทำหน้าตาออกผู้ยิ่งใหญ่

อะไรอื่น ๆ เช่น ยกตัวขึ้น, ยกเท้า, โยน

- ทำไม ?

ท่านแก้ไขอย่างไร ?

ท่านคิดว่าเด็กเอาแบบมาจากไหน ?

อะไรที่ทำให้เด็กเป็นเด็กง่าย ๆ

ทำไมท่านถึงคิดว่า การอบรมเด็กให้เป็นเด็กง่าย เป็นของสำคัญ ?

ให้เรื่องฟังใคร ?

ทำไมจึงต้องเป็นอย่างนั้น ?

ถูกห้ามมีการแข่งกันและชิงชัยกันบ้างไหม ?

เราแสดงออกอย่างไร ?

ห้ามทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ ?

เวลาอนุบาลเล็ก ๆ เราทำอะไรบ้าง หรือ ที่กันบ้างไหม ?

- ทำอะไร ?
- ทำอะไรบ้างบ้าง ?
- ใคร เป็นคนฝึก ?
- ห้ามทำอะไรบ้าง ?

บางทีเด็ก ๆ ก็ทำอย่างเราๆของใครไหม ?

- ทำอะไร ?
- ทำอะไร ?
- ห้ามทำอะไร ?

ห้ามคิดว่าในเรื่องห้ามของ เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงมีข้อแตกต่างกันไหม ?

ห้ามทำอะไร ที่เห็นเด็กเล่นร่วมกัน หรือ เล่นด้วยกัน สู้กัน ?

ถ้าเด็กแสดงกิริยาอย่างใด

- พ่อแม่)
- ครูใหญ่)
- พี่เองของเราเอง)
- เพื่อนเล่น)
- คนแปลกหน้า)

ห้ามคิดว่าความประพฤติเรานั้นต่อใคร เด็ดที่สุด ?

ห้ามจะสนับสนุนให้เด็กต่อสู้เพื่อป้องกันตัวไหม ?

- ถ้าสนับสนุน - จะให้วิธีไร ?
- ถ้าไม่ - ห้ามจะให้เด็กทำอะไร ?

เมื่อเด็กโกรธและไม่แสดงกิริยา ๘ - ๔ อย่างที่กล่าวถึงแต่ตอนต้น - เด็กทำอะไร ?

- ทำอะไร ?
- ห้ามทำอะไรกับกิริยาอย่างนั้น ?

บางครั้งบางคราวเราพบเด็กทารกกับสัตว์บ้าง ท่านพบลูกท่านทำางไหม ?

— เมื่อไร ?

— เด็กทำอย่างไร ?

— ท่านทำอย่างไรกับเรื่องนี้ ?

ท่านคิดอย่างไร เรื่องกตจิริงหรือ กตปลา ชนไก่ ?

บางครั้งลูกท่านก็พูดว่า คนอื่นลืมหึง ใจไหม ?

ท่านคิดว่า การแสดงกริยาารุกรานเป็นครั้งคราวในเด็กเล็ก และในเด็กโต ไหนจะเสียหายกว่ากัน ?

— ทำไม ?

ท่านคิดว่าเมื่อไร เด็ก ๆ จึงควรรู้จักควบคุมความเกะกะอารุกรานผู้อื่นได้ ?

ท่านคิดใหม่ว่า ชีวิตอนาคตจะดีไคคนเราจะต้งมีการต่อสู้หรือการกล้าได้กล้าเสีย หรือที่เราใช้คำว่า รุกรานนั่นเอง

ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ?

พฤติกรรมทางเพศของ เด็ก

ท่านได้ตอบคำถามของเรามานานมาหลายควยก็ และให้ความสว่างเป็นอย่างมาก ต่อไปเราใครจะขอ อธิบายว่า คำถามต่อไปนี้อาจจะยากที่จะตอบสำหรับท่าน แต่ก็ เป็นเรื่องราวที่มีความสำคัญและเป็นธรรมชาติ ของคนทุกคน จึงใครจะขอความร่วมมือต่อไป ขอให้ถือว่าการพูดถึงเหล่านี้เป็นของธรรมดา เพราะเพื่อ การศึกษา และเราจะไม่นำไปเผยแพร่ในนามของท่าน

ในวัยทารกและวัยเด็กเล็ก

ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นเด็กทารกเล่นกับอวัยวะสืบพันธุ์ตัวเอง ?

— ท่านทำอย่างไร ?

ท่านคิดว่า การทำเช่นนั้นจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของ เด็กไหม ?

ถ้ามี

— มีในแง่ไหน ?

ในความคิดของท่าน — เด็กชายกับเด็กหญิงทำต่างกันไหม ?

ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นลูกชายมีที่ถาบันสวาระแข็งท้ว ?

ท่านสอนให้เด็กรู้จักใช้เสื้อผ้าเมื่อไร ?

- ทำไม ?

ท่านสอนอย่างไร ?

ท่านคิดว่า เด็กควรจะทำใดเองบ้างเมื่อไร ?

ระยะโตขึ้นมา

ต่อไปนี้เรามาพูดถึงเด็กที่โตขึ้นมาขนาด ๒ - ๓ ขวบ ไปแล้ว

ในระยะเด็กโตขนาดนี้ ท่านพบว่าเด็กมีกิริยาที่เกี่ยวกับการ เพศ เพิ่มมากขึ้นไหม ?

ถ้าท่านพบเด็กชายวัยนี้ เล่นปนกับเด็กหญิง - ท่านถือไหม ?

ท่านขอให้เด็กขนาดนี้ เล่นกับเด็กเพศเดียวกันมากกว่าไหม ?

อายุขนาดไหนที่ควร เล่นเฉพาะกับเพศเดียวกัน ?

ถูกเคยถามท่านใหม่ว่า นี้อะมาจากไหน ?

ท่านชอบเขาหรือเปล่า ?

ถ้าชอบ

- ชอบว่าอะไร ?

- ทำไม ?

ถ้าไม่ชอบ

- ทำไม ?

- ท่านทำอะไรขณะนั้น ?

- ท่านคิดว่า เด็กจะไปรับทราบมาจากที่ไหน ?

ท่านคิดว่า เราควรจะสอนให้เด็กรู้ถึงการสืบพันธุ์ไหม ?

- เมื่อไรจึงจะบอก ?

- ทำไมจึงต้องบอก ?

ท่านคิดว่า เป็นการไม่สมควรไหม ถ้าเด็กจะได้เห็นการร่วมสังวาส ?

ท่านคิดอย่างไรในเรื่องเด็กเห็นการสังวาสของสัตว์ ?

ท่านคิดว่า เด็กชายเด็กหญิงควรได้รับคำแนะนำเรื่องเพศโดยวิธีเดียวกัน และในอายุขนาดเดียวกันไหม ?

— ทำไม ?

ตามความคิดของท่าน เด็กชายหรือเด็กหญิงควรมีการควบคุมความประพฤติทางเพศมากกว่ากัน ?

— ทำไม ?

การฝึกให้เด็กรู้จักตัวเอง

ในวัยทารกและวัยเด็กเล็ก

ท่านคิดว่าอะไรสำคัญที่สุดที่ควรทำให้ในเด็กทารก ?

เมื่อเด็กทารกร้องท่านทำอย่างไร ?

ทำไมเด็กจึงร้องไห้ ?

ท่านคิดว่า การอุ้มเด็กขึ้นทุกคราวที่ร้อง ดี หรือ ไม่ดี ?

— ทำไม ?

ท่านอุ้มเด็กในท่าไหน ?

ใครอุ้มเด็กนอกจากท่าน ?

ท่านคิดว่ายุ่งยากไหมเวลาอุ้มร้องมาก ๆ ?

— ยุ่งยากในแง่ไหน ?

ท่านคิดว่า การอุ้มเด็กบ่อย ๆ จะทำให้เด็กเคยตัวไหม ?

ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อได้ยินลูกแดงร้องครั้งแรก ?

ท่านคิดว่า เด็กทารกควรจะนอนบนก้นมากกว่านอนแปลเป็นของดีหรือไม่ ?

— ทำไม ?

ท่านทำให้เด็กหัดใช้ของอย่างไร ?

— อธิบายวิธี

ใครทำงานนอกจากท่าน ?

ใคร เล่นกับเด็กมากที่สุด ?

ท่านพบว่า วิธีใดทำให้เด็กนั่งได้ดีที่สุด

— เขย่า, นั่ง, ทนกัน

— ทำไม ?

บางครั้ง ก็เกิดทารกของผู้อื่นก็เลยไหม ?

- ทำไม ?

- ทำไมจึงไม่ให้ผู้อื่นก็เลย ?

การพึ่งตัวเองได้หลังจากการหย่านม

ท่านคิดว่า เด็กอายุเท่าไรที่ควรอุ้มเวลาร้องไห้ ?

- ทำไม ?

ถ้าไม่อุ้ม ท่านทำอะไรแทน ?

เมื่อเด็กยังเล็กอยู่ร้องไห้ ทุกคนคิดว่าเป็นธรรมดาที่จะต้องอุ้มและปลอบ แต่เมื่อเด็กโตขึ้นเราไม่คิดว่าควรจะ
จะทำเช่นนั้น ? เพราะเหตุผลอย่างไร ?

ท่านคิดว่า เด็กผู้ชายอายุเท่าไรจึงไม่ควรอุ้มเวลาร้องไห้ ?

ท่านคิดว่า เด็กผู้หญิงอายุเท่าไรจึงไม่ควรอุ้มเวลาร้องไห้ ?

ถ้าต่างกันระหว่าง ผู้ชาย ผู้หญิง - ทำไม ?

ท่านคิดว่า มีวิธีใดวิธีหนึ่งที่เด็กที่ควรให้หัดเด็กให้รู้จักช่วยตัวเอง ?

ท่านคิดว่า มีวิธีใดบ้างที่ไม่สมควรใช้ ?

เด็ก ๆ ไม่ได้พึ่งพ่อแม่ หรือแม่แก่เท่านั้น เวลาเด็กต้องการอะไร หรือต้องการปลอบโยนเด็กหันไปหาคนอื่น ๆ ง่าย

- ใครร้องจากท่านที่เด็กหันไปหาในเวลาเด็กต้องการ ?

บุคคลนั้นเริ่มหัดให้เด็กพึ่งตัวเองแต่เมื่อไร ?

เราทำอย่างไรกับเด็ก ?

ท่านเห็นด้วยไหม ?

เด็กมีปฏิกริยาอย่างไรกับการหัด ?

ท่านทำอย่างไรให้เด็กเล็กมีปฏิกริยา ?

ในวัยเด็กโต

เด็ก ๆ ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่อยู่ระยะหนึ่ง เด็กมีวิธีแสดงออกเพื่อขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่

ต่าง ๆ กัน ลูกท่านทำอย่างไร ?

เวลาท่านไม่อยู่บ้าน เด็กมีพฤติกรรมอย่างไร ?

เมื่อท่านกลับมา เด็กทำอย่างไร ?

การทำให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเอง

ถามที่ท่านผ่านการเลี้ยงเด็กมาแล้ว ท่านคิดว่า

เด็ก ๓ ขวบ ควรจะช่วยเหลือตัวเองได้ในเรื่องอะไรบ้าง ?

เด็กชาย

เด็กหญิง

— กิน

— อาบน้ำ

— แต่งตัว

เด็ก ๔ ขวบ ควรจะช่วยเหลือตัวเองได้ในเรื่องเหล่านี้ — อะไรบ้าง ?

เด็กชาย

เด็กหญิง

— กิน

— อาบน้ำ

— แต่งตัว

— อื่น ๆ

ท่านคิดว่า การที่เด็กช่วยเหลือตัวเองได้แต่เด็กนั้นจะมีผลต่อนิสัยใจคอของเด็กในระยะต่อไปอย่างไรบ้าง ?

เด็กควรจะได้รับการฝึกหัดให้ทำอะไรเองได้ก่อน ?

เรื่องอะไรสำคัญน้อยที่สุด ?

ในเรื่องนี้เหมือนกันระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิง ?

ถ้าไม่

— ต่างกันอย่างไร ?

ในระยะวัยทารกและวัยเด็กเล็ก

อะไรบ้างที่เราปล่อยให้เด็ก ๓ - ๔ ขวบ ทำได้ตามใจ ?

— อันไหน สำหรับอายุไหน ?

— ทำไม ?

อะไรบ้างที่เราต้องห้ามไม่ให้เด็กทำตามใจชอบ ?

- อะไรบ้าง ?
- อันไหนสำหรับอายุใด ?
- ทำไม ?

ท่านคิดว่า เด็กผู้ชายหรือเด็กผู้หญิงควรช่วยตัวเองได้ก่อน ?

ท่านคิดว่า เป็นการดีที่จะปล่อยให้เด็กคลานเล่นไปทั่วบ้านตามใจชอบ หรือไม่ ?

- ทำไม ?

ท่านคิดว่า เด็กโตขนาดไหนจึงจะปล่อยให้ไปเล่นบ้านข้างเคียงได้บ้าง ?

- ทำไม ?

ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อเด็กพยายามที่จะทำอะไรตามใจเราเอง ?

- อะไรที่เราต้องการทำเอง ?
- ทำไม ?

วัยเด็กเล็ก

ท่านคิดว่า เมื่อไร เด็กจึงควรจะ

- หาอาหารกินเอง ?
- แต่งตัวได้เอง ?
- เข้านอนเอง ?
- ไปนอนเองตามเวลาที่ชอบ ?

ท่านปล่อยให้ลูกเลือกเสื้อผ้าเองเมื่ออายุเท่าไร ?

ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าเด็กควรจะทำอะไรบางอย่างได้เอง แต่มาขอให้แม่ทำให้ ?

- อะไร ?
- ทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น ?

วิธีที่จะทำให้เด็กพึ่งตัวเองนั้น ท่านชอบวิธีไหน ?

เด็กโตขนาดไหนท่านจึงจะปล่อยให้ลูกคนโตกว่าเลี้ยง ?

- ให้ดูแลเรื่องอะไร ?
- ให้เลี้ยงอย่างไร ?
- ทำไม ?

แตกต่างกันไหมระหว่าง เด็กหญิงกับ เด็กชาย ?

เด็กโตขนาดไหนจึงจะให้เลี้ยงน้อง ?

แตกต่างกันไหมระหว่าง เด็กหญิงกับ เด็กชาย ?

การฝึกให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ

วัย เด็ก เล็ก

อะไรบ้างที่เด็กเล็ก ๆ ควรรับผิดชอบได้ ?

(ดูตัวอย่างข้างล่าง % ____)

อายุเท่าใดสำหรับหน้าที่นั้น ๆ ?

ขอแตกต่างระหว่าง เด็กหญิงกับ เด็กชาย ?

ขอแตกต่างระหว่างพี่กับน้อง ?

รายการที่เด็กต้องรับผิดชอบ : -

	เด็กชาย	เด็กหญิง
- หิมของมาให้ผู้ใหญ่ตามสั่ง	_____	_____
- ถูบ้าน	_____	_____
- เลี้ยงน้อง	_____	_____
- ป้อนข้าวของ	_____	_____
- ช่วยจกสารวัตรหรือทั้งสารวัตร	_____	_____
- อะไรอื่น ๆ	_____	_____

ท่านฝึกเด็กให้ทำอะไร เหล่านี้ได้อย่างไร ?

ปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

การเลี้ยงลูกทุกวันนี้ไม่ใช่ของง่าย แม้ ๆ ล้วนแต่มีปัญหาและความยุ่งยากใจด้วยกันทั้งสิ้น

สำหรับท่านที่ผ่านมาแล้ว มีอะไรที่ท่านคิดว่ายากใจที่สุด ?

ท่านคิดว่า การเลี้ยงลูกสมัยนี้ต่างกับที่ท่านได้รับการเลี้ยงมาแค่ไหน ?

- ในแง่ไหน ?

ทำไมท่านคิดว่าต้องเปลี่ยนไป ?

ท่านรู้สึกอย่างไรบ้างที่เปลี่ยน ?

ท่านคิดว่า จะได้อะไรขึ้นกับเด็กในการ เปลี่ยนแปลงนั้น ?

